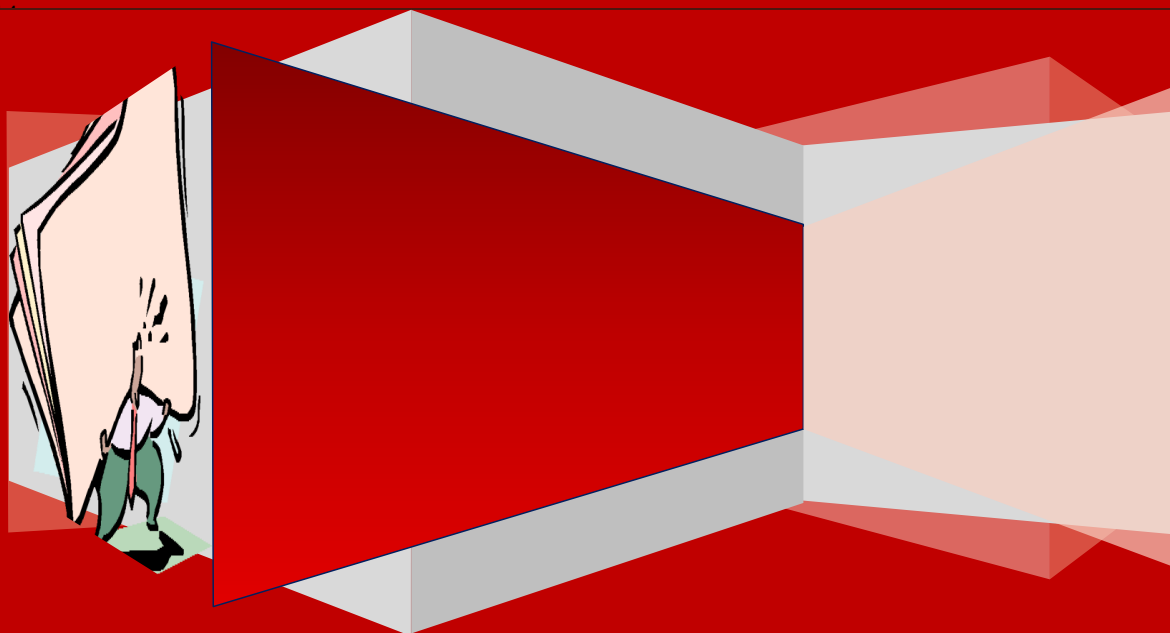

N.4548/2018, ΦΕΚ-104/Α/13.06.2018
Αναμόρφωση του δικαίου των ανωνύμων εταιρειών

www.mydocman.gr

e-book Έκδοση -V-15.7.2026

Από το χειρόγραφο και τον πολύγραφο στο WEB

Πολλοί από μας θυμόμαστε την χειρόγραφη δημιουργία εγγράφων, τις γραφομηχανές και τον πολύγραφο. Η πρώτη μεγάλη επανάσταση στην πρόσβαση στις πληροφορίες έγινε με τα φωτοαντιγραφικά μηχανήματα. Μέσω της τεχνολογίας αυτής οι υπάλληλοι είχαν τη δυνατότητα να αναπαράγουν έγγραφα-πληροφορίες και να δημιουργήσουν υποτυπώδη υπηρεσιακά αρχεία με τα σημαντικότερα έγγραφα που τους ενδιέφεραν. Πολύ γρήγορα οι Η/Υ έδωσαν την δυνατότητα δημιουργίας εγγράφων από τους ίδιους τους συντάκτες και επίσης τη δυνατότητα αποθήκευσης των πληροφοριών αυτών στους HDD των υπολογιστών. Η εύκολη δημιουργία εγγράφων, η εκτύπωσή τους, το ηλεκτρονικό ταχυδρομείο, η πρόσβαση στο Εθνικό τυπογραφείο κλπ, δημιούργησαν έναν τεράστιο όγκο πληροφοριών, που συσσωρεύεται καθημερινά.

Η διαχείριση των εγγράφων και των πληροφοριών που μεταφέρουν

Στη σημερινή εποχή έχουν γίνει μεγάλα βήματα για τη δημοσιοποίηση των εγγράφων που παράγει το Δημόσιο. Εκτός από το Εθνικό Τυπογραφείο, δικτυακοί τόποι Δημοσίων Φορέων αλλά και ιδιώτες δραστηριοποιούνται και δημοσιοποιούν περιεχόμενα νόμων, εγκυκλίων και εγγράφων. Τεράστιος όγκος πληροφοριών αποθηκεύεται στο WEB, σε τέτοια έκταση και δυναμική, που μπορούμε πια να μιλάμε για την Δημοκρατία της πληροφορίας, αφού πια οι πάντες μπορούν να έχουν πρόσβαση και να λαμβάνουν γνώση πληροφοριών, που σε σχέση με άλλες εποχές, ήταν αδιανόητο να αποκτήσουν.

Η πρόσβαση στα έγγραφα, προϋπόθεση απόκτησης γνώσης.

Το μεγαλύτερο μέρος της γνώσης είναι απλώς πληροφορίες-δεδομένα. Η ίδια η γνώση είναι κάτι πιο βαθύ. Η γνώση είναι πληροφορίες συνδυασμένες με πείρα, ερμηνεία και στοχασμό. Είναι η γνώση, η οποία πηγάζει από τις πληροφορίες, αυτή που σου δίνει το συγκριτικό πλεονέκτημα.

Οι περισσότεροι από μας ζούμε σε μια Δημοκρατία της πληροφορίας. Αν έχεις πρόσβαση στο διαδίκτυο, μπορείς να έχεις στα χέρια σου σχεδόν κάθε πληροφορία που είναι διαθέσιμη σε όλον τον κόσμο. Προηγμένο λογισμικό και υπηρεσίες διαδικτύου μπορούν να σε βοηθήσουν να εντοπίσεις και να επεξεργασθείς τις πληροφορίες με τρόπο αδιανόητο μόλις πριν μια δεκαετία.

Στη σημερινή εποχή δεν είναι υπερβολή να πούμε ότι **η αξία ενός δικτύου είναι περίπου ίση με το τετράγωνο του αριθμού των ανθρώπων που το χρησιμοποιούν.**

Αυτός ο χώρος παρέχει τεράστιες προοπτικές ανάπτυξης, αλλά και μια εκπληκτικά δύσκολη πρόκληση. Ενώ η πληροφορία θέλει να είναι ελεύθερη, η γνώση προσκολλάται πιο εύκολα-είναι πιο δύσκολα μεταβιβάσιμη -πιο υποκειμενική, λιγότερο ευπροσδιδόρστη. Για παράδειγμα η γνώση που αποκτάς κατά τη διάρκεια της καριέρας σου-η εμπειρική γνώση και όχι αυτή που βρίσκεις στα βιβλία ή εγχειρίδια- καθορίζει την αξία που έχεις για τον Οργανισμό στον οποίο εργάζεσαι. Η ικανότητά σου να συνθέτεις τη γνώση σου με αυτή των συναδέλφων σου, των συνεργατών σου, μπορεί να κάνει τη διαφορά ανάμεσα στην επιτυχία και την αποτυχία, για σένα και τον εργοδότη σου.

Το WEB παγκόσμια βιβλιοθήκη

Το υλικό που αποθηκεύεται στην Ιστοσελίδα www.docman.gr, αντλείται κυρίως από τα υπηρεσιακά έγγραφα, τα ΦΕΚ τ.Α και Β, από υλικό που δημοσιεύεται στις ιστοσελίδες Υπουργείων, ΝΠΔΔ, οργανισμών και ανεξαρτήτων αρχών, στην ιστοσελίδα διάχυση και από υλικό που δεν κοινοποιείται ή δεν δημοσιεύεται και η απόκτησή του είναι δύσκολη (κυρίως νομολογία).

Ο τρόπος παρουσίασης έχει να κάνει με τις ιδέες πάνω στις οποίες στηρίζεται το WEB. Μοιάζει με καθημερινή εφημερίδα, ώστε ο κάθε χρήστης να μπορεί να ενημερώνεται σε καθημερινή βάση για τις νέες διατάξεις, νόμων, εγκυκλίων, κ.λ.π. που εκδίδονται.

Παράλληλα έχει γίνει σημαντική προσπάθεια για θεματική ταξινόμηση (βιβλιοθήκη) που βασίζεται στο ιεραρχικό σύστημα αλλά και με εκτενή χρήση tags ώστε να υπάρχει καλύτερη οργάνωση/ταξινόμηση του ψηφιακού περιεχομένου. Με τον τρόπο αυτό είναι δυνατή η εύκολη εύρεση του σχετικού υλικού.

Η ανάγκη αυτή στην σημερινή εποχή δεν είναι πολυτέλεια διότι όλοι μας γνωρίζουμε τον όγκο των υπηρεσιακών εγγράφων που παράγονται σε βάθος χρόνου και τον χρόνο τον οποίο σπαταλούμε για να ανακτήσουμε τα έγγραφα αυτά.

Οι παραδοσιακοί τρόποι πληροφόρησης.

Η αξία της ηλεκτρονικής πληροφόρησης είναι αναμφισβήτητη. Όμως σημαντική είναι και η αξία του παραδοσιακού βιβλίου, διότι το σύνολο σχεδόν των απασχολούμενων με νομικές πληροφορίες, έχουν ανάγκη εκτύπωσής τους, ώστε να έχουν την ευχέρεια να μελετήσουν ξανά και ξανά το θέμα που τους απασχολεί.

Ωστόσο οι συχνές τροποποιήσεις των διατάξεων που ισχύουν, καθιστούν γρήγορα ένα βιβλίο ξεπερασμένο. Τα πλεονεκτήματα της ηλεκτρονικής πληροφόρησης σε συνδυασμό με την οικονομία στην κατανάλωση του χαρτιού οδηγούν αργά αλλά σταθερά στην μελλοντική επικράτηση του ηλεκτρονικού βιβλίου σε σχέση με το παραδοσιακό.

Το παρόν βιβλίο ασχολείται με το δίκαιο των ανωνύμων εταιρειών. Στόχος του είναι να συγκεντρώσει και να παρουσιάσει με τρόπο εύληπτο τις ισχύουσες διατάξεις. Απευθύνεται σε κάθε ασχολούμενο με το ανωτέρω θέμα.

Οι αναγνώστες θα έχουν παράλληλα τη δυνατότητα να ενημερώνονται για τις μεταβολές της νομοθεσίας μέσω τις ιστοσελίδας www.mydocman.gr, αλλά και να αντλούν τα πλήρη κείμενα των διατάξεων που παρατίθενται ώστε να είναι πάντα ενήμεροι για το σύνολο των ισχυουσών διατάξεων και της νομολογίας στην οποία γίνονται παραπομπές.

www.mydocman.gr

Contents

N.4548/2018, ΦΕΚ-104/Α/13.06.2018	14
ΑΝΑΜΟΡΦΩΣΗ ΤΟΥ ΔΙΚΑΙΟΥ ΤΩΝ ΑΝΩΝΥΜΩΝ ΕΤΑΙΡΕΙΩΝ.	14
ΤΜΗΜΑ ΠΡΩΤΟ.....	14
ΓΕΝΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ.....	14
Άρθρο 1.....	14
«Άρθρο 2	14
ΟΡΙΣΜΟΙ.....	14
Άρθρο 3.....	17
ΕΠΙΛΥΣΗ ΔΙΑΦΟΡΩΝ	17
ΤΜΗΜΑ ΔΕΥΤΕΡΟ.....	17
ΙΔΡΥΣΗ ΤΗΣ ΑΝΩΝΥΜΗΣ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ - ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΚΑΤΑΣΤΑΤΙΚΟΥ ΤΗΣ17	
Άρθρο 4.....	17
ΤΡΟΠΟΣ ΙΔΡΥΣΗΣ ΤΗΣ ΑΝΩΝΥΜΗΣ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ ΚΑΙ ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΣΗΣ ΤΟΥ ΚΑΤΑΣΤΑΤΙΚΟΥ ΤΗΣ17	
Άρθρο 5.....	18
ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΤΟΥ ΚΑΤΑΣΤΑΤΙΚΟΥ.....	18
Άρθρο 6.....	19
ΕΠΩΝΥΜΙΑ.....	19
Άρθρο 7.....	19
ΈΔΡΑ ΤΗΣ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ	19
Άρθρο 8.....	20
ΔΙΑΡΚΕΙΑ ΤΗΣ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ	20
Άρθρο 9.....	20
ΈΛΕΓΧΟΣ ΠΟΥ ΔΙΕΝΕΡΓΕΙΤΑΙ ΚΑΤΑ ΤΗΝ ΙΔΡΥΣΗ ΤΗΣ ΑΝΩΝΥΜΗΣ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ ΚΑΙ ΤΙΣ ΕΤΑΙΡΙΚΕΣ ΜΕΤΑΒΟΛΕΣ	20
Άρθρο 10	21
ΠΡΑΞΕΙΣ ΚΑΤΑ ΤΟ ΙΔΡΥΤΙΚΟ ΣΤΑΔΙΟ - ΕΥΘΥΝΗ ΙΔΡΥΤΩΝ	21
Άρθρο 11	22
ΚΗΡΥΞΗ ΤΗΣ ΑΚΥΡΟΤΗΤΑΣ ΤΗΣ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ	22
ΤΜΗΜΑ ΤΡΙΤΟ.....	22
ΔΗΜΟΣΙΟΤΗΤΑ.....	22
Άρθρο 12	22
ΠΡΑΞΕΙΣ ΚΑΙ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΠΟΥ ΥΠΟΒΑΛΛΟΝΤΑΙ ΣΕ ΔΗΜΟΣΙΟΤΗΤΑ ΣΤΟ Γ.Ε.ΜΗ.....	22
Άρθρο 13	24
ΤΡΟΠΟΣ ΠΡΑΓΜΑΤΟΠΟΙΗΣΗΣ ΤΗΣ ΔΗΜΟΣΙΟΤΗΤΑΣ.....	24
Άρθρο 14	24
ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΕΓΓΡΑΦΩΝ ΤΗΣ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ.....	24
ΤΜΗΜΑ ΤΕΤΑΡΤΟ.....	24
ΜΕΤΟΧΙΚΟ ΚΕΦΑΛΑΙΟ	24
ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α΄	24
ΚΑΛΥΨΗ ΚΑΙ ΚΑΤΑΒΟΛΗ ΤΟΥ ΚΕΦΑΛΑΙΟΥ	24
Άρθρο 15	25
ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΤΗΣ ΑΝΩΝΥΜΗΣ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ.....	25
Άρθρο 16	25
ΚΑΛΥΨΗ ΤΟΥ ΚΕΦΑΛΑΙΟΥ	25

ΑΡΘΡΟ 17	25
ΕΙΣΦΟΡΕΣ ΣΕ ΕΙΔΟΣ ΚΑΙ ΑΠΟΤΙΜΗΣΗ ΤΩΝ ΕΙΣΦΟΡΩΝ ΑΥΤΩΝ.....	25
ΑΡΘΡΟ 18	26
ΔΥΝΑΤΟΤΗΤΑ ΜΗ ΑΠΟΤΙΜΗΣΗΣ ΤΩΝ ΕΤΑΙΡΙΚΩΝ ΕΙΣΦΟΡΩΝ	26
ΑΡΘΡΟ 19	28
ΜΕΤΑΓΕΝΕΣΤΕΡΗ ΑΠΟΚΤΗΣΗ ΣΤΟΙΧΕΙΩΝ ΤΟΥ ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟΥ	28
ΑΡΘΡΟ 20	29
ΚΑΤΑΒΟΛΗ ΚΑΙ ΠΙΣΤΟΠΟΙΗΣΗ ΤΗΣ ΚΑΤΑΒΟΛΗΣ ΤΟΥ ΚΕΦΑΛΑΙΟΥ	29
ΑΡΘΡΟ 21	30
ΜΕΡΙΚΗ ΚΑΤΑΒΟΛΗ ΤΟΥ ΚΕΦΑΛΑΙΟΥ	30
ΑΡΘΡΟ 22	31
ΑΠΑΓΟΡΕΥΣΗ ΑΠΑΛΛΑΓΗΣ ΑΠΟ ΤΗΝ ΥΠΟΧΡΕΩΣΗ ΚΑΤΑΒΟΛΗΣ ΕΙΣΦΟΡΑΣ Η ΕΠΙΣΤΡΟΦΗΣ ΤΗΣ ΕΙΣΦΟΡΑΣ.....	31
ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β΄	31
ΑΥΞΗΣΗ ΤΟΥ ΜΕΤΟΧΙΚΟΥ ΚΕΦΑΛΑΙΟΥ	31
ΑΡΘΡΟ 23	31
ΕΙΔΗ ΑΥΞΗΣΗΣ	31
ΑΡΘΡΟ 24	32
ΈΚΤΑΚΤΗ ΑΥΞΗΣΗ ΚΕΦΑΛΑΙΟΥ	32
ΑΡΘΡΟ 25	33
ΑΠΟΦΑΣΗ ΚΑΙ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΑΥΞΗΣΗΣ ΚΕΦΑΛΑΙΟΥ	33
ΑΡΘΡΟ 26	33
ΔΙΚΑΙΩΜΑ ΠΡΟΤΙΜΗΣΗΣ	33
ΑΡΘΡΟ 27	34
ΠΕΡΙΟΡΙΣΜΟΣ Η ΑΠΟΚΛΕΙΣΜΟΣ ΤΟΥ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΟΣ ΠΡΟΤΙΜΗΣΗΣ	34
ΑΡΘΡΟ 28	35
ΔΥΝΑΤΟΤΗΤΑ ΜΕΡΙΚΗΣ ΚΑΛΥΨΗΣ ΤΟΥ ΚΕΦΑΛΑΙΟΥ ΣΕ ΠΕΡΙΠΤΩΣΕΙΣ ΑΥΞΗΣΗΣ	35
ΚΕΦΑΛΑΙΟ Γ΄	35
ΜΕΙΩΣΗ ΚΑΙ ΑΠΟΣΒΕΣΗ ΤΟΥ ΜΕΤΟΧΙΚΟΥ ΚΕΦΑΛΑΙΟΥ	35
ΑΡΘΡΟ 29	36
ΜΕΙΩΣΗ ΚΕΦΑΛΑΙΟΥ	36
ΑΡΘΡΟ 30	36
ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΔΑΝΕΙΣΤΩΝ ΣΕ ΠΕΡΙΠΤΩΣΗ ΜΕΙΩΣΗΣ ΚΕΦΑΛΑΙΟΥ.....	36
ΑΡΘΡΟ 31	37
ΕΙΔΙΚΟΙ ΤΡΟΠΟΙ ΜΕΙΩΣΗΣ ΤΟΥ ΚΕΦΑΛΑΙΟΥ	37
ΑΡΘΡΟ 32	37
ΑΠΟΣΒΕΣΗ ΤΟΥ ΚΕΦΑΛΑΙΟΥ	37
ΤΜΗΜΑ ΠΕΜΠΤΟ.....	38
ΜΕΤΟΧΕΣ ΚΑΙ ΑΛΛΟΙ ΤΙΤΛΟΙ ΕΚΔΙΔΟΜΕΝΟΙ ΑΠΟ ΤΗΝ ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ.....	38
ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α΄	38
ΟΙ ΕΚΔΙΔΟΜΕΝΟΙ ΤΙΤΛΟΙ.....	38
ΑΡΘΡΟ 33	38
ΟΙ ΕΚΔΙΔΟΜΕΝΟΙ ΤΙΤΛΟΙ	38
ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β΄	39
ΜΕΤΟΧΕΣ.....	39
ΑΡΘΡΟ 34	39
ΔΙΑΙΡΕΣΗ ΤΟΥ ΚΕΦΑΛΑΙΟΥ ΣΕ ΜΕΤΟΧΕΣ	39

«ΆΡΘΡΟ 35	39
ΟΝΟΜΑΣΤΙΚΗ ΑΞΙΑ ΜΕΤΟΧΩΝ	39
ΆΡΘΡΟ 36	40
ΑΡΧΗ ΤΗΣ ΙΣΟΤΗΤΑΣ	40
ΆΡΘΡΟ 37	40
ΚΟΙΝΕΣ ΜΕΤΟΧΕΣ.....	40
ΆΡΘΡΟ 38	40
ΠΡΟΝΟΜΙΟΥΧΕΣ ΜΕΤΟΧΕΣ.....	40
ΆΡΘΡΟ 39	42
ΕΞΑΓΟΡΑΣΙΜΕΣ ΜΕΤΟΧΕΣ.....	42
ΆΡΘΡΟ 40	43
ΟΝΟΜΑΣΤΙΚΕΣ ΜΕΤΟΧΕΣ - ΜΕΤΟΧΙΚΟΙ ΤΙΤΛΟΙ.....	43
ΆΡΘΡΟ 41	44
ΜΕΤΑΒΙΒΑΣΗ ΤΩΝ ΜΕΤΟΧΩΝ ΜΕ ΕΙΔΙΚΗ ΔΙΑΔΟΧΗ	44
«ΆΡΘΡΟ 42.....	44
ΜΕΤΑΒΙΒΑΣΗ ΤΩΝ ΜΕΤΟΧΩΝ ΛΟΓΩ ΚΑΘΟΛΙΚΗΣ ΔΙΑΔΟΧΗΣ.....	44
ΆΡΘΡΟ 43	45
ΔΕΣΜΕΥΜΕΝΕΣ ΜΕΤΟΧΕΣ.....	45
ΆΡΘΡΟ 44	46
ΔΙΚΑΙΩΜΑ ΠΡΟΑΙΡΕΣΗΣ.....	46
ΆΡΘΡΟ 45	46
ΔΙΚΑΙΩΜΑ ΤΗΣ ΜΕΙΟΨΗΦΙΑΣ ΝΑ ΖΗΤΗΣΕΙ ΤΗΝ ΕΞΑΓΟΡΑ ΤΩΝ ΜΕΤΟΧΩΝ ΤΗΣ ΑΠΟ ΤΗΝ ΕΤΑΙΡΕΙΑ	46
ΆΡΘΡΟ 46	47
ΔΙΚΑΙΩΜΑ ΤΗΣ ΜΕΙΟΨΗΦΙΑΣ ΓΙΑ ΕΞΑΓΟΡΑ ΤΩΝ ΜΕΤΟΧΩΝ ΤΗΣ ΑΠΟ ΤΟΝ ΠΛΕΙΟΨΗΦΟΥΝΤΑ ΜΕΤΟΧΟ.....	47
ΆΡΘΡΟ 47	47
ΕΞΑΓΟΡΑ ΤΩΝ ΜΕΤΟΧΩΝ ΤΗΣ ΜΕΙΟΨΗΦΙΑΣ ΑΠΟ ΤΟΝ ΠΛΕΙΟΨΗΦΟΥΝΤΑ ΜΕΤΟΧΟ	47
ΆΡΘΡΟ 48	49
ΤΙΔΕΣ ΜΕΤΟΧΕΣ - ΠΡΩΤΟΤΥΠΗ ΚΤΗΣΗ	49
ΆΡΘΡΟ 49	49
ΤΙΔΕΣ ΜΕΤΟΧΕΣ - ΠΑΡΑΓΩΓΗ ΚΤΗΣΗ	49
ΆΡΘΡΟ 50	51
ΜΕΤΑΧΕΙΡΙΣΗ ΤΩΝ ΙΔΙΩΝ ΜΕΤΟΧΩΝ	51
ΆΡΘΡΟ 51	51
ΠΑΡΟΧΗ ΠΙΣΤΩΣΕΩΝ Κ.ΛΠ. ΓΙΑ ΑΠΟΚΤΗΣΗ ΙΔΙΩΝ ΜΕΤΟΧΩΝ	51
ΆΡΘΡΟ 52	52
ΑΠΟΚΤΗΣΕΙΣ ΙΔΙΩΝ ΜΕΤΟΧΩΝ Κ.ΛΠ. ΜΕΣΩ ΤΡΙΤΩΝ	52
ΆΡΘΡΟ 53	53
ΚΟΙΝΩΝΙΑ ΕΠΙ ΜΕΤΟΧΩΝ.....	53
ΆΡΘΡΟ 54	53
ΕΝΕΧΥΡΟ ΚΑΙ ΕΠΙΚΑΡΠΙΑ ΕΠΙ ΜΕΤΟΧΩΝ.....	53
ΆΡΘΡΟ 55	54
ΚΛΟΠΗ, ΑΠΩΛΕΙΑ Κ.ΛΠ. ΤΟΥ ΜΕΤΟΧΙΚΟΥ ΤΙΤΛΟΥ.....	54
ΚΕΦΑΛΑΙΟ Γ΄	54
ΤΙΤΛΟΙ ΚΤΗΣΗΣ ΜΕΤΟΧΩΝ ΤΗΣ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ.....	54
ΆΡΘΡΟ 56	54

ΈΚΔΟΣΗ ΤΙΤΛΩΝ ΚΤΗΣΗΣ ΜΕΤΟΧΩΝ.....	54
ΑΡΘΡΟ 57	55
ΑΠΟΚΤΗΣΗ ΙΔΙΩΝ ΤΙΤΛΩΝ ΚΤΗΣΗΣ ΜΕΤΟΧΩΝ	55
ΑΡΘΡΟ 58	56
ΑΣΚΗΣΗ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΟΣ	56
ΚΕΦΑΛΑΙΟ Δ΄	56
ΟΜΟΛΟΓΙΕΣ	56
ΑΡΘΡΟ 59	56
ΓΕΝΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ	57
ΑΡΘΡΟ 60	58
ΌΡΟΙ ΚΑΙ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΟΜΟΛΟΓΙΑΚΟΥ ΔΑΝΕΙΟΥ	58
ΑΡΘΡΟ 61	61
ΜΕΤΑΒΙΒΑΣΗ ΟΜΟΛΟΓΙΩΝ.....	61
ΑΡΘΡΟ 62	61
ΑΠΟΚΤΗΣΗ ΟΜΟΛΟΓΙΩΝ ΑΠΟ ΤΗΝ ΕΚΔΟΤΡΙΑ	61
ΑΡΘΡΟ 63	61
ΣΥΝΕΛΕΥΣΗ ΤΩΝ ΟΜΟΛΟΓΙΟΥΧΩΝ	62
«ΑΡΘΡΟ 64.....	63
ΕΚΠΡΟΣΩΠΟΣ ΤΩΝ ΟΜΟΛΟΓΙΟΥΧΩΝ.....	63
ΑΡΘΡΟ 65	63
ΚΑΘΗΚΟΝΤΑ ΕΚΠΡΟΣΩΠΟΥ	63
ΑΡΘΡΟ 66	65
ΕΥΘΥΝΗ ΚΑΙ ΑΜΟΙΒΗ ΤΟΥ ΕΚΠΡΟΣΩΠΟΥ	65
ΑΡΘΡΟ 67	65
ΑΝΤΙΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΤΟΥ ΕΚΠΡΟΣΩΠΟΥ	65
ΑΡΘΡΟ 68	66
ΓΝΩΣΤΟΠΟΙΗΣΕΙΣ - ΔΗΜΟΣΙΟΤΗΤΑ	66
ΑΡΘΡΟ 69	66
ΚΟΙΝΟ ΟΜΟΛΟΓΙΑΚΟ ΔΑΝΕΙΟ	66
ΑΡΘΡΟ 70	67
ΟΜΟΛΟΓΙΑΚΟ ΔΑΝΕΙΟ ΜΕ ΑΝΤΑΛΛΑΞΙΜΕΣ ΟΜΟΛΟΓΙΕΣ	67
ΑΡΘΡΟ 71	67
ΟΜΟΛΟΓΙΑΚΟ ΔΑΝΕΙΟ ΜΕ ΜΕΤΑΤΡΕΨΙΜΕΣ ΟΜΟΛΟΓΙΕΣ	67
ΑΡΘΡΟ 72	68
ΟΜΟΛΟΓΙΕΣ ΜΕ ΔΙΚΑΙΩΜΑ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗΣ ΣΤΑ ΚΕΡΔΗ.....	68
ΑΡΘΡΟ 73	68
ΑΣΦΑΛΕΙΑ.....	68
ΑΡΘΡΟ 74	69
ΕΦΑΡΜΟΣΤΕΟ ΔΙΚΑΙΟ.....	69
ΚΕΦΑΛΑΙΟ Ε΄	69
ΙΔΡΥΤΙΚΟΙ ΤΙΤΛΟΙ.....	69
ΑΡΘΡΟ 75	69
ΚΟΙΝΟΙ ΙΔΡΥΤΙΚΟΙ ΤΙΤΛΟΙ	69
ΑΡΘΡΟ 76	70
ΕΞΑΙΡΕΤΙΚΟΙ ΙΔΡΥΤΙΚΟΙ ΤΙΤΛΟΙ.....	70
ΤΜΗΜΑ ΕΚΤΟ	70

ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ	70
ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α΄	70
ΔΙΟΡΙΣΜΟΣ, ΑΡΜΟΔΙΟΤΗΤΕΣ ΚΑΙ ΑΠΟΦΑΣΕΙΣ ΤΟΥ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ	70
ΆΡΘΡΟ 77	70
ΓΕΝΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΓΙΑ ΤΟ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ	70
ΆΡΘΡΟ 78	71
ΕΚΛΟΓΗ ΤΟΥ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ ΑΠΟ ΤΗ ΓΕΝΙΚΗ ΣΥΝΕΛΕΥΣΗ Η ΟΡΙΣΜΟΣ ΣΤΟ ΚΑΤΑΣΤΑΤΙΚΟ.....	71
ΆΡΘΡΟ 79	71
ΑΠΕΥΘΕΙΑΣ ΔΙΟΡΙΣΜΟΣ ΤΟΥ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ ΑΠΟ ΜΕΤΟΧΟ.....	71
ΆΡΘΡΟ 80	72
ΕΚΛΟΓΗ ΤΟΥ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ ΒΑΣΕΙ ΚΑΤΑΛΟΓΩΝ.....	72
ΆΡΘΡΟ 81	72
ΑΝΑΠΛΗΡΩΜΑΤΙΚΑ ΜΕΛΗ	72
ΆΡΘΡΟ 82	73
ΕΛΛΙΠΕΣ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ	73
ΆΡΘΡΟ 83	73
ΠΡΟΫΠΟΘΕΣΕΙΣ ΕΚΛΟΓΙΜΟΤΗΤΑΣ ΤΩΝ ΜΕΛΩΝ ΤΟΥ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ.....	73
ΆΡΘΡΟ 84	74
ΕΛΑΤΤΩΜΑΤΑ ΔΙΟΡΙΣΜΟΥ ΤΩΝ ΕΚΠΡΟΣΩΠΩΝ ΤΗΣ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ	74
ΆΡΘΡΟ 85	74
ΘΗΤΕΙΑ ΜΕΛΩΝ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ	74
ΆΡΘΡΟ 86	74
ΑΡΜΟΔΙΟΤΗΤΕΣ ΚΑΙ ΕΚΤΑΣΗ ΕΞΟΥΣΙΩΝ ΤΟΥ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ	74
ΆΡΘΡΟ 87	75
ΑΝΑΘΕΣΗ ΑΡΜΟΔΙΟΤΗΤΩΝ ΤΟΥ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ ΣΕ ΜΕΛΗ ΤΟΥ Η ΤΡΙΤΟΥΣ.....	75
«ΆΡΘΡΟ 88.....	76
ΠΡΑΞΕΙΣ ΕΚΠΡΟΣΩΠΗΣΗΣ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ.....	76
ΆΡΘΡΟ 89	76
ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΟΥ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ	76
ΆΡΘΡΟ 90	77
ΤΟΠΟΣ ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΗΣ ΤΟΥ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ	77
ΆΡΘΡΟ 91	77
ΣΥΧΝΟΤΗΤΑ ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΕΩΝ ΚΑΙ ΣΥΓΚΛΗΣΗ ΤΟΥ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ	77
ΆΡΘΡΟ 92	78
ΛΗΨΗ ΑΠΟΦΑΣΕΩΝ ΑΠΟ ΤΟ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ.....	78
ΆΡΘΡΟ 93	78
ΠΡΑΚΤΙΚΑ ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΕΩΝ ΚΑΙ ΑΠΟΦΑΣΕΩΝ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ	78
ΆΡΘΡΟ 94	79
ΠΡΟΣΥΠΟΓΡΑΦΗ ΠΡΑΚΤΙΚΟΥ ΧΩΡΙΣ ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΗ	79
ΆΡΘΡΟ 95	79
ΕΛΑΤΤΩΜΑΤΙΚΕΣ ΑΠΟΦΑΣΕΙΣ ΤΟΥ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ	79
ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β΄	80
ΚΑΘΗΚΟΝΤΑ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ, ΣΥΓΚΡΟΥΣΕΙΣ ΣΥΜΦΕΡΟΝΤΩΝ ΚΑΙ ΕΥΘΥΝΗ	80
ΆΡΘΡΟ 96	80
ΚΑΘΗΚΟΝΤΑ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ	80

ΑΡΘΡΟ 97	80
ΥΠΟΧΡΕΩΣΗ ΠΙΣΤΕΩΣ -ΣΥΓΚΡΟΥΣΕΙΣ ΣΥΜΦΕΡΟΝΤΩΝ.....	81
ΑΡΘΡΟ 98	81
ΑΠΑΓΟΡΕΥΣΗ ΑΝΤΑΓΩΝΙΣΜΟΥ.....	81
ΑΡΘΡΟ 99	82
ΔΙΑΦΑΝΕΙΑ ΚΑΙ ΕΠΟΠΤΕΙΑ ΤΩΝ ΣΥΝΑΛΛΑΓΩΝ ΜΕ ΣΥΝΔΕΔΕΜΕΝΑ ΜΕΡΗ.....	82
ΑΡΘΡΟ 100.....	83
ΧΟΡΗΓΗΣΗ ΑΔΕΙΑΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΚΑΤΑΡΤΙΣΗ ΣΥΝΑΛΛΑΓΗΣ ΜΕ ΣΥΝΔΕΔΕΜΕΝΟ ΜΕΡΟΣ.....	84
ΑΡΘΡΟ 101.....	84
«ΔΗΜΟΣΙΟΤΗΤΑ ΤΩΝ ΣΥΝΑΛΛΑΓΩΝ ΜΕ ΣΥΝΔΕΔΕΜΕΝΑ ΜΕΡΗ.....	85
(ΠΑΡ. 2 ΑΡΘΡΟΥ 9Γ ΤΗΣ ΟΔΗΓΙΑΣ 2007/36/ΕΚ, ΠΑΡ. 4 ΑΡΘΡΟΥ 1 ΤΗΣ ΟΔΗΓΙΑΣ (ΕΕ) 2017/828)».....	85
ΑΡΘΡΟ 102.....	85
ΕΥΘΥΝΗ ΜΕΛΩΝ ΤΟΥ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ	85
ΑΡΘΡΟ 103.....	86
ΑΣΚΗΣΗ ΤΩΝ ΑΞΙΩΣΕΩΝ ΤΗΣ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ	87
ΑΡΘΡΟ 104.....	87
ΑΣΚΗΣΗ ΤΩΝ ΑΞΙΩΣΕΩΝ ΤΗΣ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ ΥΣΤΕΡΑ ΑΠΟ ΑΙΤΗΜΑ ΤΗΣ ΜΕΙΟΨΗΦΙΑΣ	87
ΑΡΘΡΟ 105.....	87
ΔΙΟΡΙΣΜΟΣ ΕΙΔΙΚΟΥ ΕΚΠΡΟΣΩΠΟΥ ΓΙΑ ΑΣΚΗΣΗ ΤΗΣ ΑΓΩΓΗΣ	87
ΑΡΘΡΟ 106.....	89
ΛΟΙΠΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ.....	89
ΑΡΘΡΟ 107.....	89
ΕΥΘΥΝΗ ΓΙΑ ΑΜΕΣΗ ΖΗΜΙΑ ΤΡΙΤΩΝ	89
ΑΡΘΡΟ 108.....	89
ΈΓΚΡΙΣΗ ΣΥΝΟΛΙΚΗΣ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ	89
ΚΕΦΑΛΑΙΟ Γ΄	90
ΑΜΟΙΒΕΣ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ	90
ΑΡΘΡΟ 109.....	90
ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΚΑΙ ΠΡΟΫΠΟΘΕΣΕΙΣ ΧΟΡΗΓΗΣΗΣ ΑΜΟΙΒΩΝ	90
ΑΡΘΡΟ 110.....	91
«ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΑΠΟΔΟΧΩΝ.....	91
(ΠΑΡ. 2 ΑΡΘΡΟΥ 9Α ΤΗΣ ΟΔΗΓΙΑΣ 2007/36/ΕΚ, ΠΑΡ. 4 ΑΡΘΡΟΥ 1 ΤΗΣ ΟΔΗΓΙΑΣ (ΕΕ) 2017/828)».....	91
ΑΡΘΡΟ 111	92
ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΤΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ ΑΠΟΔΟΧΩΝ.....	92
ΑΡΘΡΟ 113.....	95
ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΔΙΑΘΕΣΗΣ ΜΕΤΟΧΩΝ ΣΕ ΜΕΛΗ ΤΟΥ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ ΚΑΙ ΤΟ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟ	95
ΑΡΘΡΟ 114.....	96
ΔΩΡΕΑΝ ΔΙΑΘΕΣΗ ΜΕΤΟΧΩΝ ΣΕ ΜΕΛΗ ΤΟΥ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ ΚΑΙ ΤΟ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟ.....	96
ΚΕΦΑΛΑΙΟ Δ΄	97
ΜΟΝΟΜΕΛΕΣ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟ ΟΡΓΑΝΟ.....	97
ΑΡΘΡΟ 115.....	97
ΔΥΝΑΤΟΤΗΤΑ ΔΙΟΡΙΣΜΟΥ ΜΟΝΟΜΕΛΟΥΣ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟΥ ΟΡΓΑΝΟΥ (ΣΥΜΒΟΥΛΟΣ-ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΤΗΣ)	97
ΤΜΗΜΑ ΕΒΔΟΜΟ.....	97

ΓΕΝΙΚΗ ΣΥΝΕΛΕΥΣΗ.....	97
ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α΄	97
ΑΡΜΟΔΙΟΤΗΤΕΣ ΤΗΣ ΓΕΝΙΚΗΣ ΣΥΝΕΛΕΥΣΗΣ ΚΑΙ ΤΡΟΠΟΙ ΛΗΨΗΣ ΤΩΝ ΑΠΟΦΑΣΕΩΝ	97
Άρθρο 116.....	97
Η ΓΕΝΙΚΗ ΣΥΝΕΛΕΥΣΗ ΩΣ ΑΝΩΤΑΤΟ ΕΤΑΙΡΙΚΟ ΟΡΓΑΝΟ.....	97
Άρθρο 117.....	98
ΑΠΟΚΛΕΙΣΤΙΚΗ ΑΡΜΟΔΙΟΤΗΤΑ ΤΗΣ ΓΕΝΙΚΗΣ ΣΥΝΕΛΕΥΣΗΣ	98
Άρθρο 118.....	99
ΤΡΟΠΟΙ ΛΗΨΗΣ ΑΠΟΦΑΣΕΩΝ ΑΠΟ ΤΗ ΓΕΝΙΚΗ ΣΥΝΕΛΕΥΣΗ	99
ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β΄	99
ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΣΥΓΚΛΗΣΗΣ ΚΑΙ ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΗ ΤΗΣ ΓΕΝΙΚΗΣ ΣΥΝΕΛΕΥΣΗΣ	99
Άρθρο 119.....	99
ΕΙΔΗ ΓΕΝΙΚΩΝ ΣΥΝΕΛΕΥΣΕΩΝ – ΕΤΑΙΡΕΙΕΣ ΕΙΣΗΓΜΕΝΕΣ ΣΕ ΡΥΘΜΙΖΟΜΕΝΗ ΑΓΟΡΑ Η ΠΟΛΥΜΕΡΗ ΜΗΧΑΝΙΣΜΟ ΔΙΑΠΡΑΓΜΑΤΕΥΣΗΣ (ΠΜΔ).....	99
Άρθρο 120.....	100
ΤΟΠΟΣ ΟΠΟΥ ΣΥΝΕΡΧΕΤΑΙ Η ΓΕΝΙΚΗ ΣΥΝΕΛΕΥΣΗ	100
Άρθρο 121.....	101
ΠΡΟΣΚΛΗΣΗ ΤΗΣ ΓΕΝΙΚΗΣ ΣΥΝΕΛΕΥΣΗΣ.....	101
Άρθρο 122.....	102
ΔΗΜΟΣΙΕΥΣΗ ΤΗΣ ΠΡΟΣΚΛΗΣΗΣ ΤΗΣ ΓΕΝΙΚΗΣ ΣΥΝΕΛΕΥΣΗΣ	102
Άρθρο 123.....	103
ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΑ ΜΕΤΟΧΩΝ ΠΡΙΝ ΑΠΟ ΤΗ ΓΕΝΙΚΗ ΣΥΝΕΛΕΥΣΗ.....	103
«Άρθρο 124	104
ΔΙΚΑΙΟΥΜΕΝΟΙ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗΣ ΣΤΗ ΓΕΝΙΚΗ ΣΥΝΕΛΕΥΣΗ	104
Άρθρο 125.....	105
ΣΥΜΜΕΤΟΧΗ ΣΤΗ ΓΕΝΙΚΗ ΣΥΝΕΛΕΥΣΗ ΑΠΟ ΑΠΟΣΤΑΣΗ ΣΕ ΠΡΑΓΜΑΤΙΚΟ ΧΡΟΝΟ.....	105
Άρθρο 126.....	106
ΣΥΜΜΕΤΟΧΗ ΣΤΗ ΓΕΝΙΚΗ ΣΥΝΕΛΕΥΣΗ ΜΕ ΕΠΙΣΤΟΛΙΚΗ ΨΗΦΟ	106
Άρθρο 127.....	106
ΠΑΡΑΣΤΑΣΗ ΣΤΗ ΓΕΝΙΚΗ ΣΥΝΕΛΕΥΣΗ ΜΗ ΜΕΤΟΧΩΝ.....	106
Άρθρο 128.....	107
ΑΝΤΙΠΡΟΣΩΠΕΥΣΗ ΣΤΗ ΓΕΝΙΚΗ ΣΥΝΕΛΕΥΣΗ	107
Άρθρο 129.....	108
ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΗΣ ΓΕΝΙΚΗΣ ΣΥΝΕΛΕΥΣΗΣ	108
Άρθρο 130.....	108
ΑΠΑΡΤΙΑ.....	108
ΚΕΦΑΛΑΙΟ Γ΄	109
ΑΠΟΦΑΣΕΙΣ ΤΗΣ ΓΕΝΙΚΗΣ ΣΥΝΕΛΕΥΣΗΣ	109
Άρθρο 131.....	109
ΤΡΟΠΟΣ ΨΗΦΟΦΟΡΙΑΣ ΣΤΗ ΓΕΝΙΚΗ ΣΥΝΕΛΕΥΣΗ	109
Άρθρο 132.....	110
ΠΛΕΙΟΨΗΦΙΑ.....	110
Άρθρο 133.....	110
ΑΝΑΓΓΕΛΙΑ ΤΟΥ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΟΣ ΤΗΣ ΨΗΦΟΦΟΡΙΑΣ	110
Άρθρο 134.....	110
ΠΡΑΚΤΙΚΑ ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΕΩΝ ΚΑΙ ΑΠΟΦΑΣΕΩΝ ΤΗΣ ΓΕΝΙΚΗΣ ΣΥΝΕΛΕΥΣΗΣ	110

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Δ'	111
ΑΠΟΦΑΣΕΙΣ ΤΗΣ ΓΕΝΙΚΗΣ ΣΥΝΕΛΕΥΣΗΣ ΧΩΡΙΣ ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΗ	111
Άρθρο 135	111
ΛΗΨΗ ΑΠΟΦΑΣΕΩΝ ΜΕ ΨΗΦΟΦΟΡΙΑ ΧΩΡΙΣ ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΗ	111
Άρθρο 136	112
ΠΡΟΣΥΠΟΓΡΑΦΗ ΠΡΑΚΤΙΚΟΥ ΧΩΡΙΣ ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΗ	112
ΚΕΦΑΛΑΙΟ Ε'	113
ΕΛΑΤΤΩΜΑΤΙΚΕΣ ΑΠΟΦΑΣΕΙΣ ΤΗΣ ΓΕΝΙΚΗΣ ΣΥΝΕΛΕΥΣΗΣ.....	113
Άρθρο 137	113
ΑΚΥΡΩΣΙΑ ΑΠΟΦΑΣΕΩΝ ΤΗΣ ΓΕΝΙΚΗΣ ΣΥΝΕΛΕΥΣΗΣ.....	113
Άρθρο 138	115
ΑΚΥΡΟΤΗΤΑ ΑΠΟΦΑΣΕΩΝ ΤΗΣ ΓΕΝΙΚΗΣ ΣΥΝΕΛΕΥΣΗΣ.....	115
Άρθρο 139	116
ΑΝΥΠΟΣΤΑΤΕΣ ΑΠΟΦΑΣΕΙΣ	116
Άρθρο 140	116
ΕΛΑΤΤΩΜΑΤΑ ΑΠΟΦΑΣΕΩΝ ΠΟΥ ΛΑΜΒΑΝΟΝΤΑΙ ΜΕ ΑΛΛΟ ΤΡΟΠΟ	116
ΤΜΗΜΑ ΟΓΔΟΟ.....	116
ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΑ ΜΕΙΟΨΗΦΙΑΣ.....	116
Άρθρο 141	116
ΣΥΛΛΟΓΙΚΑ ΚΑΙ ΑΤΟΜΙΚΑ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΑ ΜΕΙΟΨΗΦΙΑΣ.....	117
Άρθρο 142	119
ΑΙΤΗΣΗ ΕΚΤΑΚΤΟΥ ΕΛΕΓΧΟΥ	119
Άρθρο 143	120
ΔΙΕΝΕΡΓΕΙΑ ΤΟΥ ΕΚΤΑΚΤΟΥ ΕΛΕΓΧΟΥ	120
«Άρθρο 144	121
ΕΝΩΣΕΙΣ ΜΕΤΟΧΩΝ.....	121
ΤΜΗΜΑ ΕΝΑΤΟ.....	121
ΕΤΗΣΙΕΣ ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ ΚΑΙ ΕΤΗΣΙΕΣ ΕΚΘΕΣΕΙΣ	121
Άρθρο 145.....	121
ΕΦΑΡΜΟΖΟΜΕΝΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ	121
Άρθρο 146.....	121
ΔΙΕΝΕΡΓΕΙΑ ΑΠΟΓΡΑΦΗΣ - ΓΛΩΣΣΑ ΒΙΒΛΙΩΝ - ΕΤΑΙΡΙΚΗ ΧΡΗΣΗ	122
Άρθρο 147.....	122
ΥΠΟΓΡΑΦΗ ΕΤΗΣΙΩΝ ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΩΝ.....	122
Άρθρο 148.....	123
ΈΓΚΡΙΣΗ ΕΤΗΣΙΩΝ ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΩΝ.....	123
Άρθρο 149.....	123
ΔΗΜΟΣΙΕΥΣΗ ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΩΝ ΚΑΙ ΕΚΘΕΣΗΣ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ.....	123
«Άρθρο 150	124
ΈΚΘΕΣΗ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ.....	124
«Άρθρο 151	126
ΈΚΘΕΣΗ ΒΙΩΣΙΜΟΤΗΤΑΣ	126
«Άρθρο 152	131
ΔΗΛΩΣΗ ΕΤΑΙΡΙΚΗΣ ΔΙΑΚΥΒΕΡΝΗΣΗΣ	131
Άρθρο 153.....	132
ΕΤΗΣΙΑ ΕΚΘΕΣΗ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΚΑΙ ΔΗΛΩΣΗ ΕΤΑΙΡΙΚΗΣ ΔΙΑΚΥΒΕΡΝΗΣΗΣ ΕΠΙ ΕΝΟΠΟΙΗΜΕΝΩΝ ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΩΝ	132

«ΆΡΘΡΟ 154	133
«ΆΡΘΡΟ 154Α.....	138
ΠΡΟΤΥΠΑ ΥΠΟΒΟΛΗΣ ΕΚΘΕΣΕΩΝ ΒΙΩΣΙΜΟΤΗΤΑΣ	138
«ΆΡΘΡΟ 154Β	138
ΕΚΘΕΣΗ ΒΙΩΣΙΜΟΤΗΤΑΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗΣ ΠΟΥ ΔΙΕΠΕΤΑΙ ΑΠΟ ΤΟ ΔΙΚΑΙΟ ΤΡΙΤΗΣ ΧΩΡΑΣ	138
«ΆΡΘΡΟ 154Γ.....	140
ΈΛΕΓΧΟΣ ΚΑΙ ΔΙΑΣΦΑΛΙΣΗ ΤΗΣ ΥΠΟΒΟΛΗΣ ΕΚΘΕΣΕΩΝ ΒΙΩΣΙΜΟΤΗΤΑΣ	140
ΆΡΘΡΟ 155.....	142
ΕΚΘΕΣΗ ΠΛΗΡΩΜΩΝ ΠΡΟΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΕΙΣ	142
ΆΡΘΡΟ 156.....	144
ΕΝΟΠΟΙΗΜΕΝΗ ΕΚΘΕΣΗ ΠΛΗΡΩΜΩΝ ΣΕ ΚΥΒΕΡΝΗΣΕΙΣ	144
ΆΡΘΡΟ 157.....	145
ΚΡΙΤΗΡΙΑ ΙΣΟΔΥΝΑΜΙΑΣ	145
«ΤΜΗΜΑ ΕΝΑΤΟ Α.....	145
ΔΗΜΟΣΙΑ ΔΗΛΩΣΗ ΣΤΟΙΧΕΙΩΝ ΦΟΡΟΛΟΓΙΑΣ ΕΙΣΟΔΗΜΑΤΟΣ ΑΠΟ ΟΡΙΣΜΕΝΕΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ ΚΑΙ ΥΠΟΚΑΤΑΣΤΗΜΑΤΑ	145
ΆΡΘΡΟ 157Α	145
ΟΡΙΣΜΟΙ (ΑΡΘΡΟ 48Α ΟΔΗΓΙΑΣ 2013/34/ΕΕ).....	145
«ΆΡΘΡΟ 157Β	146
ΤΕΛΙΚΕΣ ΜΗΤΡΙΚΕΣ ΚΑΙ ΑΥΤΟΝΟΜΕΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ ΠΟΥ ΥΠΟΒΑΛΛΟΥΝ ΔΗΜΟΣΙΑ ΔΗΛΩΣΗ ΣΤΟΙΧΕΙΩΝ ΦΟΡΟΛΟΓΙΑΣ ΕΙΣΟΔΗΜΑΤΟΣ (ΠΑΡ. 1, 2 ΚΑΙ 3 ΑΡΘΡΟΥ 48Β ΟΔΗΓΙΑΣ 2013/34/ΕΕ).....	146
«ΆΡΘΡΟ 157Γ.....	147
ΘΥΓΑΤΡΙΚΕΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ ΠΟΥ ΥΠΟΒΑΛΛΟΥΝ ΔΗΜΟΣΙΑ ΔΗΛΩΣΗ ΣΤΟΙΧΕΙΩΝ ΦΟΡΟΛΟΓΙΑΣ ΕΙΣΟΔΗΜΑΤΟΣ (ΠΑΡ. 4, 6 ΚΑΙ 7 ΑΡΘΡΟΥ 48Β ΟΔΗΓΙΑΣ 2013/34/ΕΕ).....	147
«ΆΡΘΡΟ 157Δ	148
ΥΠΟΚΑΤΑΣΤΗΜΑΤΑ ΠΟΥ ΥΠΟΒΑΛΛΟΥΝ ΔΗΜΟΣΙΑ ΔΗΛΩΣΗ ΣΤΟΙΧΕΙΩΝ ΦΟΡΟΛΟΓΙΑΣ ΕΙΣΟΔΗΜΑΤΟΣ (ΠΑΡ. 5, 6 ΚΑΙ 7 ΑΡΘΡΟΥ 48Β ΟΔΗΓΙΑΣ 2013/34/ΕΕ).....	148
«ΆΡΘΡΟ 157Ε	150
ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΔΗΛΩΣΗΣ ΣΤΟΙΧΕΙΩΝ ΦΟΡΟΛΟΓΙΑΣ ΕΙΣΟΔΗΜΑΤΟΣ (ΑΡΘΡΟ 48Γ ΟΔΗΓΙΑΣ 2013/34/ΕΕ)	150
«ΆΡΘΡΟ 157ΣΤ.....	152
ΔΗΜΟΣΙΕΥΣΗ ΚΑΙ ΠΡΟΣΒΑΣΙΜΟΤΗΤΑ (ΑΡΘΡΟ 48Δ ΟΔΗΓΙΑΣ 2013/34/ΕΕ).....	152
«ΆΡΘΡΟ 157Ζ	153
ΔΗΛΩΣΗ ΤΟΥ ΝΟΜΙΜΟΥ ΕΛΕΓΚΤΗ (ΑΡΘΡΟ 48ΣΤ ΟΔΗΓΙΑΣ 2013/34/ΕΕ).....	153
«ΆΡΘΡΟ 157Η.....	153
ΕΞΟΥΣΙΟΔΟΤΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΜΕΡΟΥΣ ΕΝΑΤΟΥ Α (ΠΑΡ. 4 ΑΡΘΡΟΥ 48Γ ΟΔΗΓΙΑΣ 2013/34/ΕΕ)	153
ΤΜΗΜΑ ΔΕΚΑΤΟ.....	153
ΔΙΑΘΕΣΗ ΚΕΡΔΩΝ	153
ΆΡΘΡΟ 158.....	153
ΚΡΑΤΗΣΗ ΑΠΟΘΕΜΑΤΙΚΟΥ	153
ΆΡΘΡΟ 159.....	154
ΠΡΟΫΠΟΘΕΣΕΙΣ ΚΑΙ ΠΕΡΙΟΡΙΣΜΟΣ ΔΙΑΝΟΜΗΣ ΠΟΣΩΝ	154
ΆΡΘΡΟ 160.....	154
ΚΑΘΑΡΑ ΚΕΡΔΗ - ΔΙΑΝΟΜΗ ΚΕΡΔΩΝ	154
ΆΡΘΡΟ 161.....	155
ΕΛΑΧΙΣΤΟ ΜΕΡΙΣΜΑ	155

ΑΡΘΡΟ 162.....	156
ΠΡΟΣΩΡΙΝΟ ΜΕΡΙΣΜΑ ΚΑΙ ΜΕΤΑΓΕΝΕΣΤΕΡΗ ΔΙΑΝΟΜΗ ΚΕΡΔΩΝ ΚΑΙ ΠΡΟΑΙΡΕΤΙΚΩΝ ΑΠΟΘΕΜΑΤΙΚΩΝ	156
ΑΡΘΡΟ 163.....	156
ΕΠΙΣΤΡΟΦΗ ΠΑΡΑΝΟΜΑ ΕΙΣΠΡΑΧΘΕΝΤΩΝ ΠΟΣΩΝ	156
ΤΜΗΜΑ ΕΝΔΕΚΑΤΟ	156
ΛΥΣΗ ΚΑΙ ΕΚΚΑΘΑΡΙΣΗ.....	156
ΑΡΘΡΟ 164.....	156
ΛΟΓΟΙ ΛΥΣΕΩΣ ΤΗΣ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ.....	156
ΑΡΘΡΟ 165.....	157
ΛΥΣΗ ΤΗΣ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ ΜΕ ΔΙΚΑΣΤΙΚΗ ΑΠΟΦΑΣΗ ΥΣΤΕΡΑ ΑΠΟ ΑΙΤΗΣΗ ΤΟΥ ΕΧΟΝΤΟΣ ΕΝΝΟΜΟ ΣΥΜΦΕΡΟΝ.....	157
ΑΡΘΡΟ 166.....	157
ΛΥΣΗ ΤΗΣ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ ΜΕ ΔΙΚΑΣΤΙΚΗ ΑΠΟΦΑΣΗ ΥΣΤΕΡΑ ΑΠΟ ΑΙΤΗΣΗ ΤΩΝ ΜΕΤΟΧΩΝ.....	157
ΑΡΘΡΟ 167.....	158
ΕΚΚΑΘΑΡΙΣΤΕΣ.....	158
ΑΡΘΡΟ 168.....	159
ΤΡΟΠΟΣ ΔΙΕΝΕΡΓΕΙΑΣ ΤΗΣ ΕΚΚΑΘΑΡΙΣΗΣ.....	159
ΑΡΘΡΟ 169.....	160
ΣΧΕΔΙΟ ΕΠΙΤΑΧΥΝΣΗΣ ΚΑΙ ΠΕΡΑΤΩΣΗΣ ΤΗΣ ΕΚΚΑΘΑΡΙΣΗΣ.....	160
ΑΡΘΡΟ 170.....	160
ΔΙΑΓΡΑΦΗ ΤΗΣ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ.....	160
«ΑΡΘΡΟ 171	161
ΑΝΑΒΙΩΣΗ ΤΗΣ ΛΥΘΕΙΣΑΣ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ».....	161
ΤΜΗΜΑ ΔΩΔΕΚΑΤΟ	162
ΑΛΛΟΔΑΠΕΣ ΕΤΑΙΡΕΙΕΣ.....	162
ΑΡΘΡΟ 172.....	162
ΠΡΑΞΕΙΣ ΚΑΙ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΥΠΟΚΑΤΑΣΤΗΜΑΤΩΝ ΕΤΑΙΡΕΙΩΝ ΑΛΛΩΝ ΚΡΑΤΩΝ ΜΕΛΩΝ ΣΤΙΣ ΟΠΟΙΕΣ ΕΦΑΡΜΟΖΕΤΑΙ Η ΟΔΗΓΙΑ (ΕΕ) 2017/1132.....	162
ΑΡΘΡΟ 173.....	163
ΠΡΑΞΕΙΣ ΚΑΙ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΥΠΟΚΑΤΑΣΤΗΜΑΤΩΝ ΕΤΑΙΡΕΙΩΝ ΤΡΙΤΩΝ ΧΩΡΩΝ	163
ΑΡΘΡΟ 174.....	164
ΓΕΝΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΓΙΑ ΤΗ ΔΗΜΟΣΙΟΤΗΤΑ ΤΩΝ ΑΛΛΟΔΑΠΩΝ ΕΤΑΙΡΕΙΩΝ	164
ΑΡΘΡΟ 175.....	165
ΕΓΓΡΑΦΑ ΤΗΣ ΑΛΛΟΔΑΠΗΣ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ.....	165
ΤΜΗΜΑ ΔΕΚΑΤΟ.....	165
ΤΡΙΤΟ ΠΟΙΝΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ	165
ΑΡΘΡΟ 176.....	165
ΨΕΥΔΕΙΣ Η ΠΑΡΑΠΛΑΝΗΤΙΚΕΣ ΔΗΛΩΣΕΙΣ ΠΡΟΣ ΤΟ ΚΟΙΝΟ.....	165
ΑΡΘΡΟ 177.....	166
ΠΑΡΑΒΑΣΕΙΣ ΜΕΛΩΝ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ	166
ΑΡΘΡΟ 178.....	166
ΠΑΡΑΒΑΣΕΙΣ ΕΛΕΓΚΤΩΝ	166
ΑΡΘΡΟ 179.....	167
ΠΑΡΑΒΑΣΕΙΣ ΣΧΕΤΙΚΕΣ ΜΕ ΤΗΝ ΕΥΡΥΘΗΜΗ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ ΤΗΣ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ	167
ΑΡΘΡΟ 180.....	167
ΠΑΡΑΒΑΣΕΙΣ ΣΧΕΤΙΚΕΣ ΜΕ ΤΙΣ ΣΥΝΕΛΕΥΣΕΙΣ ΜΕΤΟΧΩΝ ΚΑΙ ΟΜΟΛΟΓΙΟΥΧΩΝ	167

«ΆΡΘΡΟ 180Α	168
ΕΥΘΥΝΗ ΓΙΑ ΤΗΝ ΚΑΤΑΡΤΙΣΗ, ΤΗ ΔΗΜΟΣΙΕΥΣΗ ΚΑΙ ΤΗ ΔΙΑΘΕΣΗ ΣΤΟ ΚΟΙΝΟ ΤΗΣ ΔΗΛΩΣΗΣ ΣΤΟΙΧΕΙΩΝ ΦΟΡΟΛΟΓΙΑΣ ΕΙΣΟΔΗΜΑΤΟΣ (ΑΡΘΡΟ 48Ε ΟΔΗΓΙΑΣ 2013/34/ΕΕ)	168
ΑΡΘΡΟ 181	168
ΓΕΝΙΚΗ ΔΙΑΤΑΞΗ	168
ΤΜΗΜΑ ΔΕΚΑΤΟ ΤΕΤΑΡΤΟ	169
ΤΕΛΙΚΕΣ ΚΑΙ ΜΕΤΑΒΑΤΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ.....	169
ΑΡΘΡΟ 182.....	169
ΔΙΑΤΗΡΟΥΜΕΝΕΣ ΣΕ ΙΣΧΥ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ	169
ΑΡΘΡΟ 183.....	169
ΠΡΟΣΑΡΜΟΓΗ ΚΑΤΑΣΤΑΤΙΚΟΥ ΚΑΙ ΕΛΑΧΙΣΤΟΥ ΚΕΦΑΛΑΙΟΥ ΤΩΝ ΑΝΩΝΥΜΩΝ ΕΤΑΙΡΕΙΩΝ	169
ΑΡΘΡΟ 184.....	169
ΚΑΤΑΡΓΗΣΗ ΑΝΩΝΥΜΩΝ ΜΕΤΟΧΩΝ	170
ΑΡΘΡΟ 185.....	171
ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΓΙΑ ΑΛΛΕΣ ΕΤΑΙΡΙΚΕΣ ΜΟΡΦΕΣ.....	171
ΑΡΘΡΟ 186.....	171
ΕΞΟΥΣΙΟΔΟΤΙΚΗ ΔΙΑΤΑΞΗ.....	171
ΑΡΘΡΟ 187.....	172
ΜΕΤΑΒΑΤΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ	172
ΑΡΘΡΟ 188.....	173
ΠΑΡΑΠΟΜΠΕΣ	173
ΑΡΘΡΟ 189.....	174
ΚΑΤΑΡΓΟΥΜΕΝΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ.....	174
ΑΡΘΡΟ 190.....	174
ΈΝΑΡΞΗ ΙΣΧΥΟΣ.....	174

N.4548/2018, ΦΕΚ-104/Α/13.06.2018^{1 2 3 4}**Αναμόρφωση του δικαίου των ανωνύμων εταιρειών.****Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ**

Εκδίδομε τον ακόλουθο νόμο που ψήφισε η Βουλή:

ΤΜΗΜΑ ΠΡΩΤΟ**ΓΕΝΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ****Άρθρο 1**

Έννοια της ανώνυμης εταιρείας - Πεδίο εφαρμογής του παρόντος νόμου

1. Η ανώνυμη εταιρεία είναι κεφαλαιουχική εταιρεία με νομική προσωπικότητα, για τα χρέη της οποίας ευθύνεται μόνο η ίδια με την περιουσία της. Το κεφάλαιό της διαιρείται σε μετοχές.
2. Κάθε ανώνυμη εταιρεία είναι εμπορική, έστω και αν ο σκοπός της δεν είναι η άσκηση εμπορικής επιχείρησης.
3. Ο παρών νόμος εφαρμόζεται σε όλες τις ανώνυμες εταιρείες, με την επιφύλαξη ειδικότερων ρυθμίσεων για τις ανώνυμες εταιρείες με μετοχές ή άλλους τίτλους εισηγμένους σε ρυθμιζόμενη αγορά. Οι διατάξεις για τις ανώνυμες εταιρείες με μετοχές ή άλλους τίτλους εισηγμένους σε ρυθμιζόμενη αγορά εφαρμόζονται και σε εταιρείες με μετοχές εισηγμένες προς διαπραγμάτευση σε Πολυμερή Μηχανισμό Διαπραγμάτευσης (ΠΜΔ), μόνο όταν αυτό προβλέπεται ρητά.

«Άρθρο 2**Ορισμοί**

Για τους σκοπούς του παρόντος νόμου, ισχύουν οι εξής ορισμοί:

α) «ρυθμιζόμενη αγορά»: η ρυθμιζόμενη αγορά κράτους μέλους κατά την έννοια της περίπτωσης 21 του άρθρου 4 του ν. 4514/2018 (Α' 14) και της περίπτωσης 21 της παρ. 1 του άρθρου 4 της

¹[17839/2020](#)-ΟΔΗΓΙΕΣ ΓΙΑ ΤΟΝ ΤΥΠΟ & ΤΟ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΤΩΝ ΑΠΟΦΑΣΕΩΝ ΠΟΥ ΑΠΑΙΤΟΥΝ ΕΓΚΡΙΣΗ Η ΕΓΚΡΙΤΙΚΗ ΑΠΟ ΤΙΣ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΓΕΜΗ ΤΩΝ ΕΠΙΜΕΛΗΤΗΡΙΩΝ ΤΗΣ ΧΩΡΑΣ ΑΔΑ:6Ψ6Γ46ΜΤΛΡ-ΟΩ6

²[N. 4639/2019](#)- ΦΕΚ: 185/Α/22.11.2019 **άρθρο ενδέκατο παρ. 1:**1. Όπου στον ν. 2725/1999 (Α' 121), όπως έχει τροποποιηθεί και ισχύει, προβλέπεται εποπτεία από τον Υπουργό Ανάπτυξης, αυτή ασκείται από τον Υπουργό Πολιτισμού και Αθλητισμού ή την Επιτροπή Επαγγελματικού Αθλητισμού, κατά περίπτωση, σύμφωνα με την παράγραφο 1 του άρθρου 75 του ίδιου νόμου. Η κατά τα ανωτέρω εποπτεία δεν καταλαμβάνει τις διατάξεις του ν. 4548/2018 (Α' 104).

³[N.4635/2019](#)- ΦΕΚ: 167/Α/30.10.2019 **άρθρο 116:** Όπου στον ν. 4548/2018 και στον ν. 4601/2019 γίνεται αναφορά σε έλεγχο νομιμότητας, έλεγχο πληρότητας, έγκριση ή εγκριτική απόφαση της Περιφέρειας, Περιφερειακής Ενότητας ή του Περιφερειάρχη νοείται πλέον έλεγχος της αρμόδιας για τον υπόχρεο Υ.Γ.Ε.ΜΗ. και απόφαση του Προϊσταμένου αυτής.

-[N.4635/2019](#)- ΦΕΚ: 167/Α/30.10.2019 **άρθρο 115 παρ. 3:**Η ισχύς των άρθρων 85-116 αρχίζει τρεις μήνες από τη δημοσίευση του παρόντος.

⁴[141372/2018](#) ΈΛΕΓΧΟΣ ΝΟΜΙΜΟΤΗΤΑΣ ΠΡΑΞΕΩΝ ΚΑΙ ΣΤΟΙΧΕΙΩΝ ΤΩΝ ΑΕ ΚΑΤΑ ΤΗΝ ΜΕΤΑΒΑΣΗ ΑΠΟ ΤΟ Ν.2190/1920 ΣΤΟΝ Ν.4548/2018. (ΑΔΑ:647Θ465Χ18-ΞΦ5)

Οδηγίας 2014/65/ΕΕ της 15ης Μαΐου 2014 για τις αγορές χρηματοπιστωτικών μέσων και την τροποποίηση της Οδηγίας 2002/92/ΕΚ και της Οδηγίας 2011/61/ΕΕ (ΕΕ L 173/349 12.6.2014),

β) μετοχές ή άλλοι τίτλοι «εισηγμένοι σε ρυθμιζόμενη αγορά» ή απλώς «εισηγμένοι»: οι μετοχές ή άλλοι τίτλοι που είναι εισηγμένοι για διαπραγμάτευση σε ρυθμιζόμενη αγορά,

γ) «ηλεκτρονικά μέσα»: οι τρόποι ηλεκτρονικής επικοινωνίας, μέσω διαδικτύου ή άλλου δημόσιου ή ιδιωτικού δικτύου, οι οποίοι επιτρέπουν την ευχερή αναγνώριση της ταυτότητας των χρηστών και την ασφάλεια της επικοινωνίας,

δ) υποβολή εταιρικής πράξης ή άλλου στοιχείου «σε δημοσιότητα»: η δημοσιότητα του άρθρου 13 του παρόντος νόμου,

ε) «Γ.Ε.ΜΗ.»: το Γενικό Εμπορικό Μητρώο του ν. 4919/2022 (Α' 71),

στ) «κεντρικό αποθετήριο τίτλων»: το νομικό πρόσωπο κατά την έννοια της παρ. 1 του άρθρου 2 του Κανονισμού 909/2014 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 23ης Ιουλίου 2014 σχετικά με τη βελτίωση του διακανονισμού αξιογράφων στην Ευρωπαϊκή Ένωση και τα κεντρικά αποθετήρια τίτλων και για την τροποποίηση των Οδηγιών 98/26/ΕΚ και 2014/65/ΕΕ και του Κανονισμού (ΕΕ) 236/2012 (ΕΕ L 257/28.8.2014),

ζ) «επιχείρηση επενδύσεων»: η επιχείρηση επενδύσεων κατά την έννοια της περίπτωσης 1 του άρθρου 4 του ν. 4514/2018 (Α' 14) και της περίπτωσης 1 της παρ. 1 του άρθρου 4 της Οδηγίας 2014/65/ΕΕ της 15ης Μαΐου 2014 για τις αγορές χρηματοπιστωτικών μέσων και την τροποποίηση της Οδηγίας 2002/92/ΕΚ και της Οδηγίας 2011/61/ΕΕ (ΕΕ L 173/349),

η) «Πολυμερής Μηχανισμός Διαπραγμάτευσης» ή «ΠΜΔ»: ο Πολυμερής Μηχανισμός Διαπραγμάτευσης κατά την έννοια της περίπτωσης 22 του άρθρου 4 του ν. 4514/2018 και της περίπτωσης 22 της παρ. 1 του άρθρου 4 της Οδηγίας 2014/65/ΕΕ της 15ης Μαΐου 2014 για τις αγορές χρηματοπιστωτικών μέσων και την τροποποίηση της Οδηγίας 2002/92/ΕΚ και της Οδηγίας 2011/61/ (ΕΕ L 173/349 12.6.2014),

θ) «απλή απαρτία και πλειοψηφία»: η απαρτία και η πλειοψηφία που απαιτούνται για τη λήψη αποφάσεων από τη γενική συνέλευση, σύμφωνα με τα της παρ. 1 και 2 του άρθρου 130 και την παρ. 1 του άρθρου 132,

ι) «αυξημένη απαρτία και πλειοψηφία»: η απαρτία και η πλειοψηφία που απαιτούνται για τη λήψη αποφάσεων από τη γενική συνέλευση, σύμφωνα με τα της παρ. 3 και 4 του άρθρου 130 και την παρ. 2 του άρθρου 132,

ια) «πολύ μικρές», «μικρές», «μεσαίες» και «μεγάλες» επιχειρήσεις: οι αντίστοιχες οντότητες του ν. 4308/2014 (Α' 251). Για τις νεοϊδρυόμενες εταιρείες και μέχρι τη σύνταξη του πρώτου ισολογισμού, ως «πολύ μικρές», «μικρές» και «μεσαίες» εταιρείες νοούνται εκείνες των οποίων το κεφάλαιο δεν υπερβαίνει τα ποσά των εκατό χιλιάδων (100.000), πεντακοσίων χιλιάδων (500.000) και ενός εκατομμυρίου (1.000.000) ευρώ, αντίστοιχα, ενώ ως «μεγάλες» νοούνται εκείνες των οποίων το κεφάλαιο υπερβαίνει το ποσό του ενός εκατομμυρίου (1.000.000) ευρώ,

ιβ) «οντότητες δημοσίου ενδιαφέροντος»: οι δημόσιες επιχειρήσεις του ν. 3429/2005 (Α' 314), οι οντότητες του Παραρτήματος Α' του ν. 4308/2014 (Α' 251) και οι ανώνυμες εταιρείες του ν.

4972/2022 (Α' 181), των οποίων το μετοχικό κεφάλαιο ανήκει κατά απόλυτη πλειοψηφία στο ελληνικό Δημόσιο.»⁵

ιγ) «άυλες μετοχές ή ομολογίες»: οι μετοχές ή ομολογίες που εκδίδονται ή τηρούνται:

ιγα) σε λογιστική μορφή σε κεντρικό αποθετήριο τίτλων (κ.α.τ.) σύμφωνα με τον Κανονισμό (ΕΕ) 909/2014 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 23ης Ιουλίου 2014, σχετικά με τη βελτίωση του διακανονισμού αξιολογίων στην Ευρωπαϊκή Ένωση και τα κεντρικά αποθετήρια τίτλων και για την τροποποίηση των Οδηγιών 98/26/ΕΚ και 2014/65/ΕΕ και του Κανονισμού (ΕΕ) αρ. 236/2012 (L 257) και τον ν. 4569/2018 (Α' 179), ή

ιγβ) με τη χρήση τεχνολογίας κατανεμημένου καθολικού (τ.κ.κ.) σε κεντρικό αποθετήριο τίτλων σύμφωνα με τον Κανονισμό (ΕΕ) 909/2014 και σε υποδομή αγοράς τεχνολογίας κατανεμημένου καθολικού (τ.κ.κ.) (Distributed Ledger Technology DLT) σύμφωνα με τον Κανονισμό (ΕΕ) 2022/858 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 30ής Μαΐου 2022, σχετικά με ένα πιλοτικό καθεστώς για υποδομές της αγοράς που βασίζονται σε τεχνολογία κατανεμημένου καθολικού και την τροποποίηση των Κανονισμών (ΕΕ) 600/2014 και 909/2014 και της Οδηγίας 2014/65/ΕΕ (L 151),

ιδ) «κατανεμημένο καθολικό»: αποθετήριο πληροφοριών που τηρεί αρχεία συναλλαγών και το οποίο διαμοιράζεται και συγχρονίζεται μεταξύ ενός συνόλου κόμβων δικτύου DLT, με τη χρήση μηχανισμού συναίνεσης,

ιε) «μητρώο κεντρικού αποθετηρίου τίτλων ή μητρώο υποδομής αγοράς τ.κ.κ.»: το αρχείο στο οποίο αποθηκεύονται τα δεδομένα χρηματοπιστωτικών μέσων, που έχουν καταχωρισθεί σε κεντρικό αποθετήριο τίτλων ή σε σύστημα διακανονισμού τεχνολογίας κατανεμημένου καθολικού ή σύστημα διαπραγμάτευσης και διακανονισμού τεχνολογίας κατανεμημένου καθολικού, αντίστοιχα, στο οποίο έχει πρόσβαση, με τεχνικές, διαδικασίες και μέσα, που εξασφαλίζουν την αυθεντικότητα, την εγκυρότητα, τη μοναδικότητα και τη μη αποποίηση, ο διαχειριστής του κεντρικού αποθετηρίου τίτλων ή συστήματος διακανονισμού τεχνολογίας κατανεμημένου καθολικού ή συστήματος διαπραγμάτευσης και διακανονισμού τεχνολογίας κατανεμημένου καθολικού, ο οποίος και έχει τον αποκλειστικό έλεγχο πρόσβασης επί των δεδομένων των καταχωρισμένων χρηματοπιστωτικών μέσων,

ιστ) «θέματα βιωσιμότητας»: τα περιβαλλοντικά, κοινωνικά θέματα, τα θέματα ανθρωπίνων δικαιωμάτων και οι παράγοντες διακυβέρνησης, στους οποίους περιλαμβάνονται οι παράγοντες αειφορίας, όπως ορίζονται στην περ. 24 του άρθρου 2 του Κανονισμού (ΕΕ) 2019/2088 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 27ης Νοεμβρίου 2019, περί γνωστοποιήσεων αειφορίας στον τομέα των χρηματοπιστωτικών υπηρεσιών (L 317), ιζ) «υποβολή εκθέσεων βιωσιμότητας»: η υποβολή πληροφοριών σχετικά με θέματα βιωσιμότητας σύμφωνα με τα άρθρα 151, 154 και 154B,

ιη) «βασικοί άυλοι πόροι»: οι πόροι χωρίς υλική υπόσταση από τους οποίους εξαρτάται θεμελιωδώς το επιχειρηματικό μοντέλο της επιχείρησης και οι οποίοι αποτελούν πηγή δημιουργίας αξίας για την επιχείρηση,

ιθ) «ανεξάρτητος πάροχος υπηρεσιών διασφάλισης»: οργανισμός αξιολόγησης της συμμόρφωσης που είναι διαπιστευμένος, σύμφωνα με τον Κανονισμό (ΕΚ) 765/2008 (L 218) του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου για τη συγκεκριμένη δραστηριότητα αξιολόγησης της

⁵ Η περ. ιβ) του άρθρου 2 του ν. 4548/2018, περί ορισμών, αντικαθίσταται με το άρθρο 57 παρ.6 του Ν.5255/2025 ΦΕΚ: 219/Α/28.11.2025

συμμόρφωσης, που προβλέπεται στην υποπερ. αγ' της περ. α' της παρ. 1 του άρθρου 154Γ. Αποκλειστικά για ζητήματα υπηρεσιών διασφάλισης της υποβολής εκθέσεων βιωσιμότητας, όπου στον παρόντα νόμο γίνεται αναφορά σε ορκωτό ελεγκτή λογιστή ή σε ελεγκτική εταιρεία, η αναφορά αυτή περιλαμβάνει και τον ανεξάρτητο πάροχο υπηρεσιών διασφάλισης.»^{6 7}

Άρθρο 3

Επίλυση διαφορών

1. Για τις υποθέσεις που, κατά τις διατάξεις του παρόντος νόμου, υπάγονται σε δικαστήριο, αποκλειστικά αρμόδιο είναι το μονομελές πρωτοδικείο της έδρας της εταιρείας, εκτός αν ορίζεται κάτι άλλο στον παρόντα νόμο.
2. Με διάταξη του αρχικού καταστατικού ανώνυμης εταιρείας μπορούν να υπάγονται οι υποθέσεις της παραγράφου 1, καθώς και κάθε άλλη διαφορά που ανακύπτει από την εταιρική σχέση μεταξύ μετόχων ή μεταξύ αυτών και της εταιρείας, σε διαιτησία ή διαμεσολάβηση του ν. 4512/2018 (Α' 5). Ρήτρα διαιτησίας εισαγόμενη με τροποποίηση του καταστατικού ισχύει μόνο αν αποφασίστηκε ομόφωνα. Η ρήτρα διαμεσολάβησης μπορεί να παραπέμπει σε οργανωμένη διαδικασία διαμεσολάβησης ή να προβλέπει τον τρόπο και τα κριτήρια επιλογής του διαμεσολαβητή.

ΤΜΗΜΑ ΔΕΥΤΕΡΟ

ΙΔΡΥΣΗ ΤΗΣ ΑΝΩΝΥΜΗΣ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ - ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΚΑΤΑΣΤΑΤΙΚΟΥ ΤΗΣ

Άρθρο 4

Τρόπος ίδρυσης της ανώνυμης εταιρείας και τροποποίησης του καταστατικού της

1. Η ανώνυμη εταιρεία μπορεί να ιδρυθεί από ένα ή περισσότερα πρόσωπα (ιδρυτές) ή να καταστεί μονοπρόσωπη με τη συγκέντρωση όλων των μετοχών σε ένα μόνο πρόσωπο. Η ίδρυση ανώνυμης εταιρείας ως μονοπρόσωπης, η συγκέντρωση όλων των μετοχών της σε ένα μόνο πρόσωπο, καθώς και τα στοιχεία του μοναδικού μετόχου της, υποβάλλονται σε δημοσιότητα.
2. Η ανώνυμη εταιρεία συνιστάται με συμβολαιογραφικό έγγραφο, που περιέχει το καταστατικό, ή με ιδιωτικό έγγραφο, αν υιοθετείται πρότυπο καταστατικό, σύμφωνα με την 31637/2017 απόφαση του Υπουργού Οικονομίας και Ανάπτυξης (Β' 928) και το άρθρο 9 του ν. 4441/2016 (Α' 227). Το έγγραφο είναι επίσης συμβολαιογραφικό, αν το επιβάλλει ειδική διάταξη νόμου, αν εισφέρονται στην εταιρεία περιουσιακά στοιχεία, για τη μεταβίβαση των οποίων απαιτείται ο τύπος αυτός, ή αν το

⁶ Στο άρθρο 2 του ν. 4548/2018 (Α' 104), περί ορισμών, επέρχονται οι ακόλουθες τροποποιήσεις: α) οι περ. ε) και ιβ) αντικαθίστανται, β) προστίθενται περ. ιστ) έως ιθ), και το άρθρο 2 διαμορφώνεται με το [Α.3 Ν.5164/2024](#) ΦΕΚ: 202/Α/12.12.2024

ΓΙΑ ΕΝΑΡΞΗ ΙΣΧΥΟΣ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΩΝ ΚΕΦΑΛΑΙΟΥ Α (ΑΡΘΡΑ 3-14) ΒΛΕΠΕ ΑΡΘΡΟ 14 ΤΟΥ [Ν.5164/2024](#) -ΦΕΚ:202/Α/12.12.2024.

⁷ Στο άρθρο 2 του ν. 4548/2018 (Α' 104), περί ορισμών, προστίθενται περ. ιγ) έως ιε), και το άρθρο 2 διαμορφώθηκε με τις διατάξεις του άρθρου 38 [Ν.5113/2024](#) -ΦΕΚ: 96/Α/21.06.2024

συμβολαιογραφικό έγγραφο επιλέγεται από τα μέρη. Αν η ανώνυμη εταιρεία συνιστάται με ιδιωτικό έγγραφο, ως Υπηρεσία Μιας Στάσης ορίζονται οι αρμόδιες Υπηρεσίες του Γ.Ε.ΜΗ., κατά παρέκκλιση του άρθρου 2 του ν. 4441/2016.

3. Η τροποποίηση του καταστατικού της ανώνυμης εταιρείας αποφασίζεται από τη γενική συνέλευση ή και από το διοικητικό συμβούλιο, αν τούτο ορίζεται ρητά στον παρόντα νόμο και επέρχεται με τη δημοσιότητα του άρθρου 13. Ολόκληρο το κείμενο του καταστατικού, όπως διαμορφώνεται ύστερα από κάθε τροποποίησή του, συντάσσεται με ευθύνη του διοικητικού συμβουλίου και υπογράφεται από τον πρόεδρο αυτού ή το νόμιμο αναπληρωτή του, χωρίς απόφαση της γενικής συνέλευσης. Για την τροποποίηση του καταστατικού και τη σύνταξη του νέου κειμένου τούτου δεν απαιτείται συμβολαιογραφικό έγγραφο.

4. Η προηγούμενη παράγραφος δεν εφαρμόζεται σε περιπτώσεις προσαρμογής στοιχείων του καταστατικού, που γίνονται με βάση τις διατάξεις του παρόντος νόμου, προκειμένου αυτό να εμφανίζει τις μεταβολές που έλαβαν χώρα, ιδίως αυξήσεις ή μειώσεις κεφαλαίου, χωρίς απόφαση εταιρικού οργάνου όπως, ενδεικτικά, είναι οι περιπτώσεις της παραγράφου 2 του άρθρου 28, της παραγράφου 3 του άρθρου 58 και της παραγράφου 4 του άρθρου 71. Οι προσαρμογές όμως αυτές υποβάλλονται σε δημοσιότητα.

5. Απόφαση της γενικής συνέλευσης ή του διοικητικού συμβουλίου στηριζόμενη σε τροποποίηση του καταστατικού, που δεν έχει ακόμη υποβληθεί σε δημοσιότητα, είναι επιτρεπτή, παράγει όμως αποτελέσματα από τη συντέλεση της δημοσιότητας.

Άρθρο 5

Περιεχόμενο του καταστατικού

1. Το καταστατικό της ανώνυμης εταιρείας πρέπει να περιέχει διατάξεις:

- α) για την εταιρική επωνυμία και το σκοπό της εταιρείας,
- β) για την έδρα της εταιρείας,
- γ) για τη διάρκειά της, όταν αυτή δεν είναι αόριστη,
- δ) για το ύψος και τον τρόπο καταβολής του κεφαλαίου,
- ε) για το είδος των μετοχών, καθώς και για τον αριθμό, την ονομαστική αξία και την έκδοσή τους,
- στ) για τον αριθμό των μετοχών κάθε κατηγορίας, αν υπάρχουν περισσότερες κατηγορίες μετοχών,
- ζ) για τις προϋποθέσεις και τη διαδικασία μετατροπής ανωνύμων μετοχών σε ονομαστικές,
- η) για τη σύγκληση, τη συγκρότηση, τη λειτουργία και τις αρμοδιότητες του διοικητικού συμβουλίου,
- θ) για τη σύγκληση, τη συγκρότηση, τη λειτουργία και τις αρμοδιότητες των γενικών συνελεύσεων,
- ι) για τους ελεγκτές,
- ια) για τα δικαιώματα των μετόχων,

ιβ) για τις ετήσιες χρηματοοικονομικές καταστάσεις και τη διάθεση των κερδών.

ιγ) για τη λύση της εταιρείας και την εκκαθάριση της περιουσίας της,

ιδ) το ύψος του καλυφθέντος κεφαλαίου, που είναι καταβλητέο κατά το χρόνο σύστασης.

2. Το καταστατικό δεν απαιτείται να περιέχει διατάξεις, έστω και αν αυτές αναφέρονται στα θέματα της παραγράφου 1, στο μέτρο που αποτελούν απλώς επανάληψη ισχυουσών διατάξεων του νόμου, εκτός αν εισάγεται επιτρεπτή παρέκκλιση από αυτές.

3. Το καταστατικό της ανώνυμης εταιρείας πρέπει να επίσης αναφέρει:

α) Τα ατομικά στοιχεία των φυσικών ή νομικών προσώπων που υπέγραψαν το καταστατικό της εταιρείας ή στο όνομα και για λογαριασμό των οποίων έχει υπογραφεί το καταστατικό αυτό.

β) Το συνολικό ποσό, τουλάχιστον κατά προσέγγιση, όλων των δαπανών που απαιτήθηκαν για τη σύσταση της εταιρείας και βαρύνουν αυτή.

Άρθρο 6

Επωνυμία

1. Η επωνυμία της ανώνυμης εταιρείας σχηματίζεται είτε από το όνομα ενός ή περισσότερων ιδρυτών ή μετόχων είτε από το αντικείμενο της δραστηριότητας που ασκεί είτε από άλλες λεκτικές ενδείξεις. Η επωνυμία μπορεί να είναι και φανταστική ή να περιλαμβάνει ηλεκτρονική διεύθυνση ή άλλη ένδειξη, άμεσα και διαρκώς σχετιζόμενη με την εταιρεία. Η επωνυμία της εταιρείας μπορεί να αποδίδεται ολόκληρη ή εν μέρει με λατινικούς χαρακτήρες. Σε περίπτωση που η δραστηριότητα της εταιρείας εκτείνεται σε περισσότερα αντικείμενα, η επωνυμία μπορεί να λαμβάνεται από τα κυριότερα από αυτά. Η τυχόν διεύρυνση του σκοπού της εταιρείας δεν υποχρεώνει την εταιρεία σε μεταβολή της επωνυμίας της.

2. Στην επωνυμία της ανώνυμης εταιρείας πρέπει να περιέχονται σε κάθε περίπτωση ολογράφως οι λέξεις «Ανώνυμη Εταιρεία» ή το ακρωνύμιο «Α.Ε.». Για τις διεθνείς συναλλαγές, οι παραπάνω λέξεις εκφράζονται ως «Société Anonyme» ή το ακρωνύμιο «S.A.».

3. Αν η ανώνυμη εταιρεία είναι μονοπρόσωπη, στην επωνυμία πρέπει να περιέχεται η ένδειξη «Μονοπρόσωπη Ανώνυμη Εταιρεία» ή «Μονοπρόσωπη Α.Ε.». Για τις διεθνείς συναλλαγές, οι παραπάνω λέξεις εκφράζονται ως «Single Member Société Anonyme» ή «Single Member S.A.». Η ένδειξη αυτή προστίθεται ή αφαιρείται με καταχώριση στο Γ.Ε.ΜΗ., με μέριμνα του διοικητικού συμβουλίου, χωρίς τροποποίηση του καταστατικού.

Άρθρο 7

Έδρα της εταιρείας

1. Η εταιρεία έχει την έδρα της στο δήμο που αναφέρεται στο καταστατικό της. Ο δήμος αυτός πρέπει να βρίσκεται στην Ελλάδα.

2. Η ελληνική ανώνυμη εταιρεία μπορεί να ιδρύει υποκαταστήματα, πρακτορεία ή άλλες μορφές δευτερεύουσας εγκατάστασης σε άλλους τόπους της Ελλάδας ή της αλλοδαπής.

Άρθρο 8

Διάρκεια της εταιρείας

1. Η διάρκεια της ανώνυμης εταιρείας είναι ορισμένου ή αορίστου χρόνου. Η διάρκεια ορισμένου χρόνου ορίζεται σε έτη. Αν δεν ορίζεται ο χρόνος της διάρκειας στο καταστατικό, η διάρκεια είναι αορίστου χρόνου. Στην περίπτωση της αόριστης διάρκειας, η εταιρεία λύεται, σύμφωνα με τις περιπτώσεις β', γ' και δ' της παραγράφου 1 και την παράγραφο 2 του άρθρου 164.

2. Η διάρκεια ορισμένου χρόνου μπορεί να παραταθεί με απόφαση της γενικής συνέλευσης των μετόχων που λαμβάνεται με αυξημένη απαρτία και πλειοψηφία. Αν δεν ορίζεται κάτι άλλο στην απόφαση αυτή, η διάρκεια της εταιρείας γίνεται αόριστη.

3. Με απόφαση της γενικής συνέλευσης που λαμβάνεται με αυξημένη απαρτία και πλειοψηφία, η διάρκεια της ανώνυμης εταιρείας μπορεί να μετατραπεί από ορισμένου σε αορίστου χρόνου και αντίστροφα.

Άρθρο 9⁸

Έλεγχος που διενεργείται κατά την ίδρυση της ανώνυμης εταιρείας και τις εταιρικές μεταβολές

1. Κατά την ίδρυση της ανώνυμης εταιρείας η Υπηρεσία Μιας Στάσης προβαίνει στον έλεγχο που ορίζεται στην παρ. 1 του άρθρου 4 του ν. 4441/2016. Ειδικά στις εταιρείες οι οποίες συστήνονται με νόμο, καθώς και στις εταιρείες των παραγράφων 3 και 4 του παρόντος άρθρου δεν εφαρμόζονται οι διατάξεις του ν. 4441/2016.

«2. Η τροποποίηση του καταστατικού, η λύση της ανώνυμης εταιρείας ύστερα από απόφαση της γενικής συνέλευσης και η αναβίωσή της εγκρίνονται, ύστερα από τη διενέργεια ελέγχου νομιμότητας από την αρμόδια υπηρεσία της Περιφερειακής ενότητας της έδρας της εταιρείας, σύμφωνα με τις διατάξεις του παρόντος και του ν. 3419/2005 (Α' 297). Ο έλεγχος νομιμότητας περιορίζεται στην τήρηση των διατάξεων του παρόντος, του καταστατικού και των διατάξεων του ν. 3419/2005 και αποτελεί αναγκαία προϋπόθεση για τη διενέργεια της καταχώρισης και την πραγματοποίηση της δημοσιότητας από την αρμόδια υπηρεσία Γ.Ε.ΜΗ. Σε περίπτωση μεταβολών των καταχωρίσεων της εταιρείας στο Γ.Ε.ΜΗ., που δεν εμπίπτουν στο πρώτο εδάφιο, όπως μεταβολών στην εκπροσώπηση της εταιρείας ή δηλώσεων προσαρμογής του καταστατικού, σύμφωνα με τις διατάξεις της παραγράφου 4 του άρθρου 4, η αρμόδια υπηρεσία Γ.Ε.ΜΗ. προβαίνει σε τυπικό έλεγχο (έλεγχος πληρότητας) του άρθρου 7 του ν. 3419/2005 των υποβληθέντων εγγράφων. Τυπικός έλεγχος (έλεγχος πληρότητας) νοείται η διαπίστωση ότι τα υποβαλλόμενα

⁸ 4459/2019 «Εμπορική δημοσιότητα των πράξεων και στοιχείων των ανωνύμων εταιρειών σύμφωνα με τα οριζόμενα στο άρθρο 9 του ν. 4548/2018. Νέοι κανόνες περί ελέγχου νομιμότητας και πληρότητας από τις αρμόδιες Υπηρεσίες της Γενικής Γραμματείας Εμπορίου & Προστασίας Καταναλωτή, τις Δ/σεις Αναπτύξεως των Περιφερειακών Ενοτήτων & τις Υπηρεσίες ΓΕΜΗ». (ΑΔΑ:63Ξ7465ΧΙ8-45Η)

έγγραφα είναι πλήρη και ανταποκρίνονται στις απαιτήσεις του νόμου, χωρίς έλεγχο του περιεχομένου τους.»⁹

3. Ο Υπουργός Οικονομίας και Ανάπτυξης, ύστερα από έλεγχο νομιμότητας, εγκρίνει τη σύσταση και την τροποποίηση του καταστατικού των παρακάτω εταιρειών:

α) των εταιρειών δημόσιου ενδιαφέροντος κατά την έννοια της περίπτωσης ιβ' του άρθρου 2 του παρόντος,

«β) των εταιρειών που προβλέπονται ρητά από διάταξη νόμου».¹⁰

γ) των εταιρειών που λαμβάνουν άδεια λειτουργίας από την Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς.

«Το Γ.Ε.ΜΗ. των παραπάνω εταιρειών τηρείται από την αρμόδια Διεύθυνση Εταιρειών της Γενικής Διεύθυνσης Αγοράς της Γενικής Γραμματείας Εμπορίου και Προστασίας του Καταναλωτή του Υπουργείου Οικονομίας και Ανάπτυξης. Από την ίδια υπηρεσία τηρείται το Γ.Ε.ΜΗ. των υποκαταστημάτων αλλοδαπών εταιρειών της περίπτωσης γ', καθώς και των υποκαταστημάτων αλλοδαπών που είναι οντότητες δημοσίου ενδιαφέροντος των περιπτώσεων β' και γ' του Παραρτήματος Α' του ν. 4308/2014 (Α' 251).»¹¹

«4. Ο Υπουργός Οικονομίας και Ανάπτυξης εγκρίνει, ύστερα από έλεγχο νομιμότητας, τις διασυννοριακές συγχωνεύσεις, σύμφωνα με τον ν. 3777/2009 (Α' 127).».¹²

5. Σε καμιά περίπτωση ο έλεγχος που γίνεται κατά την καταχώριση αποφάσεων των εταιρικών οργάνων δεν εκτείνεται σε λόγους που επιφέρουν ακυρωσία των αποφάσεων των οργάνων αυτών.

Άρθρο 10

Πράξεις κατά το ιδρυτικό στάδιο - Ευθύνη ιδρυτών

1. Πρόσωπα που έχουν ενεργήσει στο όνομα υπό ίδρυση εταιρείας ευθύνονται για τις πράξεις αυτές απεριόριστα και εις ολόκληρον. Ευθύνεται όμως μόνη η εταιρεία για τις πράξεις που έγιναν ρητά στο όνομά της κατά το ιδρυτικό στάδιο αν, μέσα σε τρεις (3) μήνες από τη σύστασή της, ανέλαβε τις υποχρεώσεις που απορρέουν από αυτές τις πράξεις.

2. Οι ιδρυτές είναι υπεύθυνοι για την αποκατάσταση της ζημίας που υπέστη η εταιρεία ή οι καλόπιστοι τρίτοι, μέτοχοι ή μη, από τυχόν παράλειψη υποχρεωτικής διάταξης του καταστατικού ή ανακριβείς πληροφορίες που δόθηκαν κατά την εγγραφή στο κεφάλαιο ή περιλήφθηκαν στο καταστατικό, από τη μη τήρηση των διατάξεων που αφορούν την εκτίμηση και την καταβολή των εισφορών, καθώς και από την τυχόν κήρυξη της ακυρότητας της εταιρείας, αν γνώριζαν ή όφειλαν να γνωρίζουν τις σχετικές

⁹ Η παράγραφος 2 του άρθρου 9 αντικαθίσταται με την παρ.α του άρθρου 146 του [Ν.4601/2019](#)- ΦΕΚ: 44/Α/9.3.2019

-[Ν.4601/2019](#)- ΦΕΚ: 44/Α/9.3.2019 **άρθρο 157**: Η ισχύς του Τμήματος Α' (άρθρα 1-147) αρχίζει την 15η Απριλίου 2019

¹⁰ Η περίπτωση β' της παραγράφου 3 του άρθρου 9 του ν. 4548/2018 (Α' 104) αντικαθίσταται με το άρθρο 152 του [Ν.4635/2019](#)- ΦΕΚ: 167/Α/30.10.2019

¹¹ Το τελευταίο εδάφιο της παραγράφου 3 του άρθρου 9 αντικαταστάθηκε με το άρθρο 49,παρ.1 του Ν.4587/2018, ΦΕΚ-218/Α/24.12.2018. Ισχύς από 1η Ιανουαρίου 2019.

¹² Η παράγραφος 4 του άρθρου 9 αντικαθίσταται με την παρ. β του άρθρου 146 του [Ν.4601/2019](#)- ΦΕΚ: 44/Α/9.3.2019

-[Ν.4601/2019](#)- ΦΕΚ: 44/Α/9.3.2019 **άρθρο 157**: Η ισχύς του Τμήματος Α' (άρθρα 1-147) αρχίζει την 15η Απριλίου 2019

πλημμέλειες. Η αξίωση αποζημίωσης της παρούσας παραγράφου παραγράφεται μετά παρέλευση πέντε (5) ετών από την ίδρυση της εταιρείας.

Άρθρο 11

Κήρυξη της ακυρότητας της εταιρείας

1. Η εταιρεία κηρύσσεται άκυρη με δικαστική απόφαση μόνο αν: α) δεν τηρήθηκαν οι διατάξεις των περιπτώσεων α' και δ' της παραγράφου 1 του άρθρου 5 και της παραγράφου 2 του άρθρου 4, β) ο σκοπός της, όπως ορίζεται στο καταστατικό, είναι παράνομος ή αντίθετος προς τη δημόσια τάξη και γ) ο μοναδικός ιδρυτής ή όλοι οι ιδρυτές δεν είχαν την ικανότητα για δικαιοπραξία κατά την υπογραφή της εταιρικής σύμβασης.

2. Η αγωγή ασκείται από κάθε πρόσωπο που έχει έννομο συμφέρον και απευθύνεται κατά της εταιρείας. Το δικαστήριο που απαγγέλλει την ακυρότητα διορίζει με την ίδια απόφαση και τους εκκαθαριστές της.

3. Οι λόγοι ακυρότητας των περιπτώσεων α' και β' της παραγράφου 1 θεραπεύονται αν, μέχρι τη κατάθεση των προτάσεων της παραγράφου 1 του άρθρου 237 ΚΠολΔ, το καταστατικό τροποποιηθεί, ώστε να μην υφίσταται πλέον ο λόγος ακυρότητας που αναφέρεται στην αγωγή. Το δικαστήριο που εκδικάζει αγωγή για κήρυξη ακυρότητας της εταιρείας, μπορεί να χορηγήσει στην εταιρεία εύλογη προθεσμία, όχι μεγαλύτερη των τριών (3) μηνών, με σκοπό να ληφθεί η απόφαση τροποποίησης του καταστατικού και να υποβληθεί στην αρμόδια Αρχή, σύμφωνα με τις παραγράφους 2 και 3 του άρθρου 9 ή να γίνει μετατροπή της εταιρείας σε άλλη εταιρική μορφή. Η προθεσμία αυτή μπορεί να παραταθεί για ένα (1) ακόμη μήνα. Για το διάστημα που μεσολαβεί το δικαστήριο μπορεί να διατάξει ασφαλιστικά μέτρα.

4. Η δικαστική απόφαση που κηρύσσει την ακυρότητα της εταιρείας αντιτάσσεται στους τρίτους, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 16 του ν. 3419/2005. Τριτανακοπή μπορεί να ασκηθεί μέσα σε προθεσμία έξι (6) μηνών από την υποβολή της απόφασης σε δημοσιότητα.

5. Η ακυρότητα αυτή καθαυτή δεν επηρεάζει την εγκυρότητα των υποχρεώσεων ή των απαιτήσεων της εταιρείας, χωρίς να βλάπτονται τα αποτελέσματα της κατάστασης εκκαθάρισής της.

6. Οι μέτοχοι της άκυρης εταιρείας υποχρεούνται να καταβάλουν το κεφάλαιο που κάλυψαν και δεν έχουν ακόμη καταβάλει, στην έκταση που αυτό είναι αναγκαίο για την εκπλήρωση του σκοπού της εκκαθάρισης.

7. Η αγωγή για κήρυξη της ακυρότητας ασκείται μέσα σε μια διετία από τη σύσταση της εταιρείας. Στην περίπτωση β' της παραγράφου 1, η άσκηση της αγωγής δεν υπόκειται σε χρονικό περιορισμό.

ΤΜΗΜΑ ΤΡΙΤΟ

ΔΗΜΟΣΙΟΤΗΤΑ

Άρθρο 12

Πράξεις και στοιχεία που υποβάλλονται σε δημοσιότητα στο Γ.Ε.ΜΗ.

«1. Σε δημοσιότητα υποβάλλονται οι εξής πράξεις και στοιχεία:

α) Οι ιδρυτικές πράξεις των ανωνύμων εταιρειών με το καταστατικό και, όπου τυχόν απαιτείται, με την εγκριτική απόφαση της Διοίκησης.

β) Οι αποφάσεις για τροποποίηση του καταστατικού με την εγκριτική απόφαση της Διοίκησης, όπου τυχόν απαιτείται, καθώς και ολόκληρο το νέο κείμενο του καταστατικού μαζί με τις γενόμενες τροποποιήσεις.

γ) Ο διορισμός και η για οποιονδήποτε λόγο παύση, με τα στοιχεία ταυτότητας, των προσώπων που:

αα) ασκούν τη διαχείριση της εταιρείας,

ββ) έχουν την εξουσία να την εκπροσωπούν από κοινού ή μεμονωμένα,

γγ) είναι αρμόδια να ασκούν τον τακτικό της έλεγχο και

δδ) είναι αρμόδια για τη διασφάλιση της υποβολής εκθέσεων βιωσιμότητας.

δ) Κάθε απόφαση για τακτική ή έκτακτη αύξηση ή μείωση του κεφαλαίου της εταιρείας. Στην απόφαση για αύξηση του κεφαλαίου πρέπει να αναγράφεται το νέο κεφάλαιο, ο αριθμός και το είδος των μετοχών που εκδίδονται, η ονομαστική τους αξία και γενικά οι όροι έκδοσής τους, καθώς και ο συνολικός αριθμός των μετοχών της εταιρείας.

ε) Η πιστοποίηση της καταβολής του κεφαλαίου, είτε κατά τη σύσταση της εταιρείας είτε ύστερα από κάθε αύξησή του, σύμφωνα με το άρθρο 20.

στ) Οι εγκεκριμένες ετήσιες και ενοποιημένες χρηματοοικονομικές καταστάσεις και οι σχετικές εκθέσεις του διοικητικού συμβουλίου και των ελεγκτών της ανώνυμης εταιρείας. Οι ετήσιες και ενοποιημένες χρηματοοικονομικές καταστάσεις πρέπει να περιέχουν τα ατομικά στοιχεία των προσώπων που, κατά νόμο, τις υπογράφουν και τις πιστοποιούν.

ζ) Οι χρηματοοικονομικές καταστάσεις που καταρτίζονται, σύμφωνα με το άρθρο 162 για τη διανομή προσωρινού μερίσματος.

η) Η λύση της εταιρείας.

θ) Η δικαστική απόφαση παντός βαθμού, που κηρύσσει άκυρη την εταιρεία ή σε κατάσταση πτώχευσης ή την υποβάλλει σε άλλη συλλογική διαδικασία, καθώς και οι δικαστικές αποφάσεις παντός βαθμού που αναγνωρίζουν ως άκυρες ή ακυρώνουν αποφάσεις γενικών συνελεύσεων. Σε δημοσιότητα υποβάλλονται και οι δικαστικές αποφάσεις που ανατρέπουν τις παραπάνω αποφάσεις.

ι) Ο διορισμός και η αντικατάσταση των εκκαθαριστών με τα στοιχεία της ταυτότητάς τους.

ια) Οι χρηματοοικονομικές καταστάσεις της εκκαθάρισης, καθώς και οι τελικές χρηματοοικονομικές καταστάσεις.

ιβ) Η διαγραφή της εταιρείας, σύμφωνα με το άρθρο 170.

γ) Κάθε άλλη πράξη ή στοιχείο, του οποίου η δημοσιότητα επιβάλλεται από κατ' ιδίαν διατάξεις.»¹³

2. Για τα αποτελέσματα της εγγραφής της εταιρείας στο Γ.Ε.ΜΗ. και των καταχωρίσεων σε αυτό ισχύουν τα άρθρα 15 και 16 του ν. 3419/2005.

Άρθρο 13

Τρόπος πραγματοποίησης της δημοσιότητας

1. Η δημοσιότητα στο Γ.Ε.ΜΗ. πραγματοποιείται με εγγραφή της εταιρείας και με καταχώριση των δημοσιευτέων πράξεων και στοιχείων, σύμφωνα με τις διατάξεις του ν. 3419/2005, του άρθρου 232 του ν. 4072/2012 (Α'86) και του άρθρου 2 του ν. 4250/2014 (Α' 74).

2. Το διοικητικό συμβούλιο της εταιρείας είναι υπεύθυνο για την υποβολή προς καταχώριση στο Γ.Ε.ΜΗ. των πράξεων και στοιχείων για τα οποία απαιτείται δημοσιότητα.

Άρθρο 14

Στοιχεία εγγράφων της εταιρείας

1. Κάθε έγγραφο της εταιρείας, έντυπο ή μη, περιλαμβανομένων των επιστολών, των διαφημίσεων και των εγγράφων παραγγελίας, πρέπει να περιέχει τις εξής, τουλάχιστον, ενδείξεις:

α) Τον αριθμό Γ.Ε.ΜΗ. της εταιρείας.

β) Τη νομική μορφή της εταιρείας, την επωνυμία, την έδρα και, ενδεχομένως, το γεγονός ότι βρίσκεται σε εκκαθάριση ή έχει υποβληθεί σε συλλογική διαδικασία.

2. Αν στα έγγραφα της παραγράφου 1 γίνεται μνεία του κεφαλαίου της εταιρείας, πρέπει να αναφέρεται το καλυφθέν και το καταβεβλημένο κεφάλαιο.

3. Οι διαδικτυακοί τόποι της εταιρείας πρέπει να περιλαμβάνουν τις ενδείξεις της παραγράφου 1. Αν γίνεται μνεία του κεφαλαίου, εφαρμόζεται και η παράγραφος 2.

ΤΜΗΜΑ ΤΕΤΑΡΤΟ

ΜΕΤΟΧΙΚΟ ΚΕΦΑΛΑΙΟ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α'

ΚΑΛΥΨΗ ΚΑΙ ΚΑΤΑΒΟΛΗ ΤΟΥ ΚΕΦΑΛΑΙΟΥ

¹³ Στην περ. γ) της παρ. 1 του άρθρου 12 του ν. 4548/2018 (Α' 104), περί πράξεων και στοιχείων που υποβάλλονται σε δημοσιότητα στο Γενικό Εμπορικό Μητρώο (Γ.Ε.ΜΗ.), προστίθεται υποπερ. δδ) και η παρ. 1 διαμορφώνεται με το [Α.4 Ν.5164/2024](#) ΦΕΚ: 202/Α/12.12.2024

Άρθρο 15

Κεφάλαιο της ανώνυμης εταιρείας

1. Το μετοχικό κεφάλαιο της ανώνυμης εταιρείας εκφράζεται σε ευρώ.
2. Το ελάχιστο ύψος του κεφαλαίου της ανώνυμης εταιρείας ορίζεται στο ποσό των είκοσι πέντε χιλιάδων (25.000) ευρώ, ολοσχερώς καταβεβλημένο κατά τη σύσταση της εταιρείας.

Άρθρο 16

Κάλυψη του κεφαλαίου

1. Το κεφάλαιο της ανώνυμης εταιρείας καλύπτεται με ανάληψη υποχρέωσης καταβολής του. Η καταβολή του κεφαλαίου γίνεται είτε σε χρήμα είτε σε είδος.
2. Το αρχικό κεφάλαιο της ανώνυμης εταιρείας καλύπτεται, σύμφωνα με τα οριζόμενα στο καταστατικό, από έναν ή περισσότερους ιδρυτές και καταβάλλεται κατά τη σύσταση της εταιρείας στο σύνολό του ή, με τις προϋποθέσεις του άρθρου 21, εν μέρει. Σε περίπτωση αύξησης του κεφαλαίου το κεφάλαιο καλύπτεται από μετόχους ή τρίτους και καταβάλλεται, σύμφωνα με τις διατάξεις του νόμου στο σύνολό του ή, με τις προϋποθέσεις του άρθρου 21, εν μέρει.
3. Η ανώνυμη εταιρεία μπορεί να προσφύγει στο κοινό για την ολική ή μερική κάλυψη του κεφαλαίου της, είτε του αρχικού είτε του προερχόμενου από αύξηση, ή και για την κάλυψη μετατρέψιμου ομολογιακού δανείου, σύμφωνα με τις εκάστοτε ισχύουσες διατάξεις για τις δημόσιες προσφορές κινητών αξιών.

Άρθρο 17

Εισφορές σε είδος και αποτίμηση των εισφορών αυτών

1. Εφόσον προβλέπεται εισφορά που δεν είναι σε χρήμα (εισφορά σε είδος), πρέπει να αναφέρονται στο καταστατικό της εταιρείας ή στην απόφαση του εταιρικού οργάνου για την αύξηση του κεφαλαίου, το είδος της εισφοράς αυτής, το πρόσωπο που αναλαμβάνει την υποχρέωση να την καταβάλει και το ποσό του κεφαλαίου, στο οποίο αυτή αντιστοιχεί.
2. Οι εισφορές σε είδος αποτελούνται μόνο από στοιχεία ενεργητικού, τα οποία μπορούν να τύχουν χρηματικής αποτίμησης. Τα στοιχεία αυτά του ενεργητικού δεν μπορεί να περιλαμβάνουν απαιτήσεις που προκύπτουν από ανάληψη υποχρέωσης εκτέλεσης εργασιών ή παροχής υπηρεσιών.
3. Για την εξακρίβωση της αξίας των εισφορών σε είδος κατά τη σύσταση της εταιρείας, καθώς και σε κάθε αύξηση του κεφαλαίου της, συντάσσεται έκθεση αποτίμησης από δύο ορκωτούς ελεγκτές λογιστές ή ελεγκτική εταιρεία ή, κατά περίπτωση, από δύο ανεξάρτητους πιστοποιημένους εκτιμητές. Επιτρέπεται η πρόσληψη από τους ελεγκτές ή τους πιστοποιημένους εκτιμητές ειδικών εκτιμητών,

ημεδαπών ή αλλοδαπών, για την εκτίμηση περιουσιακών στοιχείων που απαιτούν εξειδικευμένες γνώσεις ή διεθνή εμπειρία.

4. Τα πρόσωπα που προβαίνουν στην εκτίμηση ως εκτιμητές ή ειδικοί εκτιμητές δεν μπορούν να είναι τα πρόσωπα που προβαίνουν στην εισφορά σε είδος, μέλη του διοικητικού συμβουλίου της εταιρείας, πρόσωπα που διατηρούν επιχειρηματική ή άλλη επαγγελματική σχέση με την εταιρεία ή τον εισφέροντα ή είναι συγγενείς με τα πρόσωπα αυτά μέχρι δεύτερου βαθμού ή σύζυγοι τούτων. Επιπλέον για τους ορκωτούς ελεγκτές λογιστές και για τις ελεγκτικές εταιρείες, των οποίων είναι μέλη, δεν πρέπει να συντρέχουν κωλύματα ή ασυμβίβαστα, που θα απέκλειαν τη διενέργεια τακτικού ελέγχου από τα πρόσωπα αυτά, ούτε τα τελευταία θα πρέπει να έχουν αναλάβει τον τακτικό έλεγχο της εταιρείας ή συνδεδεμένης με αυτήν εταιρείας κατά την έννοια του άρθρου 32 του ν. 4308/2014 κατά την τελευταία τριετία.

5. Η έκθεση αποτίμησης πρέπει να περιέχει την περιγραφή κάθε εισφοράς σε είδος, να αναφέρει τις μεθόδους αποτίμησης που εφαρμόστηκαν και να εκφέρει άποψη για την αξία της κάθε εισφοράς. Σε περίπτωση που η αποτίμηση καταλήγει σε εύρος τιμών, η έκθεση οφείλει να υποδεικνύει μια τελική τιμή.

6. Ειδικότερα, για την εκτίμηση των πάγιων περιουσιακών στοιχείων πρέπει να λαμβάνονται υπόψη η πραγματική και νομική κατάσταση αυτών και τα τυχόν βάρη, καθώς και: α) προκειμένου περί ακινήτων, η αξία και οι τίτλοι κτήσης, η εμπορικότητα της περιοχής, οι προοπτικές ανάπτυξης, οι πραγματικές τρέχουσες τιμές, η άδεια οικοδομής και αντίστοιχη τεχνική έκθεση μηχανικού, β) προκειμένου περί μηχανημάτων, μεταφορικών μέσων και επίπλων, η χρονολογία και η αξία κτήσης, ο βαθμός χρησιμοποίησης, συντήρησης και εμπορευσιμότητάς τους, η ενδεχόμενη τεχνολογική απαξίωσή τους και οι τρέχουσες τιμές για ίδια ή παρεμφερή πάγια στοιχεία.

7. Οι εισφορές σε είδος δεν επιτρέπεται να υπολογίζονται σε ποσό μεγαλύτερο εκείνου, που προκύπτει από την έκθεση των παραγράφων 1, 2, 3, 4, 5 και 6.

8. Οι εκθέσεις αποτίμησης των εισφορών σε είδος υποβάλλονται στη δημοσιότητα του άρθρου 13 με μέριμνα των ενδιαφερομένων. Επί νέων εταιρειών η δημοσιότητα πραγματοποιείται ταυτόχρονα με την εγγραφή της εταιρείας στο Γ.Ε.ΜΗ.

9. Η καταβολή των εισφορών σε είδος με βάση την έκθεση αποτίμησης δεν επιτρέπεται να λάβει χώρα μετά την πάροδο εξαμήνου από τη χρονολογία της έκθεσης αυτής. Στην περίπτωση αυτή πραγματοποιείται νέα αποτίμηση.

Άρθρο 18

Δυνατότητα μη αποτίμησης των εταιρικών εισφορών

1. Η εταιρεία μπορεί να μην εφαρμόσει το άρθρο 17 όταν, σύμφωνα με το καταστατικό ή την απόφαση του εταιρικού οργάνου που αποφασίζει την αύξηση κεφαλαίου, αντικείμενο της εισφοράς σε είδος είναι μέσα χρηματαγοράς ή κινητές αξίες κατά την έννοια των περιπτώσεων 17 και 44 του άρθρου 4 του ν. 4514/2018 και των σημείων 17 και 44 της παρ. 1 του άρθρου 4 της Οδηγίας 2014/65/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 15ης Μαΐου 2014, για τις αγορές χρηματοπιστωτικών μέσων (ΕΕ L 173 της 12.6.2014), αντίστοιχα, με τους εξής όρους:

α) Οι κινητές αξίες ή τα μέσα χρηματαγοράς αποτιμώνται στη μέση σταθμισμένη τιμή, στην οποία αποτέλεσαν αντικείμενο διαπραγμάτευσης σε ρυθμιζόμενη αγορά κατά το τελευταίο εξάμηνο πριν από την ημερομηνία πραγματοποίησης της σχετικής εισφοράς.

β) Όταν η τιμή της προηγούμενης περίπτωσης έχει επηρεασθεί από εξαιρετικές περιστάσεις που μπορούν να μεταβάλουν αισθητά την αξία των παραπάνω περιουσιακών στοιχείων κατά την ημερομηνία πραγματοποίησης της εισφοράς, όπως μεταξύ άλλων σε περιπτώσεις που η αγορά τέτοιων κινητών αξιών ή μέσων χρηματαγοράς έχει παύσει να έχει ρευστότητα, η αξία πρέπει να αναπροσαρμόζεται με πρωτοβουλία και ευθύνη του διοικητικού συμβουλίου. Για την αναπροσαρμογή της παραπάνω αξίας γίνεται αποτίμηση, σύμφωνα με το άρθρο 17. Ο μέτοχος που εισέφερε τα παραπάνω περιουσιακά στοιχεία υποχρεούται να καταβάλει αμέσως οποιαδήποτε επιπλέον διαφορά σε μετρητά, διαφορετικά θεωρείται ότι δεν κατέβαλε την εισφορά του.

2. Η εταιρεία μπορεί να μην εφαρμόσει το άρθρο 17, όταν, σύμφωνα με το καταστατικό ή την απόφαση του εταιρικού οργάνου που αποφασίζει την αύξηση του κεφαλαίου, αντικείμενο της εισφοράς σε είδος είναι περιουσιακά στοιχεία διαφορετικά από τις κινητές αξίες ή τα μέσα χρηματαγοράς της παραγράφου 1, τα οποία έχουν ήδη αποτελέσει αντικείμενο αποτίμησης για την εύλογη αξία τους από αναγνωρισμένο ανεξάρτητο εμπειρογνώμονα και πληρούνται οι εξής προϋποθέσεις:

α) Η εύλογη αξία των παραπάνω περιουσιακών στοιχείων έχει προσδιοριστεί για ημερομηνία που δεν προηγείται πέραν των έξι (6) μηνών της ημερομηνίας πραγματοποίησης της σχετικής εισφοράς και

β) η αποτίμηση πραγματοποιήθηκε, σύμφωνα με τους γενικά αποδεκτούς κανόνες και τις αρχές αποτίμησης που ισχύουν στην Ελλάδα για το είδος των περιουσιακών στοιχείων που εισφέρονται. Όταν συντρέχουν νέες περιστάσεις που μπορούν να μεταβάλουν αισθητά την εύλογη αξία των παραπάνω περιουσιακών στοιχείων κατά την ημερομηνία πραγματοποίησης της εισφοράς τους, η αξία πρέπει να αναπροσαρμόζεται με πρωτοβουλία και ευθύνη του διοικητικού συμβουλίου. Για την αναπροσαρμογή της αξίας γίνεται αποτίμηση, σύμφωνα με το άρθρο 17. Αν δεν γίνει η αναπροσαρμογή αυτή, ένας ή περισσότεροι μέτοχοι που κατέχουν συνολικά ποσοστό πέντε τοις εκατό (5%) τουλάχιστον του καλυφθέντος κεφαλαίου της εταιρείας κατά την ημέρα που λαμβάνεται η απόφαση για την αύξηση του κεφαλαίου, μπορούν να ζητήσουν αποτίμηση, σύμφωνα με το άρθρο 17. Οι μέτοχοι αυτοί μπορούν να υποβάλουν το αίτημά τους μέχρι την ημερομηνία πραγματοποίησης της εισφοράς σε είδος, με τον όρο ότι, κατά την ημερομηνία υποβολής του αιτήματος, εξακολουθούν να κατέχουν συνολικά ποσοστό πέντε τοις εκατό (5%) τουλάχιστον του καλυφθέντος κεφαλαίου της εταιρείας, όπως αυτό είχε διαμορφωθεί κατά την ημέρα που ελήφθη η απόφαση για αύξηση του κεφαλαίου. Ο μέτοχος που εισέφερε τα παραπάνω περιουσιακά στοιχεία είναι υποχρεωμένος να καταβάλει αμέσως οποιαδήποτε επιπλέον διαφορά σε μετρητά, διαφορετικά θεωρείται ότι δεν κατέβαλε την εισφορά του.

3. Η εταιρεία μπορεί να μην εφαρμόσει το άρθρο 17 όταν, σύμφωνα με το καταστατικό ή την απόφαση του εταιρικού οργάνου που αποφασίζει την αύξηση του κεφαλαίου, αντικείμενο της εισφοράς σε είδος είναι περιουσιακά στοιχεία διαφορετικά από τις κινητές αξίες ή τα μέσα χρηματαγοράς της παραγράφου 1, η εύλογη αξία των οποίων προκύπτει, για καθένα από αυτά, από τους υποχρεωτικούς λογαριασμούς του προηγούμενου οικονομικού έτους, εφόσον οι λογαριασμοί αυτοί αποτέλεσαν αντικείμενο ελέγχου, σύμφωνα με τους ν. 4336/2015 (Α' 94) και 4449/2017 (Α' 7). Αν συντρέχουν νέες περιστάσεις που μπορούν να μεταβάλουν αισθητά την εύλογη αξία των παραπάνω περιουσιακών στοιχείων κατά την ημερομηνία πραγματοποίησης της εισφοράς τους, εφαρμόζονται οι διατάξεις της περίπτωσης γ' της παραγράφου 2.

4. Όταν, κατά τις παραγράφους 1, 2 και 3, πραγματοποιούνται εισφορές σε είδος, χωρίς αποτίμηση, σύμφωνα με το άρθρο 17, εκτός από τα στοιχεία που αναφέρονται στο άρθρο 5 του παρόντος νόμου, και μέσα σε ένα (1) μήνα από την ημερομηνία πραγματοποίησης της εισφοράς σε είδος, υποβάλλεται σε δημοσιότητα δήλωση του διοικητικού συμβουλίου που περιλαμβάνει:

α) περιγραφή της σχετικής εισφοράς σε είδος,

β) την αξία της, την προέλευση της αποτίμησης αυτής και, εφόσον απαιτείται, τη μέθοδο αποτίμησης,

γ) δήλωση για το αν η αξία που προκύπτει αντιστοιχεί τουλάχιστον στον αριθμό, την ονομαστική αξία και, ενδεχομένως, στο πρόσθετο ποσό που καταβάλλεται επί των μετοχών που πρόκειται να εκδοθούν έναντι της εν λόγω εισφοράς και

δ) δήλωση ότι δεν συντρέχουν νέες περιστάσεις όσον αφορά την αρχική αποτίμηση.

5. Όταν αυξάνεται το κεφάλαιο κατά την παράγραφο 1 του άρθρου 24 με εισφορές σε είδος, χωρίς αποτίμηση, σύμφωνα με το άρθρο 17, δημοσιεύεται ανακοίνωση που περιλαμβάνει την ημερομηνία, κατά την οποία ελήφθη η απόφαση για την αύξηση του κεφαλαίου, και τις πληροφορίες της παραγράφου 4 του παρόντος άρθρου, προτού πραγματοποιηθεί η εισφορά. Στην περίπτωση αυτή, η δήλωση της παραγράφου 4 του παρόντος άρθρου περιορίζεται στη δήλωση ότι δεν έχουν συντρέξει νέες περιστάσεις μετά τη δημοσίευση της παραπάνω ανακοίνωσης.

Άρθρο 19

Μεταγενέστερη απόκτηση στοιχείων του ενεργητικού

1. Μέσα στα πρώτα δύο (2) έτη από τη σύσταση της εταιρείας απαγορεύεται και είναι απολύτως άκυρη η απόκτηση οποιουδήποτε στοιχείου του ενεργητικού με τίμημα ανώτερο του ενός δεκάτου (1/10) του κεφαλαίου, που έχει καταβληθεί, εφόσον πωλητές είναι ιδρυτές, μέτοχοι εκπροσωπώντας ποσοστό μεγαλύτερο του ενός εικοστού (1/20) του καταβεβλημένου κεφαλαίου, μέλη του διοικητικού συμβουλίου της εταιρείας, τα στενά μέλη οικογένειας των παραπάνω προσώπων, όπως αυτά ορίζονται στο Παράρτημα Α του ν. 4308/2014, καθώς και εταιρείες που ελέγχονται από τα παραπάνω πρόσωπα. Το ίδιο ισχύει και αν ο πωλητής απέκτησε το στοιχείο που μεταβιβάζεται από κάποιο από αυτά τα πρόσωπα μέσα στους προηγούμενους δώδεκα (12) μήνες από την υπογραφή του καταστατικού. Ένα φυσικό ή νομικό πρόσωπο θεωρείται ότι ελέγχει μια εταιρεία, αν συντρέχει μια από τις περιπτώσεις του άρθρου 32 του ν. 4308/2014 για τα Ελληνικά Λογιστικά Πρότυπα.

2. Οι αποκτήσεις στοιχείων που αναφέρονται στην παράγραφο 1 θεωρούνται ότι έγιναν έγκυρα, αν προηγηθεί έγκριση της γενικής συνέλευσης και αποτίμηση των στοιχείων που μεταβιβάζονται στην εταιρεία, σύμφωνα με τις διατάξεις των άρθρων 17 και 18. Η έκθεση αποτίμησης υποβάλλεται σε δημοσιότητα με μέριμνα των ενδιαφερομένων.

3. Η απαγόρευση της παραγράφου 1 δεν ισχύει όταν πρόκειται για αποκτήσεις που γίνονται στο πλαίσιο των τρεχουσών συναλλαγών της εταιρείας, για αποκτήσεις που πραγματοποιούνται με απόφαση διοικητικής ή δικαστικής αρχής ή στο πλαίσιο διαδικασιών που εποπτεύονται από τις αρχές αυτές, καθώς και για αποκτήσεις που πραγματοποιούνται σε ρυθμιζόμενη αγορά.

4. Την ακυρότητα της παραγράφου 1 μπορεί να επικαλεστεί όποιος έχει έννομο συμφέρον. Επίκληση της ακυρότητας δεν είναι επιτρεπτή μετά παρέλευση διετίας από το τέλος του ημερολογιακού έτους, κατά το οποίο αποκτήθηκαν τα στοιχεία του ενεργητικού που εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής της παραγράφου 1.

Άρθρο 20

Καταβολή και πιστοποίηση της καταβολής του κεφαλαίου

1. Το αρχικό κεφάλαιο πρέπει να καταβληθεί κατά τη σύσταση της εταιρείας.
2. Η προθεσμία καταβολής της αύξησης του κεφαλαίου ορίζεται από το όργανο που έλαβε τη σχετική απόφαση και δεν μπορεί να είναι μικρότερη των δεκατεσσάρων (14) ημερών ούτε μεγαλύτερη των τεσσάρων (4) μηνών από την ημέρα που καταχωρίστηκε η απόφαση αυτή στο Γ.Ε.ΜΗ.
3. Η καταβολή σε μετρητά του αρχικού κεφαλαίου ή των τυχόν αυξήσεων αυτού, καθώς και οι καταθέσεις μετόχων με προορισμό τη μελλοντική αύξηση του κεφαλαίου, πραγματοποιούνται υποχρεωτικά με κατάθεση σε ειδικό λογαριασμό της εταιρείας, που τηρείται σε πιστωτικό ίδρυμα που λειτουργεί νόμιμα στην Ελλάδα ή σε χώρα του Ευρωπαϊκού Οικονομικού Χώρου (ΕΟΧ). Με την επιφύλαξη του άρθρου 19, η παράλειψη καταβολής σε λογαριασμό δεν επάγεται ακυρότητα, αν αποδεικνύεται ότι το σχετικό ποσό δαπανήθηκε για τους σκοπούς της εταιρείας, με την προϋπόθεση ότι αυτό έχει ειδικά προβλεφθεί στο καταστατικό ή στην απόφαση για την αύξηση του κεφαλαίου. Το προηγούμενο εδάφιο δεν εφαρμόζεται σε εταιρείες με μετοχές εισηγμένες σε ρυθμιζόμενη αγορά.
4. Η καταβολή της εισφοράς μπορεί να λάβει χώρα και με συμψηφισμό χρέους της εταιρείας προς τον καταβάλλοντα την εισφορά, εφόσον τούτο έχει προβλεφθεί στην απόφαση για την αύξηση του κεφαλαίου. Ο συμψηφισμός πρέπει να συνοδεύεται από βεβαίωση ορκωτού ελεγκτή λογιστή ή ελεγκτικής εταιρείας ότι το χρέος αυτό είναι, όπως προκύπτει από τα βιβλία της εταιρείας, υπαρκτό και ληξιπρόθεσμο και δεν εξαρτάται από αίρεση. Σε περίπτωση μη ληξιπρόθεσμου χρέους, πρέπει να αποτιμάται η παρούσα αξία του, σύμφωνα με το άρθρο 17. Τα παραπάνω εδάφια δεν εφαρμόζονται όταν γίνεται κεφαλαιοποίηση απαιτήσεων στο πλαίσιο σχεδίου εξυγίανσης ή αναδιοργάνωσης κατά τις διατάξεις του Πτωχευτικού Κώδικα (ν. 3588/2007). Μονομερής συμψηφισμός απαγορεύεται. Η καταβολή μέσω συμψηφισμού και ο αριθμός των αναληφθεισών μετοχών μέσω αυτού υποβάλλονται σε δημοσιότητα.
5. Η εμπρόθεσμη καταβολή ή η μη καταβολή του κεφαλαίου πρέπει να πιστοποιείται. Πιστοποίηση καταβολής δεν απαιτείται, αν η αύξηση κεφαλαίου δεν γίνεται με νέες εισφορές.
6. Η πιστοποίηση πρέπει να λάβει χώρα μέσα στο πρώτο δίμηνο από τη σύσταση της εταιρείας και μέσα σε ένα (1) μήνα από τη λήξη της προθεσμίας καταβολής του ποσού της αύξησης. Η πιστοποίηση γίνεται με έκθεση ορκωτού ελεγκτή λογιστή ή ελεγκτικής εταιρείας, με μέριμνα του διοικητικού συμβουλίου μέσα στις παραπάνω προθεσμίες. Στην περίπτωση πολύ μικρών ή μικρών εταιρειών, μη εισηγμένων σε ρυθμιζόμενη αγορά, η πιστοποίηση μπορεί να γίνει από το ίδιο το διοικητικό συμβούλιο, που συνέρχεται σε συνεδρίαση μέσα στις παραπάνω προθεσμίες, με θέμα ημερήσιας διάταξης την πιστοποίηση της καταβολής ή μη του κεφαλαίου. Κατά τη σύσταση της εταιρείας η καταβολή πιστοποιείται είτε από ορκωτό ελεγκτή λογιστή ή ελεγκτική εταιρεία είτε από το διοικητικό συμβούλιο.

7. Η έκθεση του ορκωτού ελεγκτή λογιστή ή της ελεγκτικής εταιρείας ή το πρακτικό του διοικητικού συμβουλίου πρέπει να αναφέρουν και τις ειδικές περιστάσεις καταβολής του δευτέρου εδαφίου της παραγράφου 3 ή ότι η καταβολή έγινε με συμψηφισμό, σύμφωνα με την παράγραφο 4. Επί εισφορών σε χρήμα που καταβάλλονται στον ειδικό τραπεζικό λογαριασμό της παραγράφου 3, τόσο η έκθεση του ορκωτού ελεγκτή λογιστή ή της ελεγκτικής εταιρείας όσο και το πρακτικό του διοικητικού συμβουλίου πρέπει να στηρίζονται σε απόσπασμα κίνησης του λογαριασμού αυτού, χορηγούμενο από το πιστωτικό ίδρυμα. Το απόσπασμα αυτό θα πρέπει να επισυνάπτεται στην παραπάνω έκθεση ή πρακτικό. Η έκθεση και το πρακτικό υποβάλλονται σε δημοσιότητα.

8. Στην περίπτωση σύστασης ή αύξησης κεφαλαίου με εισφορά σε είδος του άρθρου 17 η πιστοποίηση καταβολής μπορεί να γίνει από το ίδιο το διοικητικό συμβούλιο ανεξαρτήτως του μεγέθους της ανώνυμης εταιρείας αφού ολοκληρωθεί η διαδικασία μεταβίβασης.

9. Σε περίπτωση μη εμπρόθεσμης καταβολής του κεφαλαίου εφαρμόζονται αναλογικά οι παράγραφοι 5 και 6 του άρθρου 21.

10. Ο ορκωτός ελεγκτής λογιστής ή η ελεγκτική εταιρεία που πιστοποιούν την καταβολή του κεφαλαίου, σύμφωνα με το παρόν άρθρο, δεν μπορεί να διενεργούν και τον τακτικό έλεγχο της εταιρείας. Επίσης ο ορκωτός ελεγκτής λογιστής δεν μπορεί να ανήκει σε ελεγκτική εταιρεία που διενεργεί τον έλεγχο αυτόν.

Άρθρο 21

Μερική καταβολή του κεφαλαίου

1. Μερική καταβολή του κεφαλαίου, κατά την έννοια του παρόντος νόμου, θεωρείται η καταβολή κατά τη σύσταση της εταιρείας, καθώς και η καταβολή σε κάθε αύξηση του κεφαλαίου της, τμήματος της ονομαστικής αξίας της μετοχής, με ταυτόχρονη ανάληψη της υποχρέωσης για καταβολή της υπόλοιπης αξίας της μετοχής, σύμφωνα με τις διατάξεις του καταστατικού.

2. Μερική καταβολή του κεφαλαίου δεν επιτρέπεται σε περίπτωση εισφοράς σε είδος, καθώς και επί εταιρειών με μετοχές εισηγμένες σε ρυθμιζόμενη αγορά.

3. Εφόσον προβλεφθεί η δυνατότητα μερικής καταβολής, ισχύουν υποχρεωτικά τα ακόλουθα:

α) Ο χρόνος, κατά τον οποίο η αξία μετοχής μπορεί να παραμένει εν μέρει μόνο καταβεβλημένη, δεν μπορεί να υπερβαίνει τα πέντε (5) έτη.

β) Το τμήμα της αξίας κάθε μετοχής που έχει αμέσως καταβληθεί δεν μπορεί να είναι κατώτερο από το ένα τέταρτο (1/4) της ονομαστικής της αξίας. Αν προβλέπεται έκδοση μετοχών πάνω από το άρτιο, η διαφορά καταβάλλεται ολόκληρη εφάπαξ κατά την καταβολή της πρώτης δόσης.

γ) Το μέρος που καταβάλλεται κατά τη σύσταση της εταιρείας ή την αύξηση κεφαλαίου πρέπει να είναι τουλάχιστον ίσο με το κατώτατο όριο που ορίζεται στην παράγραφο 2 του άρθρου 15.

δ) Ο μεταβιβάζων μετοχή μη αποπληρωθείσα εξ ολοκλήρου εξακολουθεί να ευθύνεται για το οφειλόμενο τμήμα της μετοχής για μία διετία από την εγγραφή της μεταβίβασης, σύμφωνα με την παράγραφο 2 του άρθρου 41 στο βιβλίο των μετόχων της εταιρείας.

4. Οι καταβολές για εξόφληση του κεφαλαίου καταλογίζονται αναλογικά σε όλες τις μετοχές που έχουν αναληφθεί από το ίδιο πρόσωπο.

5. Σε περίπτωση μη εμπρόθεσμης καταβολής οποιασδήποτε δόσης του υπολοίπου της αξίας των μετοχών, το διοικητικό συμβούλιο τάσσει στο μέτοχο που δεν έχει καταβάλει προθεσμία ενός (1) μηνός, με την προειδοποίηση, ότι σε περίπτωση παρέλευσης άπρακτης της προθεσμίας αυτής οι μη αποπληρωθείσες μετοχές θα ακυρωθούν και οι τυχόν καταβολές που έλαβαν χώρα παραμένουν στην εταιρεία ως ποινική ρήτρα. Η ως άνω προθεσμία θα πρέπει να κοινοποιηθεί με οποιοδήποτε πρόσφορο μέσο στους μη καταβαλόντες μετόχους. Με την παρέλευση άπρακτης της ως άνω προθεσμίας η εταιρεία γνωστοποιεί στους μη καταβαλόντες μετόχους, ότι ακυρώνει τις μετοχές τους και παρακρατεί υπέρ αυτής τυχόν καταβληθείσες προκαταβολές ή δόσεις, περιλαμβανομένης της διαφοράς υπέρ το άρτιο. Ταυτόχρονα η εταιρεία εκδίδει νέες μετοχές, ίσες σε αριθμό με τις ακυρωθείσες, και προβαίνει σε ελεύθερη διάθεση αυτών, αφού πάντως προηγουμένως τις προσφέρει στους λοιπούς μετόχους. Αν οι μετοχές είναι δεσμευμένες ή αν η διάθεση αποβεί εν όλω ή εν μέρει άκαρπη, η εταιρεία υποχρεούται να προβεί σε μείωση του κεφαλαίου κατά το ποσό της ονομαστικής αξίας των μη εκποιηθεισών μετοχών με την πρώτη γενική συνέλευση που θα συγκληθεί, ακόμη και αν το σχετικό θέμα δεν αναγράφεται στην ημερήσια διάταξη.

6. Η μη εμπροθέσμως καταβληθείσα εισφορά οφείλεται εντόκως με το νόμιμο επιτόκιο έως την ακύρωση των μετοχών. Στο καταστατικό της εταιρείας ή στην απόφαση για αύξηση κεφαλαίου μπορεί να προβλέπεται η κατάπτωση περαιτέρω ποινικών ρητρών για την περίπτωση της μη εμπρόθεσμης καταβολής της εισφοράς. Άλλες αξιώσεις της εταιρείας σε βάρος των υπερήμερων μετόχων δεν αποκλείονται.

7. Αν εκδίδονται τίτλοι μετοχών που δεν έχουν αποπληρωθεί, πρέπει να αναγράφεται στην εμπρόσθια όψη τους το γεγονός της μη πλήρους εξόφλησης και οι όροι της τελευταίας.

Άρθρο 22

Απαγόρευση απαλλαγής από την υποχρέωση καταβολής εισφοράς ή επιστροφής της εισφοράς

1. Με την επιφύλαξη των διατάξεων που αφορούν τη μείωση ή την απόσβεση του καλυφθέντος κεφαλαίου, οι μέτοχοι δεν μπορούν να απαλλαγούν από την υποχρέωση εισφοράς.

2. Με την επιφύλαξη των δυνατοτήτων που παρέχει ο παρών νόμος, απαγορεύεται η άμεση ή έμμεση επιστροφή των εισφορών στους μετόχους, η καταβολή τόκων και η εκ μέρους της εταιρείας υπόσχεση εγγυημένης απόδοσης των μετοχών.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β΄

ΑΥΞΗΣΗ ΤΟΥ ΜΕΤΟΧΙΚΟΥ ΚΕΦΑΛΑΙΟΥ

Άρθρο 23

Είδη αύξησης

Για την αύξηση κεφαλαίου απαιτείται απόφαση της γενικής συνέλευσης, που αποφασίζει με αυξημένη απαρτία και πλειοψηφία (τακτική αύξηση), εκτός αν η αύξηση γίνει, σύμφωνα με το άρθρο 24 (έκτακτη αύξηση). Σε κάθε περίπτωση αύξησης η απόφαση του αρμόδιου οργάνου υποβάλλεται σε δημοσιότητα.

Άρθρο 24

Έκτακτη αύξηση κεφαλαίου

1. α) Στο καταστατικό είναι δυνατόν να ορισθεί ότι, για χρονικό διάστημα που δεν υπερβαίνει την πενταετία από τη σύσταση της εταιρείας, το διοικητικό συμβούλιο έχει το δικαίωμα με απόφασή του, που λαμβάνεται με πλειοψηφία των δύο τρίτων (2/3) τουλάχιστον του συνόλου των μελών του, να αυξάνει το κεφάλαιο μερικά ή ολικά με την έκδοση νέων μετοχών, για ποσό που δεν μπορεί να υπερβεί το τριπλάσιο του αρχικού κεφαλαίου.

β) Η ανωτέρω εξουσία μπορεί να χορηγείται στο διοικητικό συμβούλιο και με απόφαση της γενικής συνέλευσης, για χρονικό διάστημα που δεν υπερβαίνει την πενταετία. Στην περίπτωση αυτή, το κεφάλαιο μπορεί να αυξάνεται κατά ποσό που δεν μπορεί να υπερβεί το τριπλάσιο του κεφαλαίου, που υπάρχει κατά την ημερομηνία που χορηγήθηκε στο διοικητικό συμβούλιο η εξουσία για αύξηση του κεφαλαίου.

γ) Η εξουσία αυτή του διοικητικού συμβουλίου μπορεί να ανανεώνεται με απόφαση της γενικής συνέλευσης για χρονικό διάστημα που δεν μπορεί να υπερβαίνει την πενταετία για κάθε χορηγούμενη ανανέωση. Η ισχύς κάθε ανανέωσης αρχίζει από την παρέλευση της διάρκειας ισχύος της προηγούμενης. Οι αποφάσεις της γενικής συνέλευσης για χορήγηση ή ανανέωση της εξουσίας αύξησης του κεφαλαίου από το διοικητικό συμβούλιο υποβάλλονται σε δημοσιότητα.

2. Στο καταστατικό είναι δυνατόν να ορίζεται ότι, για χρονικό διάστημα που δεν υπερβαίνει την πενταετία από τη σύσταση της εταιρείας, η γενική συνέλευση μπορεί με απόφασή της, που λαμβάνεται με απλή απαρτία και πλειοψηφία, να αυξάνει το κεφάλαιο, μερικά ή ολικά με την έκδοση νέων μετοχών, συνολικά μέχρι το οκταπλάσιο του αρχικού κεφαλαίου.

3. Απαγορεύεται στις εταιρείες, στο καταστατικό των οποίων προβλέπονται μία ή περισσότερες από τις δυνατότητες των παραγράφων 1 και 2, να αναγράφουν σε οποιοδήποτε έντυπο, διαφήμιση, δημοσίευμα ή άλλο έγγραφο, ως κεφάλαιο το ποσό μέχρι το οποίο δικαιούται κατά τις παραγράφους 1 και 2 να εκδώσει νέες μετοχές το διοικητικό συμβούλιο ή η γενική συνέλευση.

«4. Οι έκτακτες αυξήσεις του κεφαλαίου που αποφασίζονται σύμφωνα με τις παραγράφους 1 και 2 συνιστούν τροποποίηση του καταστατικού, δεν υπόκεινται όμως σε διοικητική έγκριση, όπου αυτή απαιτείται κατά τον παρόντα νόμο.»¹⁴

5. Η δυνατότητα του διοικητικού συμβουλίου να αυξάνει το κεφάλαιο, σύμφωνα με την παράγραφο 1 μπορεί να ασκείται παράλληλα με την αντίστοιχη δυνατότητα της γενικής συνέλευσης, σύμφωνα με την παράγραφο 2 του παρόντος άρθρου.

¹⁴ Η παράγραφος 4 του άρθρου 24 αντικαταστάθηκε με το άρθρο 49, παρ.2 του Ν.4587/2018, ΦΕΚ-218/Α/24.12.2018. Ισχύς από 1η Ιανουαρίου 2019.

Άρθρο 25

Απόφαση και διαδικασία αύξησης κεφαλαίου

1. Σε κάθε περίπτωση αύξησης του κεφαλαίου, η απόφαση του αρμόδιου οργάνου της εταιρείας πρέπει να αναφέρει τουλάχιστον το ποσό της αύξησης, τον τρόπο και την προθεσμία κάλυψής της, τον αριθμό και το είδος των μετοχών που θα εκδοθούν, την ονομαστική αξία και την τιμή διάθεσης αυτών.
2. Στο πλαίσιο της τακτικής αύξησης κεφαλαίου, η γενική συνέλευση μπορεί με την απόφαση για την αύξηση να εξουσιοδοτήσει το διοικητικό συμβούλιο, όπως αυτό προσδιορίζει την τιμή διάθεσης των νέων μετοχών, ή, επί εκδόσεως προνομιούχων μετοχών με δικαίωμα απόληψης τόκου, το επιτόκιο και τον τρόπο υπολογισμού του. Η διάρκεια ισχύος της εξουσιοδότησης προσδιορίζεται στη σχετική απόφαση της γενικής συνέλευσης και δεν μπορεί να υπερβεί το ένα (1) έτος. Εφόσον χορηγείται η ανωτέρω εξουσιοδότηση προς το διοικητικό συμβούλιο, η προθεσμία καταβολής του κεφαλαίου κατά το άρθρο 20 αρχίζει από τη λήψη της απόφασης του διοικητικού συμβουλίου, με την οποία καθορίζεται κατά περίπτωση η τιμή διάθεσης των μετοχών ή και το επιτόκιο ή ο τρόπος προσδιορισμού του. Η εξουσιοδότηση υποβάλλεται σε δημοσιότητα.
3. Σε περίπτωση περισσότερων κατηγοριών μετοχών, η απόφαση της γενικής συνέλευσης που αφορά την αύξηση του κεφαλαίου και η απόφασή της που παρέχει εξουσία στο διοικητικό συμβούλιο για αύξηση του κεφαλαίου, υπόκεινται στην έγκριση της κατηγορίας ή των κατηγοριών των μετόχων, των οποίων τα δικαιώματα θίγονται από τις αποφάσεις αυτές. Τα δικαιώματα αυτά δεν θεωρείται ότι θίγονται, ιδίως εφόσον η αύξηση γίνεται χωρίς νέες εισφορές και οι νέες μετοχές, που θα εκδοθούν ανά κατηγορία, παρέχουν τα ίδια δικαιώματα με τις αντίστοιχες παλαιές, διατίθενται δε στους μετόχους της αντίστοιχης κατηγορίας σε αριθμό ανάλογο με τις μετοχές που ήδη κατέχουν, ώστε να μην μεταβάλλονται τα ποσοστά συμμετοχής των μετόχων κάθε κατηγορίας. Η έγκριση της απόφασης της γενικής συνέλευσης που αφορά την αύξηση παρέχεται με απόφαση των μετόχων της κατηγορίας που θίγεται και λαμβάνεται σε ιδιαίτερη συνέλευση με αυξημένη απαρτία και πλειοψηφία.
4. Για τη σύγκληση της ιδιαίτερης συνέλευσης κατά την παράγραφο 3, τη συμμετοχή σε αυτή, την παροχή πληροφοριών, την αναβολή λήψης αποφάσεων, την ψηφοφορία, καθώς και την ακύρωση των αποφάσεών της, εφαρμόζονται αναλόγως οι σχετικές διατάξεις για τη γενική συνέλευση των μετόχων.

Άρθρο 26

Δικαίωμα προτίμησης

1. Σε κάθε περίπτωση αύξησης του κεφαλαίου, που δεν γίνεται με εισφορά σε είδος, καθώς και σε περίπτωση έκδοσης ομολογιών με δικαίωμα μετατροπής σε μετοχές, παρέχεται δικαίωμα προτίμησης σε ολόκληρο το νέο κεφάλαιο ή το ομολογιακό δάνειο, υπέρ των μετόχων που υφίστανται κατά το χρόνο της έκδοσης, ανάλογα με τη συμμετοχή τους στο υφιστάμενο κεφάλαιο. Το καταστατικό μπορεί να επεκτείνει το δικαίωμα προτίμησης και σε περιπτώσεις αύξησης με εισφορές σε είδος. Το καταστατικό μπορεί επίσης να προβλέπει ότι, αν η εταιρεία έχει ήδη εκδώσει μετοχές περισσότερων κατηγοριών, στις οποίες τα δικαιώματα ψήφου ή συμμετοχής στα κέρδη ή στη διανομή του προϊόντος της εκκαθάρισης είναι διαφορετικά μεταξύ τους, είναι δυνατή η αύξηση του κεφαλαίου με μετοχές μιας

μόνο από τις κατηγορίες αυτές. Στην περίπτωση αυτή, το δικαίωμα προτίμησης παρέχεται στους μετόχους των άλλων κατηγοριών μόνο μετά τη μη άσκηση του δικαιώματος από τους μετόχους της κατηγορίας, στην οποία ανήκουν οι νέες μετοχές.

2. Το δικαίωμα προτίμησης ασκείται μέσα στην προθεσμία, την οποία όρισε το όργανο της εταιρείας που αποφάσισε την αύξηση. Η προθεσμία αυτή, με την επιφύλαξη τήρησης της προθεσμίας καταβολής του κεφαλαίου, όπως ορίζεται στο άρθρο 20, δεν μπορεί να είναι μικρότερη των δεκατεσσάρων (14) ημερών. Στην περίπτωση της παραγράφου 2 του άρθρου 25, η προθεσμία για την άσκηση του δικαιώματος προτίμησης δεν αρχίζει πριν από τη λήψη της απόφασης του διοικητικού συμβουλίου για τον προσδιορισμό της τιμής διάθεσης των νέων μετοχών ή του τυχόν επιτοκίου. Στην περίπτωση του τελευταίου εδαφίου της παραγράφου 1 του παρόντος άρθρου, η προθεσμία άσκησης του δικαιώματος από τους λοιπούς μετόχους ορίζεται, ομοίως, από το όργανο της εταιρείας που αποφάσισε την αύξηση. Η προθεσμία αυτή δεν μπορεί να είναι μικρότερη των δέκα (10) ημερών και αρχίζει από την επομένη της ημέρας, κατά την οποία λήγει η προθεσμία για τους μετόχους της κατηγορίας στην οποία ανήκουν οι νέες μετοχές.

3. Σε περίπτωση κατά την οποία το όργανο της εταιρείας που αποφάσισε την αύξηση του κεφαλαίου παρέλειψε να ορίσει προθεσμία για την άσκηση του δικαιώματος προτίμησης, την προθεσμία αυτή ορίζει με απόφασή του το διοικητικό συμβούλιο, μέσα στα χρονικά όρια που προβλέπονται από το άρθρο 20.

4. Μετά το τέλος των προθεσμιών αυτών και εφόσον δεν υπάρχει αντίθετη ρύθμιση στο καταστατικό, οι μετοχές που δεν έχουν αναληφθεί, σύμφωνα με τα παραπάνω, διατίθενται από το διοικητικό συμβούλιο της εταιρείας κατά την κρίση του σε τιμή όχι κατώτερη της τιμής που καταβάλλουν οι υφιστάμενοι μέτοχοι. Το καταστατικό ή το όργανο που αποφάσισε την αύξηση και πάντως το διοικητικό συμβούλιο που διαθέτει τις μετοχές που απέμειναν, σύμφωνα με το προηγούμενο εδάφιο, μπορεί να δίνουν προτεραιότητα στους μετόχους, που άσκησαν ήδη το δικαίωμα προτίμησης, καθώς και σε άλλα πρόσωπα που κατέχουν εν γένει τίτλους μετατρέψιμους σε μετοχές.

5. Η πρόσκληση για την άσκηση του δικαιώματος προτίμησης, στην οποία μνημονεύεται υποχρεωτικά και η προθεσμία μέσα στην οποία πρέπει να ασκηθεί αυτό το δικαίωμα, υποβάλλεται με επιμέλεια της εταιρείας σε δημοσιότητα. Στο καταστατικό μπορεί να προβλέπεται ευρύτερη δημοσιότητα. Με την επιφύλαξη της παραγράφου 2 του άρθρου 25, η πρόσκληση και η γνωστοποίηση της προθεσμίας άσκησης του δικαιώματος προτίμησης, κατά τα ανωτέρω, μπορούν να παραλειφθούν, εφόσον στη γενική συνέλευση παρέστησαν μέτοχοι που εκπροσωπούσαν το σύνολο του κεφαλαίου και έλαβαν γνώση της προθεσμίας που τάχθηκε για την άσκηση του δικαιώματος προτίμησης ή δήλωσαν την απόφασή τους για την από αυτούς άσκηση ή μη του δικαιώματος προτίμησης. Η δημοσίευση της πρόσκλησης μπορεί να αντικατασταθεί με συστημένη επιστολή «επί αποδείξει».

Άρθρο 27

Περιορισμός ή αποκλεισμός του δικαιώματος προτίμησης

1. Με απόφαση της γενικής συνέλευσης, που λαμβάνεται με αυξημένη απαρτία και πλειοψηφία, μπορεί να περιοριστεί ή να καταργηθεί το δικαίωμα προτίμησης του προηγούμενου άρθρου. Για να ληφθεί η απόφαση αυτή, το διοικητικό συμβούλιο υποχρεούται να υποβάλει στη γενική συνέλευση γραπτή έκθεση στην οποία αναφέρονται οι λόγοι που επιβάλλουν τον περιορισμό ή την κατάργηση του

δικαιώματος προτίμησης και στην οποία δικαιολογείται η τιμή ή η κατώτατη τιμή που προτείνεται για την έκδοση των νέων μετοχών. Η σχετική έκθεση του διοικητικού συμβουλίου και η απόφαση της γενικής συνέλευσης υποβάλλονται σε δημοσιότητα.

2. Δεν υπάρχει αποκλεισμός από το δικαίωμα προτίμησης, κατά την έννοια της παρούσας παραγράφου, όταν οι μετοχές αναλαμβάνονται από πιστωτικά ιδρύματα ή επιχειρήσεις επενδύσεων, που έχουν δικαίωμα να δέχονται τίτλους προς φύλαξη, για να προσφερθούν στους μετόχους, σύμφωνα με την παράγραφο 1 του προηγούμενου άρθρου. Επίσης, δεν υπάρχει αποκλεισμός από το δικαίωμα προτίμησης, όταν η αύξηση κεφαλαίου έχει σκοπό τη συμμετοχή του προσωπικού στο κεφάλαιο της εταιρείας, σύμφωνα με τα άρθρα 113 και 114.

3. Το κεφάλαιο μπορεί να αυξηθεί εν μέρει με εισφορές σε μετρητά και εν μέρει με εισφορές σε είδος. Στην περίπτωση αυτή, πρόβλεψη του οργάνου που αποφασίζει την αύξηση, κατά την οποία οι μέτοχοι που εισφέρουν είδος δεν συμμετέχουν και στην αύξηση με εισφορές σε μετρητά, δεν συνιστά αποκλεισμό του δικαιώματος προτίμησης, αν η αναλογία της αξίας των εισφορών σε είδος, σε σχέση με τη συνολική αύξηση, είναι ίδια, τουλάχιστον, με την αναλογία της συμμετοχής στο κεφάλαιο των μετόχων που προβαίνουν στις εισφορές αυτές. Σε περίπτωση αύξησης του κεφαλαίου με εισφορές εν μέρει σε μετρητά και εν μέρει σε είδος, η αξία των εισφορών σε είδος πρέπει να έχει αποτιμηθεί, σύμφωνα με τα άρθρα 17 και 18 πριν από τη λήψη της σχετικής απόφασης.

4. Το καταστατικό ή η απόφαση της γενικής συνέλευσης που παρέχουν εξουσία έκτακτης αύξησης του κεφαλαίου, σύμφωνα με το άρθρο 24, μπορούν να παράσχουν στο διοικητικό συμβούλιο ή τη γενική συνέλευση, που αποφασίζουν, το μεν διοικητικό συμβούλιο με πλειοψηφία των δύο τρίτων (2/3) τουλάχιστον του συνόλου των μελών του, η δε γενική συνέλευση με απλή απαρτία και πλειοψηφία, και την εξουσία περιορισμού ή αποκλεισμού του δικαιώματος προτίμησης. Στην περίπτωση όπου το διοικητικό συμβούλιο αποφασίζει αυτό για τον περιορισμό ή τον αποκλεισμό του δικαιώματος προτίμησης, η έκθεση της παραγράφου 1 του παρόντος άρθρου πρέπει να εξηγεί γιατί επιλέγεται η κατάργηση του δικαιώματος να γίνει με απόφαση του διοικητικού συμβουλίου, και να υποβληθεί σε δημοσιότητα.

Άρθρο 28

Δυνατότητα μερικής κάλυψης του κεφαλαίου σε περιπτώσεις αύξησης

1. Αν η κάλυψη του ποσού της αύξησης του κεφαλαίου δεν είναι πλήρης, το κεφάλαιο αυξάνεται μέχρι το ποσό της κάλυψης, μόνο εφόσον στην απόφαση για αύξηση προβλέπεται ρητά αυτή η δυνατότητα.

2. Σε περίπτωση μερικής κάλυψης του κεφαλαίου, το διοικητικό συμβούλιο οφείλει να προσαρμόσει, με την απόφασή του για την πιστοποίηση της καταβολής, σύμφωνα με το άρθρο 20, το άρθρο του καταστατικού περί του κεφαλαίου, έτσι ώστε να προσδιορίζεται το ποσό του κεφαλαίου, όπως προέκυψε μετά τη μερική κάλυψη.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Γ΄

ΜΕΙΩΣΗ ΚΑΙ ΑΠΟΣΒΕΣΗ ΤΟΥ ΜΕΤΟΧΙΚΟΥ ΚΕΦΑΛΑΙΟΥ

Άρθρο 29

Μείωση κεφαλαίου

1. Για τη μείωση κεφαλαίου απαιτείται απόφαση της γενικής συνέλευσης, που αποφασίζει με αυξημένη απαρτία και πλειοψηφία, εκτός αν η μείωση γίνεται, σύμφωνα με την παράγραφο 5 του άρθρου 21 ή την παράγραφο 6 του άρθρου 49.
2. Το κεφάλαιο δεν μπορεί να μειωθεί κάτω από το ελάχιστο όριο που ορίζεται στην παράγραφο 2 του άρθρου 15, εκτός αν η απόφαση για τη μείωση προβλέπει την ταυτόχρονη αύξηση του κεφαλαίου τουλάχιστον έως το ελάχιστο όριο ή την ταυτόχρονη μετατροπή της εταιρείας σε εταιρεία άλλης νομικής μορφής. Στην αύξηση αυτή οι μέτοχοι της εταιρείας έχουν δικαίωμα προτίμησης ανάλογα με τη συμμετοχή τους στο κεφάλαιο, όπως αυτή είχε διαμορφωθεί πριν από τη μείωση. Στο δικαίωμα αυτό ισχύουν οι διατάξεις των άρθρων 26 και 27.
3. Η πρόσκληση για τη σύγκληση της γενικής συνέλευσης και η απόφαση της τελευταίας για τη μείωση του κεφαλαίου πρέπει να ορίζουν κατ' ελάχιστο το σκοπό της μείωσης αυτής και τον τρόπο πραγματοποίησής της.
4. Η απόφαση της γενικής συνέλευσης για μείωση κεφαλαίου αποτελεί τροποποίηση του καταστατικού και υποβάλλεται σε δημοσιότητα. Επιπρόσθετα η απόφαση αυτή πρέπει να αναρτάται και στο διαδικτυακό τόπο της εταιρείας.
5. Αν υπάρχουν περισσότερες κατηγορίες μετόχων, κάθε απόφαση της γενικής συνέλευσης, που αφορά τη μείωση του κεφαλαίου, τελεί υπό την έγκριση της κατηγορίας ή των κατηγοριών μετόχων, τα δικαιώματα των οποίων θίγονται από την απόφαση αυτή. Η έγκριση παρέχεται με απόφαση των μετόχων της θιγόμενης κατηγορίας, που λαμβάνεται σε ιδιαίτερη συνέλευση με αυξημένη απαρτία και πλειοψηφία.
6. Για τη σύγκληση της ιδιαίτερης συνέλευσης κατά την παράγραφο 5, τη συμμετοχή σε αυτή, την παροχή πληροφοριών, την αναβολή λήψης αποφάσεων, την ψηφοφορία, καθώς και την ακύρωση των αποφάσεών της, εφαρμόζονται αναλόγως οι σχετικές διατάξεις για τη γενική συνέλευση των μετόχων.

Άρθρο 30

Προστασία δανειστών σε περίπτωση μείωσης κεφαλαίου

1. Δεν γίνεται καμία καταβολή στους μετόχους από το αποδεσμευόμενο με τη μείωση ενεργητικό της εταιρείας, αν οι δανειστές της εταιρείας, των οποίων οι απαιτήσεις γεννήθηκαν πριν από τη δημοσιότητα της απόφασης για τη μείωση, σύμφωνα με το πρώτο εδάφιο της παραγράφου 4 του προηγούμενου άρθρου και είναι ληξιπρόθεσμες, υποβάλουν στην εταιρεία αντιρρήσεις κατά της πραγματοποίησης των παραπάνω καταβολών μέσα σε προθεσμία σαράντα (40) ημερών από την παραπάνω δημοσιότητα και δεν ικανοποιηθούν πλήρως ή δεν διακανονίσουν με την εταιρεία τις απαιτήσεις τους.
2. Μέσα στην ίδια προθεσμία, οι δανειστές των μη ληξιπρόθεσμων απαιτήσεων, εφόσον θεωρούν ότι με τις παραπάνω καταβολές τίθεται σε κίνδυνο η ικανοποίηση των απαιτήσεών τους, μπορούν να υποβάλουν στην εταιρεία αντιρρήσεις κατά της πραγματοποίησης των παραπάνω καταβολών.

3. Για το βάσιμο ή μη των αντιρρήσεων των δανειστών μη ληξιπρόθεσμων απαιτήσεων κατά την παράγραφο 2, συμπεριλαμβανομένων εκείνων που αφορούν την επάρκεια των προσφερόμενων από την εταιρεία ασφαλειών, αποφαινεται το δικαστήριο, το οποίο κρίνει κατά τη διαδικασία της εκούσιας δικαιοδοσίας, μετά από αίτηση της εταιρείας. Αν υποβληθούν αντιρρήσεις από περισσότερους δανειστές μη ληξιπρόθεσμων απαιτήσεων, εκδίδεται μία απόφαση ως προς όλες. Αν οι δανειστές των μη ληξιπρόθεσμων απαιτήσεων αποδείξουν, ότι η πραγματοποίηση των καταβολών ενόψει της εταιρικής περιουσίας, που θα απομείνει μετά την πραγματοποίηση της μείωσης, λαμβανομένων υπόψη και των τυχόν ασφαλειών, που ήδη διαθέτουν, θέτει σε κίνδυνο την ικανοποίηση των απαιτήσεών τους, το δικαστήριο επιτρέπει την καταβολή των αποδεσμευόμενων με τη μείωση ποσών μόνο με τον όρο της τήρησης όρων ή της παροχής επαρκών ασφαλειών, το είδος και την έκταση των οποίων καθορίζει το δικαστήριο. Καταβολές στους μετόχους που γίνονται κατά παράβαση των παραπάνω διατάξεων είναι άκυρες.

4. Το παρόν άρθρο εφαρμόζεται και όταν η μείωση του κεφαλαίου γίνεται με ολική ή μερική απαλλαγή των μετόχων από την υποχρέωση καταβολής καλυφθέντος και μη καταβληθέντος κεφαλαίου.

Άρθρο 31

Ειδικοί τρόποι μείωσης του κεφαλαίου

1. Επιτρέπεται η ολική ή μερική μείωση κεφαλαίου σε είδος, ως προς την οποία εφαρμόζονται οι διατάξεις των άρθρων 17 και 18 για την αποτίμηση των εισφορών σε είδος. Στην περίπτωση αυτή η απόφαση της γενικής συνέλευσης πρέπει να περιγράφει με ακρίβεια τα περιουσιακά στοιχεία που θα περιέλθουν σε καθένα από τους μετόχους. Αποτίμηση των στοιχείων σε είδος δεν απαιτείται, αν οι μέτοχοι αποφασίσουν ομόφωνα τον τρόπο υλοποίησης της μείωσης. Οι διατάξεις των παραγράφων 2 και 3 του άρθρου 30 ισχύουν σε κάθε περίπτωση.

2. Επιτρέπεται η μείωση κεφαλαίου με σκοπό το σχηματισμό ειδικού αποθεματικού. Οι διατάξεις των παραγράφων 2 και 3 του άρθρου 30 δεν εφαρμόζονται, εφόσον το ύψος του ειδικού αυτού αποθεματικού δεν υπερβαίνει το δέκα τοις εκατό (10%) του κεφαλαίου, όπως αυτό διαμορφώνεται μετά την μείωση. Το ανωτέρω ειδικό αποθεματικό μπορεί να χρησιμοποιηθεί μόνο προς το σκοπό εκ νέου κεφαλαιοποίησής του ή του συμψηφισμού του προς απόσβεση ζημιών της εταιρείας.

Άρθρο 32

Απόσβεση του κεφαλαίου

1. Η γενική συνέλευση μπορεί με αυξημένη απαρτία και πλειοψηφία να αποφασίσει την ολική ή μερική απόσβεση του κεφαλαίου. Με καταστατική πρόβλεψη, η γενική συνέλευση μπορεί να αποφασίζει την ολική ή μερική απόσβεση του κεφαλαίου και με απλή απαρτία και πλειοψηφία. Η απόφαση της γενικής συνέλευσης για απόσβεση του κεφαλαίου υποβάλλεται σε διατυπώσεις δημοσιότητας.

2. Η απόσβεση δεν συνιστά μείωση του κεφαλαίου.

3. Η απόσβεση γίνεται με καταβολή στους μετόχους του συνόλου ή μέρους της ονομαστικής αξίας των μετοχών τους. Η απόσβεση επιτρέπεται μόνο με τη χρησιμοποίηση σχηματισμένων ειδικών αποθεματικών ή κάνοντας χρήση των ποσών που επιτρέπεται να διανεμηθούν με τις προϋποθέσεις των άρθρων 159 και 160. Η απόσβεση μπορεί να γίνει επίσης και με ολική ή μερική απαλλαγή των μετόχων από την υποχρέωση καταβολής του καλυφθέντος και μη καταβληθέντος κεφαλαίου.

4. Οι μέτοχοι, των οποίων οι μετοχές έχουν αποσβεστεί, διατηρούν τα δικαιώματά τους από τη μετοχική σχέση, με εξαίρεση το δικαίωμα επιστροφής της εισφοράς τους και το δικαίωμα συμμετοχής στη διανομή του ελάχιστου μερίσματος, σύμφωνα με το άρθρο 161, που εισπράττεται μόνο από τις μετοχές που δεν έχουν αποσβεστεί.

5. Αν υπάρχουν περισσότερες κατηγορίες μετοχών, η εγκυρότητα της απόφασης της γενικής συνέλευσης που αφορά την απόσβεση του κεφαλαίου εξαρτάται από την έγκριση της κατηγορίας ή των κατηγοριών των μετόχων που τα δικαιώματά τους θίγονται από την απόφαση αυτή. Η έγκριση παρέχεται με απόφαση των μετόχων της κατηγορίας που θίγεται και λαμβάνεται σε ιδιαίτερη συνέλευση με αυξημένη απαρτία και πλειοψηφία.

6. Για τη σύγκληση της ιδιαίτερης συνέλευσης κατά την παράγραφο 5, τη συμμετοχή σε αυτή, την παροχή πληροφοριών, την αναβολή λήψης αποφάσεων, την ψηφοφορία, καθώς και την ακύρωση των αποφάσεών της, εφαρμόζονται αναλόγως οι σχετικές διατάξεις για τη γενική συνέλευση των μετόχων.

ΤΜΗΜΑ ΠΕΜΠΤΟ

ΜΕΤΟΧΕΣ ΚΑΙ ΑΛΛΟΙ ΤΙΤΛΟΙ ΕΚΔΙΔΟΜΕΝΟΙ ΑΠΟ ΤΗΝ ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α΄

ΟΙ ΕΚΔΙΔΟΜΕΝΟΙ ΤΙΤΛΟΙ

Άρθρο 33

Οι εκδιδόμενοι τίτλοι

1. Η ανώνυμη εταιρεία μπορεί να εκδίδει τα ακόλουθα είδη τίτλων:

α) μετοχές,

β) ομολογίες,

γ) τίτλους κτήσης μετοχών (warrants),

δ) ιδρυτικούς τίτλους, και

ε) άλλους τίτλους, οι οποίοι προβλέπονται από ειδικές διατάξεις.

2. Οι παραπάνω τίτλοι μπορούν να εκδίδονται σε επιμέρους κατηγορίες, όπως ο νόμος ορίζει ή αποφασίζει το αρμόδιο για έκδοσή τους όργανο. Η εταιρεία μπορεί να εκδίδει τίτλους της ίδιας κατηγορίας σε διαδοχικές στο χρόνο σειρές.

3. Σε περίπτωση που εκδίδονται ταυτόχρονα περισσότερα είδη ή κατηγορίες τίτλων, είναι δυνατόν να προβλέπεται κατά τους όρους έκδοσής τους ότι η κτήση τίτλου ενός είδους ή μιας κατηγορίας επιτρέπεται μόνο με την προϋπόθεση ταυτόχρονης κτήσης ορισμένου αριθμού εκδιδόμενων τίτλων άλλου είδους ή άλλης κατηγορίας. Στην περίπτωση αυτή μπορεί να προβλέπεται στο καταστατικό, σε σχέση με μετοχές ή ιδρυτικούς τίτλους, ή στους όρους έκδοσης τίτλων κτήσης μετοχών ή στο πρόγραμμα έκδοσης ομολογιών, ότι μέχρι την επέλευση ορισμένης προθεσμίας ή μέχρι την πλήρωση ορισμένης αίρεσης ή για όλη τη διάρκεια της εταιρείας ή των οικείων τίτλων, οι ανωτέρω τίτλοι μπορούν να διατεθούν (μεταβιβασθούν ή επιβαρυνθούν) μόνο από κοινού.

«4. Με την επιφύλαξη των διατάξεων για την κοινωνία, το ενέχυρο και την επικαρπία, οι τίτλοι εκδίδονται και μεταβιβάζονται μόνο με το σύνολο των δικαιωμάτων που περιλαμβάνουν και δεν επιτρέπεται η χωριστή διάθεση ορισμένων δικαιωμάτων.

5. Κατ' εξαίρεση, οι απαιτήσεις απόληψης κερδών, τόκων ή χρεολυσίων, καθώς και άλλα αυτοτελή περιουσιακά δικαιώματα που γεννώνται από τους τίτλους μεταβιβάζονται ελεύθερα, εφόσον το καταστατικό ή οι όροι έκδοσης των οικείων τίτλων δεν προβλέπουν κάτι διαφορετικό.»¹⁵

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β΄

ΜΕΤΟΧΕΣ

Άρθρο 34

Διαίρεση του κεφαλαίου σε μετοχές

Το κεφάλαιο της ανώνυμης εταιρείας διαιρείται σε μετοχές. Οι μετοχές μπορούν να ενσωματώνονται σε μετοχικούς τίτλους μιας ή περισσότερων μετοχών ή, με τις προϋποθέσεις του νόμου, να είναι άυλες.

«Άρθρο 35

Ονομαστική αξία μετοχών

1. Η ονομαστική αξία κάθε μετοχής δεν μπορεί να ορισθεί σε ποσό κατώτερο των τεσσάρων λεπτών (0,04) του ευρώ ούτε ανώτερο των εκατό (100) ευρώ. Η ονομαστική αξία των μετοχών πρέπει να είναι η ίδια για όλες τις μετοχές. Κατ' εξαίρεση, μετοχές που ανήκουν σε μία σειρά ή κατηγορία μπορούν να έχουν διαφορετική ονομαστική αξία από τις άλλες.

2. Απαγορεύεται η έκδοση μετοχών σε τιμή κατώτερη του αρτίου.

¹⁵ Οι παράγραφοι 4 και 5 του άρθρου 33 αντικαταστάθηκαν με το άρθρο 49, παρ.3 του Ν.4587/2018, ΦΕΚ-218/Α/24.12.2018. Ισχύς από 1η Ιανουαρίου 2019.

3. Η διαφορά που προκύπτει από την έκδοση μετοχών σε τιμή ανώτερη του αρτίου δεν μπορεί να διατεθεί για πληρωμή μερισμάτων ή ποσοστών, μπορεί όμως:

(α) να κεφαλαιοποιηθεί ή

(β) να συμψηφισθεί προς απόσβεση ζημιών της εταιρίας, μετά από απόφαση της γενικής συνέλευσης των μετόχων¹⁶».

Άρθρο 36

Αρχή της ισότητας

1. Με εξαίρεση τις μετοχές που εκδίδονται, σύμφωνα με την παράγραφο 4 του άρθρου 38, κάθε μετοχή παρέχει δικαίωμα ψήφου. Όλα τα δικαιώματα των μετόχων που απορρέουν από την μετοχή με την επιφύλαξη των διατάξεων του άρθρου 38, είναι υποχρεωτικά ανάλογα προς το ποσοστό του κεφαλαίου που αντιπροσωπεύει η μετοχή. Σε περίπτωση περισσότερων κατηγοριών μετοχών η αρχή της ισότητας αφορά όλες τις μετοχές της ίδιας κατηγορίας.

2. Η εταιρεία διασφαλίζει την ίση μεταχείριση όλων των μετόχων που βρίσκονται στην ίδια θέση.

Άρθρο 37

Κοινές μετοχές

1. Οι εκδιδόμενες από την εταιρεία μετοχές είναι κοινές, εφόσον δεν ανήκουν σε ειδικά ρυθμιζόμενη στον παρόντα νόμο κατηγορία.

2. Η εταιρεία πρέπει να έχει μία τουλάχιστον κοινή μετοχή.

3. Οι κοινές μετοχές παρέχουν όλα τα δικαιώματα που προβλέπει ο νόμος, εκτός από εκείνα που προβλέπονται για ορισμένες κατηγορίες μετοχών. Σε κάθε περίπτωση οι κοινές μετοχές παρέχουν δικαίωμα ψήφου και δικαίωμα απόληψης των κερδών και του προϊόντος της εκκαθάρισης της εταιρείας.

Άρθρο 38

Προνομιούχες μετοχές

1. Επιτρέπεται να ορίζεται με διατάξεις του καταστατικού προνόμιο υπέρ μετοχών. Το προνόμιο αυτό συνίσταται στη μερική ή ολική απόληψη, πριν από τις κοινές μετοχές, του διανεμόμενου μερίσματος, σύμφωνα με τις ειδικότερες διατάξεις του καταστατικού, και στην προνομιακή απόδοση του κεφαλαίου που καταβλήθηκε από τους κατόχους των προνομιούχων μετοχών από το προϊόν μείωσης του κεφαλαίου ή της εκκαθάρισης της εταιρικής περιουσίας, συμπεριλαμβανομένης της συμμετοχής τούτων

¹⁶ Η περ. β' της παρ. 3 του άρθρου 35 του ν. 4548/2018 (Α' 104) τροποποιείται α) ως προς την απαλοιφή της προϋπόθεσης μη ύπαρξης αποθεματικών ή άλλων κονδυλίων, τα οποία κατά τον νόμο μπορούν να χρησιμοποιηθούν για τον συμψηφισμό των ζημιών και β) ως προς την προσθήκη απόφασης της γενικής συνέλευσης των μετόχων και το άρθρο διαμορφώνεται με το άρθρο 80 του Ν.4916/2022- ΦΕΚ: 65/Α/28.3.2022. Το άρθρο 35 είχε αντικατασταθεί και με τον Ν.4587/2018, ΦΕΚ-218/Α/24.12.2018.

στα υπέρ το άρτιο ποσά, που είχαν τυχόν καταβληθεί. Επίσης, το καταστατικό επιτρέπεται να ορίζει ότι σε περίπτωση μη διανομής μερίσματος σε μια ή περισσότερες χρήσεις, το προνόμιο υπέρ των μετοχών αφορά την προνομιακή καταβολή μερισμάτων και για τις χρήσεις κατά τις οποίες δεν έγινε διανομή μερίσματος.

2. Το καταστατικό μπορεί να ορίζει ότι οι προνομιούχες μετοχές παρέχουν σταθερό μέρισμα ή ότι συμμετέχουν εν μέρει μόνο στα κέρδη της εταιρείας. Χορήγηση άλλων προνομίων περιουσιακής φύσης, συμπεριλαμβανομένης της απόληψης ορισμένου τόκου ή της συμμετοχής, κατά προτεραιότητα, σε κέρδη από ορισμένη εταιρική δραστηριότητα, κατά τα ειδικότερα οριζόμενα στο καταστατικό, δεν αποκλείεται. Το καταστατικό, ομοίως, μπορεί να ορίζει ότι η απόληψη ορισμένου τόκου μπορεί να γίνει, με την προϋπόθεση ότι οι προνομιούχες μετοχές δεν θα συμμετέχουν στα κέρδη της εταιρείας για συγκεκριμένο χρονικό διάστημα, που καθορίζεται κατά την έκδοσή τους. Τα δικαιώματα που παρέχουν οι προνομιούχες μετοχές υπόκεινται στους περιορισμούς του άρθρου 159. Προνομιούχες μετοχές της ίδιας σειράς έκδοσης παρέχουν τα ίδια δικαιώματα.

3. Οι προνομιούχες μετοχές μπορούν επίσης να εκδοθούν και ως μετατρέψιμες σε κοινές μετοχές ή σε προνομιούχες μετοχές άλλης κατηγορίας. Η μετατροπή γίνεται είτε υποχρεωτικά, σύμφωνα με τις διατάξεις του καταστατικού είτε με άσκηση σχετικού δικαιώματος του μετόχου, που έχει προβλεφθεί στο αρχικό καταστατικό ή την απόφαση για έκδοση των μετοχών. Οι όροι και οι προθεσμίες της μετατροπής ορίζονται στο καταστατικό. Το δικαίωμα της μετατροπής ασκείται από τον προνομιούχο μέτοχο ατομικά με δήλωσή του προς την εταιρεία και η μετατροπή ισχύει από τη λήψη της δήλωσης αυτής, εκτός αν το καταστατικό προβλέπει άλλο χρονικό σημείο.

4. Οι προνομιούχες μετοχές μπορούν να εκδοθούν και χωρίς δικαίωμα ψήφου ή με δικαίωμα ψήφου περιοριζόμενο σε ορισμένα ζητήματα, σύμφωνα με τις διατάξεις του καταστατικού. Έκδοση μετοχών με πολλαπλό δικαίωμα ψήφου δεν επιτρέπεται.

5. Τα προνόμια που παρέχουν οι προνομιούχες μετοχές και ο περιορισμός του δικαιώματος ψήφου μπορούν να μεταβάλλονται στο χρόνο, σύμφωνα με τις διατάξεις του καταστατικού. Τα προνόμια όμως μένουν σταθερά κατά το διάστημα της κάθε εταιρικής χρήσης.

6. Έκδοση νέων προνομιούχων μετοχών είναι δυνατή μόνο με απόφαση της γενικής συνέλευσης, που λαμβάνεται με αυξημένη απαρτία και πλειοψηφία και με τους όρους των άρθρων 25 παράγραφοι 3 και 4 και 26 παράγραφος 1.

7. Η γενική συνέλευση μπορεί με αυξημένη απαρτία και πλειοψηφία και με τους όρους των παραγράφων 3 και 5 του άρθρου 25 να αποφασίζει την τροπή μέρους των κοινών μετοχών σε προνομιούχες, τηρουμένης σε κάθε περίπτωση της αρχής της ίσης μεταχείρισης των μετόχων. Η παρούσα παράγραφος εφαρμόζεται αναλόγως στην περίπτωση μετατροπής προνομιούχων μετοχών σε προνομιούχες μετοχές άλλης κατηγορίας.

8. Κατάργηση ή περιορισμός του προνομίου από την εταιρεία επιτρέπεται μόνο ύστερα από απόφαση, που λαμβάνεται σε ιδιαίτερη γενική συνέλευση των προνομιούχων μετόχων, στους οποίους αφορά το προνόμιο, με πλειοψηφία των δύο τρίτων (2/3) του εκπροσωπούμενου προνομιούχου κεφαλαίου. Για τη σύγκληση της γενικής αυτής συνέλευσης, τη συμμετοχή σε αυτήν, την παροχή πληροφοριών, την ψηφοφορία, καθώς και την ακυρότητα ή την ακύρωση των αποφάσεών της, εφαρμόζονται αναλόγως οι σχετικές με τη γενική συνέλευση των μετόχων διατάξεις του νόμου. Για τη μετατροπή των προνομιούχων μετοχών, που δεν έχουν εκδοθεί ως μετατρέψιμες κατά την παράγραφο 3, σε κοινές απαιτείται, εκτός από την απόφαση των προνομιούχων μετόχων του πρώτου εδαφίου και απόφαση της γενικής συνέλευσης των μετόχων που κατέχουν κοινές μετοχές, η οποία λαμβάνεται με πλειοψηφία των

δύο τρίτων (2/3) του εκπροσωπούμενου κοινού κεφαλαίου. Η, κατά τα ανωτέρω, γενική συνέλευση των μετόχων που κατέχουν προνομιούχες και κοινές μετοχές, βρίσκεται σε απαρτία και συνεδριάζει έγκυρα για τα θέματα της ημερήσιας διάταξης, σύμφωνα με τις παραγράφους 3 και 4 του άρθρου 130.

9. Αν για τις προνομιούχες μετοχές εκδίδονται τίτλοι, πρέπει να αναγράφονται σ' αυτούς οι λέξεις «Προνομιούχος Μετοχή», καθώς και τα κύρια χαρακτηριστικά τους, όπως ιδίως «μετατρέψιμη» και «μετά» ή «άνευ ψήφου».

Άρθρο 39

Εξαγοράσιμες μετοχές

1. Το καταστατικό μπορεί να επιτρέπει την αύξηση κεφαλαίου με έκδοση εξαγοράσιμων μετοχών. Οι μετοχές αυτές μπορούν να εκδίδονται και ως προνομιούχες μετοχές με ή χωρίς δικαίωμα ψήφου, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 38. Η εξαγορά γίνεται με δήλωση της εταιρείας ή του μετόχου, σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στο καταστατικό, και είναι έγκυρη μόνο με καταβολή του αντιτίμου της εξαγοράς κατά τα προβλεπόμενα στο καταστατικό.

2. Για την αύξηση του κεφαλαίου και την έκδοση των εξαγοράσιμων μετοχών, καθώς και για τον ενδεχόμενο αποκλεισμό του δικαιώματος προτίμησης, εφαρμόζονται οι διατάξεις των άρθρων 23 έως και 27.

3. Η δυνατότητα εξαγοράς εξαρτάται από τις εξής προϋποθέσεις:

α) η εξαγορά πρέπει να επιτρέπεται από το καταστατικό πριν από την ανάληψη των μετοχών που μπορούν να εξαγορασθούν,

β) οι προς εξαγορά μετοχές πρέπει να έχουν πλήρως εξοφληθεί,

γ) η εξαγορά μπορεί να γίνει με τη χρησιμοποίηση μόνο ποσών, που επιτρέπεται να διανεμηθούν, σύμφωνα με τα οριζόμενα στα άρθρα 159 και 160, ή του προϊόντος νέας έκδοσης μετοχών που πραγματοποιήθηκε με σκοπό την εξαγορά αυτή, ή και ποσών που απελευθερώνονται με μείωση του κεφαλαίου, σύμφωνα με τις διατάξεις των άρθρων 29 επ.,

δ) ποσό ίσο με την ονομαστική αξία όλων των μετοχών που εξαγοράστηκαν πρέπει να αποτελέσει μέρος αποθεματικού, το οποίο δεν μπορεί, εκτός από την περίπτωση μείωσης του καλυφθέντος κεφαλαίου, να διανεμηθεί στους μετόχους. Το αποθεματικό αυτό μπορεί να χρησιμοποιηθεί μόνο για την αύξηση του καλυφθέντος κεφαλαίου με κεφαλαιοποίηση αποθεματικών. Τα προηγούμενα εδάφια δεν εφαρμόζονται σε περίπτωση που η εξαγορά έγινε με τη χρησιμοποίηση του προϊόντος νέας έκδοσης, η οποία πραγματοποιήθηκε με σκοπό την εξαγορά αυτή, ή ποσών που απελευθερώθηκαν με μείωση του κεφαλαίου,

ε) όταν, λόγω της εξαγοράς, προβλέπεται η καταβολή πρόσθετου ποσού στους μετόχους, το ποσό αυτό δεν μπορεί να καταβληθεί παρά μόνο από τα ποσά που επιτρέπεται να διανεμηθούν, σύμφωνα με τα άρθρα 159 και 160, ή με μείωση του κεφαλαίου, σύμφωνα με τις διατάξεις των άρθρων 29 επ. ή από αποθεματικό, διαφορετικό από το προβλεπόμενο στην προηγούμενη περίπτωση δ', το οποίο δεν μπορεί, εκτός από την περίπτωση μείωσης του καλυφθέντος κεφαλαίου, να διανεμηθεί στους μετόχους. Το αποθεματικό αυτό μπορεί να χρησιμοποιηθεί μόνο για την αύξηση του καλυφθέντος κεφαλαίου με

κεφαλαιοποίηση αποθεματικών, για την κάλυψη των εξόδων που προβλέπονται στην παράγραφο 4 του άρθρου 5 ή των εξόδων έκδοσης μετοχών ή ομολογιών ή για την καταβολή πρόσθετου ποσού στους κατόχους των μετοχών ή των ομολογιών που πρέπει να εξαγορασθούν,

στ) η εξαγορά υποβάλλεται σε δημοσιότητα.

4. Η δήλωση των μετόχων που κατέχουν εξαγορά-σιμες μετοχές για την εξαγορά των μετοχών τους είναι υποχρεωτική για την εταιρεία μόνο αν κατά τον χρόνο λήψης της δήλωσης από την εταιρεία υπάρχουν ποσά που επιτρέπεται να διανεμηθούν, σύμφωνα με τα άρθρα 159 και 160 και είναι επαρκή για την ικανοποίηση της δήλωσης, πληρούνται δε και άλλοι όροι που τάσσει το καταστατικό. Σε διαφορετική περίπτωση η δήλωση δεν παράγει αποτελέσματα.

5. Οι εξαγοραζόμενες μετοχές υπόκεινται στο καθεστώς των ιδίων μετοχών κατά τις διατάξεις των άρθρων 49 και 50.

6. Με απόφαση της γενικής συνέλευσης των μετόχων που λαμβάνεται με αυξημένη απαρτία και πλειοψηφία μπορεί να αποφασίζεται η τροπή μέρους των υφιστάμενων μετοχών σε εξαγοράσιμες, τηρουμένης σε κάθε περίπτωση της αρχής της ισότιμης μεταχείρισης των μετόχων. Αν υπάρχουν περισσότερες κατηγορίες μετοχών, η απόφαση της γενικής συνέλευσης για την τροπή υφιστάμενων μετοχών σε εξαγοράσιμες υπόκειται στην έγκριση της κατηγορίας ή των κατηγοριών μετοχών που θίγονται από την απόφαση αυτή, με ανάλογη εφαρμογή της παραγράφου 5 του άρθρου 29.

Άρθρο 40

Ονομαστικές μετοχές - Μετοχικοί τίτλοι

1. Οι μετοχές της εταιρείας είναι ονομαστικές. Οι ανώνυμες μετοχές που υφίστανται κατά τη θέση σε ισχύ του παρόντος νόμου υπόκεινται στις ρυθμίσεις του άρθρου 184.

2. Η εταιρεία οφείλει να τηρεί βιβλίο μετόχων. Στο βιβλίο αυτό καταχωρίζονται οι μέτοχοι, με αναγραφή του ονοματεπωνύμου ή της εταιρικής επωνυμίας και της διεύθυνσης ή της έδρας τους, καθώς και του επαγγέλματος και της εθνικότητας του κάθε μετόχου. Σε κάθε περίπτωση αναγράφεται ο αριθμός και η κατηγορία των μετοχών, που κατέχει κάθε μέτοχος. Το καταστατικό μπορεί να προβλέπει την ηλεκτρονική τήρηση του βιβλίου ή και την τήρησή του από κεντρικό αποθετήριο τίτλων, πιστωτικό ίδρυμα ή από επιχείρηση επενδύσεων, που έχουν το δικαίωμα να φυλάσσουν χρηματοπιστωτικά μέσα. Ως μέτοχος έναντι της εταιρείας θεωρείται ο εγγεγραμμένος στο βιβλίο αυτό.

3. Με την επιφύλαξη των διατάξεων για την απούλοποίηση των μετοχών και των οριζομένων στις παραγράφους 4, 5 και 6 του παρόντος άρθρου, η εταιρεία υποχρεούται να εκδώσει και να παραδώσει στους μετόχους μετοχικούς τίτλους. Οι τίτλοι αυτοί μπορεί να είναι απλοί ή πολλαπλοί. Αν έχουν εκδοθεί πολλαπλοί τίτλοι, ύστερα από αίτηση κάθε μετόχου, η εταιρεία υποχρεούται να αντικαταστήσει τους υπάρχοντες τίτλους με νέους, που ενσωματώνουν μικρότερο αριθμό μετοχών.

4. Το καταστατικό μπορεί να αποκλείει ή να περιορίζει την υποχρέωση της εταιρείας να εκδίδει μετοχικούς τίτλους. Στην περίπτωση αυτή το καταστατικό ορίζει τον τρόπο απόδειξης της μετοχικής ιδιότητας, προκειμένου να ασκηθούν τα δικαιώματα από τις μετοχές. Αν το καταστατικό δεν περιέχει σχετικό όρο, καθώς και σε οποιαδήποτε άλλη περίπτωση που δεν εκδίδονται μετοχικοί τίτλοι, η

απόδειξη της μετοχικής ιδιότητας γίνεται με βάση τα στοιχεία του βιβλίου που τηρείται κατά την παράγραφο 2 και, αν παρίσταται ανάγκη, με τα έγγραφα που κατέχει ο μέτοχος.

«5. Σε περίπτωση έκδοσης άυλων μετοχών, το καταστατικό της εταιρείας προβλέπει τον ειδικότερο τρόπο έκδοσης και τήρησης των μετοχών της σε κεντρικό αποθετήριο τίτλων ή σε σύστημα διακανονισμού τ.κ.κ. ή σύστημα διαπραγμάτευσης και διακανονισμού τ.κ.κ..

6. Σε περίπτωση άυλων μετοχών, μέτοχος έναντι της εταιρείας θεωρείται ο εγγεγραμμένος στο μητρώο κεντρικού αποθετηρίου τίτλων ή στο μητρώο υποδομής αγοράς τ.κ.κ. ή ο ταυτοποιούμενος ως μέτοχος μέσω των διαμεσολαβητών κατά περίπτωση.»¹⁷

Άρθρο 41

Μεταβίβαση των μετοχών με ειδική διαδοχή

1. Με την επιφύλαξη των άρθρων 43 και 44, οι μετοχές είναι ελεύθερα μεταβιβάσιμες. Το ίδιο ισχύει και κατά το στάδιο της εκκαθάρισης ή υπαγωγής της εταιρείας σε συλλογική διαδικασία.

2. Η μεταβίβαση των μετοχών γίνεται με καταχώριση στο βιβλίο μετόχων, που τηρείται, σύμφωνα με την παράγραφο 2 του άρθρου 40. Η καταχώριση χρονολογείται και υπογράφεται από τον μεταβιβάζοντα μέτοχο και τον αποκτώντα ή τους πληρεξουσίους τους. Δεν απαιτείται υπογραφή της καταχώρισης, αν η εταιρεία λάβει αντίγραφο της σύμβασης μεταβίβασης μετοχών με τις υπογραφές των μερών ή πληροφορηθεί την κατάρτισή της με άλλο τρόπο που προβλέπεται στο καταστατικό. Επίσης, δεν απαιτείται υπογραφή της καταχώρισης σε περίπτωση τήρησης του βιβλίου, σύμφωνα με το τέταρτο εδάφιο της παραγράφου 2 του άρθρου 40. Ύστερα από κάθε μεταβίβαση εκδίδεται νέος τίτλος ή επισημειώνονται από την εταιρεία επί του υπάρχοντος τίτλου, εφόσον έχει εκδοθεί, η μεταβίβαση που έγινε και τα στοιχεία του αποκτώντος που αναφέρονται στην προηγούμενη παράγραφο.

«3. Κατά παρέκκλιση της παρ. 2, η μεταβίβαση άυλων μετοχών γίνεται, κατά περίπτωση, μέσω λογαριασμών αξιών που τηρούνται σε κεντρικό αποθετήριο τίτλων (κ.α.τ.) ή διαμεσολαβητή, ή με σχετική καταχώριση στο μητρώο κ.α.τ. ή στο μητρώο υποδομής αγοράς τ.κ.κ., σύμφωνα με τις κείμενες διατάξεις.»¹⁸

«Άρθρο 42

Μεταβίβαση των μετοχών λόγω καθολικής διαδοχής

Σε περίπτωση καθολικής ή οιονεί καθολικής διαδοχής επί μετοχών, ο διάδοχος εγγράφεται στο βιβλίο μετόχων ή στο μητρώο του κεντρικού αποθετηρίου τίτλων (κ.α.τ.) ή στο μητρώο υποδομής αγοράς τ.κ.κ. ή στον λογαριασμό αξιών του διαμεσολαβητή, μόλις προσκομιστούν με την

¹⁷ Οι παρ. 5 και 6 του άρθρου 40 του ν. 4548/2018 (Α' 104), περί ονομαστικών μετοχών - μετοχικών τίτλων, αντικαθίστανται με τις διατάξεις του άρθρου 39 [Ν.5113/2024](#) - ΦΕΚ: 96/Α/21.06.2024

¹⁸ Στην παρ. 3 του άρθρου 41 του ν. 4548/2018 (Α' 104), περί μεταβίβασης των μετοχών με ειδική διαδοχή, επέρχονται οι εξής τροποποιήσεις: α) επέρχονται νομοτεχνικές βελτιώσεις, β) η φράση «η μεταβίβαση μετοχών σε λογιστική μορφή γίνεται» αντικαθίσταται από τη φράση «η μεταβίβαση άυλων μετοχών γίνεται, κατά περίπτωση.», γ) η φράση «τηρούνται σε κεντρικό αποθετήριο τίτλων ή διαμεσολαβητή» αντικαθίσταται από τη φράση «τηρούνται σε κεντρικό αποθετήριο τίτλων (κ.α.τ.) ή διαμεσολαβητή, ή με σχετική καταχώριση στο μητρώο κ.α.τ. ή στο μητρώο υποδομής αγοράς τ.κ.κ.», και η παρ. 3 διαμορφώνεται με τις διατάξεις του άρθρου 40 [Ν.5113/2024](#) - ΦΕΚ: 96/Α/21.06.2024

επιμέλεια όποιου έχει έννομο συμφέρον στην εταιρεία ή, κατά περίπτωση, στο πρόσωπο που τηρεί το βιβλίο ή το μητρώο ή τον λογαριασμό αξιών, κατά τις κείμενες διατάξεις, τα έγγραφα που αποδεικνύουν τη διαδοχή.»¹⁹

Άρθρο 43

Δεσμευμένες μετοχές

1. Το καταστατικό μπορεί να επιτρέπει την έκδοση δεσμευμένων μετοχών, των οποίων η μεταβίβαση εξαρτάται από την έγκριση της εταιρείας. Την έγκριση παρέχει το διοικητικό συμβούλιο ή η γενική συνέλευση κατά τις προβλέψεις του καταστατικού. Το καταστατικό μπορεί να ορίζει τους λόγους για τους οποίους επιτρέπεται η άρνηση της έγκρισης.

2. Το καταστατικό μπορεί να ορίσει και άλλες μορφές περιορισμών στη μεταβίβαση των μετοχών, όπως ιδίως:

α) το ανεπίτρεπτο της μεταβίβασης, αν οι μετοχές δεν προσφερθούν προηγουμένως στους λοιπούς μετόχους ή σε ορισμένους από αυτούς,

β) την υπόδειξη, εκ μέρους της εταιρείας, μετόχου ή τρίτου που θα αποκτήσει τις μετοχές, αν ο μέτοχος επιθυμεί τη μεταβίβασή τους,

γ) τον όρο ότι, προκειμένου να εγκριθεί η μεταβίβαση μετοχών σε τρίτο, ο τρίτος θα δεσμευθεί να αποκτήσει μετοχές και άλλων μετόχων, που θα προσφερθούν με τους ίδιους όρους με τους οποίους εγκρίνεται η μεταβίβαση ή και διαφορετικούς όρους, κατά τις διατάξεις του καταστατικού, ή

δ) τον όρο ότι, σε περίπτωση μεταβίβασης μετοχών από μέτοχο σε τρίτο, οι λοιποί μέτοχοι θα υποχρεούνται να μεταβιβάσουν και αυτοί στον τρίτο ποσοστό αντίστοιχο μετοχών, σύμφωνα με τις διατάξεις του καταστατικού.

Το καταστατικό πρέπει να ορίζει τη διαδικασία, τους όρους και την προθεσμία, μέσα στην οποία η εταιρεία εγκρίνει τη μεταβίβαση ή προβαίνει στην υπόδειξη αγοραστή. Αν παρέλθει η προθεσμία αυτή, η μεταβίβαση των μετοχών είναι ελεύθερη. Οι περιορισμοί της παρούσας παραγράφου δεν επιτρέπεται να καθιστούν τη μεταβίβαση αδύνατη. Μεταβιβάσεις κατά παράβαση των διατάξεων του καταστατικού είναι άκυρες.

3. Το καταστατικό μπορεί να προβλέπει ότι στις περιπτώσεις της παραγράφου 2, αν η εταιρεία αρνηθεί να εγκρίνει τη μεταβίβαση των μετοχών ή δεν δίνει απάντηση στο μέτοχο μέσα στην προβλεπόμενη από το καταστατικό προθεσμία, υποχρεούται ύστερα από αίτηση του μετόχου και μέσα σε τρεις (3) μήνες από την υποβολή της, να εξαγοράσει τις μετοχές, σύμφωνα με το άρθρο 45. Η προθεσμία της παραγράφου 3 του άρθρου 45 αρχίζει από τη λήξη της προθεσμίας του προηγούμενου εδαφίου.

4. Οι περιορισμοί στη μεταβίβαση δεν ισχύουν σε περίπτωση θανάτου, κατάσχεσης, πτώχευσης ή υπαγωγής του μετόχου σε άλλη συλλογική διαδικασία εκποίησης της περιουσίας του. Όμως το καταστατικό μπορεί να ορίζει ότι στις περιπτώσεις αυτές οι μετοχές εξαγοράζονται από πρόσωπο που

¹⁹ Στο άρθρο 42 του ν. 4548/2018 (Α' 104), περί μεταβίβασης των μετοχών λόγω καθολικής διαδοχής, επέρχονται οι εξής τροποποιήσεις: α) η φράση «στο μητρώο του κεντρικού αποθετηρίου» αντικαθίσταται από τη φράση «στο μητρώο του κεντρικού αποθετηρίου τίτλων (κ.α.τ.) ή στο μητρώο υποδομής αγοράς τ.κ.κ.», β) η φράση «εγγεγραμμένου διαμεσολαβητή κατά περίπτωση» αντικαθίσταται από τη λέξη «διαμεσολαβητή», γ) πριν από τη φράση «τα έγγραφα που αποδεικνύουν τη διαδοχή» προστίθεται η φράση «κατά τις κείμενες διατάξεις», και το άρθρο 42 διαμορφώνεται με τις διατάξεις του άρθρου 41 [N.5113/2024](#) -ΦΕΚ: 96/Α/21.06.2024

υποδεικνύει η εταιρεία, αντί πλήρους τιμήματος που προσδιορίζει το δικαστήριο με τη διαδικασία της εκούσιας δικαιοδοσίας. Η υπόδειξη πρέπει να γίνει μέσα σε ένα (1) μήνα από τότε που η εταιρεία λάβει γνώση του περιστατικού και πρέπει να γνωστοποιείται κατά περίπτωση στον μέτοχο, τον κληρονόμο ή κληροδόχο, τον δανειστή, τον σύνδικο ή το όργανο της άλλης συλλογικής διαδικασίας. Το καταστατικό μπορεί επίσης να προβλέπει ότι οι λοιποί μέτοχοι έχουν δικαίωμα προτίμησης στην εξαγορά κατά την αναλογία τους στο λοιπό κεφάλαιο της εταιρείας.

5. Το όργανο, που λαμβάνει την απόφαση έκδοσης ομολογιακού δανείου με ονομαστικές, μετατρέψιμες ή ανταλλάξιμες ομολογίες, μπορεί να αποφασίσει την εφαρμογή στις εκδιδόμενες ομολογίες των περιορισμών που αφορούν τη μεταβίβαση των μετοχών. Μεταβιβάσεις ομολογιών κατά παράβαση των περιορισμών αυτών είναι άκυρες.

Άρθρο 44

Δικαίωμα προαίρεσης

1. Συμφωνίες με τις οποίες παρέχεται δικαίωμα προαίρεσης για μεταβίβαση ή απόκτηση μετοχών μη εισηγμένων σε ρυθμιζόμενη αγορά μπορούν να καταγραφούν στο βιβλίο μετόχων ή, επί άυλων μετοχών, στο μητρώο, με επιμέλεια των μερών. Αν το διοικητικό συμβούλιο ή ο τηρών το μητρώο βεβαιωθεί ότι ασκήθηκε το δικαίωμα προαίρεσης και αποδεικνύεται ότι εκπληρώθηκαν τυχόν προϋποθέσεις ή διατυπώσεις άσκησης του (συμπεριλαμβανομένης της καταβολής του τυχόν προβλεπόμενου τιμήματος) οφείλει να καταχωρίσει αμελλητί στο βιβλίο ή στο μητρώο τη μεταβολή του μετόχου, κατά παρέκκλιση του άρθρου 41.

2. Στην συμφωνία της παραγράφου 1 μπορεί να τεθεί ρήτρα ότι μέχρι την άσκηση ή την απόσβεση του δικαιώματος προαίρεσης δεν επιτρέπεται να λάβει χώρα μεταβίβαση των μετοχών. Έναντι τρίτων όμως η ρήτρα αυτή ισχύει μόνο αν έχει ειδικά μνημονευθεί στο βιβλίο μετόχων ή το μητρώο.

Άρθρο 45

Δικαίωμα της μειοψηφίας να ζητήσει την εξαγορά των μετοχών της από την εταιρεία

1. Ένας ή περισσότεροι μέτοχοι μπορούν, για τους λόγους που ορίζονται στην παράγραφο 2, να ζητήσουν με αγωγή από το δικαστήριο την εξαγορά των μετοχών τους από την εταιρεία, αν για τους λόγους αυτούς η παραμονή τους σε αυτήν καθίσταται, κατά τρόπο προφανή, ιδιαίτερα ασύμφορη. Το δικαίωμα αυτό υφίσταται με την προϋπόθεση ότι οι μέτοχοι που ζητούν την εξαγορά παρέστησαν στη γενική συνέλευση και αντιτάχθηκαν στη λήψη της σχετικής απόφασης, εκτός αν, στην περίπτωση γ' της παραγράφου 2, ο λόγος εξαγοράς δεν σχετίζεται με τέτοια απόφαση.

2. Εξαγορά μπορεί να ζητηθεί:

α) αν η γενική συνέλευση αποφάσισε τη μεταφορά της έδρας της εταιρείας σε άλλο κράτος,

β) αν η γενική συνέλευση αποφάσισε την εισαγωγή περιορισμών στη μεταβίβαση των μετοχών ή την αλλαγή του σκοπού της εταιρείας, ή

γ) σε άλλες περιπτώσεις που προβλέπει το καταστατικό, εφόσον προβλέπει και σχετική προθεσμία για την άσκηση της αγωγής της παραγράφου 1.

3. Η αγωγή της παραγράφου 1 μπορεί να ασκηθεί μέσα σε τρεις (3) μήνες από τη συντέλεση της σχετικής τροποποίησης του καταστατικού. Στην περίπτωση γ' της παραγράφου 2 η αγωγή ασκείται εντός της προθεσμίας που προβλέπει το καταστατικό.

4. Το δικαστήριο, που δικάζει και δέχεται την αγωγή, ορίζει το αντάλλαγμα της εξαγοράς, που πρέπει να είναι δίκαιο και να ανταποκρίνεται στην πραγματική αξία των μετοχών, καθώς και τους όρους καταβολής του. Για τον προσδιορισμό της αξίας, το δικαστήριο μπορεί να διατάξει πραγματογνωμοσύνη, που διενεργείται από τα πρόσωπα της παραγράφου 3 του άρθρου 17. Αν οι μέτοχοι που ζήτησαν την εξαγορά δεν αποδέχονται το τίμημα που προσδιορίζεται κατά τα ανωτέρω, μπορούν να αρνηθούν την εξαγορά, επιβαρύνονται όμως με τα έξοδα της δίκης για τον προσδιορισμό της αξίας των μετοχών τους.

5. Το δικαστήριο μπορεί να αποφασίσει τη λύση της εταιρείας αν η εξαγορά που διατάσσεται, κατά το παρόν άρθρο, δεν ολοκληρωθεί μέσα σε ορισμένη προθεσμία, εξαιτίας πταίσματος του υπόχρεου σε εξαγορά.

6. Στις ανωτέρω περιπτώσεις εφαρμόζονται οι διατάξεις των παραγράφων 4 έως 7 του άρθρου 49 και του άρθρου 50.

7. Το παρόν άρθρο δεν εφαρμόζεται επί εταιρειών των οποίων οι μετοχές είναι εισηγμένες σε ρυθμιζόμενη αγορά ή σε ΠΜΔ.

Άρθρο 46

Δικαίωμα της μειοψηφίας για εξαγορά των μετοχών της από τον πλειοψηφούντα μέτοχο

1. Με την επιφύλαξη των διατάξεων για τη δημόσια πρόταση αγοράς κινητών αξιών, αν ένας μέτοχος απέκτησε μετά την ίδρυση της εταιρείας και διατηρεί τουλάχιστον το ενενήντα πέντε τοις εκατό (95%) του κεφαλαίου της, ένας ή περισσότεροι από τους λοιπούς μετόχους μπορούν να ζητήσουν από το δικαστήριο με αγωγή, η οποία ασκείται μέσα σε προθεσμία πέντε (5) ετών από τότε που ο μέτοχος απέκτησε το παραπάνω ποσοστό, την εξαγορά της συμμετοχής τους από τον μέτοχο αυτόν. Στο ποσοστό του κεφαλαίου της εταιρείας που κατέχει ο παραπάνω μέτοχος συνυπολογίζονται τα ποσοστά που κατέχουν: α) συνδεδεμένες με αυτόν επιχειρήσεις κατά την έννοια του άρθρου 32 του ν. 4308/2014, και β) τα στενά μέλη οικογένειας αυτού, όπως αυτά ορίζονται στο Παράρτημα Α' του ν. 4308/2014.

2. Στην εξαγορά τους παρόντος άρθρου εφαρμόζονται αναλόγως οι διατάξεις της παραγράφου 4 του άρθρου 45.

Άρθρο 47

Εξαγορά των μετοχών της μειοψηφίας από τον πλειοψηφούντα μέτοχο

1. Με την επιφύλαξη των διατάξεων για τη δημόσια πρόταση αγοράς κινητών αξιών, αν ένας μέτοχος απέκτησε μετά την ίδρυση της εταιρείας και διατηρεί το ενενήντα πέντε τοις εκατό (95%) τουλάχιστον του κεφαλαίου της, μπορεί να εξαγοράσει τις μετοχές των μειοψηφούντων μετόχων έναντι ανταλλάγματος, που πρέπει να ανταποκρίνεται στην πραγματική αξία των μετοχών αυτών. Το δικαίωμα αυτό ασκείται μέσα σε πέντε (5) έτη από τότε που ο πλειοψηφών μέτοχος απέκτησε το παραπάνω ποσοστό.

2. Στον έλεγχο των προϋποθέσεων άσκησης του δικαιώματος εξαγοράς και στον προσδιορισμό του ανταλλάγματος προβαίνει, ύστερα από αίτηση του πλειοψηφούντος μετόχου, το δικαστήριο με τη διαδικασία της εκούσιας δικαιοδοσίας. Ο αιτών υποβάλλει στο δικαστήριο έκθεση πραγματογνωμοσύνης, που συντάσσεται από τα πρόσωπα της παραγράφου 3 του άρθρου 17. Τα πρόσωπα αυτά ορίζει ο αιτών. Το διοικητικό συμβούλιο της εταιρείας υποχρεούται να παράσχει στα πρόσωπα αυτά όλα τα αναγκαία οικονομικά στοιχεία. Το δικαστήριο εκτιμά ελεύθερα την έκθεση των πραγματογνωμόνων.

3. Ο πλειοψηφών μέτοχος οφείλει να παρακαταθέσει το συνολικό αντάλλαγμα, που αντιστοιχεί στις μετοχές της μειοψηφίας, σε πιστωτικό ίδρυμα, το οποίο αναλαμβάνει να καταβάλει το αντάλλαγμα στους δικαιούχους μετόχους, ύστερα από έλεγχο της νομιμοποίησής τους. Η καταβολή γίνεται με την παράδοση των μετοχικών τίτλων, εφόσον έχουν εκδοθεί. Το πιστωτικό ίδρυμα μπορεί να επιφυλαχθεί του δικαιώματος να παρακαταθέσει στο Ταμείο Παρακαταθηκών και Δανείων το μέρος του ανταλλάγματος που δεν αναζητήθηκε για διάστημα τουλάχιστον έξι (6) μηνών. Η ανωτέρω παρακατάθεση συνοδεύεται από τη δικαστική απόφαση της παραγράφου 2 και αντίγραφο της έκθεσης πραγματογνωμοσύνης. Οι μειοψηφούντες μέτοχοι δικαιούνται να λάβουν αντίγραφα των παραπάνω εγγράφων έναντι του κόστους αυτών.

4. Η άσκηση του δικαιώματος της παραγράφου 1 γίνεται, με ποινή ακυρότητας, με σχετική δημόσια δήλωση, που περιλαμβάνει:

α) την επωνυμία της εταιρείας, τα στοιχεία αυτού που ασκεί το δικαίωμα και το ποσοστό που ο τελευταίος έχει στην εταιρεία,

β) τα στοιχεία και το περιεχόμενο της δικαστικής απόφασης για τη διαπίστωση των προϋποθέσεων άσκησης του δικαιώματος και τον προσδιορισμό του ανταλλάγματος, και

γ) τα στοιχεία του πιστωτικού ιδρύματος όπου έχει γίνει η παρακατάθεση του ανταλλάγματος και από το οποίο οι μέτοχοι της μειοψηφίας μπορούν να εισπράξουν το αντάλλαγμα, καθώς και τις τυχόν προϋποθέσεις για την είσπραξη αυτού. Ιδιαίτερα, πρέπει να επισημαίνεται η δυνατότητα του πιστωτικού ιδρύματος να παρακαταθέσει το αντάλλαγμα στο Ταμείο Παρακαταθηκών και Δανείων.

5. Η δήλωση της παραγράφου 4 υποβάλλεται σε δημοσιότητα. Από την ημερομηνία της δημοσίευσης, οι μετοχές των μειοψηφούντων μετόχων περιέρχονται αυτοδικαίως στον πλειοψηφούντα μέτοχο και οι πρώτοι μπορούν να εισπράξουν αμέσως το αντάλλαγμα. Αν έχουν εκδοθεί μετοχικοί τίτλοι, μέχρι την παράδοσή τους κατά την παράγραφο 3 ενσωματώνουν μόνο το δικαίωμα λήψης του ανταλλάγματος.

6. Αν τα στοιχεία των μετόχων της μειοψηφίας είναι γνωστά, η δήλωση της παραγράφου 5 μπορεί να αντικατασταθεί με ατομική γνωστοποίηση προς αυτούς, με τρόπο που αποδεικνύει την παραλαβή της. Στην περίπτωση αυτή, η μεταβίβαση των μετοχών κάθε μετόχου επέρχεται κατά το χρόνο της τελευταίας γνωστοποίησης, η οποία πρέπει να συντελεσθεί μέσα σε δεκαπέντε (15) ημέρες από την πρώτη. Σχετική ειδοποίηση για το χρόνο της πρώτης και της τελευταίας γνωστοποίησης γίνεται με νέα δήλωση του μετόχου που ασκεί το δικαίωμα εξαγοράς με τον ίδιο τρόπο.

7. Η μεταβίβαση των μετοχών δεν κωλύεται από τυχόν άσκηση ενδίκων μέσων, αίτησης ανάκλησης ή μεταρρύθμισης ή τριτανακοπής κατά της απόφασης που διαπίστωσε τις προϋποθέσεις άσκησης του δικαιώματος εξαγοράς και όρισε το αντάλλαγμα. Στην περίπτωση αυτή, αξίωση αποζημίωσης δεν αποκλείεται.

Άρθρο 48

Ίδιες μετοχές - πρωτότυπη κτήση

1. Η εταιρεία δεν επιτρέπεται να προβεί σε κάλυψη δικών της μετοχών.
2. Σε περίπτωση που τις μετοχές της εταιρείας ανέλαβε πρόσωπο που ενεργεί στο δικό του όνομα αλλά για λογαριασμό της εταιρείας, θεωρείται ότι το πρόσωπο αυτό τις ανέλαβε για δικό του λογαριασμό.
3. Κατά τη σύσταση της εταιρείας οι ιδρυτές και, σε περίπτωση αύξησης του κεφαλαίου, τα μέλη του διοικητικού συμβουλίου, υποχρεούνται να καταβάλουν την αξία των μετοχών που έχουν αναληφθεί κατά παράβαση των διατάξεων του παρόντος άρθρου. Οι πιο πάνω ιδρυτές ή μέλη του διοικητικού συμβουλίου απαλλάσσονται από αυτή την υποχρέωση αν αποδείξουν ότι δεν τους βαρύνει οποιαδήποτε υπαιτιότητα.

Άρθρο 49

Ίδιες μετοχές - παράγωγη κτήση

1. Με την επιφύλαξη της αρχής της ίσης μεταχείρισης των μετόχων που βρίσκονται στην ίδια θέση και των διατάξεων για την κατάχρηση της αγοράς, η εταιρεία μπορεί, η ίδια ή με πρόσωπο το οποίο ενεργεί στο όνομά του αλλά για λογαριασμό της, να αποκτήσει μετοχές της που έχουν ήδη εκδοθεί, μόνο όμως ύστερα από έγκριση της γενικής συνέλευσης, η οποία ορίζει τους όρους και τις προϋποθέσεις των προβλεπόμενων αποκτήσεων και, ιδίως, τον ανώτατο αριθμό μετοχών που είναι δυνατόν να αποκτηθούν, τη διάρκεια για την οποία χορηγείται η έγκριση, η οποία δεν μπορεί να υπερβαίνει τους είκοσι τέσσερις (24) μήνες και, σε περίπτωση απόκτησης από επαχθή αιτία, τα κατώτατα και ανώτατα όρια της αξίας απόκτησης. Η απόφαση της γενικής συνέλευσης υποβάλλεται σε δημοσιότητα.
2. Οι αποκτήσεις της παραγράφου 1 γίνονται με ευθύνη των μελών του διοικητικού συμβουλίου, με τις εξής προϋποθέσεις:
 - α) Η ονομαστική αξία των μετοχών που αποκτήθηκαν, συμπεριλαμβανομένων των μετοχών τις οποίες είχε αποκτήσει προηγουμένως η εταιρεία και διατηρεί, και των μετοχών τις οποίες απέκτησε πρόσωπο, το οποίο ενεργούσε στο όνομά του αλλά για λογαριασμό της εταιρείας, δεν είναι δυνατόν να υπερβαίνει το ένα δέκατο (1/10) του καταβεβλημένου κεφαλαίου.
 - β) Η απόκτηση μετοχών, συμπεριλαμβανομένων των μετοχών τις οποίες είχε αποκτήσει προηγουμένως η εταιρεία και διατηρεί, και των μετοχών τις οποίες απέκτησε πρόσωπο, το οποίο ενεργούσε στο όνομά του αλλά για λογαριασμό της εταιρείας, δεν επιτρέπεται να έχει ως αποτέλεσμα τη μείωση των ιδίων κεφαλαίων σε ποσό κατώτερο του οριζόμενου στην παράγραφο 1 του άρθρου 159.

γ) Η συναλλαγή μπορεί να αφορά μόνο μετοχές που έχουν εξοφληθεί πλήρως.

3. Η περίπτωση α' της παραγράφου 2 δεν εφαρμόζεται προκειμένου για μετοχές που αποκτώνται είτε από την ίδια την εταιρεία είτε από πρόσωπο το οποίο ενεργεί στο όνομά του αλλά για λογαριασμό της, με σκοπό να διανεμηθούν στο προσωπικό της εταιρείας ή στο προσωπικό εταιρείας συνδεδεμένης με αυτή κατά την έννοια του άρθρου 32 του ν. 4308/2014 (Α'251). Η διανομή των μετοχών του προηγούμενου εδαφίου πραγματοποιείται, σύμφωνα με τα οριζόμενα στα άρθρα 113 και 114, μέσα σε ανατρεπτική προθεσμία δώδεκα (12) μηνών από το χρόνο απόκτησης των μετοχών αυτών, μετά την πάροδο της οποίας έχει εφαρμογή η διάταξη της παραγράφου 5 του παρόντος άρθρου.

4. Οι παράγραφοι 1 και 2 δεν εφαρμόζονται:

α) στις μετοχές που αποκτήθηκαν σε εκτέλεση απόφασης για μείωση του κεφαλαίου ή ως συνέπεια εξαγοράς μετοχών,

β) στις μετοχές που αποκτήθηκαν ύστερα από καθολική μεταβίβαση περιουσίας,

γ) στις μετοχές που εξοφλήθηκαν πλήρως και έχουν αποκτηθεί από χαριστική αιτία ή έχουν αποκτηθεί από πιστωτικά ιδρύματα και άλλους πιστωτικούς οργανισμούς ως προμήθεια για αγορά,

δ) στις μετοχές που αποκτήθηκαν με βάση υποχρέωση που προκύπτει από το νόμο ή δικαστική απόφαση με σκοπό την προστασία των μειοψηφούντων μετόχων, κυρίως σε περίπτωση συγχώνευσης με την επιφύλαξη της παρ. 4 του άρθρου 75 του κ.ν. 2190/1920 (Α'37/1963), αλλαγής του σκοπού ή της μορφής της εταιρείας, μεταφοράς της έδρας στο εξωτερικό ή επιβολής περιορισμών στη μεταβίβαση των μετοχών, καθώς και στις μετοχές που αποκτήθηκαν με σκοπό την ικανοποίηση υποχρεώσεων της εταιρείας από ανταλλάξιμο ομολογιακό δάνειο, και

ε) στις μετοχές που εξοφλήθηκαν πλήρως και αποκτήθηκαν με πλειστηριασμό μέσω αναγκαστικής εκτέλεσης που πραγματοποιήθηκε για την ικανοποίηση αξίωσης της εταιρείας έναντι του κυρίου των μετοχών αυτών.

Οι αποκτήσεις κατά τις περιπτώσεις αυτές, συμπεριλαμβανομένων των αποκτήσεων που έγιναν, σύμφωνα με τις παραγράφους 1 και 2, δεν επιτρέπεται να έχουν ως αποτέλεσμα τη μείωση των ιδίων κεφαλαίων σε ποσό κατώτερο του οριζόμενου στην παράγραφο 1 του άρθρου 159.

5. Οι μετοχές, που αποκτήθηκαν στις περιπτώσεις β' έως ε', της παραγράφου 4, πρέπει να μεταβιβασθούν μέσα σε προθεσμία τριών (3) ετών το αργότερο από το χρόνο της απόκτησής τους, εκτός αν η ονομαστική αξία των μετοχών αυτών, συμπεριλαμβανομένων των μετοχών που η εταιρεία μπορεί να έχει αποκτήσει από πρόσωπο το οποίο ενεργεί στο όνομά του αλλά για λογαριασμό της, δεν υπερβαίνει το ένα δέκατο (1/10) του καταβεβλημένου κεφαλαίου.

6. Οι μετοχές που δεν μεταβιβάζονται στην προθεσμία που ορίζεται στην παράγραφο 5 ακυρώνονται. Η ακύρωση αυτή γίνεται με μείωση του κεφαλαίου κατά το αντίστοιχο ποσό, με απόφαση της γενικής συνέλευσης που λαμβάνεται με απλή απαρτία και πλειοψηφία. Η μεταβίβαση των μετοχών, σε κάθε περίπτωση, μπορεί να γίνει και μετά την πάροδο της προθεσμίας που ορίζεται στην παράγραφο 5, το αργότερο μέχρι την ακύρωσή τους.

7. Οι μετοχές που αποκτήθηκαν κατά παράβαση των παραγράφων 1, 2, 3, 4, 5 και 6 πρέπει να μεταβιβασθούν μέσα σε προθεσμία ενός (1) έτους από το χρόνο απόκτησής τους. Αν δεν μεταβιβασθούν στην προθεσμία αυτή, ακυρώνονται, με αντίστοιχη μείωση του κεφαλαίου, όπως ορίζεται στην παράγραφο 6.

Άρθρο 50

Μεταχείριση των ιδίων μετοχών

1. Η κατοχή από την εταιρεία ιδίων μετοχών είτε άμεσα από την ίδια είτε μέσω προσώπου που ενεργεί στο όνομά του αλλά για λογαριασμό της, επιφέρει την αναστολή των δικαιωμάτων που απορρέουν από τις μετοχές αυτές. Ειδικότερα ισχύουν τα ακόλουθα:

α) Αναστέλλονται τα δικαιώματα παράστασης στη γενική συνέλευση και ψήφου. Οι μετοχές αυτές δεν υπολογίζονται για το σχηματισμό απαρτίας.

β) Τα μερίσματα που αντιστοιχούν στις ίδιες μετοχές προσανξάνουν το μέρισμα των λοιπών μετόχων.

γ) Σε περίπτωση αύξησης κεφαλαίου, το δικαίωμα προτίμησης που αντιστοιχεί στις ίδιες μετοχές δεν ασκείται και προσανξάνει το δικαίωμα των λοιπών μετόχων, εκτός αν το όργανο που αποφασίζει την αύξηση αποφασίσει τη μεταβίβαση του δικαιώματος, ολικά ή μερικά, σε πρόσωπα που δεν ενεργούν για λογαριασμό της εταιρείας. Αν η αύξηση κεφαλαίου πραγματοποιείται χωρίς καταβολή εισφορών, οι ίδιες μετοχές συμμετέχουν στην αύξηση αυτή.

2. Όταν η εταιρεία έχει αποκτήσει δικές της μετοχές είτε η ίδια είτε με πρόσωπο που ενεργεί στο όνομά του αλλά για λογαριασμό της, πρέπει να αναφέρονται στην έκθεση διαχείρισης τουλάχιστον:

α) οι λόγοι των αποκτήσεων που πραγματοποιήθηκαν κατά τη διάρκεια της εταιρικής χρήσης,

β) ο αριθμός και η ονομαστική αξία των μετοχών που αποκτήθηκαν και μεταβιβάστηκαν κατά τη διάρκεια της χρήσης, καθώς και το τμήμα του κεφαλαίου που αντιπροσωπεύουν,

γ) σε περίπτωση κτήσης ή μεταβίβασης από επαχθή αιτία, η αξία των μετοχών, και

δ) ο αριθμός και η ονομαστική αξία του συνολικού αριθμού των μετοχών που κατέχονται από την εταιρεία, καθώς και το τμήμα του κεφαλαίου που αντιπροσωπεύουν.

Άρθρο 51

Παροχή πιστώσεων κ.λπ. για απόκτηση ιδίων μετοχών

1. Η εταιρεία δεν επιτρέπεται, με ποινή ακυρότητας, να προβαίνει σε προκαταβολές, να χορηγεί δάνεια ή να παρέχει εγγυήσεις με σκοπό την απόκτηση των μετοχών της από τρίτους, εκτός αν συντρέχουν οι εξής προϋποθέσεις:

α) Οι παραπάνω συναλλαγές πραγματοποιούνται με ευθύνη του διοικητικού συμβουλίου με εύλογους όρους αγοράς, ιδίως όσον αφορά τους τόκους που εισπράττει η εταιρεία και τις εγγυήσεις που λαμβάνει προς εξασφάλιση των απαιτήσεών της. Η φερεγγυότητα του τρίτου ή σε περίπτωση πολυμερών συναλλαγών, κάθε αντισυμβαλλομένου, πρέπει να ερευνάται με την προσήκουσα επιμέλεια.

β) Οι παραπάνω συναλλαγές αποφασίζονται, πριν πραγματοποιηθούν, από τη γενική συνέλευση με αυξημένη απαρτία και πλειοψηφία, εκτός αν το καταστατικό προβλέπει υψηλότερα ποσοστά απαρτίας

ή πλειοψηφίας. Το διοικητικό συμβούλιο υποβάλλει στη γενική συνέλευση γραπτή έκθεση, στην οποία αναφέρονται οι λόγοι της συναλλαγής, το ενδιαφέρον που αυτή παρουσιάζει για την εταιρεία, οι όροι της συναλλαγής, οι κίνδυνοι που αυτή εμπεριέχει για τη ρευστότητα και τη φερεγγυότητα της εταιρείας και η τιμή στην οποία ο τρίτος θα αποκτήσει τις μετοχές. Η έκθεση αυτή υποβάλλεται σε δημοσιότητα.

γ) Η συνολική χρηματοδοτική συνδρομή που παρέχεται σε τρίτους σε καμιά περίπτωση δεν επιτρέπεται να έχει ως αποτέλεσμα τη μείωση των ιδίων κεφαλαίων σε ποσό κατώτερο του οριζόμενου στην παράγραφο 1 του άρθρου 159. Για τον υπολογισμό του ποσού αυτού συνυπολογίζεται κάθε μείωση των ιδίων κεφαλαίων που ενδέχεται να έχει προκύψει με την απόκτηση, από την εταιρεία ή για λογαριασμό της, ιδίων μετοχών, σύμφωνα με το άρθρο 49. Η εταιρεία συμπεριλαμβάνει στον ισολογισμό, μεταξύ των στοιχείων του παθητικού, ένα αποθεματικό μη διανεμητέο, ίσο με το ποσό της συνολικής χρηματοδοτικής συνδρομής.

2. Η παράγραφος 1 εφαρμόζεται και στις περιπτώσεις προκαταβολών, δανείων ή εγγυήσεων που χορηγούνται από θυγατρικές εταιρείες κατά την έννοια του άρθρου 32 του ν. 4308/2014 για την απόκτηση μετοχών της μητρικής από τρίτους, καθώς και από ομόρρυθμες ή ετερόρρυθμες εταιρείες, στις οποίες ομόρρυθμο μέλος είναι η ανώνυμη εταιρεία.

3. Σε περιπτώσεις όπου συμβαλλόμενοι σε συναλλαγή της παραγράφου 1 είναι μέλη του διοικητικού συμβουλίου της εταιρείας ή της μητρικής εταιρείας, κατά την έννοια του άρθρου 32 του ν. 4308/2014 ή η ίδια η μητρική εταιρεία ή πρόσωπα που ενεργούν στο όνομά τους, αλλά για λογαριασμό των παραπάνω προσώπων ή της μητρικής εταιρείας, η έκθεση της περίπτωσης β' της παραγράφου 1 πρέπει να συνοδεύεται από έκθεση ορκωτού ελεγκτή λογιστή ή ελεγκτικής εταιρείας, από την οποία εμφανίζεται ότι η συναλλαγή δεν συγκρούεται με τα συμφέροντα της εταιρείας. Στις περιπτώσεις αυτές δεν εφαρμόζεται το άρθρο 99.

4. Οι παράγραφοι 1 έως 3 δεν εφαρμόζονται στις συναλλαγές που λαμβάνουν χώρα στο πλαίσιο των τρεχουσών συναλλαγών των πιστωτικών και χρηματοδοτικών ιδρυμάτων, καθώς και στις συναλλαγές που πραγματοποιούνται με σκοπό την κτήση μετοχών από ή για το προσωπικό της εταιρείας ή εταιρείας συνδεδεμένης με αυτήν. Σε κάθε περίπτωση, οι συναλλαγές αυτές δεν μπορούν να έχουν ως αποτέλεσμα τη μείωση των ιδίων κεφαλαίων σε ποσό κατώτερο του οριζόμενου στην παράγραφο 1 του άρθρου 159.

Άρθρο 52

Αποκτήσεις ιδίων μετοχών κ.λπ. μέσω τρίτων

1. Απαγορεύεται σε ανώνυμη εταιρεία να λαμβάνει δικές της μετοχές, καθώς και μετοχές μητρικής της εταιρείας, ως ενέχυρο για την εξασφάλιση δανείων που χορηγούνται από αυτήν ή άλλων απαιτήσεων της. Η απαγόρευση αυτή δεν ισχύει για τις τρέχουσες συναλλαγές πιστωτικών ιδρυμάτων και άλλων χρηματοδοτικών οργανισμών.

2. Η ανάληψη, η απόκτηση ή η κατοχή μετοχών ανώνυμης εταιρείας από άλλη ανώνυμη εταιρεία ή εταιρεία περιορισμένης ευθύνης ή ιδιωτική κεφαλαιουχική εταιρεία ή ετερόρρυθμη κατά μετοχές εταιρεία, στην οποία η ανώνυμη εταιρεία διαθέτει, άμεσα ή έμμεσα, την πλειοψηφία των δικαιωμάτων ψήφου ή στην οποία μπορεί να ασκήσει, άμεσα ή έμμεσα κυριαρχική επιρροή, θεωρείται ότι έγιναν από την ίδια την ανώνυμη εταιρεία. Το τεκμήριο αυτό ισχύει και στην περίπτωση που η άλλη εταιρεία υπόκειται στο δίκαιο τρίτης χώρας και έχει νομική μορφή ανάλογη με την μορφή της ανώνυμης

εταιρείας, της ιδιωτικής κεφαλαιουχικής εταιρείας, της εταιρείας περιορισμένης ευθύνης ή της ετερόρρυθμης κατά μετοχές εταιρείας.

3. Κατά παρέκκλιση της παραγράφου 1, αποκτήσεις μετοχών μητρικής εταιρείας από θυγατρική της είναι επιτρεπτές στις περιπτώσεις που επιτρέπεται η απόκτηση ιδίων μετοχών κατά το άρθρο 49. Το προηγούμενο εδάφιο εφαρμόζεται και στην ενεχύραση μετοχών.

4. Το στοιχείο α' της παραγράφου 1 του άρθρου 50 εφαρμόζεται και στις μετοχές των παραγράφων 2 και 3 του παρόντος άρθρου.

5. Η παράγραφος 2 του δεν εφαρμόζεται:

α) Όταν η ανάληψη, η απόκτηση ή η κατοχή γίνεται για λογαριασμό προσώπου διαφορετικού αυτού που αναλαμβάνει, αποκτά ή κατέχει και εφόσον το πρόσωπο αυτό δεν είναι ούτε η ανώνυμη εταιρεία που αναφέρεται στην παράγραφο 3, ούτε άλλη εταιρεία στην οποία η ανώνυμη εταιρεία διαθέτει άμεσα ή έμμεσα την πλειοψηφία των δικαιωμάτων ψήφου ή στην οποία μπορεί να ασκήσει άμεσα ή έμμεσα κυριαρχική επιρροή.

β) Όταν η ανάληψη, η απόκτηση ή η κατοχή γίνεται από την άλλη εταιρεία ως κατ' επάγγελμα διενεργούσα πράξεις επί τίτλων και με την ιδιότητά της αυτή, με τον όρο ότι είναι μέλος ρυθμιζόμενης αγοράς που βρίσκεται ή λειτουργεί σε κράτος-μέλος ή ότι έχει λάβει άδεια λειτουργίας ή υπόκειται στην εποπτεία αρχής κράτους-μέλους που είναι αρμόδια για την εποπτεία των κατ' επάγγελμα διενεργούντων πράξεις επί τίτλων, στους οποίους, τηρουμένων των διατάξεων της κείμενης νομοθεσίας, περιλαμβάνονται και τα πιστωτικά ιδρύματα.

γ) Όταν η κατοχή μετοχών της ανώνυμης εταιρείας από την άλλη εταιρεία είναι αποτέλεσμα απόκτησης η οποία έλαβε χώρα σε χρόνο κατά τον οποίο η σχέση των δύο εταιρειών δεν πληρούσε τα κριτήρια της παραγράφου 3.

Άρθρο 53

Κοινωνία επί μετοχών

1. Με την επιφύλαξη της παραγράφου 5 του άρθρου 33, οι μετοχές είναι αδιαίρετες, μπορούν όμως να αποτελέσουν αντικείμενο κοινωνίας.

2. Αν μετοχή ανήκει ή περιέλθει σε περισσότερους, οι κοινωνοί οφείλουν να υποδείξουν στην εταιρεία κοινό εκπρόσωπο. Για όσο διάστημα δεν τον υποδεικνύουν, τα δικαιώματα που απορρέουν από τις μετοχές αναστέλλονται, δηλώσεις δε που έχουν σχέση με την μετοχική ιδιότητα των κοινωνών μπορεί να γίνουν εγκύτως προς οποιονδήποτε από αυτούς. Αντί να υποδείξουν κοινό εκπρόσωπο, οι κοινωνοί μπορούν να ζητήσουν από το δικαστήριο το διορισμό διαχειριστή κατά το άρθρο 790 του ΑΚ.

Άρθρο 54

Ενέχυρο και επικαρπία επί μετοχών

1. Οι μετοχές μπορούν να αποτελέσουν αντικείμενο ενεχύρου ή επικαρπίας.
2. Αν δεν έχει συμφωνηθεί κάτι άλλο, σε περίπτωση επικαρπίας ή ενεχύρου επί μετοχών, το δικαίωμα ψήφου στη γενική συνέλευση ασκείται από τον επικαρπωτή ή τον ενεχυραστή. Το καταστατικό μπορεί να απαγορεύει αντίθετη συμφωνία.
3. Το πρόσωπο που, σύμφωνα με τις παραγράφους 1 και 2 έχει το δικαίωμα ψήφου, δικαιούται να ασκεί και τα λοιπά μη περιουσιακά δικαιώματα του μετόχου.

Άρθρο 55

Κλοπή, απώλεια κ.λπ. του μετοχικού τίτλου

Σε περίπτωση κλοπής, απώλειας ή καταστροφής του τίτλου μετοχής, με τις τυχόν υπάρχουσες και μη αποχωρισθείσες από αυτόν μερισματαποδείξεις, εφαρμόζονται τα άρθρα 843 και επόμενα του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Γ΄

ΤΙΤΛΟΙ ΚΤΗΣΗΣ ΜΕΤΟΧΩΝ ΤΗΣ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ

Άρθρο 56

Έκδοση τίτλων κτήσης μετοχών

1. Η γενική συνέλευση μπορεί να αποφασίζει με αυξημένη απαρτία και πλειοψηφία την έκδοση τίτλων που παρέχουν στους δικαιούχους το διαπλαστικό δικαίωμα απόκτησης μετοχών που εκδίδονται από την εταιρεία (τίτλοι κτήσης μετοχών). Οι τίτλοι κτήσης μετοχών μπορούν να αποτελούν αντικείμενο διαπραγμάτευσης σε ρυθμιζόμενη αγορά ή ΠΜΔ.
2. Η γενική συνέλευση με απόφασή της, που λαμβάνεται με απλή απαρτία και πλειοψηφία, καθώς και το διοικητικό συμβούλιο μπορούν να αποφασίζουν την έκδοση τίτλων κτήσης μετοχών με τις προϋποθέσεις και μέσα στα όρια των παραγράφων 1 και 2 του άρθρου 24. Η παράγραφος 5 του άρθρου 24 εφαρμόζεται αναλόγως.
3. Το όργανο που αποφασίζει την έκδοση των τίτλων κτήσης μετοχών ορίζει το χρόνο, τον τρόπο και το τυχόν τίμημα έκδοσης των τίτλων και τον τρόπο καταβολής του, την προθεσμία άσκησης των δικαιωμάτων και τους λοιπούς όρους άσκησης του δικαιώματος που ενσωματώνουν οι τίτλοι, την κατηγορία και τον αριθμό των μετοχών που θα εκδοθούν, την αξία ή τον τρόπο υπολογισμού της αξίας των μετοχών, που θα καταβληθεί κατά την άσκηση του δικαιώματος, τον αριθμό των μετοχών, των οποίων παρέχει δικαίωμα κτήσης κάθε τίτλος, την προσαρμογή όρων των τίτλων και των δικαιωμάτων τους σε περιπτώσεις εταιρικών πράξεων και κάθε άλλη λεπτομέρεια για την εφαρμογή του παρόντος άρθρου.

4. Αν υπάρχουν περισσότερες κατηγορίες μετοχών, για την έκδοση τίτλων κτήσης μετοχών από τη γενική συνέλευση, καθώς και για την παροχή εξουσίας στο διοικητικό συμβούλιο για την έκδοση τέτοιων τίτλων εφαρμόζονται αναλόγως οι παράγραφοι 3 και 4 του άρθρου 25.
5. Στις αποφάσεις των παραγράφων 1 και 2 εφαρμόζονται αναλόγως οι διατάξεις για τη δημοσιότητα της απόφασης για την αύξηση του κεφαλαίου. Η δημοσιότητα περιλαμβάνει και τους όρους έκδοσης των τίτλων κτήσης μετοχών.
6. Σε κάθε περίπτωση έκδοσης τίτλων κτήσης μετοχών παρέχεται δικαίωμα προτίμησης υπέρ των μετόχων κατά το χρόνο της έκδοσης, ανάλογα με τη συμμετοχή τους στο υφιστάμενο κεφάλαιο. Οι διατάξεις των άρθρων 26 και 27 εφαρμόζονται αναλόγως.
7. Σε περίπτωση μερικής κάλυψης της έκδοσης τίτλων κτήσης μετοχών εφαρμόζεται αναλόγως το άρθρο 28.
8. Οι τίτλοι κτήσης μετοχών είναι ονομαστικοί.
9. Οι διατάξεις των άρθρων 40 έως 43 εφαρμόζονται αναλόγως επί τίτλων κτήσης μετοχών, εκτός αν οι όροι των τελευταίων προβλέπουν διαφορετικά.

Άρθρο 57

Απόκτηση ιδίων τίτλων κτήσης μετοχών

1. Η εταιρεία δεν μπορεί να προβαίνει σε κάλυψη δικών της τίτλων κτήσης μετοχών, ούτε να λαμβάνει σε ενέχυρο δικούς της υφιστάμενους τίτλους κτήσης μετοχών της ίδιας ή μετοχών της μητρικής της εταιρείας, για την εξασφάλιση δανείων που χορηγούνται από αυτήν ή άλλων απαιτήσεών της. Η διάταξη του άρθρου 51 εφαρμόζεται αναλόγως.
2. Με την επιφύλαξη των όρων των τίτλων ή άλλης ειδικής διάταξης νόμου, καθώς και της αρχής της ίσης μεταχείρισης των κατόχων τίτλων που βρίσκονται στην ίδια θέση και των διατάξεων για την κατάχρηση της αγοράς, η εταιρεία μπορεί, η ίδια ή με πρόσωπο το οποίο ενεργεί στο όνομά του αλλά για λογαριασμό της, να αποκτήσει τίτλους της που έχουν ήδη εκδοθεί, μόνο όμως ύστερα από απόφαση του διοικητικού συμβουλίου, για την οποία δεν επιτρέπεται ανάθεση κατά το άρθρο 87 παράγραφος 1, η οποία αιτιολογεί την εξυπηρέτηση του εταιρικού συμφέροντος από τις προβλεπόμενες αποκτήσεις. Η απόφαση ορίζει υποχρεωτικά το σκοπό και τους όρους των αποκτήσεων, τον ανώτατο αριθμό τίτλων που είναι δυνατόν να αποκτηθούν, τη διάρκεια για την οποία χορηγείται η έγκριση, η οποία δεν μπορεί να υπερβαίνει τους δώδεκα (12) μήνες και, σε περίπτωση απόκτησης από επαχθή αιτία, τα κατώτατα και ανώτατα όρια της αξίας απόκτησης. Οι ως άνω προϋποθέσεις δεν απαιτούνται για την απόκτηση τίτλων της εταιρείας ύστερα από καθολική μεταβίβαση περιουσίας ή από χαριστική αιτία.
3. Οι αποκτήσεις της παραγράφου 2 από επαχθή αιτία γίνονται με τις ακόλουθες πρόσθετες προϋποθέσεις:
 - α) Ότι έχει υποβληθεί στο διοικητικό συμβούλιο έκθεση ορκωτού ελεγκτή λογιστή ή ελεγκτικής εταιρείας σχετικά με το εύλογο του ανώτατου ορίου της αξίας απόκτησης των τίτλων από την εταιρεία, λαμβάνοντας υπόψη όλους τους όρους των δικαιωμάτων των τίτλων, καθώς και την απαγόρευση άσκησής τους από την εταιρεία.

β) Η απόκτηση των τίτλων δεν επιτρέπεται να έχει ως αποτέλεσμα τη μείωση των ιδίων κεφαλαίων σε ποσό κατώτερο του οριζομένου στην παράγραφο 1 του άρθρου 159.

4. Σε περίπτωση απόκτησης από την εκδότρια ιδίων τίτλων με σκοπό την απόσβεση των υποχρεώσεων της που απορρέουν από αυτούς, η εκδότρια υποχρεούται να ακυρώσει αμέσως τους αποκτώμενους τίτλους. Αν η απόκτηση ιδίων τίτλων γίνεται λόγω καθολικής μεταβίβασης περιουσίας ή από χαριστική αιτία, η εκδότρια οφείλει το αργότερο μέσα σε ένα (1) μήνα από την απόκτησή τους να αποφασίσει αν θα ακυρώσει τους τίτλους ή θα προβεί σε εκ νέου διάθεσή τους, καθορίζοντας στην περίπτωση αυτή το χρόνο και τον τρόπο διάθεσης.

5. Οι τίτλοι που αποκτήθηκαν κατά παράβαση των διατάξεων των παραγράφων 1, 2, 3 και 4 πρέπει να μεταβιβασθούν μέσα σε προθεσμία ενός (1) έτους από το χρόνο απόκτησής τους. Αν δεν μεταβιβασθούν στην προθεσμία αυτή, ακυρώνονται.

Άρθρο 58

Άσκηση δικαιώματος

1. Η άσκηση του δικαιώματος κτήσης μετοχών γίνεται με μονομερή δήλωση του δικαιούχου προς την εταιρεία, έναντι καταβολής σε αυτήν ποσού, το ύψος ή ο τρόπος προσδιορισμού του οποίου έχει ορισθεί από το όργανο που αποφάσισε την έκδοση των τίτλων ή εξουσιοδοτήθηκε σχετικώς. Ενώσω η εκδότρια έχει ίδιους τίτλους κτήσης μετοχών ή τίτλους κτήσης μετοχών της μητρικής της εταιρείας, απαγορεύεται η άσκηση του εξ αυτών δικαιώματος.

2. Απαγορεύεται η ονομαστική αξία των μετοχών που εκδίδονται με την άσκηση δικαιωμάτων κτήσης μετοχών να υπερβαίνει το άθροισμα του ποσού που προβλέπεται στην παράγραφο 1 και του τυχόν ποσού που καταβλήθηκε στην εταιρεία κατά την απόκτηση των τίτλων.

3. Με την άσκηση του δικαιώματος κτήσης μετοχών και την καταβολή του προβλεπόμενου στην παράγραφο 1 ποσού, σύμφωνα με τα παραπάνω, επέρχεται αύξηση του κεφαλαίου, σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στην απόφαση έκδοσης των τίτλων. Το διοικητικό συμβούλιο της εταιρείας υποχρεούται μέσα σε δύο (2) μήνες από τη λήξη της προθεσμίας άσκησης του δικαιώματος κτήσης μετοχών να αναπροσαρμόσει το περί κεφαλαίου άρθρο του καταστατικού, τηρώντας τις διατυπώσεις δημοσιότητας.

4. Κατά την άσκηση του δικαιώματος κτήσης μετοχών δεν ισχύουν οι διατάξεις για το δικαίωμα προτίμησης των μετόχων σε περίπτωση αύξησης κεφαλαίου.

5. Για όσο χρονικό διάστημα παραμένουν σε ισχύ οι τίτλοι κτήσης μετοχών, σχηματίζεται αποθεματικό, μη δυνάμενο να διανεμηθεί, ίσο με το τυχόν ποσό του τιμήματος που καταβλήθηκε στην εταιρεία κατά την απόκτηση των τίτλων. Αν παρέλθει άπρακτη η προθεσμία για την άσκηση των δικαιωμάτων κτήσης μετοχών, το καταβληθέν τίμημα προσαυξάνει τον λογαριασμό από την έκδοση μετοχών υπέρ το άρτιο.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Δ΄

ΟΜΟΛΟΓΙΕΣ

Άρθρο 59

Γενικές διατάξεις

1. Ομολογιακό είναι το δάνειο που εκδίδεται από ανώνυμη εταιρεία (εκδότρια) και διαιρείται σε ομολογίες, οι οποίες αντιπροσωπεύουν απαίτηση ενός ή πολλών ομολογιούχων έναντι της εκδότριας κατά τους όρους του δανείου. Η ανάληψη του ομολογιακού δανείου από ένα πρόσωπο ή η συγκέντρωση όλων των ομολογιών σε έναν ομολογιούχο, καθώς και η ενσωμάτωση του δανείου σε μία ομολογία δεν αίρουν το χαρακτήρα του δανείου ως ομολογιακού.

2. Για την έκδοση ομολογιακού δανείου αποφασίζει το διοικητικό συμβούλιο, εκτός αν ο νόμος ή το καταστατικό ορίζουν διαφορετικά. Με απόφαση του διοικητικού συμβουλίου μπορεί να εξουσιοδοτείται μέλος ή μέλη του για να καθορίζουν τους όρους του δανείου, εκτός από το ύψος και την κατηγορία του.

«3. Οι ομολογίες μπορούν να αποτελούν αντικείμενο διαπραγμάτευσης σε ρυθμιζόμενες αγορές, σε πολυμερείς μηχανισμούς διαπραγμάτευσης (π.μ.δ.) ή σε μηχανισμούς οργανωμένης διαπραγμάτευσης (μ.ο.δ.), κατά την έννοια της περ. 23 του άρθρου 4 του ν. 4514/2018 (Α' 14), ή σε υποδομή αγοράς τ.κ.κ.»²⁰

4. Με την επιφύλαξη των διατάξεων για τη διάθεση ομολογιακού δανείου με δημόσια προσφορά, η έκδοση ομολογιακών δανείων οποιασδήποτε κατηγορίας δεν υπόκειται σε περιορισμό ποσού, εκτός αν στο καταστατικό της εκδότριας ορίζεται διαφορετικά.

«5. Οι ομολογίες μπορούν να είναι ενσώματες ή άυλες, ονομαστικές ή ανώνυμες. Κατ' εξαίρεση, είναι υποχρεωτικά ονομαστικές οι ομολογίες που είναι μετατρέψιμες σε μετοχές, καθώς και οι ομολογίες που είναι ανταλλάξιμες με ομολογίες ή άλλους τίτλους, που είναι εκ του νόμου ονομαστικοί. Στην περίπτωση ενσώματων ομολογιών δεν απαιτείται να αναγράφονται όλοι οι όροι των ομολογιών στους τίτλους, αλλά αρκεί να αναφέρονται η επωνυμία της εκδότριας, το ύψος του ομολογιακού δανείου, η ονομαστική αξία της ομολογίας, το επιτόκιο, η λήξη του ομολογιακού δανείου, οι τυχόν εξασφαλίσεις, η ημερομηνία του προγράμματος και, αν εκδίδονται περισσότερες σειρές ομολογιών με το ίδιο πρόγραμμα, η σειρά στην οποία ανήκουν οι ομολογίες που ενσωματώνονται στον τίτλο. Επί ονομαστικών ομολογιών μη εισηγμένων σε ρυθμιζόμενη αγορά, οι όροι του ομολογιακού δανείου δύνανται να προβλέπουν ότι δεν εκδίδονται ομολογιακοί τίτλοι. Στην περίπτωση αυτή, οι όροι του ομολογιακού δανείου ορίζουν τον τρόπο απόδειξης της ιδιότητας του ομολογιούχου, προκειμένου να ασκηθούν τα δικαιώματα εκ των ομολογιών, όπως η τήρηση βιβλίου ομολογιούχων από την εταιρεία ή τον εκπρόσωπο. Η διάταξη της παραγράφου 2 του άρθρου 40 εφαρμόζεται αναλογικά. Σε περίπτωση άυλων ομολογιών ως ομολογιούχος έναντι της εταιρείας και του εκπροσώπου θεωρείται ο εγγεγραμμένος στο μητρώο κ.α.τ. ή στο μητρώο υποδομής αγοράς τ.κ.κ. ή ο ταυτοποιούμενος ως ομολογιούχος μέσω διαμεσολαβητών. Τα ανωτέρω δύνανται να εφαρμόζονται για το σύνολο ή μέρος των ομολογιών ενός ομολογιακού δανείου.»²¹

6. Οι ομολογίες μπορεί να εκδίδονται και να τηρούνται σε λογιστική μορφή, ύστερα από αποϋλοποίηση ή ακινητοποίηση του συνόλου ή μέρους των ομολογιών ενός ομολογιακού δανείου εκ μέρους της εκδότριας ή κατόχου ομολογιών, σύμφωνα με τον Κανονισμό (ΕΕ) 909/2014 του Ευρωπαϊκού

²⁰ Στην παρ. 3 του άρθρου 59 του ν. 4548/2018 (Α' 104), περί γενικών διατάξεων, επέρχονται οι εξής τροποποιήσεις: α) επέρχονται νομοτεχνικές βελτιώσεις, β) μετά τη φράση «περ. 23 του άρθρου 4 του ν. 4514/2018 (Α' 14)» προστίθεται η φράση «ή σε υποδομή αγοράς, τ.κ.κ.» και η παρ. 3 διαμορφώνεται με τις διατάξεις της παρ.1 του άρθρου 42 [N.5113/2024](#) -ΦΕΚ: 96/Α/21.06.2024

²¹ Στο τέλος της παρ. 5 του άρθρου 59 του ν. 4548/2018 προστίθενται δύο εδάφια, και η παρ. 5 διαμορφώνεται με τις διατάξεις της παρ.2 του άρθρου 42 [N.5113/2024](#) -ΦΕΚ: 96/Α/21.06.2024

Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 23ης Ιουλίου 2014 και τα ειδικότερα προβλεπόμενα στις κείμενες διατάξεις. Στην περίπτωση αυτή ως ομολογιούχος έναντι της εταιρείας και του εκπροσώπου θεωρείται ο εγγεγραμμένος στο μητρώο κεντρικού αποθετηρίου τίτλων ή ο ταυτοποιούμενος ως τέτοιος μέσω των εγγεγραμμένων διαμεσολαβητών.

Άρθρο 60

Όροι και πρόγραμμα ομολογιακού δανείου

1. Οι όροι του ομολογιακού δανείου, ιδίως αυτοί που αφορούν το ανώτατο ποσό του δανείου, τη μορφή, την ονομαστική αξία ή τον αριθμό των ομολογίων, τον τρόπο καταβολής του ομολογιακού δανείου, το επιτόκιο, τον τρόπο προσδιορισμού αυτού, τα ωφελήματα και τις εξασφαλίσεις που παρέχονται στους ομολογιούχους, τον ορισμό πληρεξουσίου καταβολών, την οργάνωση των ομολογιούχων σε ομάδα, το εφαρμοστέο δίκαιο, τα αρμόδια δικαστήρια, την τυχόν συμφωνία διαιτησίας, το χρόνο αποπληρωμής και εν γένει της εξόφλησης των υποχρεώσεων που απορρέουν από τις ομολογίες, τη διαδικασία καταγγελίας και την προθεσμία μέσα στην οποία πρέπει να διατεθούν οι ομολογίες, καθορίζονται ελεύθερα από την εκδότρια.

2. Το ομολογιακό δάνειο μπορεί να περιλαμβάνει και άλλους όρους. Ενδεικτικά επιτρέπονται οι εξής όροι:

α) ότι αντί καταβολής τόκου θα αποδίδονται στους ομολογιούχους άλλες ομολογίες που εκδίδονται από την εκδότρια για το σκοπό αυτόν,

β) ότι το ομολογιακό δάνειο δεν έχει ρητή λήξη, οπότε η εκδότρια εξοφλεί το ομολογιακό δάνειο κατά το χρόνο της επιλογής της,

γ) ότι η υποχρέωση καταβολής τόκου ή επιστροφής του κεφαλαίου τελεί υπό αίρεση, ή ότι σε σχέση με τις μετατρέψιμες ομολογίες, ότι είναι δυνατή η κεφαλαιοποίηση και των δεδουλευμένων τόκων,

δ) ότι οι ομολογιούχοι δανειστές θα ικανοποιούνται ύστερα από τους υπόλοιπους πιστωτές της εκδότριας ή ύστερα από ορισμένη κατηγορία πιστωτών,

ε) ότι το ομολογιακό δάνειο είναι εξασφαλισμένο με εμπράγματα ή άλλες ασφάλειες,

Το επιτόκιο του ομολογιακού δανείου συμφωνείται ελεύθερα, χωρίς να εφαρμόζονται οι κείμενες διατάξεις για το ανώτατο δικαιοπρακτικό επιτόκιο.

3. Η εκδότρια εκδίδει πρόγραμμα του ομολογιακού δανείου, το οποίο περιέχει τους όρους του δανείου και δεσμεύει τον ομολογιούχο και κάθε καθολικό ή ειδικό διάδοχό του, καθώς και κάθε τρίτο που έλκει δικαιώματα από τα παραπάνω πρόσωπα.

«4. Στο πρόγραμμα ορίζονται επίσης ο τρόπος απόδειξης της ιδιότητας του ομολογιούχου για την είσπραξη των τόκων και του κεφαλαίου και γενικά για την άσκηση των δικαιωμάτων από τις ομολογίες. Αν το πρόγραμμα δεν περιέχει σχετική πρόβλεψη, σε περίπτωση ενσώματων ομολογίων απαιτείται η προσκόμιση των τίτλων και η σημείωση της άσκησης του δικαιώματος επ' αυτών, ενώ σε περίπτωση άυλων ομολογίων η απόδειξη της ιδιότητας του ομολογιούχου

διενεργείται κατά τις κείμενες διατάξεις βάσει των σχετικών καταχωρίσεων στο μητρώο του κ.α.τ. ή της υποδομής αγοράς τ.κ.κ., ή μέσω των διαμεσολαβητών κατά περίπτωση.»²²

5. Αν δεν εκδίδεται ενημερωτικό δελτίο σε σχέση με το ομολογιακό δάνειο, το πρόγραμμα πρέπει να περιέχει τον ιστότοπο, στον οποίο είναι αναρτημένες οι χρηματοοικονομικές καταστάσεις για τις τρεις τελευταίες χρήσεις της εταιρείας, στο μέτρο που υφίστανται. Αν δεν υπάρχει τέτοιος ιστότοπος, οι χρηματοοικονομικές καταστάσεις πρέπει να προσαρτώνται στο πρόγραμμα.

6. Από τη λήξη του ομολογιακού δανείου ο ομολογιούχος ασκεί τα δικαιώματά του ατομικώς, εκτός αν προβλέπουν διαφορετικά οι όροι του δανείου.

«7. Με την επιφύλαξη των διατάξεων του Πτωχευτικού Κώδικα, δεν επιτρέπεται η τροποποίηση του δανείου με όρους που είναι δυσμενέστεροι για τους ομολογιούχους των αρχικών, εκτός αν η συνέλευση των ομολογιούχων έχει δώσει την έγκρισή της με την πλειοψηφία που προβλέπεται στους όρους του δανείου, και η οποία δεν μπορεί να είναι μικρότερη των δύο τρίτων (2/3) του συνόλου της ονομαστικής αξίας των ομολογιών, οι κάτοχοι των οποίων έχουν δικαίωμα ψήφου. Δεν αποκλείεται οι όροι του δανείου να προβλέπουν ομοφωνία για τη λήψη αυτών των αποφάσεων. Η έγκριση αυτή δημοσιεύεται, σύμφωνα με το άρθρο 68. Σε ομολογιακά δάνεια με ομολογίες εισηγμένες σε ρυθμιζόμενη αγορά ή πολυμερή μηχανισμό διαπραγμάτευσης («Εισηγμένες Ομολογίες») εφαρμόζονται συμπληρωματικά οι παράγραφοι 9 και 10, εκτός εάν προβλέπεται διαφορετικά στον ν. 4738/2020 (Α' 207), περί ρύθμισης οφειλών και παροχής δεύτερης ευκαιρίας. Οι όροι του προγράμματος ομολογιακού δανείου με Εισηγμένες Ομολογίες δεν επιτρέπεται να προβλέπουν ποσοστά απαρτίας ή πλειοψηφίας ανώτερα των τριών τετάρτων (3/4) της ανεξόφλητης ονομαστικής αξίας του ομολογιακού δανείου για τη λήψη αποφάσεων στα θέματα της παρ. 10».²³

8. Ενδεικτικά η συνέλευση των ομολογιούχων μπορεί να εγκρίνει, σύμφωνα με την παράγραφο 7 την τροποποίηση του προγράμματος σε σχέση με τα ακόλουθα θέματα:

α) τη μεταβολή του χρόνου που καθίστανται απαιτητοί οι τόκοι, για την μεταβολή του ύψους του επιτοκίου ή ακόμη και για το μηδενισμό αυτού,

β) τη μεταβολή του χρόνου που καθίσταται απαιτητό το κεφάλαιο ή και για τον περιορισμό του ύψους του κεφαλαίου,

γ) την εισαγωγή όρου, σύμφωνα με τον οποίο οι ομολογιούχοι δανειστές θα ικανοποιούνται ύστερα από ορισμένους ή όλους τους υπολοίπους πιστωτές,

δ) την κεφαλαιοποίηση του ομολογιακού δανείου ή την τροπή του σε άλλους τίτλους ή για την ανταλλαγή των ομολογιών με τίτλους εκδόσεως της εκδότριας ή τρίτου,

ε) την εναλλαγή υποθηκικής ή ενεχυρικής τάξης ή για την υποκατάσταση ασφαλειών του ομολογιακού δανείου με άλλες ή για την παραίτηση από ασφάλειες,

²² Στο δεύτερο εδάφιο της παρ. 4 του άρθρου 60 του ν. 4548/2018 (Α' 104), περί όρων και προγράμματος ομολογιακού δανείου, επέρχονται οι εξής τροποποιήσεις: α) η φράση «σε περίπτωση ομολογιών σε λογιστική μορφή» αντικαθίσταται από τη φράση «σε περίπτωση άυλων ομολογιών», β) η φράση «βάσει ενημέρωσης από το κεντρικό αποθετήριο τίτλων, εφόσον παρέχει υπηρεσίες μητρώου ή μέσω των συμμετεχόντων και εγγεγραμμένων διαμεσολαβητών στο κεντρικό αποθετήριο τίτλων σε κάθε άλλη περίπτωση» αντικαθίσταται από τη φράση «κατά τις κείμενες διατάξεις βάσει των σχετικών καταχωρίσεων στο μητρώο του κ.α.τ. ή της υποδομής αγοράς τ.κ.κ., ή μέσω των διαμεσολαβητών κατά περίπτωση», και η παρ. 4 διαμορφώνεται με τις διατάξεις του άρθρου 43 [Ν.5113/2024](#) -ΦΕΚ: 96/Α/21.06.2024

²³ Στο τέλος της παρ. 7 του άρθρου 60 του ν. 4548/2018 (Α' 104), περί όρων και προγράμματος ομολογιακού δανείου, προστίθενται δύο εδάφια και η παρ. 7 διαμορφώνεται με τις διατάξεις της παρ.1 του άρθρου 22 του [Ν.5193/2025](#) -ΦΕΚ:56/Α/11.04.2025.

- στ) την παραίτηση από το δικαίωμα καταγγελίας ή τον περιορισμό αυτού,
- ζ) για τη μεταβολή του νομίσματος του ομολογιακού δανείου,
- η) την αναδοχή, στερητική ή σωρευτική, των υποχρεώσεων από το ομολογιακό δάνειο,
- θ) την τροποποίηση οποιουδήποτε άλλου όρου του προγράμματος ή οποιασδήποτε σύμβασης σε σχέση με το ομολογιακό δάνειο.

«9. Σε ομολογιακά δάνεια με ομολογίες εισηγμένες σε ρυθμιζόμενη αγορά ή πολυμερή μηχανισμό διαπραγματεύσεως («Εισηγμένες Ομολογίες»), επιτρέπεται στους όρους του ομολογιακού δανείου να ορίζεται ότι, για τροποποίηση του δανείου με όρους που είναι δυσμενέστεροι για τους ομολογιούχους των αρχικών: α) εφόσον δεν επιτευχθεί η οριζόμενη στην παρ. 7 πλειοψηφία ελλείψει απαρτίας των δύο τρίτων (2/3) του συνόλου της ονομαστικής αξίας των ομολογιών, οι κάτοχοι των οποίων έχουν δικαίωμα ψήφου, και β) υπό την προϋπόθεση ότι δεν έχουν αντιταχθεί στην προτεινόμενη τροποποίηση του δανείου ομολογιούχοι που εκπροσωπούν τουλάχιστον το εικοσιπέντε τοις εκατό (25%) του συνόλου της ονομαστικής αξίας των ομολογιών με δικαίωμα ψήφου, προς λήψη αποφάσεων για θέματα που περιέχονται στους όρους του ομολογιακού δανείου, η συνέλευση των ομολογιούχων βρίσκεται σε απαρτία και λαμβάνει έγκυρα αποφάσεις επ' αυτών όταν παρίστανται σε αυτή ομολογιούχοι δανειστές, η ονομαστική αξία των ομολογιών των οποίων στην πρώτη επαναληπτική συνέλευση υπερβαίνει το πενήντα τοις εκατό (50%) της ανεξόφλητης ονομαστικής αξίας του ομολογιακού δανείου και, ελλείψει απαρτίας, το τριάντα τρία τοις εκατό (33%) της ανεξόφλητης ονομαστικής αξίας του ομολογιακού δανείου σε τυχόν επαναληπτική συνέλευση. Οι εν λόγω αποφάσεις λαμβάνονται με πλειοψηφία, η οποία δεν μπορεί να είναι μικρότερη των δύο τρίτων (2/3) της ονομαστικής αξίας των εκπροσωπούμενων στη συνέλευση ομολογιών, είτε στην πρώτη επαναληπτική συνέλευση είτε σε τυχόν επαναληπτική.

10. Το τελευταίο εδάφιο της παρ. 7 εφαρμόζεται σε αποφάσεις που αφορούν στα κάτωθι θέματα:

- α) Μεταβολή του χρόνου κατά τον οποίο καθίστανται απαιτητοί οι τόκοι, μεταβολή του ύψους του επιτοκίου ή μηδενισμό αυτού,
- β) μεταβολή του χρόνου κατά τον οποίο καθίσταται απαιτητό το κεφάλαιο, καθώς και περιορισμό του ύψους του κεφαλαίου,
- γ) εισαγωγή όρου, για την ικανοποίηση των ομολογιούχων δανειστών ύστερα από ορισμένους ή όλους τους υπόλοιπους πιστωτές,
- δ) κεφαλαιοποίηση του ομολογιακού δανείου ή τροπή του σε άλλους τίτλους ή ανταλλαγή των ομολογιών με τίτλους εκδόσεως της εκδότριας ή τρίτου,
- ε) εναλλαγή υποθηκικής ή ενεχυρικής τάξης ή υποκατάσταση ασφαλειών του ομολογιακού δανείου με άλλες ή παραίτηση από ασφάλειες,
- στ) καταγγελία του ομολογιακού δανείου,
- ζ) παραίτηση από γεγεννημένο δικαίωμα καταγγελίας ή περιορισμό αυτού,
- η) μεταβολή του νομίσματος του ομολογιακού δανείου,
- θ) αναδοχή, στερητική ή σωρευτική, των υποχρεώσεων από το ομολογιακό δάνειο,

ι) μεταβολή σε δεσμεύσεις που έχει αναλάβει η εκδότρια αναφορικά με τη διάθεση περιουσιακών στοιχείων και την ανάληψη πρόσθετου χρέους,

ια) μεταβολή του εφαρμοστέου δικαίου και της δικαιοδοσίας και

ιβ) μεταβολή στις απαιτήσεις και τη διαδικασία για την τροποποίηση των όρων του ομολογιακού δανείου».²⁴

Άρθρο 61

Μεταβίβαση ομολογιών

1. Οι ομολογίες μεταβιβάζονται ελεύθερα, εκτός αν ορίζεται διαφορετικά στους όρους του δανείου, σύμφωνα με την παράγραφο 5 του άρθρου 43. Περιορισμοί στη δυνατότητα μεταβίβασης τελούν με την επιφύλαξη του άρθρου 10 του ν. 3156/2003 (Α' 157).

2. Οι διατάξεις των άρθρων 41 και 42 εφαρμόζονται αναλόγως επί ομολογιών. Οι ανώνυμες ομολογίες μεταβιβάζονται, σύμφωνα με τις διατάξεις που διέπουν τη μεταβίβαση κινητών πραγμάτων.

Άρθρο 62

Απόκτηση ομολογιών από την εκδότρια

1. Με την επιφύλαξη των όρων του δανείου ή των διατάξεων του παρόντος νόμου ή άλλης ειδικής διάταξης νόμου, επιτρέπεται χωρίς ποσοτικό, χρονικό ή άλλο περιορισμό η απόκτηση ιδίων ομολογιών από την εκδότρια, καθώς και η εκ νέου διάθεσή τους.

2. Σε περίπτωση απόκτησης από την εκδότρια ιδίων ομολογιών με σκοπό την οριστική μείωση των υποχρεώσεων της που απορρέουν από το δάνειο, η εκδότρια υποχρεούται να ακυρώσει τις αποκτώμενες ομολογίες αμέσως. Αν η απόκτηση ιδίων ομολογιών γίνεται λόγω καθολικής διαδοχής ή δωρεάς, η εκδότρια οφείλει το αργότερο μέσα σε ένα (1) μήνα από την απόκτησή τους να γνωστοποιήσει προς τους ομολογιούχους του ίδιου προγράμματος αν θα ακυρώσει τις ομολογίες ή θα προβεί σε εκ νέου διάθεσή τους, καθορίζοντας στην περίπτωση αυτή το χρόνο και τον τρόπο διάθεσης.

3. Αν οι ομολογίες που αποκτώνται από την εκδότρια είναι μετατρέψιμες ή ανταλλάξιμες, ολικά ή μερικά, με μετοχές της εκδότριας, απαγορεύεται στην εκδότρια η άσκηση του δικαιώματος μετατροπής ή ανταλλαγής. Κατ' εξαίρεση επιτρέπεται η ανταλλαγή ανταλλάξιμων ομολογιών, αν κατά το χρόνο της ανταλλαγής συντρέχουν γι' αυτήν οι προβλεπόμενες από το άρθρο 49 προϋποθέσεις για την κτήση ιδίων μετοχών, τουλάχιστον μέχρι του ποσού των ανταλλασσόμενων ιδίων μετοχών.

Άρθρο 63

²⁴Στο άρθρο 60 του ν. 4548/2018 προστίθενται παράγραφοι 9 και 10 με τις διατάξεις της παρ.2 του άρθρου 22 του [Ν.5193/2025-ΦΕΚ:56/Α/11.04.2025](#).

Συνέλευση των ομολογιούχων

1. Η οργάνωση των ομολογιούχων ομολογιακού δανείου σε ομάδα είναι υποχρεωτική:

α) σε περίπτωση έκδοσης οποιουδήποτε είδους δανείου που εισάγεται σε ρυθμιζόμενη αγορά ή ΠΜΔ, εκτός αν έχει διάρκεια κατά την έκδοσή του μικρότερη του ενός (1) έτους,

β) σε περίπτωση έκδοσης ομολογιακού δανείου των άρθρων 10 και 11 του ν. 3156/2003 (Α' 157) και

γ) σε κάθε περίπτωση έκδοσης ομολογιακού δανείου, που εξασφαλίζεται με εμπράγματα ασφάλειες.

Σε κάθε άλλη περίπτωση, η οργάνωση των ομολογιούχων σε ομάδες είναι προαιρετική. Η ομάδα δεν έχει νομική προσωπικότητα.

2. Η ομάδα των ομολογιούχων λαμβάνει αποφάσεις σε συνέλευση, σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στους όρους του δανείου, δεν επιτρέπεται όμως να καθιερώνει άνιση μεταχείριση μεταξύ των ομολογιούχων, εκτός αν συναινεί ο ομολογιούχος που υφίσταται δυσμενή μεταχείριση. Ειδικά για τις αποφάσεις των παραγράφων 7 και 8 του άρθρου 60, στο μέτρο που αφορούν συμφωνία εξυγίανσης του άρθρου 100 του Πτωχευτικού Κώδικα ή σχέδιο αναδιοργάνωσης του άρθρου 107 του Πτωχευτικού Κώδικα, η απαιτούμενη πλειοψηφία δεν μπορεί να υπερβαίνει τα δύο τρίτα (2/3) της συνολικής ονομαστικής αξίας των ομολογιών με δικαίωμα ψήφου.

3. Κάθε ομολογία παρέχει δικαίωμα μιας ψήφου στη συνέλευση των ομολογιούχων. Αν δεν έχει συμφωνηθεί κάτι άλλο, σε περίπτωση επικαρπίας ή ενεχύρου επί ομολογιών, το δικαίωμα ψήφου στη συνέλευση των ομολογιούχων ασκείται από τον επικαρπωτή ή τον ενεχυραστή. Οι όροι του δανείου μπορεί να απαγορεύουν αντίθετη συμφωνία.

4. Η εκδότρια στερείται του δικαιώματος ψήφου για τις ομολογίες τις οποίες κατέχει η ίδια. Το πρόγραμμα μπορεί να προβλέπει ότι στερούνται του δικαιώματος ψήφου και πρόσωπα που συνδέονται με την εκδότρια με τους δεσμούς που ορίζει το πρόγραμμα. Σε περίπτωση ομολογιακών δανείων εισηγμένων σε ρυθμιζόμενη αγορά ή σε ΠΜΔ στερείται σε κάθε περίπτωση του δικαιώματος ψήφου στη συνέλευση των ομολογιούχων πρόσωπο που κατέχει ποσοστό που αντιπροσωπεύει τουλάχιστον το ένα τέταρτο (1/4) του κεφαλαίου της εκδότριας. Ομολογιούχος δεν μπορεί να εκπροσωπηθεί στη συνέλευση από πρόσωπο που έχει κάποια από τις ιδιότητες της παραγράφου 2 του άρθρου 99 σε σχέση με την εκδότρια.

5. Η συνέλευση των ομολογιούχων συγκαλείται οποτεδήποτε από τον εκπρόσωπο των ομολογιούχων ή το διοικητικό συμβούλιο ή τον εκκαθαριστή ή τον σύνδικο της πτώχευσης της εκδότριας. Οι όροι του δανείου προβλέπουν υποχρεωτικά το ελάχιστο ποσοστό επί του συνολικού ανεξόφλητου υπολοίπου του ομολογιακού δανείου, που πρέπει να συγκεντρώνουν ένας ή περισσότεροι ομολογιούχοι, προκειμένου να μπορούν να ζητήσουν από τον εκπρόσωπο των ομολογιούχων τη σύγκληση της συνέλευσης των ομολογιούχων. Σε κάθε περίπτωση, η πρόσκληση δημοσιεύεται ή αποστέλλεται με τα μέσα που προβλέπουν οι όροι του δανείου σε όλους τους ομολογιούχους με ευθύνη του συγκαλούντος και αναφέρει τα θέματα της ημερήσιας διάταξης.

6. Αν δεν προβλέπεται διαφορετικά στον παρόντα νόμο ή στους όρους του δανείου, για τη σύγκληση, τη λειτουργία και τη λήψη των αποφάσεων της συνέλευσης των ομολογιούχων, καθώς και για την ελαττωματικότητα τούτων, εφαρμόζονται αναλόγως οι διατάξεις περί γενικών συνελεύσεων των μετόχων. Τυχόν ακυρότητα της απόφασης της συνέλευσης των ομολογιούχων για οποιονδήποτε λόγο δεν μπορεί να προταθεί μετά πάροδο έξι (6) μηνών από τη λήψη της απόφασης.

«Άρθρο 64

Εκπρόσωπος των ομολογιούχων

1. Σε κάθε περίπτωση οργάνωσης των ομολογιούχων σε ομάδα, ορίζεται υποχρεωτικά από την εκδότρια εκπρόσωπος των ομολογιούχων με έγγραφη σύμβαση.

2. Εκπρόσωπος των ομολογιούχων ορίζεται μόνο πιστωτικό ίδρυμα ή εταιρεία συνδεδεμένη κατά την έννοια του άρθρου 32 του ν. 4308/2014 (Α' 251), με πιστωτικό ίδρυμα ή Εταιρεία Διαχείρισης Απαιτήσεων από Δάνεια και Πιστώσεις της περ. α' της παρ. 1 του άρθρου 1 του ν. 4354/2015 (Α' 176) ή επιχείρηση επενδύσεων ή κεντρικό αποθετήριο τίτλων ή Διαχειριστής Οργανισμών Εναλλακτικών Επενδύσεων (ΔΟΕΕ) κατά την έννοια της υποπερ. αα της περ. β' της παρ. 1 του άρθρου 4 του ν. 4209/2013 (Α' 253) ή διαχειριστής εταιρείας επιχειρηματικού κεφαλαίου κατά την έννοια του στοιχείου γ' του άρθρου 3 του Κανονισμού (ΕΕ) 345/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου (L 115) ή πολυμερής τράπεζα ανάπτυξης από τις αναφερόμενες στο άρθρο 117 του Κανονισμού (ΕΕ) 575/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου (L 176). Σε περίπτωση που υπάρχει μόνο ένας ομολογιούχος, αυτός μπορεί να ορίζεται ως εκπρόσωπος, ακόμη και αν δεν πληροί τις προϋποθέσεις του προηγούμενου εδαφίου.

Η παρούσα παράγραφος εφαρμόζεται και στα ομολογιακά δάνεια του ν. 3156/2003 (Α' 157).

3. Απαγορεύεται ο ορισμός ως εκπροσώπου των ομολογιούχων:

α) της εκδότριας ή συνδεδεμένης με αυτήν επιχείρησης, κατά την έννοια του άρθρου 32 του ν. 4308/2014,

β) εταιρείας που έχει παράσχει οποιουδήποτε είδους εμπράγματη ή προσωπική ασφάλεια για την εξασφάλιση υποχρεώσεων που απορρέουν από το ομολογιακό δάνειο,

γ) εταιρείας η οποία έχει εκδώσει μετοχές, ομολογίες ή άλλους τίτλους που είναι ανταλλάξιμοι στο πλαίσιο του ομολογιακού δανείου. Η απαγόρευση αυτή δεν ισχύει αν το άθροισμα της αξίας των μετοχών, ομολογιών και άλλων τίτλων που έχει εκδώσει η εταιρεία, που πρόκειται να ορισθεί ως εκπρόσωπος των ομολογιούχων, δεν υπερβαίνει ποσοστό πέντε τοις εκατό (5%) της συνολικής αξίας των μετοχών, ομολογιών και άλλων τίτλων που προσφέρονται στο πλαίσιο της ανταλλαγής.»²⁵

Άρθρο 65

Καθήκοντα εκπροσώπου

1. Ο εκπρόσωπος εκπροσωπεί τους ομολογιούχους έναντι της εκδότριας και των τρίτων και ενεργεί για την προάσπιση των συμφερόντων των ομολογιούχων, σύμφωνα με τις διατάξεις του νόμου αυτού, τους όρους του δανείου και τις αποφάσεις της συνέλευσης των ομολογιούχων.

²⁵Η παρ. 2 του άρθρου 64 του ν. 4548/2018 (Α' 104) αντικαθίσταται και το άρθρο 64 διαμορφώνεται με το άρθρο 108 του [Ν 4799/2021](#), ΦΕΚ: 78/Β/18.05.2021

«2.Επί άυλων ομολογιών, ο εκπρόσωπος συνεργάζεται με το κεντρικό αποθετήριο ή με τον διαχειριστή του συστήματος διακανονισμού τεχνολογίας κατανεμημένου καθολικού ή του συστήματος διαπραγμάτευσης και διακανονισμού τεχνολογίας κατανεμημένου καθολικού ή με τους διαμεσολαβητές, κατά περίπτωση, για την καταχώριση των ομολογιών στους λογαριασμούς των δικαιούχων ή στο μητρώο κεντρικού αποθετηρίου τίτλων ή στο μητρώο υποδομής αγοράς τ.κ.κ. κατά περίπτωση και την παρακολούθηση των μεταβολών στα πρόσωπα αυτών.»²⁶

3. Ο εκπρόσωπος εκπροσωπεί τους ομολογιούχους δικαστικώς και εξωδίκως. Ειδικότερα:

α) Όπου κατά τις κείμενες διατάξεις απαιτείται η εγγραφή του ονόματος του ομολογιούχου, εγγράφεται η επωνυμία του εκπροσώπου των ομολογιούχων και ο ακριβής προσδιορισμός του ομολογιακού δανείου, με την επιφύλαξη των διατάξεων για την καταχώριση δικαιούχων άυλων ομολογιών και ομολογιών που υπόκεινται σε ακινητοποίηση.

β) Ο εκπρόσωπος των ομολογιούχων ασκεί στο όνομά του, με μνεία της ιδιότητάς του και του ότι ενεργεί για λογαριασμό της ομάδας των ομολογιούχων, χωρίς να απαιτείται ειδική εξουσιοδότηση από τη συνέλευση των ομολογιούχων, εκτός αν τέτοια ειδική εξουσιοδότηση απαιτείται κατά τους όρους του ομολογιακού δανείου ή της σύμβασης ορισμού του εκπροσώπου, τα κάθε είδους ένδικα μέσα και βοηθήματα, τακτικά και έκτακτα, με τα οποία σκοπεύεται η παροχή οριστικής ή προσωρινής ένδικης προστασίας, τις κάθε είδους διαδικαστικές πράξεις και ενέργειες κατά τη διαδικασία της αναγκαστικής εκτέλεσης, περιλαμβανομένης και της κατάσχεσης, της αναγγελίας και επαλήθευσης των απαιτήσεων των ομολογιούχων σε πλειστηριασμούς, πτωχεύσεις, ειδικές ή δικαστικές εκκαθαρίσεις και τις δίκες που αφορούν την εκτέλεση ή την πτώχευση και κάθε άλλη διαδικασία αναγκαστικής ή συλλογικής εκτέλεσης.

γ) Για την παραίτηση από ένδικο βοήθημα ή ένδικο μέσο, την υποβολή αίτησης πτώχευσης ή θέσης στην ειδική διαχείριση του ν. 4307/2014 (Α' 246) της εκδότριας ή άλλου υπόχρεου, σύμφωνα με τους όρους του ομολογιακού δανείου, καθώς και για το συμβιβασμό, την κατάρτιση συμφωνίας εξυγίανσης του άρθρου 100 του Πτωχευτικού Κώδικα με την εκδότρια ή άλλο υπόχρεο, σύμφωνα με τους όρους του ομολογιακού δανείου ή την παροχή ψήφου σε σχέδιο αναδιοργάνωσης κατά τα άρθρα 107 επ. του Πτωχευτικού Κώδικα, απαιτείται απόφαση της συνέλευσης των ομολογιούχων.

4. Ο εκπρόσωπος καταθέτει, αμέσως με την είσπραξή τους, τα κεφάλαια που προορίζονται για την εξόφληση υποχρεώσεων από τα ομολογιακά δάνεια, υποχρεωτικά σε χωριστή έντοκη κατάθεση που τηρείται σε πιστωτικό ίδρυμα που λειτουργεί νόμιμα στην Ελλάδα ή σε άλλα κράτη του Ευρωπαϊκού Οικονομικού Χώρου (ΕΟΧ). Στην κατάθεση γίνεται ειδική μνεία ότι αυτή αποτελεί χωριστή περιουσία διακριτή από την περιουσία του εκπροσώπου των ομολογιούχων και του πιστωτικού ιδρύματος στο οποίο κατατίθεται. Τα κεφάλαια και οι τόκοι αποδίδονται στους ομολογιούχους κατά το λόγο των απαιτήσεων καθενός από αυτούς, όπως ορίζεται στο ομολογιακό δάνειο. Εμπράγματη ασφάλεια που παρέχεται για λογαριασμό των ομολογιούχων και τα χρηματικά κεφάλαια, που εισπράττει ο εκπρόσωπος για λογαριασμό τους ή κινητές αξίες που κατατίθενται σε αυτόν, δεν υπόκεινται σε κατάσχεση, συμψηφισμό ή άλλου είδους δέσμευση από τον ίδιο τον εκπρόσωπο των ομολογιούχων ή τους δανειστές του ούτε περιλαμβάνονται στην πτωχευτική περιουσία του.

²⁶ Στην παρ. 2 του άρθρου 65 του ν. 4548/2018 (Α' 104), περί καθυκόντων εκπροσώπου, επέρχονται οι εξής τροποποιήσεις: α) η φράση «Επί ομολογιών που τηρούνται σε λογιστική μορφή» αντικαθίσταται από τη φράση «Επί άυλων ομολογιών», β) η φράση «ή τους εγγεγραμμένους διαμεσολαβητές» αντικαθίσταται από τη φράση «ή με τον διαχειριστή του συστήματος διακανονισμού τεχνολογίας κατανεμημένου καθολικού ή του συστήματος διαπραγμάτευσης και διακανονισμού τεχνολογίας κατανεμημένου καθολικού ή με τους διαμεσολαβητές», γ) η φράση «στους λογαριασμούς των δικαιούχων τους» αντικαθίσταται από τη φράση «στους λογαριασμούς των δικαιούχων ή στο μητρώο κεντρικού αποθετηρίου τίτλων ή στο μητρώο υποδομής αγοράς τ.κ.κ. κατά περίπτωση», και η παρ. 2 διαμορφώνεται με τις διατάξεις της παρ. 1 του άρθρου 44 [N.5113/2024](#) -ΦΕΚ: 96/Α/21.06.2024

«5.Ο εκπρόσωπος εκδίδει τις πάσης φύσεως βεβαιώσεις και πιστοποιητικά, που αφορούν δικαιώματα και υποχρεώσεις από την έκδοση των τίτλων ομολογιών, με την επιφύλαξη της δυνατότητας έκδοσης βεβαίωσης ή άλλης μορφής πιστοποίησης της ιδιότητας του ομολογιούχου από το μητρώο του κ.α.τ. ή της υποδομής αγοράς τ.κ.κ. ή του διαμεσολαβητή κατά περίπτωση επί άυλων ομολογιών. Σε περίπτωση καταγγελίας του ομολογιακού δανείου ή αν οπωσδήποτε προκύψουν ληξιπρόθεσμες και απαιτητές υποχρεώσεις της εκδότριας από την έκδοση των άυλων ομολογιών, οι σχετικές βεβαιώσεις ή άλλης μορφής πιστοποιήσεις παρέχουν πλήρη απόδειξη κατά της εκδότριας και μπορούν να προσκομισθούν σε κάθε αρμόδιο δικαστήριο ή αρχή κατά την παροχή δικαστικής προστασίας υπέρ των ομολογιούχων.»²⁷

6. Πράξεις του εκπροσώπου των ομολογιούχων, ακόμη και αν διενεργούνται καθ' υπέρβαση της εξουσίας του, δεσμεύουν τους ομολογιούχους και τους ειδικούς και καθολικούς διαδόχους τους έναντι της εκδότριας και των τρίτων, εκτός αν η εκδότρια ή ο τρίτος γνώριζαν την υπέρβαση της εξουσίας.

Άρθρο 66

Ευθύνη και αμοιβή του εκπροσώπου

1. Ο εκπρόσωπος ευθύνεται έναντι των ομολογιούχων για κάθε πταίσμα. Οι όροι του ομολογιακού δανείου μπορεί να προβλέπουν ότι ο εκπρόσωπος δεν ευθύνεται για ελαφρά αμέλεια. Ο εκπρόσωπος που διορίστηκε ακύρως και αποδέχθηκε το διορισμό του ενώ γνώριζε την ακυρότητα, καθώς και αυτός που υπαιτίως παρέλειψε να αντικατασταθεί, ευθύνεται, σύμφωνα με τις διατάξεις της διοίκησης αλλοτρίων, χωρίς να αποκλείεται περαιτέρω ευθύνη από αδικοπραξία.

2. Ο εκπρόσωπος για την ικανοποίηση ιδίων απαιτήσεών του κατά της εκδότριας, πλην των αναφερομένων στην παράγραφο 3, δεν έχει δικαίωμα συμψηφισμού ή κατάσχεσης ή επίσχεσης ή οποιοδήποτε προνόμιο επί των κεφαλαίων που καταβάλλονται και των κινητών αξιών που κατατίθενται σε αυτόν από την εκδότρια ή από τρίτους, με σκοπό την εκπλήρωση υποχρεώσεων της εκδότριας από το ομολογιακό δάνειο.

3. Η αμοιβή και τα πάσης φύσεως έξοδα του εκπροσώπου που πραγματοποιήθηκαν προς όφελος των ομολογιούχων ικανοποιούνται με τις απαιτήσεις της τρίτης σειράς των προνομίων του άρθρου 975 ΚΠολΔ. Σε περίπτωση αναγκαστικής εκτέλεσης που επισπεύδεται από τον εκπρόσωπο, η αμοιβή και τα πάσης φύσεως έξοδα του εκπροσώπου, που πραγματοποιήθηκαν προς όφελος των ομολογιούχων από την πρώτη πράξη εκτέλεσης και μέχρι την είσπραξη, λογίζονται ως έξοδα της εκτέλεσης κατά το άρθρο 975 ΚΠολΔ.

Άρθρο 67

Αντικατάσταση του εκπροσώπου

1. Ο εκπρόσωπος μπορεί να αντικατασταθεί με απόφαση των ομολογιούχων, η οποία λαμβάνεται με την απαρτία και την πλειοψηφία που προβλέπονται στους όρους του δανείου, διαφορετικά, σύμφωνα

²⁷ Στην παρ. 5 του άρθρου 65 του ν. 4548/2018 επέρχονται οι εξής τροποποιήσεις: α) στο πρώτο εδάφιο: αα) μετά τη φράση «έκδοσης βεβαίωσης» προστίθεται η φράση «ή άλλης μορφής πιστοποίησης», αβ) η φράση «από το κεντρικό αποθετήριο τίτλων ή τον εγγεγραμμένο διαμεσολαβητή επί ομολογιών που τηρούνται σε λογιστική μορφή» αντικαθίσταται από τη φράση «από το μητρώο του κ.α.τ. ή της υποδομής αγοράς τ.κ.κ. ή του διαμεσολαβητή κατά περίπτωση επί άυλων ομολογιών», β) στο δεύτερο εδάφιο: βα) η φράση «έκδοση των τίτλων σε λογιστική μορφή» αντικαθίσταται από τη φράση «έκδοση των άυλων ομολογιών», ββ) μετά τη φράση «οι σχετικές βεβαιώσεις» προστίθεται η φράση «ή άλλης μορφής πιστοποιήσεις», και η παρ. 5 διαμορφώνεται με τις διατάξεις της παρ.2 του άρθρου 44 [Ν.5113/2024](#) -ΦΕΚ: 96/Α/21.06.2024

με την παράγραφο 6 του άρθρου 63. Με την ίδια διαδικασία αντικαθίσταται ο εκπρόσωπος των ομολογιούχων αν παραιτηθεί ή αν είναι άκυρος ο διορισμός του ή αν ανακληθεί.

2. Αν ο εκπρόσωπος των ομολογιούχων απωλέσει μεταγενέστερα τις ιδιότητες της παραγράφου 2 του άρθρου 64 ή συντρέξει στο πρόσωπό του κώλυμα της παραγράφου 3 του άρθρου 64, υποχρεούται να παραιτηθεί. Αν δεν παραιτηθεί ή δεν αντικατασταθεί, σύμφωνα με την παράγραφο 1, αντικαθίσταται με απόφαση του μονομελούς πρωτοδικείου της έδρας της εκδότριας που εκδίδεται κατά τη διαδικασία της εκούσιας δικαιοδοσίας, ύστερα από αίτηση της εκδότριας ή οποιουδήποτε ομολογιούχου. Σε κάθε περίπτωση ακυρότητας ή έκπτωσης εκπροσώπου ακολουθείται η διαδικασία αντικατάστασης αυτού, σύμφωνα με την παράγραφο 1.

3. Ο νέος εκπρόσωπος των ομολογιούχων, συγχρόνως με την ανάληψη των καθηκόντων του, με δήλωσή του που κοινοποιείται στην εκδότρια, προσχωρεί στη σύμβαση της παραγράφου 1 του άρθρου 64 και εφεξής αντικαθιστά τον προηγούμενο εκπρόσωπο. Ο αντικατασταθείς εκπρόσωπος υποχρεούται αμελλητί να αποδώσει στον αντικαταστάτη του τα κατατεθειμένα για λογαριασμό των ομολογιούχων κεφάλαια και τις κατατεθείσες κινητές αξίες και να του παραδώσει όλα τα έγγραφα και βιβλία που αφορούν το ομολογιακό δάνειο. Ως προς τις συναλλαγές που αφορούν το ομολογιακό δάνειο, δεν ισχύουν έναντι του αντικαταστάτη οι διατάξεις περί τραπεζικού απορρήτου. Ο εκπρόσωπος των ομολογιούχων που αντικαταστάθηκε ευθύνεται έναντι της εκδότριας και των ομολογιούχων για πράξεις ή παραλείψεις του μέχρι την αντικατάστασή του από το νέο εκπρόσωπο.

4. Σε επείγουσες περιπτώσεις και για να αποτραπεί επικείμενος κίνδυνος, η προσωρινή αντικατάσταση εκπροσώπου των ομολογιούχων και ο προσωρινός διορισμός νέου πραγματοποιείται με απόφαση του μονομελούς πρωτοδικείου της έδρας της εκδότριας, που εκδίδεται κατά τη διαδικασία των ασφαλιστικών μέτρων ύστερα από αίτηση της εκδότριας ή οποιουδήποτε ομολογιούχου.

Άρθρο 68

Γνωστοποιήσεις - Δημοσιότητα

1. Οι αποφάσεις ή το απόσπασμα των αποφάσεων της συνέλευσης των ομολογιούχων γνωστοποιούνται στην εκδότρια αμελλητί και με κάθε πρόσφορο τρόπο, με επιμέλεια του εκπροσώπου των ομολογιούχων.

2. Ο διορισμός, η αντικατάσταση του εκπροσώπου, οι ανακοινώσεις του προς τους ομολογιούχους, σύμφωνα με τους όρους του ομολογιακού δανείου και της σύμβασης μεταξύ του εκπροσώπου και της εκδότριας, καθώς και οι προσκλήσεις των συνελεύσεων των ομολογιούχων υποβάλλονται σε δημοσιότητα, εκτός αν το ομολογιακό δάνειο δεν διατίθεται στο κοινό.

3. Αν οι ομολογίες είναι εισηγμένες σε ρυθμιζόμενη αγορά ή σε ΠΜΔ, τα στοιχεία της παραγράφου 2 δημοσιοποιούνται επιπλέον μέσω του επίσημου διαδικτυακού τόπου του διαχειριστή της ρυθμιζόμενης αγοράς ή του ΠΜΔ.

Άρθρο 69

Κοινό ομολογιακό δάνειο

Το κοινό ομολογιακό δάνειο παρέχει στους ομολογιούχους δικαίωμα προς απόληψη τόκου, καταβλητέου είτε κατά τη διάρκεια του δανείου είτε στη λήξη του.

Άρθρο 70

Ομολογιακό δάνειο με ανταλλάξιμες ομολογίες

1. Με το ομολογιακό δάνειο με ανταλλάξιμες ομολογίες χορηγείται στους ομολογιούχους δικαίωμα με δήλωσή τους να ζητήσουν την εξόφληση των ομολογιών τους εν όλω ή εν μέρει, σύμφωνα με τους όρους του δανείου, με μεταβίβαση σε αυτούς άλλων ομολογιών ή μετοχών ή άλλων τίτλων της εκδότριας ή άλλων εκδοτών. Οι όροι του δανείου μπορεί να προβλέπουν ότι η ανταλλαγή είναι υποχρεωτική ή ότι τελεί υπό αίρεση ή ότι λαμβάνει χώρα με δήλωση της εκδότριας προς τους ομολογιούχους.

2. Η εκδότρια ή ο τρίτος κύριος ομολογιών ή μετοχών ή άλλων τίτλων, που παρέχει το δικαίωμα ανταλλαγής, δεσμεύεται το αργότερο μέχρι το χρόνο καταβολής του δανείου ότι θα έχει ήδη στην κυριότητά του, ελεύθερες βάρους, με την επιφύλαξη τυχόν βάρους υπέρ των ομολογιούχων, τις υποκείμενες ομολογίες, μετοχές ή άλλες κινητές αξίες, και διασφαλίζει τη διατήρηση αυτών καθ' όλη τη διάρκεια του ομολογιακού δανείου και μέχρι την εκπλήρωση των υποχρεώσεων που απορρέουν από αυτό. Διαφορετικά ο παρέχων το δικαίωμα ανταλλαγής υποχρεούται να έχει καταρτίσει σύμβαση, με την οποία να διασφαλίζεται η δυνατότητα εμπρόθεσμης παράδοσης των ομολογιών, μετοχών ή άλλων τίτλων σε εκπλήρωση της σχετικής του υποχρέωσης.

Άρθρο 71

Ομολογιακό δάνειο με μετατρέψιμες ομολογίες

1. α) Η γενική συνέλευση μπορεί να αποφασίζει με αυξημένη απαρτία και πλειοψηφία την έκδοση ομολογιακού δανείου, με το οποίο χορηγείται στους ομολογιούχους δικαίωμα μετατροπής των ομολογιών τους σε μετοχές της εταιρείας. Με τους όρους του ομολογιακού δανείου μπορεί να ορίζεται ότι οι ομολογίες μετατρέπονται υποχρεωτικά σε μετοχές με τη συνδρομή των προϋποθέσεων που προβλέπονται στους όρους του ομολογιακού δανείου.

β) Η γενική συνέλευση αποφασίζοντας με απλή απαρτία και πλειοψηφία και το διοικητικό συμβούλιο μπορούν να αποφασίζουν την έκδοση ομολογιακού δανείου με μετατρέψιμες ομολογίες με τις προϋποθέσεις των παραγράφων 1 και 2 του άρθρου 24.

γ) Επί των αποφάσεων των περιπτώσεων α' και β' εφαρμόζονται αναλόγως οι διατάξεις για τη δημοσιότητα της απόφασης για την αύξηση του κεφαλαίου και οι διατάξεις των παραγράφων 3 και 4 του άρθρου 25. Η δημοσιότητα περιλαμβάνει και τους όρους έκδοσης των μετατρέψιμων ομολογιών.

2. Στην απόφαση του αρμόδιου οργάνου ορίζεται ο χρόνος και ο τρόπος άσκησης του δικαιώματος, η τιμή ή ο λόγος μετατροπής ή το εύρος τους. Με την ίδια απόφαση μπορεί να ορίζεται ο τρόπος αναπροσαρμογής της τιμής ή του λόγου μετατροπής, αν συμβούν γεγονότα που δύνανται να

επηρεάσουν την αξία ή την εμπορευσιμότητα των μετοχών. Η τελική τιμή ή ο λόγος μετατροπής ορίζονται από το διοικητικό συμβούλιο της εταιρείας πριν από την έκδοση του δανείου. Απαγορεύεται χορήγηση μετοχών ονομαστικής αξίας ανώτερης της τιμής έκδοσης των μετατρεπόμενων ομολογιών.

3. Η διάταξη της παραγράφου 1 του άρθρου 28 εφαρμόζεται ανάλογα.

4. Με τη μετατροπή των ομολογιών επέρχεται αύξηση του κεφαλαίου κατά το ποσό που προβλέπεται στους όρους του ομολογιακού δανείου. Το διοικητικό συμβούλιο της εταιρείας υποχρεούται μέχρι τη λήξη του επόμενου μηνός από την ημέρα άσκησης του δικαιώματος μετατροπής να διαπιστώσει την αύξηση και να αναπροσαρμόσει το περί κεφαλαίου άρθρο του καταστατικού, τηρώντας τις διατυπώσεις δημοσιότητας. Κατά τη μετατροπή των ομολογιών σε μετοχές δεν ισχύουν οι διατάξεις για το δικαίωμα προτίμησης των μετόχων.

Άρθρο 72

Ομολογίες με δικαίωμα συμμετοχής στα κέρδη

1. Η γενική συνέλευση μπορεί να αποφασίζει με απλή απαρτία και πλειοψηφία την έκδοση ομολογιακού δανείου, με το οποίο χορηγείται στους ομολογιούχους δικαίωμα προς λήψη, πέραν ή αντί του τόκου, ορισμένου ποσοστού επί των κερδών, πριν ή μετά την απόληψη του κατά το άρθρο 161 ελάχιστου μερίσματος είτε προς λήψη άλλης παροχής που εξαρτάται από τα αποτελέσματα της εταιρείας.

2. Η διάταξη της παραγράφου 1 του άρθρου 24 εφαρμόζεται ανάλογα.

Άρθρο 73

Ασφάλεια

1. Οι απαιτήσεις από ομολογιακά δάνεια του νόμου αυτού μπορεί να ασφαρίζονται κατά κεφάλαιο, τόκους και έξοδα με κάθε είδους εμπράγματα ασφάλεια ή εγγύηση. Η ασφάλεια αυτή μπορεί να λαμβάνεται πριν, κατά ή και μετά την έκδοση του ομολογιακού δανείου.

2. Η εγγύηση παρέχεται με έγγραφη δήλωση του εγγυητή που περιέχεται στο πρόγραμμα του ομολογιακού δανείου ή με σύμβαση εγγύησης που συνάπτεται με τον εκπρόσωπο των ομολογιούχων. Οι κάθε μορφής εμπράγματες ασφάλειες παραχωρούνται στο όνομα του εκπροσώπου των ομολογιούχων και για λογαριασμό των ομολογιούχων ή και προσώπων που έχουν απαιτήσεις κατά της εκδότριας που συνδέονται με το ομολογιακό δάνειο, με σύμβαση μεταξύ του παρέχοντος την ασφάλεια και του εκπροσώπου. Θεωρείται ότι συνδέονται με το ομολογιακό δάνειο ενδεικτικά οι απαιτήσεις από συμβάσεις αντιστάθμισης επιτοκιακού κινδύνου, καθώς και οι απαιτήσεις από πιστωτικές και άλλες συμβάσεις που διέπονται από σύμβαση-πλαίσιο, η οποία κατά τους όρους του ομολογιακού δανείου διέπει και το ομολογιακό δάνειο.

3. Σε περίπτωση ομολογιακού δανείου που διέπεται από αλλοδαπό δίκαιο, οι εμπράγματες ασφάλειες και εγγυήσεις παραχωρούνται στο όνομα προσώπου που, κατά το δίκαιο που διέπει το ομολογιακό δάνειο, μπορεί να κατέχει εμπράγματες ασφάλειες και εγγυήσεις στο όνομά του για λογαριασμό των ομολογιούχων. Όπου απαιτείται για τη σύσταση εμπράγματης ασφάλειας η καταχώριση οποιουδήποτε

εγγράφου ή της παραπάνω σύμβασης σε οποιαδήποτε αρχή ή μητρώο ή κτηματολόγιο, η καταχώριση πραγματοποιείται στο όνομα του εκπροσώπου, με ρητή μνεία ότι η ασφάλεια χορηγείται για την εξασφάλιση απαιτήσεων από ομολογιακό δάνειο.

4. Στην υποθήκη και το ενέχυρο εφαρμόζονται οι διατάξεις του ν.δ. 17.7/13.8/1923 (Α' 224), καθώς και του άρθρου 2 του ν.δ. 4001/1959. Εκτελεστό τίτλο αποτελεί η σύμβαση, με την οποία παρασχέθηκε η εμπράγματη ασφάλεια. Οι διατάξεις των άρθρων 39 και 44 του ν.δ. 17.7-13.8/1923 εφαρμόζονται ανάλογα και επί ενεχυρίασεως ονομαστικής απαίτησης σε ασφάλεια ομολογιακού δανείου. Σε περίπτωση ασφάλειας σε μετρητά, χρηματοπιστωτικά μέσα ή πιστωτικές απαιτήσεις, με την έννοια του ν. 3301/2004 (Α' 263), εφαρμόζεται ο τελευταίος.

Άρθρο 74

Εφαρμοστέο δίκαιο

1. Το εφαρμοστέο δίκαιο επί των συμβατικών ενοχών που προκύπτουν από ομολογιακά δάνεια προσδιορίζεται, σύμφωνα με τον Κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 593/2008 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 17ης Ιουνίου 2008 (L 177) για το εφαρμοστέο δίκαιο στις συμβατικές ενοχές («Ρώμη Ι») και, για τα ζητήματα που τυχόν εξαιρούνται από το πεδίο εφαρμογής του, κατά το στοιχείο δ' της παραγράφου 2 του άρθρου 1 του Κανονισμού αυτού, σύμφωνα με το άρθρο 25 ΑΚ.

2. Οι διατάξεις του παρόντος τίτλου εφαρμόζονται και επί ομολογιακών δανείων που εκδίδονται από αλλοδαπούς εκδότες, στο μέτρο που το ελληνικό δίκαιο είναι εφαρμοστέο, σύμφωνα με τις διατάξεις του ιδιωτικού διεθνούς δικαίου.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Ε'

ΙΔΡΥΤΙΚΟΙ ΤΙΤΛΟΙ

Άρθρο 75

Κοινοί ιδρυτικοί τίτλοι

1. Κατά τη σύσταση της εταιρείας μπορεί να προβλεφθεί στο καταστατικό, ότι όλοι ή μερικοί από τους ιδρυτές ή τρίτοι θα λάβουν ως ανταμοιβή για συγκεκριμένες ενέργειές τους κατά τη σύσταση της εταιρείας, αριθμό ιδρυτικών τίτλων που δεν μπορεί να υπερβεί το ένα δέκατο (1/10) του αριθμού των μετοχών που εκδίδονται.

2. Οι τίτλοι αυτοί δεν έχουν ονομαστική αξία και δεν παρέχουν δικαίωμα συμμετοχής στη διοίκηση και διαχείριση της εταιρείας, ούτε στο προϊόν της εκκαθάρισης της περιουσίας της.

3. Οι τίτλοι αυτοί παρέχουν αποκλειστικά δικαίωμα απόληψης ποσού που δεν υπερβαίνει συνολικά το ένα τέταρτο (1/4) των καθαρών κερδών που απομένουν μετά τις αφαιρέσεις της κράτησης για το σχηματισμό τακτικού αποθεματικού και του απαιτούμενου ποσού για τη διανομή του ελάχιστου μερίσματος στους μετόχους.

4. Η εταιρεία δικαιούται δέκα (10) έτη μετά την έκδοση τέτοιων τίτλων ή σε συντομότερο χρόνο προβλεπόμενο από το καταστατικό, να τους εξαγοράσει και να τους ακυρώσει έναντι αντιτίμου, ο τρόπος προσδιορισμού του οποίου ορίζεται στο καταστατικό. Το αντίτιμο αυτό δεν μπορεί να υπερβαίνει για το σύνολο των τίτλων το δεκαπλάσιο του μέσου ετήσιου μερίσματος που πληρώθηκε συνολικά στους ιδρυτικούς τίτλους κατά την τελευταία πενταετία.

5. Η καταβολή οποιουδήποτε ποσού στους κατόχους ιδρυτικών τίτλων εξαρτάται από τους όρους του άρθρου 159.

6. Οι διατάξεις των άρθρων 40 έως και 42 εφαρμόζονται αναλόγως επί των κοινών ιδρυτικών τίτλων.

Άρθρο 76

Εξαιρετικοί ιδρυτικοί τίτλοι

1. Είναι δυνατή κατά τη σύσταση ή κατά τη διάρκεια λειτουργίας της εταιρείας η έκδοση εξαιρετικών ιδρυτικών τίτλων ως αντάλλαγμα για την παροχή ορισμένων αντικειμένων σε είδος εκ μέρους μετόχων ή τρίτων. Και επί των τίτλων αυτών εφαρμόζεται η διάταξη της παραγράφου 2 του προηγούμενου άρθρου.

2. Για την έκδοση εξαιρετικών ιδρυτικών τίτλων, σύμφωνα με το άρθρο αυτό κατά τη διάρκεια λειτουργίας της εταιρείας απαιτείται απόφαση της γενικής συνέλευσης που αποφασίζει με αυξημένη απαρτία και πλειοψηφία και με βάση έκθεση αποτίμησης των παρεχόμενων αντικειμένων, στην οποία εφαρμόζονται αναλόγως τα άρθρα 17 και 18.

3. Στην περίπτωση των εξαιρετικών ιδρυτικών τίτλων, το ποσοστό συμμετοχής στα κέρδη, καθώς και η διάρκεια και οι όροι εξαγοράς αυτών καθορίζονται ελεύθερα με το καταστατικό, με την επιφύλαξη των διατάξεων του άρθρου 159.

4. Οι διατάξεις των άρθρων 40 έως και 42 εφαρμόζονται αναλόγως επί των εξαιρετικών ιδρυτικών τίτλων.

ΤΜΗΜΑ ΕΚΤΟ

ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α΄

ΔΙΟΡΙΣΜΟΣ, ΑΡΜΟΔΙΟΤΗΤΕΣ ΚΑΙ ΑΠΟΦΑΣΕΙΣ ΤΟΥ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ

Άρθρο 77

Γενικές διατάξεις για το διοικητικό συμβούλιο

1. Την εταιρεία διοικεί το διοικητικό συμβούλιο. Η διοίκηση της εταιρείας περιλαμβάνει τη διαχείριση και τη δικαστική και εξώδικη εκπροσώπησή της. Με την επιφύλαξη του άρθρου 87, το διοικητικό συμβούλιο ενεργεί συλλογικά.
2. Τα μέλη του διοικητικού συμβουλίου εκλέγονται ή ορίζονται, σύμφωνα με τα άρθρα 78 έως 80. Οι σύμβουλοι, μέτοχοι ή μη μέτοχοι, είναι πάντοτε επανεκλέξιμοι και ελεύθερα ανακλητοί.
3. Ο αριθμός των μελών του διοικητικού συμβουλίου ορίζεται από το καταστατικό ή από τη γενική συνέλευση, εντός των ορίων που προβλέπονται στο καταστατικό. Με την επιφύλαξη του άρθρου 115, το διοικητικό συμβούλιο αποτελείται τουλάχιστον από τρία (3) μέλη και όχι περισσότερα των δεκαπέντε (15). Όταν το καταστατικό προβλέπει ελάχιστο και μέγιστο αριθμό μελών του διοικητικού συμβουλίου, τον ακριβή αριθμό των μελών προσδιορίζει η γενική συνέλευση.
4. Το καταστατικό μπορεί να προβλέπει ότι μέλος του διοικητικού συμβουλίου είναι και νομικό πρόσωπο. Στην περίπτωση αυτή το νομικό πρόσωπο υποχρεούται να ορίσει ένα φυσικό πρόσωπο για την άσκηση των εξουσιών του νομικού προσώπου ως μέλους του διοικητικού συμβουλίου. Ο ορισμός αυτός υποβάλλεται σε δημοσιότητα, σύμφωνα με το άρθρο 13. Το φυσικό πρόσωπο είναι εις ολόκληρο συνυπεύθυνο με το νομικό πρόσωπο για την εταιρική διαχείριση. Παράλειψη του νομικού προσώπου να προβεί στον ορισμό φυσικού προσώπου για την άσκηση των αντιστοίχων εξουσιών εντός δεκαπέντε (15) ημερών από το διορισμό του νομικού προσώπου ως μέλους του διοικητικού συμβουλίου λογίζεται ως παραίτηση του νομικού προσώπου από τη θέση του μέλους.

Άρθρο 78

Εκλογή του διοικητικού συμβουλίου από τη γενική συνέλευση ή ορισμός στο καταστατικό

1. Το διοικητικό συμβούλιο, εκλέγει η γενική συνέλευση, αν δεν ορίζεται κάτι άλλο στον νόμο.
2. Το πρώτο διοικητικό συμβούλιο της εταιρείας ορίζεται στο καταστατικό. Αν δεν έχει οριστεί από το καταστατικό, το διοικητικό συμβούλιο εκλέγεται είτε με απόφαση γενικής συνέλευσης, λαμβανόμενη, σύμφωνα με την παράγραφο 5 του άρθρου 121, είτε ορίζεται με δικαστική απόφαση κατά το άρθρο 69 του Αστικού Κώδικα.

Άρθρο 79

Απευθείας διορισμός του διοικητικού συμβουλίου από μέτοχο

1. Το καταστατικό μπορεί να προβλέπει ότι ορισμένος μέτοχος ή μέτοχοι έχουν το δικαίωμα να διορίζουν απευθείας μέλη του διοικητικού συμβουλίου, όχι όμως πέραν των δύο πέμπτων (2/5) του προβλεπόμενου συνολικού αριθμού αυτών, καθώς επίσης και να ορίζει τις προϋποθέσεις άσκησης του δικαιώματος, ιδίως σε ό,τι αφορά το ποσοστό συμμετοχής στο κεφάλαιο και τη δήλωση διορισμού.
2. Η άσκηση του δικαιώματος της παραγράφου 1 πραγματοποιείται πριν από την εκλογή του διοικητικού συμβουλίου από τη γενική συνέλευση, η οποία στην περίπτωση αυτή περιορίζεται στην εκλογή των υπόλοιπων μελών του διοικητικού συμβουλίου. Ο μέτοχος ή οι μέτοχοι που ασκούν το

παραπάνω δικαίωμα γνωστοποιούν με δήλωσή τους το διορισμό των μελών του διοικητικού συμβουλίου στην εταιρεία, τρεις (3) πλήρεις ημέρες πριν από τη συνεδρίαση της γενικής συνέλευσης και δεν συμμετέχουν στην εκλογή του υπόλοιπου διοικητικού συμβουλίου.

3. Οι σύμβουλοι που διορίζονται, σύμφωνα με την παράγραφο 1 ανακαλούνται οποτεδήποτε από το μέτοχο ή τους μετόχους που έχουν το δικαίωμα διορισμού τους. Η ανάκληση μπορεί να αφορά έναν ή περισσότερους από τους διορισθέντες συμβούλους. Λόγω σπουδαίου λόγου που αφορά στο πρόσωπο του διορισθέντος, μπορεί το δικαστήριο να τον ανακαλέσει κατόπιν αίτησης μετόχων που εκπροσωπούν το ένα δέκατο (1/10) του καταβεβλημένου κεφαλαίου κατά τη διαδικασία της εκούσιας δικαιοδοσίας. Στις περιπτώσεις ανάκλησης, σύμφωνα με την παρούσα παράγραφο, ο μέτοχος που έχει το δικαίωμα διορισμού μπορεί να διορίσει νέο σύμβουλο σε αντικατάσταση του ανακληθέντος. Σε περίπτωση παράλειψης το διοικητικό συμβούλιο εξακολουθεί να λειτουργεί με τα λοιπά μέλη, εκτός αν ο αριθμός τους είναι κάτω των τριών (3).

4. Σε περίπτωση μεταβολής του αριθμού των μελών του διοικητικού συμβουλίου με τροποποίηση του καταστατικού, διατηρείται υποχρεωτικά η υφιστάμενη με βάση το καταστατικό αναλογία της ιδιαίτερης εκπροσώπησης σε αυτό.

5. Το δικαίωμα απευθείας διορισμού μελών του διοικητικού συμβουλίου μπορεί να χορηγηθεί είτε ατομικά σε μέτοχο ή μετόχους είτε από κοινού σε περισσότερους μετόχους. Στην τελευταία περίπτωση τόσο ο διορισμός όσο και η ανάκληση των μελών αυτών πρέπει να γίνει με κοινή πράξη των δικαιούχων.

Άρθρο 80

Εκλογή του διοικητικού συμβουλίου βάσει καταλόγων

1. Το καταστατικό μπορεί να ορίζει ότι προτείνονται προς εκλογή στο διοικητικό συμβούλιο υποψήφιοι βάσει καταλόγων και ότι εκλέγονται από αυτούς τα μέλη του διοικητικού συμβουλίου κατά την αναλογία των ψήφων που λαμβάνει κάθε κατάλογος. Τυχόν κλάσματα λογίζονται υπέρ του καταλόγου που συγκέντρωσε τις περισσότερες ψήφους. Από τον κάθε κατάλογο εκλέγονται, ανάλογα με τις προβλέψεις του καταστατικού, είτε τα πρόσωπα που έλαβαν τις περισσότερες ψήφους είτε τα πρόσωπα που προηγούνται στη σειρά του καταλόγου. Οι λοιποί θεωρούνται επιλαχόντες. Το σύστημα της εκλογής αυτής, αν δεν προβλέπεται από το αρχικό καταστατικό, μπορεί να εισαχθεί ή να καταργηθεί με απόφαση της γενικής συνέλευσης, που λαμβάνεται με απλή απαρτία και πλειοψηφία, εκτός αν το καταστατικό προβλέπει υψηλότερα ποσοστά απαρτίας ή πλειοψηφίας.

2. Το σύστημα εκλογής της παραγράφου 1 δεν επιτρέπεται, αν το καταστατικό προβλέπει δικαίωμα απευθείας διορισμού μελών του διοικητικού συμβουλίου, σύμφωνα με το άρθρο 79.

Άρθρο 81

Αναπληρωματικά μέλη

1. Εκείνος που εκλέγει ή διορίζει το διοικητικό συμβούλιο μπορεί να εκλέξει ή να διορίσει και αναπληρωματικά μέλη για την περίπτωση παραίτησης ή θανάτου των προσώπων που εκλέχτηκαν ή

διορίστηκαν από αυτόν ή για οποιονδήποτε άλλο λόγο έχασαν την ιδιότητα του μέλους διοικητικού συμβουλίου. Σε περίπτωση εκλογής του διοικητικού συμβουλίου βάσει καταλόγων, σύμφωνα με το άρθρο 80, ως αναπληρωματικά μέλη λογίζονται οι επιλαχόντες. Τα αναπληρωματικά μέλη θα αναπληρώνουν οποιοδήποτε ή συγκεκριμένο μέλος από τα εκλεγέντα ή διορισθέντα, ανάλογα με την πράξη εκλογής ή διορισμού των αναπληρωματικών μελών. Ο διορισμός των αναπληρωματικών μελών υποβάλλεται σε δημοσιότητα.

2. Η αναπλήρωση μπορεί να γίνει και στην περίπτωση σύγκρουσης συμφερόντων του μέλους του διοικητικού συμβουλίου με εκείνα της εταιρείας, σύμφωνα με το άρθρο 97, αν αυτό προβλέπεται στην πράξη εκλογής ή διορισμού του αναπληρωματικού. Στην περίπτωση αυτή η αναπλήρωση είναι προσωρινή και αφορά τις πράξεις για τις οποίες υφίσταται η σύγκρουση.

3. Τα αναπληρωματικά μέλη μπορούν να παρίστανται στις συνεδριάσεις του διοικητικού συμβουλίου χωρίς ψήφο. Μπορούν να λάβουν το λόγο κατά την κρίση του προέδρου.

Άρθρο 82

Ελλειπές διοικητικό συμβούλιο

1. Σε περίπτωση παραίτησης ή θανάτου ή με οποιονδήποτε άλλο τρόπο απώλειας της ιδιότητας μέλους ή μελών του διοικητικού συμβουλίου, το διοικητικό συμβούλιο μπορεί να εκλέγει μέλη αυτού σε αντικατάσταση των μελών που εξέλιπαν. Η εκλογή αυτή επιτρέπεται εφόσον η αναπλήρωση των παραπάνω μελών δεν είναι εφικτή από αναπληρωματικά μέλη, που έχουν εκλεγεί από τη γενική συνέλευση ή διοριστεί από μέτοχο ή μετόχους, σύμφωνα με το άρθρο 81. Η εκλογή από το διοικητικό συμβούλιο γίνεται με απόφαση των απομενόντων μελών, αν είναι τουλάχιστον τρία (3), και ισχύει για το υπόλοιπο της θητείας του μέλους που αντικαθίσταται. Η απόφαση της εκλογής υποβάλλεται σε δημοσιότητα και ανακοινώνεται από το διοικητικό συμβούλιο στην αμέσως προσεχή γενική συνέλευση, η οποία μπορεί να αντικαταστήσει τους εκλεγέντες, ακόμη και αν δεν έχει αναγραφεί σχετικό θέμα στην ημερήσια διάταξη.

2. Το καταστατικό μπορεί να προβλέπει ότι, σε περίπτωση παραίτησης, θανάτου ή με οποιονδήποτε άλλο τρόπο απώλειας της ιδιότητας μέλους ή μελών του διοικητικού συμβουλίου, τα υπόλοιπα μέλη μπορούν να συνεχίσουν τη διαχείριση και την εκπροσώπηση της εταιρείας και χωρίς την αντικατάσταση των ελλειπόντων μελών, σύμφωνα με την παράγραφο 1, με την προϋπόθεση ότι ο αριθμός αυτών υπερβαίνει το ήμισυ των μελών, όπως είχαν πριν από την επέλευση των παραπάνω γεγονότων. Σε κάθε περίπτωση τα μέλη αυτά δεν επιτρέπεται να είναι λιγότερα των τριών (3).

3. Τα απομένοντα μέλη του διοικητικού συμβουλίου, ανεξάρτητα από τον αριθμό τους, μπορούν να προβούν σε σύγκληση γενικής συνέλευσης με αποκλειστικό σκοπό την εκλογή νέου διοικητικού συμβουλίου.

Άρθρο 83

Προϋποθέσεις εκλογιμότητας των μελών του διοικητικού συμβουλίου

1. Δεν μπορεί να είναι μέλος διοικητικού συμβουλίου ή να διορισθεί εκπρόσωπος νομικού προσώπου μέλους του διοικητικού συμβουλίου φυσικό πρόσωπο, που δεν έχει πλήρη δικαιοπρακτική ικανότητα.
2. Με την επιφύλαξη του άρθρου 84, η εκλογή ή ο διορισμός μέλους του διοικητικού συμβουλίου κατά παράβαση της παραγράφου 1 του παρόντος άρθρου είναι άκυρος.
3. Τυχόν επιπλέον προϋποθέσεις, ανικανότητες ή ασυμβίβαστα, που προβλέπονται από άλλες διατάξεις της κείμενης νομοθεσίας δεν θίγονται. Το καταστατικό μπορεί να προβλέπει περαιτέρω προϋποθέσεις εκλογιμότητας των μελών του διοικητικού συμβουλίου, εφόσον οι προϋποθέσεις αυτές δεν αντίκεινται σε άλλες διατάξεις.

Άρθρο 84

Ελαττώματα διορισμού των εκπροσώπων της εταιρείας

Εφόσον τηρήθηκαν οι διατυπώσεις δημοσιότητας για το διορισμό των προσώπων που εκπροσωπούν την εταιρεία, δεν αντιτάσσεται στους τρίτους οποιοδήποτε ελάττωμα σχετικά με το διορισμό των προσώπων αυτών, εκτός αν η εταιρεία αποδείξει ότι οι τρίτοι γνώριζαν το ελάττωμα.

Άρθρο 85²⁸

Θητεία μελών διοικητικού συμβουλίου

1. Η μέγιστη διάρκεια θητείας των μελών του διοικητικού συμβουλίου ορίζεται στο καταστατικό, δεν μπορεί όμως να υπερβαίνει τα έξι (6) έτη. Αν ο διορισμός ή η εκλογή μέλους ή μελών γίνουν για χρονικό διάστημα, που υπερβαίνει τη μέγιστη διάρκεια της θητείας, όπως αυτή ορίζεται, σύμφωνα με το προηγούμενο εδάφιο, ισχύουν για τη μέγιστη αυτή διάρκεια. Η θητεία των μελών του διοικητικού συμβουλίου παρατείνεται μέχρι τη λήξη της προθεσμίας, εντός της οποίας πρέπει να συνέλθει η αμέσως επόμενη τακτική γενική συνέλευση και μέχρι τη λήψη της σχετικής απόφασης.
2. Η γενική συνέλευση μπορεί, και αν το ορίζει το καταστατικό υποχρεούται, να αποφασίζει τμηματική ανανέωση του διοικητικού συμβουλίου ή και διαδοχικές λήξεις της θητείας των μελών του. Στην περίπτωση αυτή επιτρέπεται να προβλεφθούν αρχικά άνισες θητείες των μελών του διοικητικού συμβουλίου.

Άρθρο 86

Αρμοδιότητες και έκταση εξουσιών του διοικητικού συμβουλίου

²⁸N.5224/2025 ΦΕΚ: 142/Α/05.08.2025: Άρθρο 168 Παράταξη θητείας μελών του Διοικητικού Συμβουλίου της ανώνυμης εταιρείας με την επωνυμία «ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΔΙΑΚΥΒΕΡΝΗΣΗ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΑΣΦΑΛΙΣΗΣ ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ» Η θητεία των μελών του Διοικητικού Συμβουλίου της ανώνυμης εταιρείας με την επωνυμία «ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΔΙΑΚΥΒΕΡΝΗΣΗ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΑΣΦΑΛΙΣΗΣ ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ» και τον διακριτικό τίτλο «Η.ΔΙ.Κ.Α. Α.Ε.», όπως αυτό ορίστηκε με την υπό στοιχεία Ζ/3015/22.8.2019 απόφαση του Υπουργού Επικρατείας «Ορισμός Προέδρου, Διευθύνοντος Συμβούλου και μελών του Διοικητικού Συμβουλίου της Η.ΔΙ.Κ.Α. Α.Ε.» (Υ.Ο.Δ.Δ. 622), παρατείνεται, κατά παρέκκλιση του άρθρου 85 του ν. 4548/2018 (Α' 104), περί της θητείας μελών διοικητικού συμβουλίου, για τρεις (3) μήνες από τη λήξη της

1. Το διοικητικό συμβούλιο είναι αρμόδιο να αποφασίζει για κάθε πράξη που αφορά τη διοίκηση της εταιρείας, τη διαχείριση της περιουσίας της και την εν γένει επιδίωξη του σκοπού της.
2. Πράξεις του διοικητικού συμβουλίου, ακόμη και αν είναι εκτός του εταιρικού σκοπού, δεσμεύουν την εταιρεία απέναντι στους τρίτους, εκτός αν ο τρίτος γνώριζε την υπέρβαση του εταιρικού σκοπού ή, λαμβανομένων υπόψη των περιστάσεων, δεν μπορούσε να την αγνοεί. Το βάρος απόδειξης των περιστατικών που αίρουν τη δέσμευση της εταιρείας, σύμφωνα με τα προηγούμενα εδάφια, φέρει η ίδια η εταιρεία. Δε συνιστά απόδειξη μόνη η τήρηση των διατυπώσεων δημοσιότητας ως προς το καταστατικό της εταιρείας ή τις τροποποιήσεις του.
3. Περιορισμοί της εξουσίας του διοικητικού συμβουλίου από το καταστατικό ή από απόφαση της γενικής συνέλευσης δεν αντισταθούν στους τρίτους ακόμα και αν έχουν υποβληθεί σε δημοσιότητα.

Άρθρο 87

Ανάθεση αρμοδιοτήτων του διοικητικού συμβουλίου σε μέλη του ή τρίτους

1. Το διοικητικό συμβούλιο μπορεί να αναθέτει τις εξουσίες της διαχείρισης και εκπροσώπησης της εταιρείας σε ένα ή περισσότερα πρόσωπα, μέλη του ή μη, εφόσον αυτό επιτρέπεται, σύμφωνα με το καταστατικό. Το καταστατικό μπορεί επίσης να επιτρέπει στο διοικητικό συμβούλιο ή να το υποχρεώνει να αναθέτει τον εσωτερικό έλεγχο της εταιρείας σε ένα ή περισσότερα πρόσωπα, μη μέλη του.
 2. Τα πρόσωπα αυτά μπορούν, εφόσον δεν το απαγορεύει το καταστατικό και προβλέπεται από τις αποφάσεις του διοικητικού συμβουλίου, να αναθέτουν περαιτέρω την άσκηση των εξουσιών που τους ανατέθηκαν ή μέρους τούτων σε άλλα μέλη του διοικητικού συμβουλίου ή τρίτους.
 3. Κατά την ίδρυση της εταιρείας ο διορισμός προέδρου, αντιπροέδρου, διευθύνοντος ή εντεταλμένου συμβούλου ή προσώπων με άλλη ιδιότητα και αρμοδιότητες για το πρώτο διοικητικό συμβούλιο μπορεί να γίνει και με το καταστατικό. Το διοικητικό συμβούλιο μπορεί οποτεδήποτε να προβεί σε διαφορετική κατανομή των παραπάνω ιδιοτήτων μεταξύ των μελών του.
 4. Με διάταξη του καταστατικού ή με απόφαση του διοικητικού συμβουλίου, εφόσον το καταστατικό το επιτρέπει, μπορεί επίσης να συγκροτείται εκτελεστική επιτροπή και να ανατίθενται σ' αυτήν ορισμένες εξουσίες ή καθήκοντα του διοικητικού συμβουλίου. Στην περίπτωση αυτή, η σύνθεση, οι αρμοδιότητες, τα καθήκοντα και ο τρόπος λήψης των αποφάσεων της εκτελεστικής επιτροπής, καθώς και κάθε θέμα που αφορά τη λειτουργία της ρυθμίζονται με το καταστατικό ή την απόφαση του διοικητικού συμβουλίου σχετικά με τη συγκρότησή της.
 5. Στις εταιρείες που έχουν τίτλους εισηγμένους σε ρυθμιζόμενη αγορά εκλέγονται εκτελεστικά, μη εκτελεστικά και ανεξάρτητα μέλη, με τις προϋποθέσεις και με τις συνέπειες του ν. 3016/2002 (Α' 110), όπως ισχύει. Οι διατάξεις των άρθρων 3 έως 8 του ν. 3016/2002, όπως ισχύει, μπορούν να εφαρμόζονται αναλόγως και σε μη εισηγμένες εταιρείες, αν τούτο προβλέπεται από το καταστατικό. Η παρ. 1 του άρθρου 10 του ν. 3016/2002 δεν εφαρμόζεται.
- «6. Στις μη εισηγμένες εταιρείες που απασχολούν διακόσιους πενήντα (250) εργαζομένους και άνω και έχουν ετήσιο κύκλο εργασιών τουλάχιστον πενήντα εκατομμύρια (50.000.000) ευρώ ή ετήσιο ισολογισμό τουλάχιστον σαράντα τρία εκατομμύρια (43.000.000) ευρώ, είναι δυνατόν να εφαρμόζονται αναλόγως οι παρ. 3 και 4 του άρθρου 3Α και το άρθρο 3Β του ν. 4706/2020 (Α' 136),

αν τούτο προβλέπεται από το καταστατικό. Στις εταιρείες του προηγούμενου εδαφίου εφαρμόζεται το άρθρο 24Α του ν. 4706/2020, περί επιβράβευσης της ισόρροπης εκπροσώπησης των φύλων σε Διοικητικό Συμβούλιο εταιρείας.»²⁹

«Άρθρο 88

Πράξεις εκπροσώπησης εταιρείας

1. Για την εγκυρότητα κάθε πράξης εκπροσώπησης της εταιρείας αρκεί η υπογραφή του νόμιμου εκπροσώπου της, το ονοματεπώνυμό του, η αναφορά της ιδιότητάς του και ο Κωδικός Αριθμός Καταχώρισης (Κ.Α.Κ.) της πράξης ανάθεσης εκπροσώπησης στο Γενικό Εμπορικό Μητρώο (Γ.Ε.ΜΗ.), χωρίς να απαιτείται χρήση της εταιρικής σφραγίδας.

2. Η απαίτηση εταιρικής σφραγίδας για την απόδειξη της εγκυρότητας πράξεων εκπροσώπησης ή διαχείρισης Α.Ε., που είναι υπόχρεη εγγραφής στο Γ.Ε.ΜΗ., από πιστωτικά ιδρύματα, οργανισμούς κοινής ωφέλειας ή άλλους ιδιωτικούς φορείς, απαγορεύεται και τιμωρείται με διοικητικό πρόστιμο χιλίων (1.000) έως δέκα χιλιάδων (10.000) ευρώ, ανάλογα με τη βαρύτητα και τον αριθμό επαναλήψεων της παράβασης. Το διοικητικό πρόστιμο επιβάλλεται από το αρμόδιο όργανο της Γενικής Γραμματείας Εμπορίου και Προστασίας Καταναλωτή. Κατά της απόφασης επιβολής του διοικητικού προστίμου δύναται να ασκηθεί ενδικοφανής προσφυγή ενώπιον του Υπουργού Ανάπτυξης και Επενδύσεων εντός είκοσι (20) ημερών από την κοινοποίηση της απόφασης. Η επιβολή του διοικητικού προστίμου δεν αποκλείει την αναζήτηση αποζημίωσης από την ανώνυμη εταιρεία, από την οποία απαιτήθηκε η εταιρική σφραγίδα για κάθε θετική ή αποθετική ζημία που της προκλήθηκε εξαιτίας της απαίτησης αυτής.»³⁰

Άρθρο 89

Πρόεδρος του διοικητικού συμβουλίου

1. Το διοικητικό συμβούλιο εκλέγει μεταξύ των μελών του τον πρόεδρο, αν δεν τον έχει ήδη ορίσει το καταστατικό ή η γενική συνέλευση. Το καταστατικό, η γενική συνέλευση ή και το διοικητικό συμβούλιο εκλέγουν επίσης αναπληρωτή του προέδρου. Εφόσον δεν υπάρχει πρόεδρος ούτε αναπληρωτής του, καθήκοντα προέδρου μπορεί να ασκήσει προσωρινά ο μέτοχος με τον μεγαλύτερο αριθμό μετοχών με δικαίωμα ψήφου.

2. Το διοικητικό συμβούλιο μπορεί να αντικαταστήσει τον πρόεδρο και τον αναπληρωτή του οποτεδήποτε. Αν τα πρόσωπα αυτά έχουν ορισθεί από το καταστατικό ή τη γενική συνέλευση, η αντικατάστασή τους από το διοικητικό συμβούλιο γίνεται με πλειοψηφία των δύο τρίτων (2/3) του συνόλου των μελών.

3. Ο πρόεδρος ασκεί τις αρμοδιότητες που προβλέπει ο νόμος και το καταστατικό.

²⁹Στο άρθρο 87 του ν. 4548/2018 (Α' 104), περί ανάθεσης αρμοδιοτήτων του Διοικητικού Συμβουλίου σε μέλη του ή τρίτους, προστίθεται παρ. 6 με το άρθρο 12 του Ν.5178/2025 ΦΕΚ: 22/Α/14.02.2025

³⁰Το άρθρο 88 του ν. 4548/2018 (Α' 104), περί των πράξεων εκπροσώπησης των Ανωνύμων Εταιρειών (Α.Ε.), αντικαθίσταται με το άρθρο 39 του Ν.4811/2021, ΦΕΚ: 108/Α/26.06.2021

Άρθρο 90

Τόπος συνεδρίασης του διοικητικού συμβουλίου

1. Το διοικητικό συμβούλιο οφείλει να συνεδριάζει στην έδρα της εταιρείας.
2. Κατ' εξαίρεση, επιτρέπεται να ορίζεται στο καταστατικό και άλλος τόπος, στην ημεδαπή ή την αλλοδαπή, στον οποίο μπορεί να συνεδριάζει έγκυρα το διοικητικό συμβούλιο.
3. Σε κάθε περίπτωση το διοικητικό συμβούλιο συνεδριάζει έγκυρα εκτός της έδρας του σε άλλο τόπο, στην ημεδαπή ή την αλλοδαπή, εφόσον στη συνεδρίαση αυτή παρίστανται ή αντιπροσωπεύονται όλα τα μέλη του και κανείς δεν αντιλέγει στην πραγματοποίηση της συνεδρίασης και στη λήψη αποφάσεων.
- «4. Η πρόσκληση προς τα μέλη του διοικητικού συμβουλίου δύναται να προβλέπει ότι η συνεδρίαση του διοικητικού συμβουλίου θα διεξαχθεί με τηλεδιάσκεψη ως προς ορισμένα ή και ως προς όλα τα μέλη. Με τον ίδιο τρόπο μπορεί να συνεδριάσει το διοικητικό συμβούλιο, εάν συναινούν όλα τα μέλη του. Στην περίπτωση αυτή η πρόσκληση προς τα μέλη του διοικητικού συμβουλίου περιλαμβάνει τις αναγκαίες πληροφορίες και τεχνικές οδηγίες για τη συμμετοχή τους στη συνεδρίαση.»³¹
- «5. Σε κάθε περίπτωση κάθε μέλος του διοικητικού συμβουλίου μπορεί να αξιώσει να διεξαχθεί η συνεδρίαση με τηλεδιάσκεψη ως προς αυτόν, αν κατοικεί σε άλλη χώρα από εκείνη όπου λαμβάνει χώρα η συνεδρίαση ή αν υπάρχει άλλος σπουδαίος λόγος, ιδίως ασθένεια, αναπηρία ή επιδημία.»³²

Άρθρο 91

Συχνότητα συνεδριάσεων και σύγκληση του διοικητικού συμβουλίου

1. Το διοικητικό συμβούλιο συνεδριάζει κάθε φορά που ο νόμος, το καταστατικό ή οι ανάγκες της εταιρείας το απαιτούν.
2. Το διοικητικό συμβούλιο συγκαλείται από τον πρόεδρο ή τον αναπληρωτή του, με πρόσκληση που γνωστοποιείται στα μέλη, του δύο (2) τουλάχιστον εργάσιμες ημέρες πριν από τη συνεδρίαση και πέντε (5) τουλάχιστον εργάσιμες ημέρες αν η συνεδρίαση πρόκειται να διεξαχθεί εκτός της έδρας της εταιρείας. Στην πρόσκληση πρέπει να αναγράφονται με σαφήνεια και τα θέματα της ημερήσιας διάταξης, διαφορετικά η λήψη αποφάσεων επιτρέπεται μόνο εφόσον παρίστανται ή αντιπροσωπεύονται όλα τα μέλη του διοικητικού συμβουλίου και κανείς δεν αντιλέγει στη λήψη αποφάσεων.
3. Τη σύγκληση του διοικητικού συμβουλίου μπορεί να ζητήσουν δύο (2) τουλάχιστον από τα μέλη του με αίτησή τους προς τον πρόεδρο αυτού ή τον αναπληρωτή του, οι οποίοι υποχρεούνται να συγκαλέσουν εγκαίρως το διοικητικό συμβούλιο, ώστε αυτό να συνέλθει εντός προθεσμίας επτά (7) ημερών από την υποβολή της αίτησης. Στην αίτηση πρέπει, με ποινή απαραδέκτου, να αναφέρονται με σαφήνεια και τα θέματα που θα απασχολήσουν το διοικητικό συμβούλιο. Αν δεν συγκληθεί το διοικητικό συμβούλιο από τον πρόεδρο ή τον αναπληρωτή του εντός της παραπάνω προθεσμίας, επιτρέπεται στα μέλη που

³¹ Στην παρ. 4 του άρθρου 90 του ν. 4548/2018 (Α' 104) αντικαθίσταται το πρώτο εδάφιο και η παρ. 4 διαμορφώνεται με το άρθρο 23 παρ. 2 του [Ν.4712/2020](#), ΦΕΚ: 146/Α/23.07.2020

³² Η παρ. 5 του άρθρου 90 του ν. 4548/2018 αντικαθίσταται με το άρθρο 23 παρ. 3 του [Ν.4712/2020](#), ΦΕΚ: 146/Α/23.07.2020

ζήτησαν τη σύγκληση να συγκαλέσουν αυτά το διοικητικό συμβούλιο εντός προθεσμίας πέντε (5) ημερών από τη λήξη της παραπάνω προθεσμίας των επτά (7) ημερών, γνωστοποιώντας τη σχετική πρόσκληση στα λοιπά μέλη του διοικητικού συμβουλίου.

4. Το καταστατικό εταιρειών των οποίων οι μετοχές δεν είναι εισηγμένες σε ρυθμιζόμενη αγορά μπορεί να ορίσει άλλες διατυπώσεις ή βραχύτερες προθεσμίες πρόσκλησης, κατά παρέκκλιση των διατάξεων του παρόντος άρθρου.

Άρθρο 92

Λήψη αποφάσεων από το διοικητικό συμβούλιο

1. Το διοικητικό συμβούλιο βρίσκεται σε απαρτία και συνεδριάζει εγκύρως, όταν παρίστανται ή αντιπροσωπεύονται σε αυτό το ήμισυ πλέον ενός των συμβούλων, ουδέποτε όμως ο αριθμός των παρόντων ή αντιπροσωπευόμενων συμβούλων μπορεί να είναι μικρότερος των τριών (3). Για την εξεύρεση του αριθμού απαρτίας παραλείπεται τυχόν προκύπτον κλάσμα.

2. Εφόσον δεν ορίζει διαφορετικά ο νόμος ή το καταστατικό, οι αποφάσεις του διοικητικού συμβουλίου λαμβάνονται έγκυρα με απόλυτη πλειοψηφία των παρόντων και αντιπροσωπευόμενων μελών. Το καταστατικό μπορεί να ορίζει ότι σε περίπτωση ισοψηφίας υπερисχύει η ψήφος του προέδρου του διοικητικού συμβουλίου.

3. Κάθε σύμβουλος μπορεί να αντιπροσωπεύει εγκύρως μόνον έναν άλλο σύμβουλο.

4. Η αντιπροσώπευση στο διοικητικό συμβούλιο δεν μπορεί ν' ανατεθεί σε πρόσωπα που δεν αποτελούν μέλη του διοικητικού συμβουλίου, εκτός αν η αντιπροσώπευση ανατεθεί σε τυχόν αναπληρωματικό μέλος του διοικητικού συμβουλίου.

Άρθρο 93

Πρακτικά συνεδριάσεων και αποφάσεων διοικητικού συμβουλίου

1. Οι συζητήσεις και αποφάσεις του διοικητικού συμβουλίου καταχωρίζονται περιληπτικά σε ειδικό βιβλίο, που μπορεί να τηρείται και ηλεκτρονικά. Με αίτηση μέλους του διοικητικού συμβουλίου ο πρόεδρος υποχρεούται να καταχωρίσει στα πρακτικά περίληψη της γνώμης του μέλους αυτού. Ο πρόεδρος δικαιούται να αρνηθεί την καταχώριση γνώμης, η οποία αναφέρεται σε ζητήματα προφανώς εκτός ημερήσιας διάταξης, ή το περιεχόμενό της αντίκειται καταφανώς στα χρηστά ήθη ή το νόμο. Στο βιβλίο αυτό καταχωρίζεται επίσης κατάλογος των παραστάτων ή αντιπροσωπευθέντων κατά τη συνεδρίαση μελών του διοικητικού συμβουλίου.

2. Τα πρακτικά του διοικητικού συμβουλίου υπογράφονται από τα παραστάτα μέλη. Σε περίπτωση άρνησης υπογραφής από κάποιο μέλος γίνεται σχετική μνεία στα πρακτικά. Αντίγραφα των πρακτικών εκδίδονται επισήμως από τον πρόεδρο ή άλλο πρόσωπο που ορίζεται προς τούτο από το καταστατικό ή από το διοικητικό συμβούλιο, χωρίς να απαιτείται άλλη επικύρωσή τους. Η εταιρεία φέρει το βάρος απόδειξης ότι οι αποφάσεις του διοικητικού συμβουλίου έλαβαν χώρα την ημερομηνία και ώρα που αναγράφεται στο βιβλίο πρακτικών.

3. Αντίγραφα πρακτικών συνεδριάσεων του διοικητικού συμβουλίου, για τα οποία υπάρχει υποχρέωση καταχώρισής τους στο Γ.Ε.ΜΗ., σύμφωνα με το άρθρο 12 του παρόντος νόμου ή άλλες διατάξεις, υποβάλλονται στην αρμόδια υπηρεσία Γ.Ε.ΜΗ. μέσα σε προθεσμία είκοσι (20) ημερών από τη συνεδρίαση του διοικητικού συμβουλίου.

4. Το βιβλίο πρακτικών του διοικητικού συμβουλίου των εταιρειών, οι μετοχές των οποίων δεν είναι εισηγμένες σε ρυθμιζόμενη αγορά, μπορεί να τηρείται ενιαία με το βιβλίο πρακτικών της γενικής συνέλευσης.

Άρθρο 94

Προσυπογραφή πρακτικού χωρίς συνεδρίαση

1. Η κατάρτιση και υπογραφή πρακτικού από όλα τα μέλη του διοικητικού συμβουλίου ή τους αντιπροσώπους τους ισοδυναμεί με απόφαση του διοικητικού συμβουλίου, ακόμη και αν δεν έχει προηγηθεί συνεδρίαση. Η ρύθμιση αυτή ισχύει και αν όλοι οι σύμβουλοι ή οι αντιπρόσωποί τους συμφωνούν να αποτυπωθεί πλειοψηφική απόφασή τους σε πρακτικό, χωρίς συνεδρίαση. Το σχετικό πρακτικό υπογράφεται από όλους τους συμβούλους.

2. Οι υπογραφές των συμβούλων ή των αντιπροσώπων τους μπορούν να αντικαθίστανται με ανταλλαγή μηνυμάτων μέσω ηλεκτρονικού ταχυδρομείου (email) ή άλλα ηλεκτρονικά μέσα, αν τούτο προβλέπεται στο καταστατικό.

3. Το πρακτικό που καταρτίζεται, σύμφωνα με το παρόν καταχωρίζεται στο βιβλίο πρακτικών, σύμφωνα με το άρθρο 93.

Άρθρο 95

Ελαττωματικές αποφάσεις του διοικητικού συμβουλίου

1. Αποφάσεις του διοικητικού συμβουλίου, το περιεχόμενο των οποίων αντίκειται στο νόμο ή το καταστατικό είναι άκυρες.

2. Αποφάσεις που λήφθηκαν με τρόπο που δεν είναι σύμφωνος με το νόμο ή το καταστατικό είναι επίσης άκυρες, εκτός αν λήφθηκαν ομοφώνως από όλα τα μέλη του διοικητικού συμβουλίου, παρόντα ή νομίμως εκπροσωπούμενα.

3. Την ακυρότητα μπορούν να επικαλεσθούν, εντός έξι (6) μηνών από την καταχώριση της απόφασης στο Γ.Ε.ΜΗ., σύμφωνα με το άρθρο 12, ή από την καταχώρισή της στο βιβλίο πρακτικών, σύμφωνα με το άρθρο 93, τα μέλη του διοικητικού συμβουλίου, τρίτοι δε, μέτοχοι ή μη, αν έχουν προσωπικό και ειδικό έννομο συμφέρον. Αν από την απόφαση προκύπτει διαρκής παραβίαση διατάξεων αναγκαστικού δικαίου, η δυνατότητα επίκλησης δεν υπόκειται σε προθεσμία. Στην περίπτωση αυτή η ακυρότητα μπορεί είτε να προταθεί από τους μετόχους είτε να ληφθεί υπόψη και αυτεπάγγελα από το δικαστήριο.

4. Αποφάσεις του διοικητικού συμβουλίου που αφορούν ζητήματα της παραγράφου 4 του άρθρου 27, της παραγράφου 2 του άρθρου 56, της παραγράφου 1 του άρθρου 71 και των περιπτώσεων α', β' και ε'

της παραγράφου 2 του άρθρου 117 είναι άκυρες ή ακυρώσιμες, με ανάλογη εφαρμογή των άρθρων 137 και 138. Η περίπτωση β' της παραγράφου 2 του άρθρου 137 δεν εφαρμόζεται.

5. Αν η απόφαση του διοικητικού συμβουλίου της οποίας η ακυρότητα αναγνωρίστηκε δικαστικά υπέκειτο σε δημοσιότητα, το ίδιο ισχύει και για τη δικαστική απόφαση που αναγνώρισε την ακυρότητά της.

6. Το παρόν άρθρο δεν επηρεάζει την εφαρμογή των παραγράφων 2 και 3 του άρθρου 86.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β'

ΚΑΘΗΚΟΝΤΑ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ, ΣΥΓΚΡΟΥΣΕΙΣ ΣΥΜΦΕΡΟΝΤΩΝ ΚΑΙ ΕΥΘΥΝΗ

Άρθρο 96

Καθήκοντα διοικητικού συμβουλίου

1. Τα μέλη του διοικητικού συμβουλίου και κάθε τρίτο πρόσωπο, στο οποίο έχουν ανατεθεί από αυτό εξουσίες, σύμφωνα με το άρθρο 87, οφείλουν κατά την άσκηση των καθηκόντων τους και των αρμοδιοτήτων τους να τηρούν το νόμο, το καταστατικό και τις νόμιμες αποφάσεις της γενικής συνέλευσης. Οφείλουν να διαχειρίζονται τις εταιρικές υποθέσεις με σκοπό την προαγωγή του εταιρικού συμφέροντος, να εποπτεύουν την εκτέλεση των αποφάσεων του διοικητικού συμβουλίου και της γενικής συνέλευσης και να ενημερώνουν τα άλλα μέλη του διοικητικού συμβουλίου για τις εταιρικές υποθέσεις.

«2. Τα μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου οφείλουν να τηρούν τα κατά τον νόμο αρχεία, βιβλία και στοιχεία. Έχουν επίσης το συλλογικό καθήκον να εξασφαλίζουν ότι οι ετήσιες χρηματοοικονομικές καταστάσεις, η έκθεση διαχείρισης και, όταν προβλέπεται, σύμφωνα με το άρθρο 152, η δήλωση εταιρικής διακυβέρνησης, οι ενοποιημένες χρηματοοικονομικές καταστάσεις, οι ενοποιημένες εκθέσεις διαχείρισης και η τυχόν ενοποιημένη δήλωση εταιρικής διακυβέρνησης, καθώς και η έκθεση αποδοχών του άρθρου 112 συντάσσονται και δημοσιεύονται, σύμφωνα με τις διατάξεις του νόμου ή, κατά περίπτωση, σύμφωνα με τα διεθνή λογιστικά πρότυπα που έχουν υιοθετηθεί με τον Κανονισμό ΕΚ αριθμ. 1606/2002 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου (L 243), με τον κατ' εξουσιοδότηση Κανονισμό (ΕΕ) 2019/815 της Επιτροπής, της 17ης Δεκεμβρίου 2018, για τη συμπλήρωση της Οδηγίας 2004/109/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου όσον αφορά ρυθμιστικά τεχνικά πρότυπα για τον καθορισμό ενιαίου ηλεκτρονικού μορφότυπου αναφοράς (L 143), καθώς και με τα πρότυπα υποβολής εκθέσεων βιωσιμότητας του άρθρου 154Α.»³³

Άρθρο 97

³³ Στο δεύτερο εδάφιο της παρ. 2 του άρθρου 96 του ν. 4548/2018 (Α' 104), περί καθηκόντων του Διοικητικού Συμβουλίου, επέρχονται οι ακόλουθες τροποποιήσεις: α) πριν από τις λέξεις «έκθεση διαχείρισης» διαγράφεται η λέξη «ετήσια», β) στο τέλος του εδαφίου προστίθενται οι λέξεις «, με τον κατ' εξουσιοδότηση Κανονισμό (ΕΕ) 2019/815 της Επιτροπής, της 17ης Δεκεμβρίου 2018, για τη συμπλήρωση της Οδηγίας 2004/109/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου όσον αφορά ρυθμιστικά τεχνικά πρότυπα για τον καθορισμό ενιαίου ηλεκτρονικού μορφότυπου αναφοράς (L 143), καθώς και με τα πρότυπα υποβολής εκθέσεων βιωσιμότητας του άρθρου 154Α», και η παρ. 2 διαμορφώνεται με το [Α.5 Ν.5164/2024](#) ΦΕΚ: 202/Α/12.12.2024

Υποχρέωση πίστωσης -Συγκρούσεις συμφερόντων

1. Τα μέλη του διοικητικού συμβουλίου και κάθε τρίτο πρόσωπο στο οποίο έχουν ανατεθεί από αυτό αρμοδιότητές του έχουν υποχρέωση πίστωσης απέναντι στην εταιρεία. Οφείλουν ιδίως:

α) Να μην επιδιώκουν ίδια συμφέροντα που αντιβαίνουν στα συμφέροντα της εταιρείας.

β) Να αποκαλύπτουν έγκαιρα και με επάρκεια στα υπόλοιπα μέλη του διοικητικού συμβουλίου τα ίδια συμφέροντά τους, που ενδέχεται να ανακύψουν από συναλλαγές της εταιρείας, οι οποίες εμπίπτουν στα καθήκοντά τους, καθώς και κάθε σύγκρουση των συμφερόντων τους με εκείνα της εταιρείας ή συνδεδεμένων με αυτήν επιχειρήσεων κατά την έννοια του άρθρου 32 του ν. 4308/2014, η οποία ανακύπτει κατά την άσκηση των καθηκόντων τους. Οφείλουν ομοίως να αποκαλύπτουν και κάθε σύγκρουση των συμφερόντων της εταιρείας με τα συμφέροντα των προσώπων της παραγράφου 2 του άρθρου 99, εφόσον έχουν σχέση με τα πρόσωπα αυτά. Ως επαρκής αποκάλυψη θεωρείται εκείνη που περιλαμβάνει περιγραφή τόσο της συναλλαγής όσο και των ιδίων συμφερόντων. Οι εταιρείες δημοσιοποιούν τις περιπτώσεις σύγκρουσης συμφερόντων και τυχόν συμβάσεις που έχουν συναφθεί και εμπίπτουν στο άρθρο 99 στην επόμενη τακτική γενική συνέλευση των μετόχων. Στις εταιρείες με τίτλους εισηγμένους σε ρυθμιζόμενη αγορά η δημοσιοποίηση γίνεται και με την ετήσια έκθεση του διοικητικού συμβουλίου.

γ) Να τηρούν αυστηρή εχεμύθεια για τις εταιρικές υποθέσεις και τα απόρρητα της εταιρείας, τα οποία κατέστησαν γνωστά σ' αυτούς λόγω της ιδιότητάς τους ως συμβούλων.

2. Το καταστατικό της εταιρείας μπορεί να εξειδικεύει περαιτέρω τις υποχρεώσεις της προηγούμενης παραγράφου.

3. Το μέλος του διοικητικού συμβουλίου δεν δικαιούται να ψηφίζει σε θέματα στα οποία υπάρχει σύγκρουση συμφερόντων με την εταιρεία του ίδιου ή προσώπων με τα οποία συνδέεται με σχέση υπαγόμενη στην παράγραφο 2 του άρθρου 99. Στις περιπτώσεις αυτές οι αποφάσεις λαμβάνονται από τα υπόλοιπα μέλη του διοικητικού συμβουλίου, σε περίπτωση δε που η αδυναμία ψήφου αφορά τόσα μέλη, ώστε τα υπόλοιπα να μη σχηματίζουν απαρτία, τα λοιπά μέλη του διοικητικού συμβουλίου, ανεξάρτητα από τον αριθμό τους, οφείλουν να προβούν σε σύγκληση γενικής συνέλευσης με αποκλειστικό σκοπό τη λήψη της συγκεκριμένης απόφασης.

Άρθρο 98

Απαγόρευση ανταγωνισμού

1. Απαγορεύεται στα μέλη του διοικητικού συμβουλίου που συμμετέχουν με οποιονδήποτε τρόπο στη διεύθυνση της εταιρείας, καθώς και στους διευθυντές αυτής, να ενεργούν, χωρίς άδεια της γενικής συνέλευσης ή σχετική πρόβλεψη του καταστατικού, για δικό τους λογαριασμό ή για λογαριασμό τρίτων, πράξεις που υπάγονται στους σκοπούς της εταιρείας, καθώς και να μετέχουν ως ομόρρυθμοι εταίροι ή ως μόνοι μέτοχοι ή εταίροι σε εταιρείες που επιδιώκουν τέτοιους σκοπούς.

2. Σε περίπτωση υπαίτιας παράβασης της απαγόρευσης της προηγούμενης παραγράφου, η εταιρεία δικαιούται να αξιώσει αποζημίωση. Μπορεί όμως, αντί της αποζημίωσης, να απαιτήσει, προκειμένου μεν για πράξεις που έγιναν για λογαριασμό του ίδιου του συμβούλου ή του διευθυντή, να θεωρηθεί ότι οι πράξεις αυτές διενεργήθηκαν για λογαριασμό της εταιρείας, προκειμένου δε για πράξεις που έγιναν

για λογαριασμό τρίτου, να δοθεί στην εταιρεία η αμοιβή για τη μεσολάβηση ή να εκχωρηθεί σε αυτήν η σχετική απαίτηση.

3. Οι απαιτήσεις αυτές παραγράφονται ύστερα από ένα (1) έτος από τότε που οι παραπάνω πράξεις ανακοινώθηκαν σε συνεδρίαση του διοικητικού συμβουλίου ή γνωστοποιήθηκαν στην εταιρεία. Η παραγραφή επέρχεται πάντως πέντε έτη (5) μετά την ενέργεια της απαγορευμένης πράξης.

Άρθρο 99

Διαφάνεια και εποπτεία των συναλλαγών με συνδεδεμένα μέρη

(Άρθρο 9γ της Οδηγίας 2007/36/ΕΚ, Οδηγία 2017/828/ΕΕ)

1. Με την επιφύλαξη των διατάξεων που εκάστοτε διέπουν τις συναλλαγές πιστωτικών και χρηματοδοτικών ιδρυμάτων με πρόσωπα τα οποία έχουν ειδική σχέση με αυτά, καθώς και της παραγράφου 3 του άρθρου 51 του παρόντος νόμου, απαγορεύεται και είναι άκυρη η σύναψη οποιωνδήποτε συμβάσεων της εταιρείας με πρόσωπα της παραγράφου 2 του παρόντος άρθρου, καθώς και η παροχή ασφαλειών και εγγυήσεων προς τρίτους υπέρ των προσώπων αυτών, χωρίς ειδική άδεια παρεχόμενη με απόφαση του διοικητικού συμβουλίου ή, με τους όρους του άρθρου 100, της γενικής συνέλευσης των μετόχων.

2. Η απαγόρευση της παραγράφου 1 ισχύει για τα ακόλουθα πρόσωπα (συνδεδεμένα μέρη):

(α) Επί εταιρειών με μετοχές εισηγμένες σε ρυθμιζόμενη αγορά, τα πρόσωπα που ορίζονται ως συνδεδεμένα με αυτήν κατά το Διεθνές Λογιστικό Πρότυπο 24, καθώς και τα νομικά πρόσωπα που ελέγχονται από αυτά, σύμφωνα με το Διεθνές Λογιστικό Πρότυπο 27.

(β) Ως προς τις λοιπές εταιρείες, τα μέλη του διοικητικού συμβουλίου, τα πρόσωπα που ελέγχουν την εταιρεία, τα στενά μέλη οικογένειας των προσώπων αυτών, όπως αυτά ορίζονται στο Παράρτημα Α' του ν. 4308/2014, καθώς και τα νομικά πρόσωπα που ελέγχονται από τους παραπάνω. Ένα φυσικό ή νομικό πρόσωπο θεωρείται ότι ελέγχει την εταιρεία, αν συντρέχει μια από τις περιπτώσεις του άρθρου 32 του ν. 4308/2014.

(γ) Τα πρόσωπα, ως προς τα οποία έχει επεκταθεί με καταστατική πρόβλεψη η εφαρμογή του παρόντος άρθρου και των άρθρων 100 και 101 και, ιδίως, τους γενικούς διευθυντές και τους διευθυντές της εταιρείας.

3. Η παράγραφος 1 του παρόντος άρθρου δεν ισχύει προκειμένου για:

(α) Πράξεις που δεν εξέρχονται των ορίων των τρεχουσών συναλλαγών της εταιρείας με τα πρόσωπα της παραγράφου 2. Ως τρέχουσες συναλλαγές νοούνται εκείνες, που είναι συνήθεις σε σχέση με τις εργασίες και το αντικείμενο της επιχειρηματικής δραστηριότητας της εταιρείας, ως προς το είδος και το μέγεθός τους και συνάπτονται με τους συνήθεις όρους της αγοράς. Επί εταιρείας με μετοχές εισηγμένες σε ρυθμιζόμενη αγορά, το διοικητικό συμβούλιο θεσπίζει εσωτερική διαδικασία για την περιοδική αξιολόγηση του κατά πόσον πληρούνται οι συγκεκριμένες προϋποθέσεις. Τα πρόσωπα της παραγράφου 2 του παρόντος άρθρου δεν συμμετέχουν στην αξιολόγηση αυτή.

(β) Συμβάσεις που αφορούν τις αποδοχές των μελών του διοικητικού συμβουλίου της εταιρείας, του γενικού διευθυντή και του τυχόν αναπληρωτή του, καθώς και των διοικητικών στελεχών της, όπως αυτά

ορίζονται στο Διεθνές Λογιστικό Πρότυπο, 24 ως προς τις οποίες εφαρμόζονται οι διατάξεις των άρθρων 109 έως 114.

(γ) Συμβάσεις που συνήφθησαν από πιστωτικά ιδρύματα βάσει μέτρων που αποσκοπούν στη διαφύλαξη της σταθερότητάς τους, κατόπιν έγκρισης της αρμόδιας αρχής που είναι υπεύθυνη για την προληπτική εποπτεία.

(δ) Συμβάσεις της εταιρείας με τους μετόχους της, εφόσον η δυνατότητα κατάρτισης προσφέρεται σε όλους τους μετόχους της εταιρείας, με τους ίδιους όρους, και διασφαλίζεται η ίση μεταχείριση όλων των μετόχων και η προστασία των συμφερόντων της εταιρείας.

(ε) Συμβάσεις της εταιρείας με εκατό τοις εκατό (100%) θυγατρική της ή θυγατρική, στην οποία δεν μετέχει κανένα πρόσωπο συνδεδεμένο, σύμφωνα με την παράγραφο 2 ή συμβάσεις παροχής ασφαλειών ή εγγυήσεων υπέρ αυτών.

«στ) Συμβάσεις της εταιρείας με θυγατρική ή ασφάλειες ή εγγυήσεις υπέρ θυγατρικής, οι οποίες συνάπτονται ή παρέχονται προς το συμφέρον της εταιρείας, της θυγατρικής της και των μετόχων τους που δεν είναι συνδεδεμένα μέρη, συμπεριλαμβανομένων των μετόχων μειοψηφίας, ή από τις οποίες δεν κινδυνεύουν τα συμφέροντα τούτων. Στην περίπτωση αυτή συντάσσεται έκθεση από τα πρόσωπα της παραγράφου 1 του άρθρου 101, η οποία αξιολογεί κατά πόσον υπάρχει επαρκής προστασία των συμφερόντων αυτών. Αναφορά στο περιεχόμενο της έκθεσης γίνεται στο Προσάρτημα, σύμφωνα με την παράγραφο 31 του άρθρου 29 του ν. 4308/2014. Τα προηγούμενα «δύο»³⁴ εδάφια δεν εφαρμόζονται σε εταιρείες με μετοχές μη εισηγμένες σε ρυθμιζόμενη αγορά.»³⁵

(ζ) Συναλλαγές που εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής του άρθρου 19.

«4. Εξαιρούνται από την εφαρμογή της παραγράφου 1 συναλλαγές, ως προς τις οποίες ο νόμος προϋποθέτει έγκριση από τη γενική συνέλευση, εφόσον οι σχετικές νομοθετικές διατάξεις αντιμετωπίζουν ειδικώς και προστατεύουν επαρκώς τη δίκαιη μεταχείριση όλων των μετόχων, των συμφερόντων της εταιρείας και των μετόχων που δεν αποτελούν συνδεδεμένα μέρη, συμπεριλαμβανομένων των μετόχων μειοψηφίας.»³⁶

5. Τεκμαίρεται ότι σύμβαση της εταιρείας με τα πρόσωπα της παραγράφου 2 του παρόντος άρθρου δεν είναι συνήθης ως προς το μέγεθός της, αν η αξία της αποτιμάται τουλάχιστον σε δέκα τοις εκατόν (10%) του ενεργητικού της εταιρείας, σύμφωνα με τον τελευταίο δημοσιευμένο ισολογισμό και, αν τέτοιος δεν υπάρχει, σύμφωνα με ισολογισμό που συντάσσεται προς το σκοπό αυτό. Επί εταιρείας με μετοχές εισηγμένες σε ρυθμιζόμενη αγορά, η υπέρβαση του ποσοστού αυτού αποκλείει το χαρακτηρισμό της συναλλαγής ως τρέχουσας, κατά την έννοια της παραγράφου 3 περίπτωση α' του παρόντος άρθρου. Για τον υπολογισμό του ανωτέρω ποσοτικού ορίου λαμβάνονται υπόψη στο σύνολό τους αθροιστικά οι συναλλαγές που ολοκληρώθηκαν με το συνδεδεμένο μέρος ή άλλο πρόσωπο άμεσα ή έμμεσα ελεγχόμενο από αυτό, κατά το ίδιο οικονομικό έτος.

Άρθρο 100

³⁴ Στο τελευταίο εδάφιο της περίπτωσης στ' της παρ. 3 του άρθρου 99 του ν. 4548/2018 μετά τις λέξεις «Τα προηγούμενα» προστέθηκε η λέξη «δύο», με το άρθρο 57 παρ.1 του [Ν.4609/2019](#)-ΦΕΚ: 67/Α/3.5.2019.

³⁵ Η περίπτωση στ' της παραγράφου 3 του άρθρου 99 αντικαταστάθηκε με το άρθρο 49, παρ.5 του Ν.4587/2018, ΦΕΚ-218/Α/24.12.2018. Ισχύς από 1η Ιανουαρίου 2019.

³⁶ Η παράγραφος 4 του άρθρου 99 αντικαταστάθηκε με το άρθρο 49, παρ.5 του Ν.4587/2018, ΦΕΚ-218/Α/24.12.2018. Ισχύς από 1η Ιανουαρίου 2019.

Χορήγηση άδειας για την κατάρτιση συναλλαγής με συνδεδεμένο μέρος

(Άρθρο 9γ της Οδηγίας 2007/36/ΕΚ, Οδηγία 2017/828/ΕΕ)

1. Η άδεια κατάρτισης συναλλαγής της εταιρείας με συνδεδεμένο μέρος ή παροχής ασφαλειών και εγγυήσεων προς τρίτους υπέρ του συνδεδεμένου μέρους, σύμφωνα με το προηγούμενο άρθρο, παρέχεται με απόφαση του διοικητικού συμβουλίου, η οποία ισχύει για έξι (6) μήνες. Επί επαναλαμβανόμενων συμβάσεων με το ίδιο πρόσωπο μπορεί να δοθεί ενιαία άδεια σύναψης, που ορίζει τα χαρακτηριστικά των συμβάσεων και ισχύει για ένα (1) έτος.
2. Η αρμοδιότητα του διοικητικού συμβουλίου για τη χορήγηση άδειας δεν μπορεί να αποτελέσει αντικείμενο ανάθεσης, σύμφωνα με το άρθρο 87. Σε περίπτωση εφαρμογής της παραγράφου 3 του άρθρου 97, ή εφόσον αυτό ζητηθεί από την μειοψηφία των μετόχων, σύμφωνα με την επόμενη παράγραφο, η ανωτέρω άδεια παρέχεται από τη γενική συνέλευση των μετόχων.
3. Εντός δέκα (10) ημερών από τη δημοσίευση της ανακοίνωσης της χορήγησης άδειας από το διοικητικό συμβούλιο κατά την παράγραφο 2 του άρθρου 101, μέτοχοι που εκπροσωπούν το ένα εικοστό (1/20) του κεφαλαίου, μπορούν να ζητήσουν τη σύγκληση γενικής συνέλευσης για να αποφασίσει αυτή για το ζήτημα της παροχής της άδειας. Το καταστατικό μπορεί να μειώσει το ποσοστό αυτό μέχρι το ένα τις εκατό (1%) του κεφαλαίου. Η σύμβαση της παραγράφου 1 του άρθρου 99 ή η παροχή εγγύησης ή ασφάλειας, για την οποία χορηγήθηκε άδεια από το διοικητικό συμβούλιο θεωρείται οριστικά έγκυρη μόνο μετά την άπρακτη παρέλευση της προθεσμίας των δέκα (10) ημερών ή τη λήψη της άδειας από τη γενική συνέλευση ή την έγγραφη δήλωση του συνόλου των μετόχων προς την εταιρεία ότι δεν προτίθενται να ζητήσουν τη σύγκληση της γενικής συνέλευσης.
4. Αν μέχρι να χορηγηθεί άδεια από τη γενική συνέλευση, έχει ήδη συναφθεί η σύμβαση της παραγράφου 1 του άρθρου 99 ή έχει παρασχεθεί η εγγύηση ή η ασφάλεια, τότε η χορήγηση της άδειας από την γενική συνέλευση ματαιώνεται, αν αντιταχθούν σε αυτήν μέτοχοι που εκπροσωπούν το ένα εικοστό (1/20) του εκπροσωπούμενου στη συνέλευση κεφαλαίου. Το καταστατικό μπορεί να μειώσει το ποσοστό αυτό μέχρι το ένα τις εκατό (1%) του κεφαλαίου.
5. Στην περίπτωση που η συναλλαγή αφορά μέτοχο της εταιρείας, ο συγκεκριμένος μέτοχος δεν μετέχει στην ψηφοφορία της γενικής συνέλευσης και δεν υπολογίζεται για το σχηματισμό της απαρτίας και της πλειοψηφίας. Ομοίως δεν μετέχουν στην ψηφοφορία άλλοι μέτοχοι, με τους οποίους ο αντισυμβαλλόμενος συνδέεται με σχέση υπαγόμενη στην παράγραφο 2 του άρθρου 99. **«Η παρούσα δεν εφαρμόζεται: (α) σε εταιρίες με μετοχές μη εισηγμένες σε ρυθμιζόμενη αγορά και (β) επί εταιριών με εισηγμένες μετοχές, αν η άδεια του διοικητικού συμβουλίου σύμφωνα με την παράγραφο 1 δόθηκε με τη συμφωνία της πλειοψηφίας των ανεξάρτητων μελών τούτου. Σε κάθε περίπτωση η χορήγηση της άδειας από τη γενική συνέλευση ματαιώνεται, αν αντιταχθούν σε αυτήν μέτοχοι που εκπροσωπούν το ένα τρίτο (1/3) του εκπροσωπούμενου στη συνέλευση κεφαλαίου.»³⁷**
6. Αν η άδεια σύναψης της σύμβασης δόθηκε από τη γενική συνέλευση, τυχόν τροποποιήσεις της μπορούν να γίνουν με άδεια του διοικητικού συμβουλίου, εκτός αν η γενική συνέλευση επιφυλάχθηκε να παρέχει η ίδια την άδεια και σε αυτές.

Άρθρο 101

³⁷ Στο τέλος της παραγράφου 5 του άρθρου 100 προστέθηκαν εδάφια με το άρθρο 49, παρ. 7 του Ν.4587/2018, ΦΕΚ-218/Α/24.12.2018. Ισχύς από 1η Ιανουαρίου 2019.

«Δημοσιότητα των συναλλαγών με συνδεδεμένα μέρη

(παρ. 2 άρθρου 9γ της Οδηγίας 2007/36/ΕΚ, παρ. 4 άρθρου 1 της Οδηγίας (ΕΕ) 2017/828)».³⁸

1. Επί εταιρείας με μετοχές εισηγμένες σε ρυθμιζόμενη αγορά η απόφαση του διοικητικού συμβουλίου ή της γενικής συνέλευσης του προηγούμενου άρθρου λαμβάνεται με βάση έκθεση ορκωτού ελεγκτή λογιστή ή ελεγκτικής εταιρείας ή άλλου ανεξάρτητου προς την εταιρεία τρίτου μέρους, η οποία αξιολογεί κατά πόσον η συναλλαγή είναι δίκαιη και εύλογη για την εταιρεία και τους μετόχους που δεν αποτελούν συνδεδεμένο μέρος, συμπεριλαμβανομένων των μετόχων μειοψηφίας της εταιρείας, και εξηγεί τις παραδοχές στις οποίες βασίζεται αυτή, μαζί με τις μεθόδους που χρησιμοποιήθηκαν. Τα πρόσωπα της παραγράφου 2 του άρθρου 99 δεν συμμετέχουν στην κατάρτιση της έκθεσης.

2. Το διοικητικό συμβούλιο ανακοινώνει την παροχή άδειας για την κατάρτιση συναλλαγής είτε από το ίδιο είτε από τη γενική συνέλευση, καθώς και την άπρακτη παρέλευση της προθεσμίας της παραγράφου 3 του άρθρου 100. Η ανακοίνωση αυτή υποβάλλεται σε δημοσιότητα πριν από την ολοκλήρωση της συναλλαγής. Ανακρίβεια της ανακοίνωσης δεν αντιτάσσεται στους τρίτους, εκτός αν η εταιρεία αποδείξει ότι οι τρίτοι γνώριζαν την ανακρίβεια αυτή.

«3. Η ανακοίνωση της παρ. 2 περιλαμβάνει κατ' ελάχιστον πληροφορίες:

α) ως προς τη φύση της σχέσης της εταιρείας με το συνδεδεμένο μέρος,

αα) το όνομα ή, κατά περίπτωση, την επωνυμία του συνδεδεμένου μέρους,

β) την ημερομηνία και την αξία της συναλλαγής,

γ) κάθε άλλη πληροφορία που είναι αναγκαία για να αξιολογηθεί κατά πόσον η συναλλαγή είναι δίκαιη και εύλογη για την εταιρεία και τα πρόσωπα που δεν αποτελούν συνδεδεμένο μέρος, συμπεριλαμβανομένων των μετόχων μειοψηφίας.

Επί εταιρείας με μετοχές εισηγμένες σε ρυθμιζόμενη αγορά, η ανωτέρω ανακοίνωση συνοδεύεται από την έκθεση της παρ. 1. Στις διατυπώσεις δημοσιότητας υποβάλλεται επίσης η συναλλαγή που συνάπτεται μεταξύ του συνδεδεμένου με την εταιρεία προσώπου και θυγατρικής της.»³⁹

4. Συμβάσεις που συνάπτονται μεταξύ του μοναδικού μετόχου και της εταιρείας καταχωρίζονται στα πρακτικά της γενικής συνέλευσης ή του διοικητικού συμβουλίου ή καταρτίζονται εγγράφως με ποινή ακυρότητας. Η διάταξη του προηγούμενου εδαφίου δεν εφαρμόζεται στις τρέχουσες συναλλαγές της εταιρείας κατά την έννοια της παραγράφου 3 του άρθρου 99.

5. Οι διατάξεις του παρόντος άρθρου ισχύουν με την επιφύλαξη των κανόνων σχετικά με τη δημοσιοποίηση προνομιακών πληροφοριών, όπως αναφέρονται στο άρθρο 17 του Κανονισμού (ΕΕ) αριθμ. 596/2014 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου (L173).

Άρθρο 102**Ευθύνη μελών του διοικητικού συμβουλίου**

³⁸Στο άρθρο 101 του ν. 4548/2018 (Α' 104), περί δημοσιότητας των συναλλαγών με συνδεδεμένα μέρη, ο τίτλος αντικαταστάθηκε με το άρθρο 115 παρ.1 του Ν.5317/2026 ΦΕΚ: 108/Α/10.07.2026

³⁹Στην παρ. 3 του άρθρου 101 του ν. 4548/2018, προστίθεται περ. αα) και, μετά από νομοτεχνικές βελτιώσεις, η παρ. 3 διαμορφώθηκε με το άρθρο 115 παρ.2 του Ν.5317/2026 ΦΕΚ: 108/Α/10.07.2026

1. Κάθε μέλος του διοικητικού συμβουλίου ευθύνεται έναντι της εταιρείας για ζημία που αυτή υφίσταται λόγω πράξης ή παράλειψης που συνιστά παράβαση των καθηκόντων του.
2. Η ευθύνη αυτή δεν υφίσταται, αν το μέλος του διοικητικού συμβουλίου αποδείξει ότι κατέβαλε κατά την άσκηση των καθηκόντων του την επιμέλεια του συνετού επιχειρηματία που δραστηριοποιείται σε παρόμοιες συνθήκες. Η επιμέλεια αυτή κρίνεται με βάση και την ιδιότητα κάθε μέλους και τα καθήκοντα που του έχουν ανατεθεί κατά το νόμο, το καταστατικό ή με απόφαση των αρμόδιων εταιρικών οργάνων.
3. Αν από κοινή πράξη περισσότερων μελών του διοικητικού συμβουλίου προήλθε ζημία ή αν για την ίδια ζημία ευθύνονται παράλληλα περισσότεροι, ενέχονται όλοι εις ολόκληρον. Το ίδιο ισχύει και αν έχουν ενεργήσει περισσότεροι συγχρόνως ή διαδοχικά και δεν μπορεί να εξακριβωθεί τίνος η πράξη επέφερε τη ζημία. Το δικαστήριο όμως μπορεί να αποφασίσει για επιμερισμό της ευθύνης μεταξύ των υπευθύνων, ανάλογα με τη βαρύτητα της πράξης, το βαθμό του πταίσματος και την κατανομή των καθηκόντων των μελών του διοικητικού συμβουλίου. Το δικαστήριο μπορεί να ρυθμίσει και το δικαίωμα αναγωγής των υπευθύνων μεταξύ τους.
4. Η ευθύνη κατά το παρόν άρθρο δεν υφίσταται προκειμένου για πράξεις ή παραλείψεις που στηρίζονται σε σύννομη απόφαση της γενικής συνέλευσης ή που αφορούν εύλογη επιχειρηματική απόφαση, η οποία ελήφθη (α) με καλή πίστη, (β) με βάση επαρκή, για τις συγκεκριμένες συνθήκες, πληροφόρηση και (γ) με αποκλειστικό κριτήριο την εξυπηρέτηση του εταιρικού συμφέροντος. Τα στοιχεία αυτά κρίνονται με αναφορά στο χρόνο λήψης της απόφασης. Τα μέλη του διοικητικού συμβουλίου φέρουν το βάρος απόδειξης των προϋποθέσεων της παρούσας παραγράφου. Επίσης το δικαστήριο μπορεί να θεωρήσει ότι δεν υφίσταται ευθύνη προκειμένου για πράξεις ή παραλείψεις που στηρίζονται σε εισήγηση ή γνώμη ανεξάρτητου οργάνου ή επιτροπής, που λειτουργεί στην εταιρεία, σύμφωνα με το νόμο.
5. Οι διατάξεις του παρόντος άρθρου και των άρθρων 103 έως 108 εφαρμόζονται και ως προς την ευθύνη των προσώπων που ενεργούν πράξεις διαχείρισης και εκπροσώπησης, σύμφωνα με το άρθρο 87, ή των οποίων η πράξη διορισμού ως μελών του διοικητικού συμβουλίου είναι ελαττωματική.
6. Οι αξιώσεις της εταιρείας κατά το παρόν άρθρο παραγράφονται μετά τριετία από την τέλεση της πράξης ή την παράλειψη. Η παραγραφή αναστέλλεται ενόσω ο υπεύθυνος έχει την ιδιότητα του μέλους του διοικητικού συμβουλίου ή εκείνη της προηγούμενης παραγράφου. Σε κάθε περίπτωση η παραγραφή επέρχεται μετά πάροδο δεκαετίας από την τέλεση της πράξης ή την παράλειψη.
7. Η εταιρεία μπορεί, με απόφαση του διοικητικού συμβουλίου, να παραιτηθεί των αξιώσεών της προς αποζημίωση ή να συμβιβασθεί για αυτές μετά πάροδο δύο (2) ετών από τη γένεση της αξίωσης και μόνο εφόσον συγκατατίθεται η γενική συνέλευση και δεν αντιτίθεται μειοψηφία που εκπροσωπεί το ένα δέκατο (1/10) του εκπροσωπούμενου στη συνέλευση κεφαλαίου. Μετά την άσκηση της αγωγής, η παραπάνω παραίτηση ή ο συμβιβασμός μπορούν να λάβουν χώρα οποτεδήποτε, εφόσον συγκατατίθεται η γενική συνέλευση και δεν αντιτίθεται το ένα εικοστό (1/20) του εκπροσωπούμενου στη συνέλευση κεφαλαίου. Στην συνέλευση αυτή καλείται να παραστεί και ο ειδικός εκπρόσωπος που τυχόν έχει οριστεί.

Άσκηση των αξιώσεων της εταιρείας

Το διοικητικό συμβούλιο έχει την υποχρέωση έγκαιρης, πλήρους και επιμελούς άσκησης των αξιώσεων της εταιρείας κατά των προσώπων που έχουν ευθύνη, σύμφωνα με το άρθρο 102, σταθμίζοντας το εταιρικό συμφέρον. Το διοικητικό συμβούλιο οφείλει να παρέχει στους μετόχους εξηγήσεις για την τυχόν μη άσκηση των αξιώσεων.

Άρθρο 104

Άσκηση των αξιώσεων της εταιρείας ύστερα από αίτημα της μειοψηφίας

1. Μέτοχοι που εκπροσωπούν το ένα εικοστό (1/20) του καταβεβλημένου μετοχικού κεφαλαίου έχουν δικαίωμα να υποβάλουν εγγράφως προς το διοικητικό συμβούλιο αίτηση με αντικείμενο την άσκηση των αξιώσεων της εταιρείας κατά το άρθρο 103. Το καταστατικό της εταιρείας μπορεί να μειώσει το παραπάνω ποσοστό. Οι αιτούντες πρέπει να αποδείξουν ότι έχουν καταστεί μέτοχοι έξι (6) μήνες πριν από την υποβολή της αίτησης.

2. Η αίτηση της προηγούμενης παραγράφου αναφέρει τις πληροφορίες που κατέχουν οι αιτούντες μέτοχοι ως προς τα πραγματικά περιστατικά που στοιχειοθετούν κατά την κρίση τους την ευθύνη μελών του διοικητικού συμβουλίου και τη ζημία της εταιρείας. Στην αίτησή τους οι μέτοχοι θέτουν εύλογη προθεσμία, εντός της οποίας το διοικητικό συμβούλιο οφείλει να αξιολογήσει το περιεχόμενο της αίτησης και να αποφασίσει αν η εταιρεία θα ασκήσει αγωγή για τις αξιώσεις που περιγράφει η αίτηση αυτή. Η ανωτέρω προθεσμία δεν μπορεί να είναι μικρότερη από ένα (1) μήνα από τότε που η αίτηση υποβλήθηκε στο διοικητικό συμβούλιο.

3. Το διοικητικό συμβούλιο αποφασίζει επί του αιτήματος των μετόχων, αφού λάβει υπόψη του τις παρατηρήσεις και εξηγήσεις των μελών εκείνων του διοικητικού συμβουλίου, που κατονομάζονται στην αίτηση των μετόχων. Τα μέλη του διοικητικού συμβουλίου που κατονομάζονται στην αίτηση, δεν έχουν δικαίωμα ψήφου στη συνεδρίαση του διοικητικού συμβουλίου για τη λήψη απόφασης επί του αιτήματος των μετόχων. Αν η αδυναμία ψήφου αφορά τόσα μέλη, ώστε τα υπόλοιπα να μη σχηματίζουν απαρτία, το διοικητικό συμβούλιο θεωρείται ότι δεν λαμβάνει απόφαση, κατά παρέκκλιση από τα οριζόμενα στην παράγραφο 3 του άρθρου 97, και εφαρμόζονται οι διατάξεις του άρθρου 105. Η απόφαση του διοικητικού συμβουλίου επί της αιτήσεως των μετόχων, καθώς και το γεγονός της ενδεχόμενης αδυναμίας λήψεως αποφάσεως από το διοικητικό συμβούλιο, κοινοποιείται στους αιτούντες με επιμέλεια του ιδίου και με επιβάρυνση της εταιρείας.

4. Σε περίπτωση που η αίτηση της παραγράφου 1 υποβληθεί από την πλειοψηφία των μετόχων, το διοικητικό συμβούλιο υποχρεούται να προβεί αμελλητί στην άσκηση της εταιρικής αγωγής.

Άρθρο 105

Διορισμός ειδικού εκπροσώπου για άσκηση της αγωγής

1. Αν:

- (α) το διοικητικό συμβούλιο απορρίψει εν όλω ή εν μέρει την αίτηση της μειοψηφίας, ή
- (β) παρέλθει άπρακτη η προθεσμία του εδαφίου β' της παραγράφου 2 του άρθρου 104, ή
- (γ) παρέλθουν τέσσερις (4) μήνες από την απόφαση του διοικητικού συμβουλίου που αποφάσισε την άσκηση της αγωγής, χωρίς να έχει ασκηθεί η αγωγή, όπως αποφασίστηκε από το διοικητικό συμβούλιο, ή
- (δ) το διοικητικό συμβούλιο δεν μπορεί να λάβει απόφαση επί της αιτήσεως της μειοψηφίας, ή
- (ε) στην περίπτωση της παραγράφου 4 του άρθρου 104, η εταιρεία δεν ασκεί αμελλητί την αγωγή, η πλειοψηφία των μετόχων που υπέβαλαν το αίτημα του προηγούμενου άρθρου έχουν δικαίωμα, εντός δύο (2) μηνών από την κατά το εδάφιο γ' της παραγράφου 3 του άρθρου 104 κοινοποίηση της απόφασης του διοικητικού συμβουλίου ή από την άπρακτη παρέλευση των ανωτέρω προθεσμιών των περιπτώσεων α' και γ', να υποβάλουν αίτημα ενώπιον του μονομελούς πρωτοδικείου με αντικείμενο το διορισμό ειδικού εκπροσώπου για την άσκηση αγωγής κατά των μελών του διοικητικού συμβουλίου, σύμφωνα με τα αναφερόμενα στην αίτηση της μειοψηφίας του άρθρου 104.
2. Η αίτηση των μετόχων της παραγράφου 1 εκδικάζεται κατά τη διαδικασία της εκούσιας δικαιοδοσίας και κοινοποιείται προς την εταιρεία και το μέλος ή τα μέλη του διοικητικού συμβουλίου, που κατονομάζονται στην αίτηση. Παρεμβάσεις, πρόσθετες και κύριες, ενώπιον του δικαστηρίου ασκούνται και με δήλωση που καταχωρίζεται στα πρακτικά. Το δικαστήριο κάνει δεκτή την αίτηση των μετόχων και ορίζει ειδικό εκπρόσωπο, εφόσον δεν συντρέχει προφανώς υπέρτερο συμφέρον της εταιρείας, που να δικαιολογεί τη μη διεξαγωγή δικαστικού αγώνα σε βάρος των μελών του διοικητικού συμβουλίου. Η απόφαση του δικαστηρίου αναφέρει την ιστορική βάση που θα διερευνήσει ο ειδικός εκπρόσωπος, ώστε να ασκήσει την αγωγή κατά των προσώπων του άρθρου 102.
3. Ως ειδικός εκπρόσωπος μπορεί να ορισθεί ένας εκ των μετόχων που υποβάλλουν την αίτηση του παρόντος άρθρου ενώπιον του μονομελούς πρωτοδικείου ή και τρίτο πρόσωπο. Το δικαστήριο δεν δεσμεύεται ως προς την επιλογή του ειδικού εκπροσώπου από τις προτάσεις των αιτούντων. Η απόφαση του δικαστηρίου μπορεί να ορίζει και αναπληρωτή ειδικό εκπρόσωπο.
4. Ο ειδικός εκπρόσωπος έχει ως ειδική και μόνη εξουσία την άσκηση της αγωγής κατά των προσώπων του άρθρου 102 και τη διεξαγωγή της σχετικής δίκης μέχρι την αμετάκλητη περάτωσή της με επιμέλεια και ταχύτητα. Καθ' όλο αυτό το χρονικό διάστημα ο ειδικός εκπρόσωπος εκπροσωπεί κατ' αποκλειστικότητα την εταιρεία για τις ανάγκες της σχετικής δίκης και μόνο. Ο ειδικός εκπρόσωπος έχει εξουσία πρόσβασης σε έγγραφα και πληροφορίες, η γνώση των οποίων είναι κατά εύλογη κρίση απαραίτητη για την άσκηση της αγωγής και τη διεξαγωγή της σχετικής δίκης.
5. Κατά την άσκηση των εξουσιών του, ο ειδικός εκπρόσωπος δεσμεύεται από τη δικαστική απόφαση περί ορισμού του όσον αφορά την ιστορική βάση που θα διερευνήσει για την άσκηση της αγωγής κατά των προσώπων του άρθρου 102. Η δέσμευση αυτή δεν περιορίζει την ευχέρεια του ειδικού εκπροσώπου να διαμορφώσει τους ισχυρισμούς της εταιρείας ως προς τη νομική βάση, την υπαιτιότητα ή την αιτιώδη συνάφεια και να προσδιορίσει την έκταση των αξιώσεών της, σύμφωνα με το άρθρο 102. Επίσης ο ειδικός εκπρόσωπος έχει υποχρέωση εχεμύθειας, όπως και τα μέλη του διοικητικού συμβουλίου. Το δικαστήριο μπορεί να του επιδικάσει εύλογη αμοιβή.
6. Αν, πριν ασκήσει την αγωγή, ο ειδικός εκπρόσωπος καταλήξει στο συμπέρασμα ότι για οποιοδήποτε λόγο δεν υπάρχει ευθύνη προς αποζημίωση, γνωστοποιεί τούτο στο διοικητικό συμβούλιο, που έχει την

υποχρέωση να πληροφορήσει σχετικά τους μετόχους που ζήτησαν την άσκηση της αγωγής. Οι μέτοχοι αυτοί έχουν δικαίωμα να επανέλθουν με νεότερη αίτηση, η παραγραφή όμως δεν αναστέλλεται.

7. Σε περίπτωση κατ' ουσίαν απόρριψης της αγωγής σε πρώτο ή δεύτερο βαθμό, το διοικητικό συμβούλιο ύστερα από εισήγηση του ειδικού εκπροσώπου, μπορεί να παραιτηθεί των ενδίκων μέσων.

Άρθρο 106

Λοιπές διατάξεις

1. Η υποβολή της αίτησης της παραγράφου 1 του άρθρου 104 αναστέλλει την παραγραφή της παραγράφου 6 του άρθρου 102. Η παραγραφή συνεχίζεται μετά την έκδοση της απόφασης του μονομελούς πρωτοδικείου επί της αιτήσεως των μετόχων.

2. Η απόφαση του δικαστηρίου που κάνει δεκτή την αίτηση των μετόχων κατά το άρθρο 105, κοινοποιείται με επιμέλεια των αιτούντων και με δαπάνες της εταιρείας στον ειδικό εκπρόσωπο και στην εταιρεία.

3. Η δαπάνη της δίκης για το διορισμό του ειδικού εκπροσώπου και τη διεξαγωγή του δικαστικού αγώνα, καθώς και η αμοιβή του ειδικού εκπροσώπου βαρύνουν την εταιρεία.

Άρθρο 107

Ευθύνη για άμεση ζημία τρίτων

Οι διατάξεις των προηγούμενων άρθρων 102 έως 106 δεν επηρεάζουν την ευθύνη των μελών του διοικητικού συμβουλίου για άμεση ζημία μετόχων ή τρίτων και δεν θίγουν την ευθύνη των μελών του διοικητικού συμβουλίου κατά το άρθρο 98 του Πτωχευτικού Κώδικα.

Άρθρο 108

Έγκριση συνολικής διαχείρισης

1. Με απόφαση της γενικής συνέλευσης, που λαμβάνεται με φανερή ψηφοφορία μετά την έγκριση των ετήσιων χρηματοοικονομικών καταστάσεων, μπορεί να εγκρίνεται η συνολική διαχείριση που έλαβε χώρα κατά την αντίστοιχη χρήση. Παραίτηση όμως της εταιρείας από αξιώσεις της κατά των μελών του διοικητικού συμβουλίου ή άλλων προσώπων ή συμβιβασμός της εταιρείας με αυτούς μπορεί να λάβει χώρα μόνο με τις προϋποθέσεις της παραγράφου 7 του άρθρου 102. Κατά τη δίκη για αποζημίωση της εταιρείας λόγω ευθύνης των μελών του διοικητικού συμβουλίου κατά τα άρθρα 102 και επ. συνεκτιμάται η παραπάνω έγκριση.

2. Στην ψηφοφορία περί έγκρισης της συνολικής διαχείρισης, σύμφωνα με την παράγραφο 1 του παρόντος άρθρου δικαιούνται να μετέχουν τα μέλη του διοικητικού συμβουλίου μόνο με μετοχές, των οποίων είναι κύριοι, ή ως αντιπρόσωποι άλλων μετόχων, εφόσον όμως έχουν λάβει σχετική

εξουσιοδότηση με ρητές και συγκεκριμένες οδηγίες ψήφου. Το ίδιο ισχύει και για τους υπαλλήλους της εταιρείας.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Γ΄

ΑΜΟΙΒΕΣ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ

Άρθρο 109

Διαδικασία και προϋποθέσεις χορήγησης αμοιβών

1. Τα μέλη του διοικητικού συμβουλίου δικαιούνται να λάβουν αμοιβή ή άλλες παροχές, σύμφωνα με το νόμο και τα οριζόμενα στο καταστατικό και, κατά περίπτωση, την πολιτική αποδοχών της εταιρείας. **«Αμοιβή ή παροχή που χορηγείται σε μέλος του διοικητικού συμβουλίου και δεν ρυθμίζεται στον νόμο ή το καταστατικό βαρύνει την εταιρεία μόνο αν εγκριθεί με ειδική απόφαση της γενικής συνέλευσης με την επιφύλαξη των οριζομένων στα άρθρα 110 έως 112.»⁴⁰**

2. Αμοιβή συνιστάμενη σε συμμετοχή στα κέρδη της χρήσεως παρέχεται μόνον αν αυτό προβλέπεται στο καταστατικό. Το ύψος της ανωτέρω αμοιβής προσδιορίζεται με απόφαση της γενικής συνέλευσης, η οποία αποφασίζει με απλή απαρτία και πλειοψηφία. Αμοιβή χορηγούμενη από τα κέρδη της χρήσεως λαμβάνεται από το υπόλοιπο των καθαρών κερδών που απομένει μετά την αφαίρεση των νόμιμων κρατήσεων για τακτικό αποθεματικό και τη διανομή του ελάχιστου μερίσματος υπέρ των μετόχων. **«Επί εταιρειών με μετοχές εισηγμένες σε ρυθμιζόμενη αγορά η παρούσα παράγραφος ισχύει με την επιφύλαξη των οριζομένων στα άρθρα 110 έως 112.»⁴¹**

3. Αμοιβή σε μέλη του διοικητικού συμβουλίου για υπηρεσίες προς την εταιρεία βάσει ειδικής σχέσης, όπως ενδεικτικώς, από σύμβαση εργασίας, έργου ή εντολής καταβάλλεται με τις προϋποθέσεις των άρθρων 99 έως 101.

4. Η γενική συνέλευση μπορεί να επιτρέψει προκαταβολή αμοιβής για το χρονικό διάστημα μέχρι την επόμενη τακτική γενική συνέλευση. Η προκαταβολή της αμοιβής τελεί υπό την αίρεση της έγκρισής της από την επόμενη τακτική γενική συνέλευση.

5. Με την εξαίρεση των αμοιβών της παραγράφου 3, αμοιβή ή παροχή που καταβλήθηκε ή αποφασίστηκε να καταβληθεί σε συγκεκριμένο μέλος του διοικητικού συμβουλίου κατά τα ανωτέρω, μπορεί να μειωθεί από το δικαστήριο αν, με τις υφιστάμενες συνθήκες, είναι κατά εύλογη κρίση υπέρογκη και αντιτάχθηκαν στην απόφαση αυτή μέτοχοι που εκπροσωπούν το ένα δέκατο (1/10) του κεφαλαίου. Η αίτηση προς το δικαστήριο υποβάλλεται εντός αποκλειστικής προθεσμίας δύο (2) μηνών από την έγκριση της γενικής συνέλευσης από μετόχους που εκπροσωπούν το ένα εικοστό (1/20) του μετοχικού κεφαλαίου και αντιτάχθηκαν στην απόφαση αυτή. Το δικαστήριο εκδικάζει την ανωτέρω αίτηση κατά τη διαδικασία της εκούσιας δικαιοδοσίας και αποφαινεται λαμβάνοντας υπόψη, ιδίως, τις αρμοδιότητες και τις ευθύνες του συμβούλου, τις προσπάθειες που έχει καταβάλει, το επίπεδο αντίστοιχων αμοιβών των συμβούλων σε άλλες παρόμοιες εταιρείες, και την κατάσταση, την απόδοση και τις προοπτικές της εταιρείας.

⁴⁰ Το δεύτερο εδάφιο της παραγράφου 1 του άρθρου 109 αντικαταστάθηκε με το άρθρο 49, παρ.8 του Ν.4587/2018, ΦΕΚ-218/Α/24.12.2018. Ισχύς από 1η Ιανουαρίου 2019.

⁴¹ Το τελευταίο εδάφιο της παραγράφου 2 του άρθρου 109 αντικαταστάθηκε με το άρθρο 49, παρ.9 του Ν.4587/2018, ΦΕΚ-218/Α/24.12.2018. Ισχύς από 1η Ιανουαρίου 2019.

Άρθρο 110

«Πολιτική αποδοχών

(παρ. 2 άρθρου 9α της Οδηγίας 2007/36/ΕΚ, παρ. 4 άρθρου 1 της Οδηγίας (ΕΕ) 2017/828)». ⁴²

1. Εταιρείες με μετοχές εισηγμένες σε ρυθμιζόμενη αγορά υποχρεούνται να θεσπίζουν πολιτική αποδοχών για τα μέλη του διοικητικού συμβουλίου και, αν υπάρχει, για τον γενικό διευθυντή ή τον αναπληρωτή του. Η αναφορά στο παρόν άρθρο και στα άρθρα 111 και 112 στο διοικητικό συμβούλιο περιλαμβάνει και τον γενικό διευθυντή και τον τυχόν αναπληρωτή του. Με καταστατική διάταξη μπορεί να ορίζεται ότι οι διατάξεις του παρόντος άρθρου και των άρθρων 111 και 112 εφαρμόζονται: (α) και σε διοικητικά στελέχη, όπως αυτά ορίζονται στο Διεθνές Λογιστικό Πρότυπο 24 παράγραφος 9, καθώς (β) και σε εταιρείες με μετοχές μη εισηγμένες σε ρυθμιζόμενη αγορά.

2. Η πολιτική αποδοχών υποβάλλεται στην έγκριση της γενικής συνέλευσης. Η ψήφος των μετόχων επί της πολιτικής αποδοχών είναι δεσμευτική. ~~«Στη σχετική ψηφοφορία δεν μετέχουν τα μέλη του διοικητικού συμβουλίου που έχουν συγχρόνως την ιδιότητα του μετόχου, τα οποία δεν υπολογίζονται για το σχηματισμό της απαρτίας και της πλειοψηφίας.»~~ ⁴³

Η διάρκεια ισχύος της εγκεκριμένης πολιτικής αποδοχών δεν μπορεί να υπερβαίνει τα τέσσερα (4) έτη από την έγκρισή της από τη γενική συνέλευση. Οι εταιρείες υποχρεούνται να υποβάλουν την πολιτική αποδοχών προς έγκριση στη γενική συνέλευση κάθε φορά που σημειώνεται ουσιώδης μεταβολή των συνθηκών με τις οποίες καταρτίστηκε η εγκεκριμένη πολιτική αποδοχών και σε κάθε περίπτωση ανά τέσσερα (4) έτη από την έγκρισή της.

«3. Σε περίπτωση κατά την οποία δεν υπάρχει πολιτική αποδοχών, η εταιρεία συνεχίζει να καταβάλλει τις αμοιβές των μελών του διοικητικού της συμβουλίου, όπως αυτές είχαν κατά την προηγούμενη εταιρική χρήση. Σε περίπτωση που δεν υπάρχει συμφωνία για τις αποδοχές των μελών του διοικητικού συμβουλίου για την προηγούμενη εταιρική χρήση, η εταιρεία καταβάλλει αμοιβές, σύμφωνα με τις μέχρι τότε ισχύουσες πρακτικές της, κατά τα προβλεπόμενα στο άρθρο 109, έως την επόμενη γενική συνέλευση. Το διοικητικό συμβούλιο υποβάλλει αναθεωρημένη πολιτική αποδοχών προς έγκριση από την επόμενη γενική συνέλευση.» ⁴⁴

4. Σε περίπτωση κατά την οποία η εταιρεία διαθέτει εγκεκριμένη από τη γενική συνέλευση πολιτική αποδοχών και η γενική συνέλευση δεν εγκρίνει την προτεινόμενη νέα πολιτική αποδοχών, η εταιρεία μπορεί να συνεχίσει να καταβάλλει τις αμοιβές των μελών του διοικητικού συμβουλίου μόνο, σύμφωνα με την προηγούμενη, εγκεκριμένη πολιτική αποδοχών και να υποβάλει αναθεωρημένη πολιτική αποδοχών προς έγκριση από την επόμενη γενική συνέλευση.

⁴² Στο άρθρο 110 του ν. 4548/2018, περί πολιτικής αποδοχών, ο τίτλος αντικαταστάθηκε με την παρ.3 του Ν.5317/2026 ΦΕΚ: 108/Α/10.07.2026

⁴³ Το τρίτο εδάφιο της παραγράφου 2 του άρθρου 110 καταργήθηκε με το άρθρο 49, παρ.10 του Ν.4587/2018, ΦΕΚ-218/Α/24.12.2018. Ισχύς από 1η Ιανουαρίου 2019.

⁴⁴ Στο τρίτο εδάφιο της παρ. 3 του άρθρου 110 του ν. 4548/2018, οι λέξεις «μπορεί να υποβάλει» αντικαθίστανται από τις λέξεις «υποβάλλει» και η παρ. 3 διαμορφώθηκε με την παρ.4 του Ν.5317/2026 ΦΕΚ: 108/Α/10.07.2026

5. Η εγκεκριμένη πολιτική αποδοχών μαζί με την ημερομηνία και τα αποτελέσματα της ψηφοφορίας υποβάλλεται σε διατυπώσεις δημοσιότητας και παραμένει διαθέσιμη στο διαδικτυακό τόπο της εταιρείας, χωρίς χρέωση, τουλάχιστον για όσο χρονικό διάστημα αυτή ισχύει.

6. Σε εξαιρετικές περιστάσεις επιτρέπεται προσωρινά η παρέκκλιση από την εγκεκριμένη πολιτική αποδοχών, με την προϋπόθεση ότι: (α) η πολιτική αποδοχών ορίζει τις διαδικαστικές προϋποθέσεις, με τις οποίες μπορεί να εφαρμοστεί παρέκκλιση από το περιεχόμενό της, (β) η πολιτική αποδοχών ορίζει τα στοιχεία της, ως προς τα οποία μπορεί να εφαρμοστεί η παρέκκλιση και (γ) η παρέκκλιση αυτή είναι αναγκαία για τη μακροπρόθεσμη εξυπηρέτηση των συμφερόντων της εταιρείας στο σύνολό της ή για τη διασφάλιση της βιωσιμότητάς της.

~~«7. Εφόσον δεν υπάρχει πρόβλεψη στην πολιτική αποδοχών κατά τα οριζόμενα στην παράγραφο 6 του παρόντος άρθρου, παρέκκλιση από την εγκεκριμένη πολιτική αποδοχών επιτρέπεται με τους όρους της παραγράφου 5 του άρθρου 109.»⁴⁵~~

«Άρθρο 111⁴⁶

Περιεχόμενο της πολιτικής αποδοχών

(παρ. 6 άρθρου 9α της Οδηγίας 2007/36/EK, παρ. 4 άρθρου 1 της Οδηγίας (ΕΕ) 2017/828)

1. Η πολιτική αποδοχών του προηγούμενου άρθρου περιγράφει με τρόπο σαφή και κατανοητό κατ' ελάχιστο τα εξής:

α) τον τρόπο με τον οποίο η συγκεκριμένη πολιτική αποδοχών συνεισφέρει στην επιχειρηματική στρατηγική, στα μακροπρόθεσμα συμφέροντα και τη βιωσιμότητα της εταιρείας,

β) τις διαφορετικές συνιστώσες για τη χορήγηση σταθερών και μεταβλητών αποδοχών πάσης φύσης, στα μέλη του διοικητικού συμβουλίου, συμπεριλαμβανομένων των δικαιωμάτων προαίρεσης, του δικαιώματος συμμετοχής των μελών του διοικητικού συμβουλίου στα κέρδη της εταιρείας και όλων των επιμισθίων και άλλων επιδομάτων οποιασδήποτε μορφής, τα οποία μπορεί να χορηγούνται σε αυτά, υποδεικνύοντας τα αντίστοιχα σχετικά ποσοστά, γ) τον τρόπο με τον οποίο ελήφθησαν υπόψη κατά τον καθορισμό της πολιτικής αποδοχών οι μισθολογικές και εργασιακές συνθήκες των εργαζομένων της εταιρείας,

δ) σαφή, περιεκτικά και διαφοροποιημένα κριτήρια για τη χορήγηση των υπό β), μεταβλητών αποδοχών και ιδίως τα κριτήρια χρηματοοικονομικής και μη απόδοσης που εφαρμόζονται για τη χορήγηση των μεταβλητών αποδοχών, συμπεριλαμβανομένων, όπου κρίνεται σκόπιμο, των κριτηρίων που σχετίζονται με την εταιρική κοινωνική ευθύνη, ε) τις μεθόδους με τις οποίες εκτιμάται ο βαθμός στον οποίον πληρούνται τα ανωτέρω, υπό δ), κριτήρια απόδοσης και σε περίπτωση χορήγησης αποδοχών βάσει μετοχών, τις περιόδους κατοχύρωσης και, όπου κρίνεται σκόπιμο, τη διατήρηση μετοχών μετά από την κατοχύρωση, καθώς και επεξήγηση του τρόπου που αυτές οι αμοιβές συμβάλλουν στην επίτευξη των στόχων της περ. α),

⁴⁵ Η παράγραφος 7 του άρθρου 110 καταργήθηκε με το άρθρο 49, παρ.11 του Ν.4587/2018, ΦΕΚ-218/Α/24.12.2018. Ισχύς από 1η Ιανουαρίου 2019.

⁴⁶ Στο άρθρο 111 του ν. 4548/2018, περί περιεχομένου της πολιτικής αποδοχών, επέρχονται οι ακόλουθες τροποποιήσεις: α) ο τίτλος αντικαθίσταται, β) στην περ. ε) της παρ. 1, μετά τη λέξη «κατοχύρωση», προστίθενται οι λέξεις «καθώς και επεξήγηση του τρόπου που αυτές οι αμοιβές συμβάλλουν στην επίτευξη των στόχων της περ. α),», γ) στην παρ. 2, γα) στο πρώτο εδάφιο, οι λέξεις «η σχετική έκθεση του διοικητικού συμβουλίου πρέπει να περιγράφει και να επεξηγεί όλες τις μεταβολές στην πολιτική αποδοχών» αντικαθίστανται από τις λέξεις «στην αναθεωρημένη πολιτική περιγράφονται και επεξηγούνται όλες οι σημαντικές μεταβολές», γβ) στο δεύτερο εδάφιο, οι λέξεις «Στη σχετική απόφαση της γενικής συνέλευσης των μετόχων πρέπει να περιγράφεται» αντικαθίστανται από τις λέξεις «Επιπλέον, περιγράφεται και» και, μετά από νομοτεχνικές βελτιώσεις, το άρθρο 111 διαμορφώθηκε με το άρθρο 115 παρ.5 του Ν.5317/2026 ΦΕΚ: 108/Α/10.07.2026

στ) τις προϋποθέσεις για την αναβολή της καταβολής των μεταβλητών αποδοχών και τη χρονική διάρκεια αυτής, καθώς και τις προϋποθέσεις ανάκτησης των μεταβλητών αποδοχών από την εταιρεία,

ζ) τη διάρκεια των συμβάσεων της εταιρείας με τα μέλη του διοικητικού συμβουλίου και τις ισχύουσες προθεσμίες προειδοποίησης, τα βασικά χαρακτηριστικά της συμπληρωματικής σύνταξης ή των προγραμμάτων πρόωρης συνταξιοδότησης των μελών του διοικητικού συμβουλίου και τους όρους καταγγελίας των συμβάσεων, καθώς επίσης τις πληρωμές που συνδέονται με την καταγγελία των συμβάσεων,

η) τυχόν δικαιώματα συμμετοχής των μελών σε προγράμματα διάθεσης μετοχών της εταιρείας,

θ) τη διαδικασία λήψης αποφάσεων για την έγκριση και τον προσδιορισμό του περιεχομένου της πολιτικής αποδοχών, τις διαδικαστικές προϋποθέσεις για την επανεξέταση, την αναθεώρηση και την εφαρμογή της, με ιδιαίτερη αναφορά στα μέτρα για την αποφυγή ή τη διαχείριση συγκρούσεων συμφερόντων και στον ρόλο της επιτροπής αποδοχών και άλλων σχετικών επιτροπών, εφόσον υπάρχουν τέτοιες.

2. Σε περίπτωση αναθεώρησης της πολιτικής αποδοχών, στην αναθεωρημένη πολιτική περιγράφονται και επεξηγούνται όλες οι σημαντικές μεταβολές. Επιπλέον, περιγράφεται και ο τρόπος με τον οποίο ελήφθησαν υπόψη οι ψήφοι και οι απόψεις των μετόχων επί της πολιτικής και των εκθέσεων, από την τελευταία ψηφοφορία σχετικά με την πολιτική αποδοχών κατά τη γενική συνέλευση των μετόχων και εντεύθεν.»

«Άρθρο 112

Έκθεση αποδοχών

(περ. α) και στ) δευτέρου εδαφίου παρ. 1 άρθρου 9β της Οδηγίας 2007/36/ΕΚ, παρ. 4 άρθρου 1 της Οδηγίας (ΕΕ) 2017/828)».⁴⁷

1. Η εταιρεία με μετοχές εισηγμένες σε ρυθμιζόμενη αγορά υποχρεούται να καταρτίζει σαφή και κατανοητή έκθεση αποδοχών, η οποία περιέχει ολοκληρωμένη επισκόπηση του συνόλου των αποδοχών που ρυθμίζονται στην πολιτική του άρθρου 110 για το τελευταίο οικονομικό έτος. Στην έκθεση περιλαμβάνονται και τα πάσης φύσεως επιδόματα που χορηγήθηκαν ή οφείλονταν στα πρόσωπα, οι αποδοχές των οποίων έχουν συμπεριληφθεί στην πολιτική αποδοχών του άρθρου 110, κατά το τελευταίο οικονομικό έτος, ανεξαρτήτως αν πρόκειται για νεοεκλεγέντα ή παλαιότερα μέλη του διοικητικού συμβουλίου.

«2. Η έκθεση αποδοχών περιέχει, κατ' ελάχιστον τις ακόλουθες πληροφορίες όσον αφορά τις αποδοχές κάθε επιμέρους μέλους του διοικητικού συμβουλίου:

α) το σύνολο των αποδοχών που έχουν χορηγηθεί ή καταβληθεί, με ανάλυση στις επιμέρους συνιστώσες τους, τα σχετικά ποσοστά των σταθερών και των μεταβλητών αποδοχών, συμπεριλαμβανομένων των αποδοχών της παραγράφου 2 του άρθρου 109, και επεξήγηση του τρόπου εφαρμογής των κριτηρίων απόδοσης και του τρόπου με τον οποίο οι συνολικές αποδοχές

⁴⁷ Στο άρθρο 112 του ν. 4548/2018, περί έκθεσης αποδοχών, ο τίτλος αντικαταστάθηκε με το άρθρο 115 παρ.6 του Ν.5317/2026 ΦΕΚ: 108/Α/10.07.2026

συμμορφώνονται με την εγκεκριμένη πολιτική αποδοχών, περιλαμβανομένης της συμβολής τους στη μακροπρόθεσμη απόδοση της εταιρείας,

β) την ετήσια μεταβολή των αποδοχών των μελών του διοικητικού συμβουλίου, της απόδοσης της εταιρείας και των μέσων αποδοχών των εργαζομένων πλήρους απασχόλησης της εταιρείας, εκτός των στελεχών, κατά τα τελευταία πέντε (5) οικονομικά έτη τουλάχιστον, με κοινή παρουσίαση των εν λόγω στοιχείων, ώστε να διευκολύνεται η σύγκριση των στοιχείων από τους μετόχους,

γ) τυχόν αποδοχές πάσης φύσης από οποιαδήποτε εταιρεία ανήκει στον ίδιο όμιλο, όπως ορίζεται στο άρθρο 32 του ν. 4308/2014,

δ) τον αριθμό μετοχών και δικαιωμάτων προαίρεσης για μετοχές που έχουν χορηγηθεί ή προσφερθεί στα μέλη του διοικητικού συμβουλίου και τις κύριες προϋποθέσεις άσκησης των δικαιωμάτων, συμπεριλαμβανομένων της τιμής και της ημερομηνίας άσκησης, καθώς και οποιαδήποτε μεταβολή,

ε) τυχόν ασκηθέντα δικαιώματα προαίρεσης από μέρους του διοικητικού συμβουλίου στο πλαίσιο των προγραμμάτων διάθεσης μετοχών της εταιρείας,

στ) πληροφορίες για τη χρήση της δυνατότητας ανάκτησης μεταβλητών αποδοχών,

ζ) πληροφορίες σχετικά με τυχόν παρεκκλίσεις από την εφαρμογή της πολιτικής αποδοχών κατ' εφαρμογή της παρ. 6 του άρθρου 110, με επεξήγηση της εξαιρετικής φύσης των περιστάσεων και την ένδειξη των συγκεκριμένων στοιχείων της πολιτικής αποδοχών, έναντι των οποίων σημειώθηκε η παρέκκλιση.»⁴⁸

3. Η έκθεση αποδοχών του τελευταίου οικονομικού έτους υποβάλλεται προς συζήτηση στην τακτική γενική συνέλευση, ως αντικείμενο της ημερήσιας διάταξης. Η ψήφος των μετόχων όσον αφορά την έκθεση αποδοχών είναι συμβουλευτική. Το διοικητικό συμβούλιο οφείλει να επεξηγεί στην επόμενη έκθεση αποδοχών, τον τρόπο με τον οποίο ελήφθη υπόψη το ανωτέρω αποτέλεσμα της ψηφοφορίας κατά την τακτική γενική συνέλευση.

4. Μετά τη γενική συνέλευση και με την επιφύλαξη της παραγράφου 5 του παρόντος άρθρου, οι εταιρείες καθιστούν αμελλητί διαθέσιμη στο κοινό την έκθεση αποδοχών στον διαδικτυακό τους τόπο, χωρίς χρέωση, για περίοδο δέκα (10) ετών. Τυχόν διατήρηση της έκθεσης αποδοχών στον διαδικτυακό τόπο για μεγαλύτερο της δεκαετίας χρονικό διάστημα, επιτρέπεται με την προϋπόθεση ότι η έκθεση αποδοχών δεν περιέχει πλέον δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα για τα μέλη του διοικητικού συμβουλίου. Οι ελεγκτές της εταιρείας ελέγχουν, αν και κατά πόσον έχουν παρασχεθεί οι πληροφορίες του παρόντος άρθρου.

5. Οι εταιρείες δεν περιλαμβάνουν στην έκθεση αποδοχών ειδικές κατηγορίες δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα κατά την έννοια του άρθρου 9 παρ. 1 του Κανονισμού (ΕΕ) 2016/679 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου (L 119/1) ή δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα που αφορούν την οικογενειακή κατάσταση των μελών του διοικητικού συμβουλίου της εταιρείας. Οι εταιρείες επεξεργάζονται δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα των μελών του διοικητικού συμβουλίου που περιλαμβάνονται στην έκθεση αποδοχών βάσει του παρόντος άρθρου προς το σκοπό της αύξησης της εταιρικής διαφάνειας όσον αφορά τις αποδοχές των μελών του διοικητικού συμβουλίου, με στόχο την ενίσχυση της λογοδοσίας των μελών και της εποπτείας των μετόχων επί των αποδοχών αυτών. Με την

⁴⁸Στην παρ. 2 του άρθρου 112 του ν. 4548/2018, επέρχονται οι ακόλουθες τροποποιήσεις: α) στην περ. α), μετά τις λέξεις «συμμορφώνονται με την εγκεκριμένη πολιτική αποδοχών», προστίθενται οι λέξεις «περιλαμβανομένης της συμβολής τους στη μακροπρόθεσμη απόδοση της εταιρείας», β) στην περ. ζ), οι λέξεις «της παραγράφου 7» αντικαθίστανται από τις λέξεις «της παρ. 6» και, μετά από νομοτεχνικές βελτιώσεις, η παρ. 2 διαμορφώθηκε με το άρθρο 115 παρ.7 του Ν.5317/2026 ΦΕΚ: 108/Α/10.07.2026

επιφύλαξη τυχόν μεγαλύτερης προθεσμίας που προβλέπεται από ειδική διάταξη, οι εταιρείες δεν δημοσιοποιούν δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα που περιλαμβάνονται στην έκθεση αποδοχών, βάσει του παρόντος άρθρου, μετά την πάροδο δέκα (10) ετών από τη δημοσίευση της έκθεσης αποδοχών.

6. Τα μέλη του διοικητικού συμβουλίου διασφαλίζουν ότι η έκθεση αποδοχών καταρτίζεται και δημοσιεύεται, σύμφωνα με τις απαιτήσεις των διατάξεων του παρόντος άρθρου. Η ευθύνη τους εξαιτίας παράβασης των διατάξεων του παρόντος άρθρου είναι συλλογική.

«7. Η παράγραφος 5 του άρθρου 109 εφαρμόζεται και στις αποδοχές που καθορίζονται στην έκθεση αποδοχών. Η προθεσμία των δύο (2) μηνών αρχίζει από την ψηφοφορία επί της έκθεσης αποδοχών σύμφωνα με την παράγραφο 3.»⁴⁹

Άρθρο 113

Πρόγραμμα διάθεσης μετοχών σε μέλη του διοικητικού συμβουλίου και το προσωπικό

1. Με απόφαση της γενικής συνέλευσης, που λαμβάνεται με αυξημένη απαρτία και πλειοψηφία, μπορεί να θεσπισθεί πρόγραμμα διάθεσης μετοχών στα μέλη του διοικητικού συμβουλίου και το προσωπικό της εταιρείας, καθώς και των συνδεδεμένων με αυτήν εταιρειών κατά την έννοια του άρθρου 32 του ν. 4308/2014, με τη μορφή δικαιώματος προαίρεσης (option) απόκτησης μετοχών, κατά τους όρους της απόφασης αυτής, περίληψη της οποίας υποβάλλεται σε δημοσιότητα. Ως δικαιούχοι μπορούν να ορισθούν και πρόσωπα που παρέχουν στην εταιρεία υπηρεσίες σε σταθερή βάση.

2. Η συνολική ονομαστική αξία των μετοχών που διατίθενται κατά την παρούσα παράγραφο δεν επιτρέπεται να υπερβαίνει, συνολικά, το ένα δέκατο (1/10) του κεφαλαίου, που είναι καταβεβλημένο κατά την ημερομηνία της απόφασης της γενικής συνέλευσης. Η απόφαση της γενικής συνέλευσης προβλέπει αν για την ικανοποίηση του δικαιώματος προαίρεσης η εταιρεία θα προβεί σε αύξηση του μετοχικού της κεφαλαίου ή αν θα χρησιμοποιήσει μετοχές που αποκτά ή έχει αποκτήσει, σύμφωνα με το άρθρο 49. Σε κάθε περίπτωση, η απόφαση της γενικής συνέλευσης πρέπει να ορίζει τον ανώτατο αριθμό μετοχών που μπορεί να αποκτηθούν ή να εκδοθούν, αν οι δικαιούχοι ασκήσουν το παραπάνω δικαίωμα, την τιμή διάθεσης ή τη μέθοδο προσδιορισμού της, τους όρους διάθεσης των μετοχών στους δικαιούχους, και τους δικαιούχους ή τις κατηγορίες αυτών, με την επιφύλαξη της παραγράφου 2 του άρθρου 35, τη διάρκεια του προγράμματος, καθώς και κάθε άλλο συναφή όρο. Με την ίδια απόφαση της γενικής συνέλευσης μπορεί να ανατίθεται στο διοικητικό συμβούλιο ο καθορισμός των δικαιούχων ή των κατηγοριών αυτών, ο τρόπος άσκησης του δικαιώματος και οποιοσδήποτε άλλος όρος του προγράμματος διάθεσης μετοχών.

3. Το διοικητικό συμβούλιο, σύμφωνα με τους όρους του προγράμματος, εκδίδει στους δικαιούχους που άσκησαν το δικαίωμά τους πιστοποιητικά δικαιώματος απόκτησης μετοχών και, ανά ημερολογιακό τρίμηνο κατ' ανώτατο όριο, παραδίδει τις μετοχές που έχουν ήδη εκδοθεί ή εκδίδει και παραδίδει τις μετοχές στους παραπάνω δικαιούχους, αυξάνοντας το κεφάλαιο της εταιρείας και τροποποιώντας αντίστοιχα το καταστατικό. Επίσης πιστοποιεί την αύξηση του κεφαλαίου και τηρεί τις διατυπώσεις δημοσιότητας. Η απόφαση του διοικητικού συμβουλίου για την αύξηση του κεφαλαίου και την

⁴⁹ Στο άρθρο 112 προστέθηκε παράγραφος 7, με το άρθρο 49, παρ. 12 του Ν.4587/2018, ΦΕΚ-218/Α/24.12.2018. Ισχύς από 1η Ιανουαρίου 2019.

πιστοποίηση της καταβολής του λαμβάνεται ανά ημερολογιακό τρίμηνο, κατά παρέκκλιση των οριζόμενων στο άρθρο 20. Στις αυξήσεις αυτές του κεφαλαίου δεν εφαρμόζεται το άρθρο 26.

4. Η γενική συνέλευση, με απόφασή της που λαμβάνεται με αυξημένη απαρτία και πλειοψηφία και υποβάλλεται σε δημοσιότητα, μπορεί να εξουσιοδοτεί το διοικητικό συμβούλιο να θεσπίζει πρόγραμμα διάθεσης μετοχών, με τις προϋποθέσεις των προηγούμενων παραγράφων, αυξάνοντας ενδεχομένως το κεφάλαιο και λαμβάνοντας όλες τις άλλες σχετικές αποφάσεις. Η εξουσιοδότηση αυτή ισχύει για πέντε (5) έτη, εκτός αν η γενική συνέλευση ορίσει συντομότερο χρόνο ισχύος αυτής και είναι ανεξάρτητη από τις εξουσίες του διοικητικού συμβουλίου της παραγράφου 1 του άρθρου 24. Η απόφαση του διοικητικού συμβουλίου λαμβάνεται με τους όρους των παραπάνω παραγράφων.

5. Η παράγραφος 1 του παρόντος άρθρου δεν εφαρμόζεται επί εταιρειών με μετοχές εισηγμένες σε ρυθμιζόμενη αγορά, εφόσον το πρόγραμμα διάθεσης μετοχών περιλαμβάνεται στην εγκεκριμένη πολιτική αποδοχών.

Άρθρο 114

Δωρεάν διάθεση μετοχών σε μέλη του διοικητικού συμβουλίου και το προσωπικό

1. Με απόφαση της γενικής συνέλευσης που λαμβάνεται με αυξημένη απαρτία και πλειοψηφία μπορεί να αποφασίζεται η δωρεάν διάθεση μετοχών στα μέλη του διοικητικού συμβουλίου και το προσωπικό της εταιρείας, καθώς και των συνδεδεμένων με αυτήν εταιρειών κατά την έννοια του άρθρου 32 του ν. 4308/2014. Ως δικαιούχοι μπορούν να οριστούν και πρόσωπα που παρέχουν στην εταιρεία υπηρεσίες σε σταθερή βάση. Περίληψη της απόφασης υποβάλλεται σε δημοσιότητα.

2. Για το σκοπό της προηγούμενης παραγράφου η εταιρεία είτε διαθέτει ίδιες μετοχές που αποκτώνται ή έχουν ήδη αποκτηθεί, σύμφωνα με την παράγραφο 3 του άρθρου 49 είτε εκδίδει νέες μετοχές με κεφαλαιοποίηση μη διανεμηθέντων κερδών ή διανεμητών αποθεματικών ή διαφοράς από την έκδοση μετοχών υπέρ το άρτιο. Η απόφαση της γενικής συνέλευσης πρέπει να ορίζει τον αριθμό των μετοχών που θα διατεθούν και το κατά πόσο θα πρόκειται για ίδιες ή για νέες μετοχές, την κατηγορία των μετοχών που θα διατεθούν, τους όρους της διάθεσης, όπως ιδίως την τυχόν υποχρέωση διακράτησης των μετοχών για ορισμένο χρονικό διάστημα, τους δικαιούχους ή τις κατηγορίες τους και κάθε άλλο συναφή όρο. Με την ίδια απόφαση της γενικής συνέλευσης μπορεί να ανατίθεται στο διοικητικό συμβούλιο ο καθορισμός των δικαιούχων ή των κατηγοριών τους και οποιοσδήποτε άλλος όρος.

3. Η ονομαστική αξία των μετοχών που διατίθενται κατά το άρθρο αυτό αθροιζόμενη με την ονομαστική αξία των μετοχών που ενδέχεται να διατεθούν με βάση τυχόν εκκρεμή δικαιώματα προαίρεσης απόκτησης μετοχών του άρθρου 113, δεν επιτρέπεται να υπερβαίνει συνολικά το ένα δέκατο (1/10) του κεφαλαίου που είναι καταβεβλημένο κατά την ημερομηνία της απόφασης της γενικής συνέλευσης.

4. Η διάθεση μετοχών του παρόντος άρθρου μπορεί να συνδυάζεται με εκείνη του άρθρου 113. Η παράγραφος 1 του παρόντος άρθρου δεν εφαρμόζεται επί εταιρειών με μετοχές εισηγμένες σε ρυθμιζόμενη αγορά, εφόσον το πρόγραμμα διάθεσης μετοχών περιλαμβάνεται στην εγκεκριμένη πολιτική αποδοχών.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Δ΄

ΜΟΝΟΜΕΛΕΣ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟ ΟΡΓΑΝΟ

Άρθρο 115

Δυνατότητα διορισμού μονομελούς διοικητικού οργάνου (σύμβουλος-διαχειριστής)

1. Αντί διοικητικού συμβουλίου, το καταστατικό μπορεί να προβλέπει το διορισμό μονομελούς διοικητικού οργάνου (σύμβουλος-διαχειριστής), εκλεγόμενου από τη γενική συνέλευση. Ο σύμβουλος-διαχειριστής είναι πάντοτε φυσικό πρόσωπο.
2. Ο διορισμός, οι προϋποθέσεις εκλογιμότητας, η θητεία, οι αρμοδιότητες, τα καθήκοντα, οι εξουσίες, ο διορισμός αναπληρωματικού συμβούλου-διαχειριστή, η αστική και ποινική ευθύνη και η αμοιβή του συμβούλου-διαχειριστή και τα συναφή θέματα διέπονται από τους κανόνες που ισχύουν για το διοικητικό συμβούλιο, στο βαθμό που είναι συμβατές με το χαρακτήρα του συμβούλου - διαχειριστή, ως μονομελούς οργάνου.
3. Όπου υπάρχει υποχρέωση μέλους του διοικητικού συμβουλίου για ενημέρωση των άλλων μελών τούτου, ο σύμβουλος-διαχειριστής οφείλει να ενημερώνει τους μετόχους είτε σε γενική συνέλευση είτε και ατομικά, με τήρηση της αρχής της ισότιμης μεταχείρισης. Η αρμοδιότητα παροχής άδειας σύναψης συμβάσεων του συμβούλου-διαχειριστή με την εταιρεία, σύμφωνα με το άρθρο 99, ανήκει στη γενική συνέλευση.
4. Στο βιβλίο πρακτικών καταχωρίζονται οι αποφάσεις του συμβούλου-διαχειριστή που δεν αφορούν θέματα τρέχουσας διαχείρισης ή συνιστούν πράξεις καταχωριστέες στο Γ.Ε.ΜΗ. Ως προς τις αποφάσεις αυτές ισχύει αναλογικά και το άρθρο 95.
5. Κατά τα λοιπά όπου γίνεται αναφορά στον παρόντα ή άλλους νόμους στο διοικητικό συμβούλιο νοείται και ο σύμβουλος-διαχειριστής ανώνυμης εταιρείας κατά το παρόν άρθρο.
6. Το παρόν άρθρο δεν εφαρμόζεται στις μεγάλες και μεσαίες εταιρείες, ούτε σε εταιρείες με μετοχές εισηγμένες σε ρυθμιζόμενη αγορά.

ΤΜΗΜΑ ΕΒΔΟΜΟ

ΓΕΝΙΚΗ ΣΥΝΕΛΕΥΣΗ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α΄

ΑΡΜΟΔΙΟΤΗΤΕΣ ΤΗΣ ΓΕΝΙΚΗΣ ΣΥΝΕΛΕΥΣΗΣ ΚΑΙ ΤΡΟΠΟΙ ΛΗΨΗΣ ΤΩΝ ΑΠΟΦΑΣΕΩΝ

Άρθρο 116

Η γενική συνέλευση ως ανώτατο εταιρικό όργανο

Η γενική συνέλευση των μετόχων είναι το ανώτατο όργανο της εταιρείας και δικαιούται να αποφασίζει για κάθε εταιρική υπόθεση, σύμφωνα με τον παρόντα νόμο. Οι αποφάσεις της δεσμεύουν και τους απόντες ή διαφωνούντες μετόχους.

Άρθρο 117

Αποκλειστική αρμοδιότητα της γενικής συνέλευσης

1. Η γενική συνέλευση είναι μόνη αρμόδια να αποφασίζει για:

- α) Τροποποιήσεις του καταστατικού. Ως τροποποιήσεις θεωρούνται και οι αυξήσεις, τακτικές ή έκτακτες, και οι μειώσεις του κεφαλαίου.
- β) Εκλογή μελών του διοικητικού συμβουλίου και ελεγκτών.
- γ) Την έγκριση της συνολικής διαχείρισης κατά το άρθρο 108 και την απαλλαγή των ελεγκτών.
- δ) Έγκριση των ετήσιων και των τυχόν ενοποιημένων χρηματοοικονομικών καταστάσεων.
- ε) Διάθεση των ετήσιων κερδών.
- στ) Την έγκριση παροχής αμοιβών ή προκαταβολής αμοιβών κατά το άρθρο 109.
- ζ) Επί εισηγμένων σε ρυθμιζόμενη αγορά εταιρειών, την έγκριση της πολιτικής αποδοχών του άρθρου 110 και της έκθεσης αποδοχών του άρθρου 112.
- η) Συγχώνευση, διάσπαση, μετατροπή, αναβίωση, παράταση της διάρκειας ή λύση της εταιρείας και
- θ) Διορισμό εκκαθαριστών.

2. Στις διατάξεις της προηγούμενης παραγράφου δεν υπάγονται:

- α) Αυξήσεις κεφαλαίου ή πράξεις αναπροσαρμογής του κεφαλαίου που ρητά ανατίθενται από το νόμο ή το καταστατικό στο διοικητικό συμβούλιο, καθώς και αυξήσεις που επιβάλλονται από διατάξεις άλλων νόμων.
- β) Η τροποποίηση ή η προσαρμογή διατάξεων του καταστατικού από το διοικητικό συμβούλιο στις περιπτώσεις που ορίζει τούτο ρητά ο νόμος.
- γ) Ο διορισμός με το καταστατικό του πρώτου διοικητικού συμβουλίου.
- δ) Η εκλογή κατά το καταστατικό, σύμφωνα με το άρθρο 82, συμβούλων σε αντικατάσταση παραιτηθέντων, αποθανόντων ή απωλεσάντων την ιδιότητά τους με οποιονδήποτε άλλο τρόπο.

«ε) Η συγχώνευση με απορρόφηση ανώνυμης εταιρείας από άλλη ανώνυμη εταιρεία που κατέχει το εκατό τοις εκατό (100%) των μετοχών της, η απόφαση της απορροφώσας ανώνυμης εταιρείας για τη συγχώνευση με απορρόφηση άλλης κεφαλαιουχικής εταιρίας της οποίας κατέχει το ενενήντα τοις εκατό (90%) ή περισσότερο των μετοχών ή μεριδίων της, καθώς και η απόφαση

διασπώμενης ανώνυμης εταιρείας για τη διάσπασή της όταν οι επωφελούμενες εταιρείες κατέχουν τις μετοχές της στο σύνολό τους, σύμφωνα με τις οικείες διατάξεις». ⁵⁰

στ) Η δυνατότητα διανομής προσωρινών μερισμάτων κατά τις παραγράφους 1 και 2 του άρθρου 162.

ζ) Η δυνατότητα διανομής κατά την παράγραφο 3 του άρθρου 162 κερδών ή προαιρετικών αποθεματικών μέσα στην τρέχουσα εταιρική χρήση με απόφαση του διοικητικού συμβουλίου, υποκείμενη σε δημοσίευση.

Άρθρο 118

Τρόποι λήψης αποφάσεων από τη γενική συνέλευση

Οι αποφάσεις της γενικής συνέλευσης λαμβάνονται είτε κατόπιν σύγκλησης και συνεδρίασης της γενικής συνέλευσης, σύμφωνα με τα άρθρα 119 επ., είτε με ψηφοφορία αλλά χωρίς συνεδρίαση, σύμφωνα με το άρθρο 135. Με απόφαση της γενικής συνέλευσης ισοδυναμούν αποφάσεις των μετόχων που λαμβάνονται με κατάρτιση και υπογραφή πρακτικού, σύμφωνα με το άρθρο 136.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β΄

ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΣΥΓΚΛΗΣΗΣ ΚΑΙ ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΗ ΤΗΣ ΓΕΝΙΚΗΣ ΣΥΝΕΛΕΥΣΗΣ

Άρθρο 119⁵¹

Είδη γενικών συνελεύσεων – Εταιρείες εισηγμένες σε ρυθμιζόμενη αγορά ή Πολυμερή Μηχανισμό Διαπραγμάτευσης (ΠΜΔ)

1. Η γενική συνέλευση συνέρχεται υποχρεωτικά τουλάχιστον μία φορά κάθε εταιρική χρήση το αργότερο έως τη δεκάτη (10η) ημερολογιακή ημέρα του ένατου μήνα μετά τη λήξη της εταιρικής χρήσης, προκειμένου να αποφασίσει για την έγκριση των ετήσιων χρηματοοικονομικών καταστάσεων

⁵⁰ Η περ. ε αντικαστάθηκε με την παρ.γ του άρθρου 146 του [Ν.4601/2019](#)- ΦΕΚ: 44/Α/9.3.2019

-[Ν.4601/2019](#)- ΦΕΚ: 44/Α/9.3.2019 **άρθρο 157**: Η ισχύς του Τμήματος Α' (άρθρα 1-147) αρχίζει την 15η Απριλίου 2019

⁵¹ [Ν.4825/2021](#), ΦΕΚ: 157/Α/04.09.2021 **Άρθρο 56**: Για το έτος 2021 η προθεσμία διεξαγωγής της γενικής συνέλευσης της παρ. 1 του άρθρου 119 του ν. 4548/2018 (Α' 104), του άρθρου 69 του ν. 4072/2012 (Α' 86) και του άρθρου 10 του ν. 3190/1955 (Α' 91) παρατείνεται για πενήντα (50) ημερολογιακές ημέρες. Προθεσμίες που συνδέονται με την υποβολή πρακτικών συνελεύσεων των μετόχων ή εταίρων και εγκεκριμένων οικονομικών καταστάσεων στο Γ.Ε.ΜΗ. παρατείνονται αναλόγως.

και για την εκλογή ελεγκτών (τακτική γενική συνέλευση). Η τακτική γενική συνέλευση μπορεί να αποφασίσει και για οποιοδήποτε άλλο θέμα αρμοδιότητάς της.^{52 53 54 55}

2. Με την επιφύλαξη της παραγράφου 2 του άρθρου 121, η γενική συνέλευση συνέρχεται εκτάκτως οποτεδήποτε άλλοτε το διοικητικό συμβούλιο κρίνει τούτο σκόπιμο ή αναγκαίο (έκτακτη γενική συνέλευση).

3. Η γενική συνέλευση που συγκαλείται για να τροποποιήσει το καταστατικό ή να λάβει αποφάσεις, για τις οποίες απαιτείται αυξημένη απαρτία και πλειοψηφία (καταστατική γενική συνέλευση), μπορεί να είναι τακτική ή έκτακτη.

4. Σε περίπτωση που το σύνολο των ιδίων κεφαλαίων της εταιρείας γίνει κατώτερο από το μισό (1/2) του κεφαλαίου, το διοικητικό συμβούλιο υποχρεούται να συγκαλέσει τη γενική συνέλευση, μέσα σε προθεσμία έξι (6) μηνών από τη λήξη της χρήσης, με θέμα τη λύση της εταιρείας ή την υιοθέτηση άλλου μέτρου. «Την ίδια υποχρέωση έχουν οι ελεγκτές της εταιρείας, αν το Διοικητικό Συμβούλιο δεν προβαίνει στη σύγκληση εντός της παραπάνω προθεσμίας»⁵⁶

5. Ανώνυμες εταιρείες των οποίων οι κινητές αξίες έχουν εισαχθεί σε πολυμερή μηχανισμό διαπραγμάτευσης (ΠΜΔ) μπορούν, με σχετική πρόβλεψη στο καταστατικό τους, να υπαχθούν στις διατάξεις του παρόντος νόμου, οι οποίες αφορούν τη σύγκληση, συνεδρίαση, συμμετοχή των μετόχων, λήψη αποφάσεων, καθώς και την άσκηση άλλων μετοχικών δικαιωμάτων σε γενικές συνελεύσεις εταιρειών με μετοχές εισηγμένες σε ρυθμιζόμενη αγορά. Η σχετική καταστατική πρόβλεψη αφορά μόνο την υπαγωγή στο σύνολο των ανωτέρω διατάξεων.

Άρθρο 120

Τόπος όπου συνέρχεται η γενική συνέλευση

1. Η γενική συνέλευση συνέρχεται υποχρεωτικά στην έδρα της εταιρείας ή στην περιφέρεια άλλου δήμου εντός της περιφέρειας της έδρας ή άλλου δήμου όμορου της έδρας ή άλλου δήμου στην Ελλάδα προβλεπόμενου στο καταστατικό. Επί εταιρειών των οποίων οι μετοχές είναι εισηγμένες σε ρυθμιζόμενη αγορά, που εδρεύει στην Ελλάδα, η γενική συνέλευση μπορεί να συνέρχεται και στην περιφέρεια του δήμου, όπου βρίσκεται η έδρα της ρυθμιζόμενης αγοράς. Επί εταιρειών των οποίων οι

⁵²N.5233/2025 ΦΕΚ: 166/Α/29.09.2025 Άρθρο 37 Παράταση προθεσμιών διεξαγωγής γενικών συνελεύσεων κεφαλαιουχικών εταιρειών στον κλάδο της βιομηχανίας παραγωγής και εμπορίας φαρμάκων για το έτος 2025. Για το έτος 2025, η προθεσμία διεξαγωγής της γενικής συνέλευσης της παρ. 1 του άρθρου 119 του ν. 4548/2018 (Α' 104), της παρ. 2 του άρθρου 69 του ν. 4072/2012 (Α' 86) και της παρ. 2 του άρθρου 10 του ν. 3190/1955 (Α' 91) των εταιρειών που δραστηριοποιούνται στον κλάδο της βιομηχανίας παραγωγής και εμπορίας φαρμάκων, παρατείνεται κατά πενήντα (50) ημερολογιακές ημέρες. Προθεσμίες που συνδέονται με την υποβολή πρακτικών συνελεύσεων των μετόχων ή εταιρών και εγκεκριμένων οικονομικών καταστάσεων στο Γενικό Εμπορικό Μητρώο παρατείνονται αναλόγως.

⁵³N.5055/2023- ΦΕΚ: 161/Α/29.9.2023: Άρθρο 18 (όπως τροποποιήθηκε με το άρθρο 52 του Ν.5135/2024-ΦΕΚ:147/Α/16.09.2024) «Άρθρο 18 - Παράταση προθεσμιών διεξαγωγής γενικών συνελεύσεων κεφαλαιουχικών εταιρειών για τα έτη 2023 και 2024: Για τα έτη 2023 και 2024 η προθεσμία διεξαγωγής της γενικής συνέλευσης της παρ. 1 του άρθρου 119 του ν. 4548/2018 (Α' 104), της παρ. 2 του άρθρου 69 του ν. 4072/2012 (Α' 86) και της παρ. 2 του άρθρου 10 του ν. 3190/1955 (Α' 91) παρατείνεται κατά πενήντα (50) ημερολογιακές ημέρες. Προθεσμίες που συνδέονται με την υποβολή πρακτικών συνελεύσεων των μετόχων ή εταιρών και εγκεκριμένων οικονομικών καταστάσεων στο Γενικό Εμπορικό Μητρώο παρατείνονται αναλόγως.»

⁵⁴N.4965/2022 - ΦΕΚ: 162/Α/2.9.2022 άρθρο 21:Για το έτος 2022 η προθεσμία διεξαγωγής της γενικής συνέλευσης της παρ. 1 του άρθρου 119 του ν. 4548/2018 (Α' 104), του άρθρου 69 του ν. 4072/2012 (Α' 86) και του άρθρου 10 του ν. 3190/1955 (Α' 91) παρατείνεται για πενήντα (50) ημερολογιακές ημέρες. Προθεσμίες που συνδέονται με την υποβολή πρακτικών συνελεύσεων των μετόχων ή εταιρών και εγκεκριμένων οικονομικών καταστάσεων στο Γενικό Εμπορικό Μητρώο παρατείνονται αναλόγως.

⁵⁵N.4722/2020, ΦΕΚ: 177/Α/20.9.2020 Άρθρο 63: 3. Για το έτος 2020 η προθεσμία διεξαγωγής της Γενικής Συνέλευσης της παρ. 1 του άρθρου 119 του ν. 4548/2018 (Α' 104), του άρθρου 69 του ν. 4072/2012 (Α' 86) και του άρθρου 10 του ν. 3190/1955 (Α' 91) παρατείνεται για πενήντα (50) ημερολογιακές ημέρες. Προθεσμίες που συνδέονται με την υποβολή πρακτικών συνελεύσεων των μετόχων ή εταιρών και εγκεκριμένων οικονομικών καταστάσεων στο Γ.Ε.ΜΗ. παρατείνονται αναλόγως.

⁵⁶Στο τέλος της παραγράφου 4 του άρθρου 119 προστέθηκε εδάφιο, με το άρθρο 57 παρ.2 του Ν.4609/2019- ΦΕΚ: 67/Α/3.5.2019.

μετοχές δεν είναι εισηγμένες σε ρυθμιζόμενη αγορά, το καταστατικό μπορεί να επιτρέπει στη γενική συνέλευση να συνέρχεται και σε τόπο κείμενο στην αλλοδαπή.

2. Η γενική συνέλευση μπορεί να συνεδριάζει οπουδήποτε και χωρίς σχετική πρόβλεψη του καταστατικού, όταν στη συνέλευση παρίστανται ή αντιπροσωπεύονται μέτοχοι που εκπροσωπούν το σύνολο του κεφαλαίου με δικαίωμα ψήφου και δεν αντιλέγει κανείς στην πραγματοποίηση της συνεδρίασης και τη λήψη αποφάσεων.

«3. Αν το προβλέπει το καταστατικό ή αν συντρέχει σπουδαίος λόγος, το διοικητικό συμβούλιο δύναται να αποφασίσει ότι η γενική συνέλευση δεν θα συνέλθει σε κάποιο τόπο, σύμφωνα με το παρόν άρθρο, αλλά θα συνεδριάσει εξ ολοκλήρου με συμμετοχή των μετόχων από απόσταση με τα ηλεκτρονικά μέσα που προβλέπονται στο άρθρο 125. Με τον ίδιο τρόπο μπορεί να διεξαχθεί η γενική συνέλευση, εάν συναινούν όλοι οι μέτοχοι.»⁵⁷

Άρθρο 121

Πρόσκληση της γενικής συνέλευσης

1. Τη γενική συνέλευση συγκαλεί το διοικητικό συμβούλιο. Αν η εταιρεία έχει κηρυχθεί σε πτώχευση, τη γενική συνέλευση μπορεί να συγκαλέσει και ο σύνδικος, αν δεν έχει υπαχθεί σε διαδικασία εξυγίανσης, τη γενική συνέλευση μπορεί να συγκαλέσει και το πρόσωπο που ορίζεται βάσει του στοιχείου θ' της παραγράφου 1 του άρθρου 103 του Πτωχευτικού Κώδικα, ακόμη και αν ο τελευταίος δεν έχει εξουσιοδοτηθεί ρητά προς τούτο. Τη γενική συνέλευση εταιρειών που έχουν υπαχθεί σε καθεστώς ειδικής διαχείρισης ή ειδικής εκκαθάρισης μπορεί να συγκαλέσει και ο ειδικός διαχειριστής ή ο ειδικός εκκαθαριστής, αντίστοιχα.

2. Η γενική συνέλευση μπορεί να συγκληθεί και κατόπιν αιτήματος της μειοψηφίας, σύμφωνα με το άρθρο 141. Δικαίωμα να ζητήσει τη σύγκληση γενικής συνέλευσης έχει και ο ελεγκτής της εταιρείας με αίτησή του προς τον πρόεδρο του διοικητικού συμβουλίου. Η συνέλευση αυτή συγκαλείται υποχρεωτικά από το διοικητικό συμβούλιο εντός δέκα (10) ημερών από την επίδοση της αίτησης, έχει δε ως αντικείμενο ημερήσιας διάταξης τα θέματα που περιέχονται στην αίτηση. Αν η γενική συνέλευση δεν συγκληθεί εντός της προθεσμίας αυτής, εφαρμόζονται αναλόγως οι διατάξεις της παραγράφου 1 του άρθρου 141.

3. Η πρόσκληση της γενικής συνέλευσης περιλαμβάνει τουλάχιστον το οίκημα με ακριβή διεύθυνση, τη χρονολογία και την ώρα της συνεδρίασης, τα θέματα της ημερήσιας διάταξης με σαφήνεια, τους μετόχους που έχουν δικαίωμα συμμετοχής, καθώς και ακριβείς οδηγίες για τον τρόπο με τον οποίο οι μέτοχοι θα μπορέσουν να μετάσχουν στη συνέλευση και να ασκήσουν τα δικαιώματά τους αυτοπροσώπως ή διά αντιπροσώπου ή, ενδεχομένως, και από απόσταση.

4. Προκειμένου για εταιρείες με μετοχές εισηγμένες σε ρυθμιζόμενη αγορά, η πρόσκληση, πέραν των αναγραφόμενων στην προηγούμενη παράγραφο:

α) περιλαμβάνει πληροφορίες τουλάχιστον για:

⁵⁷ Η παρ. 3 του άρθρου 120 του ν. 4548/2018 αντικαθίσταται με το άρθρο 23 παρ. 4 του [Ν.4712/2020](#), ΦΕΚ: 146/Α/29.07.2020

αα) τα δικαιώματα των μετόχων των παραγράφων 2, 3, 6 και 7 του άρθρου 141, με αναφορά της προθεσμίας εντός της οποίας μπορεί να ασκηθεί κάθε δικαίωμα, ή εναλλακτικά, την καταληκτική ημερομηνία μέχρι την οποία μπορούν τα δικαιώματα αυτά να ασκηθούν. Λεπτομερείς πληροφορίες σχετικά με τα εν λόγω δικαιώματα και τους όρους άσκησής τους θα πρέπει να είναι διαθέσιμες με ρητή παραπομπή της πρόσκλησης στο διαδικτυακό τόπο της εταιρείας,

ββ) τη διαδικασία για την άσκηση του δικαιώματος ψήφου μέσω αντιπροσώπου και ιδίως τα έντυπα τα οποία χρησιμοποιεί για το σκοπό αυτόν η εταιρεία, καθώς και τα μέσα και τις μεθόδους που προβλέπονται στο καταστατικό, κατά την παράγραφο 5 του άρθρου 128, για να δέχεται η εταιρεία ηλεκτρονικές κοινοποιήσεις διορισμού και ανάκλησης αντιπροσώπων, και

γγ) τις διαδικασίες για την άσκηση του δικαιώματος ψήφου με αλληλογραφία ή με ηλεκτρονικά μέσα, εφόσον συντρέχει περίπτωση κατά τα προβλεπόμενα στα άρθρα 125 και 126,

β) καθορίζει την ημερομηνία καταγραφής, όπως αυτή προβλέπεται στην παράγραφο 6 του άρθρου 124, επισημαίνοντας ότι μόνο τα πρόσωπα που είναι μέτοχοι κατά την ημερομηνία εκείνη έχουν δικαίωμα συμμετοχής και ψήφου στη γενική συνέλευση,

γ) γνωστοποιεί τον τόπο στον οποίο είναι διαθέσιμο το πλήρες κείμενο των εγγράφων και των σχεδίων αποφάσεων, που προβλέπονται στην παράγραφο 4 του άρθρου 123, καθώς και τον τρόπο με τον οποίο μπορεί να λαμβάνονται αυτά, και

δ) αναφέρει τη διεύθυνση του διαδικτυακού τόπου της εταιρείας, όπου είναι διαθέσιμες οι πληροφορίες των παραγράφων 3 και 4 του άρθρου 123.

5. Πρόσκληση για σύγκληση γενικής συνέλευσης δεν απαιτείται στην περίπτωση κατά την οποία στη συνέλευση παρίστανται ή αντιπροσωπεύονται μέτοχοι που εκπροσωπούν το σύνολο του κεφαλαίου και κανείς από αυτούς δεν αντιλέγει στην πραγματοποίησή της και στη λήψη αποφάσεων (καθολική γενική συνέλευση).

Άρθρο 122

Δημοσίευση της πρόσκλησης της γενικής συνέλευσης

1. Με εξαίρεση τις επαναληπτικές συνελεύσεις, η πρόσκληση της γενικής συνέλευσης πρέπει να δημοσιεύεται είκοσι (20) τουλάχιστον πλήρεις ημέρες πριν από την ημέρα της συνεδρίασης.

2. Η πρόσκληση της γενικής συνέλευσης δημοσιεύεται με την καταχώρισή της στη Μερίδα της εταιρείας στο Γ.Ε.ΜΗ. Το καταστατικό μπορεί να προβλέπει την υποχρέωση της εταιρείας να ενημερώσει τους μετόχους για την καταχώριση της πρόσκλησης και με άλλους τρόπους, τη διαδικασία ενημέρωσης ή και επιπλέον τρόπους δημοσίευσης της πρόσκλησης ή αποστολής της στους μετόχους. Σε αυτές τις περιπτώσεις η απόδειξη της τήρησης των διατυπώσεων για την ενημέρωση των μετόχων βαρύνει την εταιρεία.

3. Επί εταιρειών με μετοχές εισηγμένες σε ρυθμιζόμενη αγορά, εκτός από τη δημοσίευση της πρόσκλησης στο Γ.Ε.ΜΗ., το πλήρες κείμενο της πρόσκλησης δημοσιεύεται μέσα στη προθεσμία της παραγράφου 1 και στο διαδικτυακό τόπο της εταιρείας, και δημοσιοποιείται μέσα στην ίδια προθεσμία, με τρόπο που διασφαλίζει την ταχεία και χωρίς διακρίσεις πρόσβαση σε αυτήν, με μέσα που κατά την

κρίση του διοικητικού συμβουλίου θεωρούνται ευλόγως αξιόπιστα, για την αποτελεσματική διάχυση των πληροφοριών στο επενδυτικό κοινό, όπως ιδίως με έντυπα και ηλεκτρονικά μέσα ενημέρωσης με εθνική και πανευρωπαϊκή εμβέλεια. Η εταιρεία δεν μπορεί να επιβάλει στους μετόχους ειδική χρέωση για τη δημοσιοποίηση της πρόσκλησης για σύγκληση της γενικής συνέλευσης με οποιονδήποτε από τους παραπάνω τρόπους.

4. Ανεξάρτητα από τους παραπάνω τρόπους δημοσίευσης της πρόσκλησης, κάθε μέτοχος με μετοχές μη εισηγμένες σε ρυθμιζόμενη αγορά έχει το δικαίωμα να ζητήσει από την εταιρεία να του αποστέλλει με ηλεκτρονικό ταχυδρομείο ατομική πληροφόρηση για επικείμενες γενικές συνελεύσεις τουλάχιστον δέκα (10) ημέρες πριν από την ημέρα της συνεδρίασης.

Άρθρο 123

Δικαιώματα μετόχων πριν από τη γενική συνέλευση

1. Δέκα (10) ημέρες πριν από την τακτική γενική συνέλευση, η εταιρεία θέτει στη διάθεση των μετόχων της τις ετήσιες χρηματοοικονομικές καταστάσεις της, καθώς και τις σχετικές εκθέσεις του διοικητικού συμβουλίου και των ελεγκτών.

2. Εφόσον η εταιρεία διατηρεί διαδικτυακό τόπο, εκπληρώνει την υποχρέωσή της βάσει της παραγράφου 1 αναρτώντας τα σχετικά στοιχεία στο διαδικτυακό της τόπο. Αν η εταιρεία δεν διατηρεί διαδικτυακό τόπο, τα στοιχεία της παραγράφου 1 αποστέλλονται στους μετόχους, εφόσον οι μέτοχοι έχουν γνωστοποιήσει εγκαίρως στην εταιρεία τα στοιχεία επικοινωνίας τους. Σε περίπτωση που τα στοιχεία αποστέλλονται με επιστολή, η αποστολή θα πρέπει, αποδεδειγμένα, να προηγείται κατά πέντε (5) τουλάχιστον ημέρες της προβλεπόμενης ελάχιστης προθεσμίας της παραγράφου 1. Για την αποστολή των στοιχείων αρκεί και η χρήση ηλεκτρονικού ταχυδρομείου (e-mail) προς εκείνους τους μετόχους που έχουν γνωστοποιήσει εγκαίρως στην εταιρεία τη διεύθυνση ηλεκτρονικού ταχυδρομείου που διαθέτουν. Αν οι μέτοχοι δεν έχουν γνωστοποιήσει τα στοιχεία επικοινωνίας τους εγκαίρως στην εταιρεία, η ενημέρωση της παραγράφου 1 αναζητείται από τους ίδιους τους μετόχους κατόπιν σχετικού τους αιτήματος προς την εταιρεία.

3. Από την ημέρα δημοσίευσης της πρόσκλησης για τη σύγκληση της γενικής συνέλευσης μέχρι και την ημέρα της γενικής συνέλευσης, η εταιρεία θέτει στη διάθεση των μετόχων της στην έδρα της, τουλάχιστον τις εξής πληροφορίες:

α) την πρόσκληση για τη σύγκληση της γενικής συνέλευσης,

β) το συνολικό αριθμό των μετοχών και των δικαιωμάτων ψήφου που οι μετοχές ενσωματώνουν κατά την ημερομηνία της πρόσκλησης, αναφέροντας και χωριστά σύνολα ανά κατηγορία μετοχών, και

γ) τα έντυπα που πρέπει να χρησιμοποιηθούν για την ψήφο μέσω εκπροσώπου ή αντιπροσώπου και, εφόσον προβλέπονται, για την ψήφο με αλληλογραφία και για την ψήφο με ηλεκτρονικά μέσα, εκτός αν τα εν λόγω έντυπα αποστέλλονται απευθείας σε κάθε μέτοχο.

4. Επιπλέον των πληροφοριών της παραγράφου 3, από την ημέρα δημοσίευσης της πρόσκλησης για τη σύγκληση της γενικής συνέλευσης μέχρι και την ημέρα της γενικής συνέλευσης, οι εταιρείες των οποίων οι μετοχές είναι εισηγμένες σε ρυθμιζόμενη αγορά, θέτουν στη διάθεση των μετόχων τους στην έδρα τους, τα έγγραφα που πρόκειται να υποβληθούν στη γενική συνέλευση, σχέδιο απόφασης για κάθε

θέμα της προτεινόμενης ημερήσιας διάταξης ή, εφόσον καμία απόφαση δεν έχει προταθεί προς έγκριση, σχόλιο του διοικητικού συμβουλίου, καθώς και τα σχέδια αποφάσεων που έχουν προτείνει οι μέτοχοι, σύμφωνα με την παράγραφο 3 του άρθρου 141, αμέσως μετά την παραλαβή τους από την εταιρεία.

5. Οι εταιρείες της παραγράφου 4 αναρτούν τα στοιχεία των παραγράφων 3 και 4 στο διαδικτυακό τόπο τους. Εφόσον δεν είναι δυνατή για τεχνικούς λόγους η πρόσβαση μέσω διαδικτύου στα έντυπα του εδαφίου γ' της παραγράφου 3, η εταιρεία σημειώνει στο διαδικτυακό της τόπο τον τρόπο προμήθειας των σχετικών εντύπων σε έγχαρτη μορφή και τα αποστέλλει χωρίς χρέωση σε κάθε μέτοχο που τα ζητεί.

«Άρθρο 124

Δικαιούμενοι συμμετοχής στη γενική συνέλευση

1. Στη γενική συνέλευση δικαιούται να συμμετάσχει κάθε μέτοχος ο οποίος έχει και αποδεικνύει την ιδιότητα αυτή κατά την ημέρα διεξαγωγής της γενικής συνέλευσης. Μέτοχοι που είναι νομικά πρόσωπα, μετέχουν στη γενική συνέλευση διά των εκπροσώπων τους. Δικαιούνται να μετάσχουν στη γενική συνέλευση, δεν υπολογίζονται όμως για το σχηματισμό της απαρτίας οι μέτοχοι με μετοχές χωρίς δικαίωμα ψήφου.

2. Εξαιρουμένων των εταιρειών των οποίων οι μετοχές είναι εισηγμένες σε ρυθμιζόμενη αγορά ή είναι άυλες, το καταστατικό μπορεί να εξαρτά τη συμμετοχή στη γενική συνέλευση από την προηγούμενη κατάθεση των μετοχών στο ταμείο της εταιρείας, στο Ταμείο Παρακαταθηκών και Δανείων ή σε οποιοδήποτε πιστωτικό ίδρυμα ή επιχείρηση επενδύσεων, που λειτουργεί στην Ελλάδα ή σε άλλο κράτος μέλος και έχει το δικαίωμα να δέχεται τίτλους προς φύλαξη, ή και σε άλλα πρόσωπα, τα οποία αναγράφονται στην πρόσκληση. Το καταστατικό μπορεί ακόμη να προβλέπει ότι οι μετοχές που κατατίθενται, σύμφωνα με την παρούσα παράγραφο δεν θα μπορούν να αναληφθούν ή και να εκποιηθούν πριν από τη διεξαγωγή της γενικής συνέλευσης.

3. Εξαιρουμένων των εταιρειών των οποίων οι μετοχές είναι εισηγμένες σε ρυθμιζόμενη αγορά, το καταστατικό μπορεί επίσης να προβλέπει ότι η συμμετοχή στη γενική συνέλευση εξαρτάται από την προηγούμενη υποβολή στην εταιρεία των εγγράφων αντιπροσώπευσης ή εκπροσώπησης των μετόχων, ορίζοντας την προθεσμία υποβολής των εγγράφων αυτών.

4. Στο καταστατικό μπορεί ακόμη να προβλέπεται ότι στις περιπτώσεις των παραγράφων 2 και 3 του παρόντος, το διοικητικό συμβούλιο υποχρεούται να καταρτίζει και θέτει στη διάθεση των μετόχων, είκοσι τέσσερις (24) τουλάχιστον ώρες πριν από τη συνέλευση, πίνακα των μετόχων που κατέθεσαν τις μετοχές τους και ενδεχομένως τα έγγραφα αντιπροσώπευσης ή εκπροσώπησης. Ο πίνακας αυτός αναφέρει και τις διευθύνσεις των μετόχων, τα ονόματα των αντιπροσώπων ή εκπροσώπων τους και τον αριθμό των μετοχών και ψήφων κάθε μετόχου.

5. Μέτοχοι που δεν συμμορφώνονται με τις διατάξεις του καταστατικού που αναφέρονται στις παραγράφους 2 και 3 του παρόντος ή με την προθεσμία της παραγράφου 4 του άρθρου 128, μετέχουν στη γενική συνέλευση, εκτός αν η γενική συνέλευση αρνηθεί τη συμμετοχή αυτή για σπουδαίο λόγο που δικαιολογεί την άρνησή της.

6. Στην περίπτωση εταιρειών οι μετοχές των οποίων είναι εισηγμένες σε ρυθμιζόμενη αγορά, μπορεί να συμμετάσχει στη γενική συνέλευση (αρχική συνεδρίαση και επαναληπτική) το πρόσωπο που έχει τη μετοχική ιδιότητα κατά την έναρξη της πέμπτης ημέρας πριν από την ημέρα της

αρχικής συνεδρίασης της γενικής συνέλευσης (ημερομηνία καταγραφής). Η ως άνω ημερομηνία καταγραφής ισχύει και στην περίπτωση εξ αναβολής ή επαναληπτικής συνεδρίασης, με την προϋπόθεση ότι η εξ αναβολής ή η επαναληπτική συνεδρίαση δεν απέχει περισσότερες από τριάντα (30) ημέρες από την ημερομηνία καταγραφής. Αν αυτό δεν συμβαίνει ή αν για την περίπτωση της επαναληπτικής γενικής συνέλευσης δημοσιεύεται νέα πρόσκληση, σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στο άρθρο 130, συμμετέχει στη γενική συνέλευση το πρόσωπο που έχει τη μετοχική ιδιότητα κατά την έναρξη της τρίτης ημέρας πριν από την ημέρα της εξ αναβολής ή της επαναληπτικής γενικής συνέλευσης.

7. Το καταστατικό μπορεί να προβλέπει διαδικασία συμμετοχής στη γενική συνέλευση βάσει ημερομηνίας καταγραφής, κατά τα προβλεπόμενα στην παράγραφο 6 και για τις εταιρείες με μετοχές μη εισηγμένες σε ρυθμιζόμενη αγορά. Δεν μπορεί όμως να προβλέπει ότι η μετοχική ιδιότητα πρέπει να υπάρχει σε χρόνο προγενέστερο των πέντε (5) ημερών που προηγούνται της αρχικής συνεδρίασης της γενικής συνέλευσης.

«8. Φυσικό πρόσωπο το οποίο κατέχει μετοχές εισηγμένες σε ρυθμιζόμενη αγορά και το οποίο είναι μέλος του διοικητικού συμβουλίου της εν λόγω εταιρείας, δεν μετέχει στην ψηφοφορία της γενικής συνέλευσης και δεν υπολογίζεται για τον σχηματισμό της απαρτίας και της πλειοψηφίας, όταν η γενική συνέλευση αποφασίζει την ανάθεση του υποχρεωτικού ελέγχου των χρηματοοικονομικών καταστάσεων σε ορκωτό ελεγκτή λογιστή ή σε ελεγκτική εταιρεία. Η παρούσα παράγραφος δεν εφαρμόζεται όταν η πλειοψηφία των ανεξάρτητων μελών του διοικητικού συμβουλίου δηλώσει ότι συμφωνεί με την ανάθεση του ελέγχου στα προτεινόμενα πρόσωπα»⁵⁸

9. Προκειμένου για άυλες μετοχές, η απόδειξη της μετοχικής ιδιότητας μπορεί να γίνεται με κάθε νόμιμο μέσο και πάντως βάσει ενημέρωσης που λαμβάνει η εταιρεία ή βεβαίωσης ή άλλης μορφής πιστοποίησης από το μητρώο του κ.α.τ. ή από την υποδομή αγοράς τ.κ.κ. ή μέσω των διαμεσολαβητών κατά περίπτωση.»⁵⁹

Άρθρο 125

Συμμετοχή στη γενική συνέλευση από απόσταση σε πραγματικό χρόνο

«1. Η πρόσκληση της γενικής συνέλευσης μπορεί να προβλέπει τη δυνατότητα συμμετοχής στη γενική συνέλευση από απόσταση με οπτικοακουστικά ή άλλα ηλεκτρονικά μέσα, χωρίς τη φυσική παρουσία του μετόχου στον τόπο διεξαγωγής της. Με τον ίδιο τρόπο μπορεί να διεξαχθεί η γενική συνέλευση, εάν συναινούν όλοι οι μέτοχοι. Στην περίπτωση αυτή η εταιρεία λαμβάνει επαρκή μέτρα ώστε:

α) να είναι σε θέση να διασφαλίσει την ταυτότητα του συμμετέχοντος προσώπου, τη συμμετοχή αποκλειστικά των προσώπων που δικαιούνται να συμμετέχουν ή να παρίστανται στη γενική συνέλευση βάσει των άρθρων 124 και 127 και την ασφάλεια την ηλεκτρονικής σύνδεσης,

⁵⁸ Η παράγραφος 8 του άρθρου 124 είχε αντικ με το άρθρο 49, παρ.13 του Ν.4587/2018, ΦΕΚ-218/Α/24.12.2018. Ισχύς από 1η Ιανουαρίου 2019.

⁵⁹ Στο άρθρο 124 του ν. 4548/2018 (Α' 104), περί δικαιούμενων συμμετοχής στη γενική συνέλευση, επέρχονται οι εξής τροποποιήσεις: α) το τελευταίο εδάφιο της παρ. 6 διαγράφεται, β) προστίθεται παρ. 9, και το άρθρο 124 διαμορφώνεται με τις διατάξεις του άρθρου 45 [N.5113/2024](#) -ΦΕΚ: 96/Α/21.06.2024

β) να παρέχεται η δυνατότητα στον συμμετέχοντα να παρακολουθεί με ηλεκτρονικά ή οπτικοακουστικά μέσα τη διεξαγωγή της συνέλευσης και να απευθύνεται στη συνέλευση, προφορικά ή εγγράφως, κατά τη διάρκεια της συνέλευσης από απόσταση, καθώς και να ψηφίζει επί των θεμάτων της ημερήσιας διάταξης, και

γ) να είναι δυνατή η ακριβής καταγραφή της ψήφου του συμμετέχοντος από απόσταση.»⁶⁰

2. Οι μέτοχοι που συμμετέχουν στη γενική συνέλευση από απόσταση λαμβάνονται υπόψη για το σχηματισμό της απαρτίας και πλειοψηφίας όπως ακριβώς οι παρόντες.

«3. Σε κάθε περίπτωση κάθε μέτοχος μπορεί να αξιώσει να διεξαχθεί η συνεδρίαση με τηλεδιάσκεψη ως προς αυτόν, αν κατοικεί σε άλλη χώρα από εκείνη όπου λαμβάνει χώρα η συνέλευση ή αν υπάρχει άλλος σπουδαίος λόγος, ιδίως ασθένεια, αναπηρία ή επιδημία.»⁶¹

Άρθρο 126

Συμμετοχή στη γενική συνέλευση με επιστολική ψήφο

1. Το καταστατικό μπορεί να προβλέπει τη δυνατότητα συμμετοχής στην ψηφοφορία από απόσταση, διά αλληλογραφίας ή με ηλεκτρονικά μέσα, διεξαγόμενης πριν από τη συνέλευση. Τα θέματα και τα ψηφοδέλτια μπορεί να διατίθενται και η συμπλήρωσή τους να γίνεται και ηλεκτρονικά μέσω διαδικτύου ή σε έντυπη μορφή στην έδρα της εταιρείας.

2. Οι μέτοχοι που ψηφίζουν δι' αλληλογραφίας ή με ηλεκτρονικά μέσα υπολογίζονται για το σχηματισμό της απαρτίας και της πλειοψηφίας, εφόσον οι σχετικές ψήφοι έχουν παραληφθεί από την εταιρεία το αργότερο είκοσι τέσσερις (24) ώρες πριν από την έναρξη της συνεδρίασης.

3. Στις παραπάνω περιπτώσεις η εταιρεία υιοθετεί διαδικασίες για τη συμμετοχή στη γενική συνέλευση από απόσταση, τη διασφάλιση της ταυτότητας του συμμετέχοντος προσώπου και της προέλευσης της ψήφου, καθώς και την ασφάλεια της ηλεκτρονικής ή άλλης σύνδεσης.

Άρθρο 127

Παράσταση στη γενική συνέλευση μη μετόχων

1. Στη γενική συνέλευση δικαιούνται να παρίστανται και τα μέλη του διοικητικού συμβουλίου, καθώς και οι ελεγκτές της εταιρείας.

2. Ο πρόεδρος της γενικής συνέλευσης μπορεί με ευθύνη του να επιτρέψει την παρουσία στη συνέλευση και άλλων προσώπων, που δεν έχουν μετοχική ιδιότητα ή δεν είναι εκπρόσωποι μετόχων, στο μέτρο που τούτο δεν αντιτίθεται στο εταιρικό συμφέρον. Τα πρόσωπα αυτά δεν θεωρείται ότι μετέχουν στη

⁶⁰ Στην παρ. 1 του άρθρου 125 του ν. 4548/2018 αντικαθίσταται το πρώτο εδάφιο και η παρ. 1 διαμορφώνεται με το άρθρο 23 παρ. 5 του [Ν.4712/2020](#), ΦΕΚ: 146/Α/29.07.2020

⁶¹ Προστίθεται νέα παρ. 3 στο άρθρο 125 του ν. 4548/ 2018 με το άρθρο 23 παρ. 6 του [Ν.4712/2020](#), ΦΕΚ: 146/Α/29.07.2020

συνέλευση για μόνο το λόγο ότι έλαβαν το λόγο για λογαριασμό παριστάμενου μετόχου ή ύστερα από πρόσκληση του προέδρου.

«3.Η πρόσκληση της γενικής συνέλευσης μπορεί να προβλέπει τη συμμετοχή στη γενική συνέλευση με τα ηλεκτρονικά μέσα που προβλέπονται στο άρθρο 125 και για τα πρόσωπα των παρ. 1 και 2.»⁶²

Άρθρο 128

Αντιπροσώπηση στη γενική συνέλευση

1. Ο μέτοχος μπορεί να συμμετέχει στη γενική συνέλευση αυτοπροσώπως ή μέσω αντιπροσώπου.
2. Το καταστατικό μπορεί να περιορίζει την ελευθερία των μετόχων να επιλέγουν αντιπροσώπους τους για τη συμμετοχή τους στη γενική συνέλευση, αλλά δεν μπορεί να αποκλείει την διά αντιπροσώπων ενάσκηση των δικαιωμάτων του μετόχου. Επί εταιρειών, οι μετοχές των οποίων είναι εισηγμένες σε ρυθμιζόμενη αγορά, διατάξεις του καταστατικού, οι οποίες περιορίζουν είτε την διά αντιπροσώπων ενάσκηση των δικαιωμάτων του μετόχου είτε την ελευθερία των μετόχων να επιλέγουν αντιπροσώπους τους για τη συμμετοχή τους στη γενική συνέλευση, δεν έχουν ισχύ. Αντιπρόσωπος που ενεργεί για περισσότερους μετόχους, μπορεί να ψηφίζει διαφορετικά για κάθε μέτοχο.
3. Ο μέτοχος μπορεί να διορίσει αντιπρόσωπο για μία ή περισσότερες γενικές συνελεύσεις και για ορισμένο χρόνο. Ο αντιπρόσωπος ψηφίζει, σύμφωνα με τις οδηγίες του μετόχου, αν υφίστανται. Τυχόν μη συμμόρφωση του αντιπροσώπου με τις οδηγίες που έχει λάβει, δεν επηρεάζει το κύρος των αποφάσεων της γενικής συνέλευσης, ακόμη και αν η ψήφος του αντιπροσώπου ήταν αποφασιστική για την επίτευξη της πλειοψηφίας.
4. Ο διορισμός και η ανάκληση ή αντικατάσταση του εκπροσώπου ή αντιπροσώπου του μετόχου γίνονται εγγράφως ή με ηλεκτρονικά μέσα και υποβάλλονται στην εταιρεία το αργότερο πριν από τη γενική συνέλευση. Επί εταιρειών, οι μετοχές των οποίων είναι εισηγμένες σε ρυθμιζόμενη αγορά, ο διορισμός και η ανάκληση ή αντικατάσταση του εκπροσώπου ή αντιπροσώπου γίνονται εγγράφως ή με ηλεκτρονικά μέσα και υποβάλλονται στην εταιρεία σαράντα οκτώ (48) τουλάχιστον ώρες πριν από την ορισθείσα ημερομηνία συνεδρίασης της συνέλευσης. Για την κοινοποίηση του διορισμού και της ανάκλησης ή της αντικατάστασης αντιπροσώπου με ηλεκτρονικά μέσα απαιτείται καταστατική πρόβλεψη, η οποία πρέπει να μνημονεύει ρητά και μία τουλάχιστον αποτελεσματική μέθοδο κοινοποίησης, όπως το ηλεκτρονικό ταχυδρομείο ή άλλη ισοδύναμη. Κάθε μέτοχος μπορεί να διορίζει μέχρι τρεις (3) αντιπροσώπους. Ωστόσο, αν ο μέτοχος κατέχει μετοχές εταιρείας, οι οποίες εμφανίζονται σε περισσότερους του ενός λογαριασμούς αξιών, ο περιορισμός αυτός δεν εμποδίζει το μέτοχο να ορίζει διαφορετικούς αντιπροσώπους για τις μετοχές που εμφανίζονται στον κάθε λογαριασμό αξιών σε σχέση με ορισμένη γενική συνέλευση. Η παροχή πληρεξουσιότητας είναι ελεύθερα ανακλητή.
5. Προκειμένου περί εταιρειών, οι μετοχές των οποίων είναι εισηγμένες σε ρυθμιζόμενη αγορά, ο αντιπρόσωπος μετόχου υποχρεούται να γνωστοποιεί στην εταιρεία πριν από την έναρξη της συνεδρίασης της γενικής συνέλευσης, κάθε συγκεκριμένο γεγονός, το οποίο μπορεί να είναι χρήσιμο στους μετόχους για την αξιολόγηση του κινδύνου να εξυπηρετήσει ο αντιπρόσωπος άλλα συμφέροντα

⁶² Η παρ. 3 του άρθρου 127 του ν. 4548/2018 αντικαθίσταται με το άρθρο 23 παρ. 7 του [Ν.4712/2020](#), ΦΕΚ: 146/Α/29.07.2020

πλην των συμφερόντων του μετόχου. Κατά την έννοια της παρούσας παραγράφου μπορεί να προκύπτει σύγκρουση συμφερόντων ιδίως όταν ο αντιπρόσωπος:

α) είναι μέτοχος που ασκεί τον έλεγχο της εταιρείας ή άλλο νομικό πρόσωπο ή οντότητα η οποία ελέγχεται από το μέτοχο αυτόν,

β) είναι μέλος του διοικητικού συμβουλίου ή εν γένει της διοίκησης της εταιρείας ή μετόχου που ασκεί τον έλεγχο της εταιρείας ή άλλου νομικού προσώπου ή οντότητας που ελέγχεται από μέτοχο ο οποίος ασκεί τον έλεγχο της εταιρείας,

γ) είναι υπάλληλος ή ελεγκτής της εταιρείας ή μετόχου που ασκεί τον έλεγχο της εταιρείας ή άλλου νομικού προσώπου ή οντότητας που ελέγχεται από μέτοχο ο οποίος ασκεί τον έλεγχο της εταιρείας,

δ) είναι σύζυγος ή συγγενής πρώτου βαθμού με ένα από τα φυσικά πρόσωπα των περιπτώσεων α' έως γ'.

6. Προκειμένου περί εταιρειών, οι μετοχές των οποίων είναι εισηγμένες σε ρυθμιζόμενη αγορά, ο αντιπρόσωπος του μετόχου αρχειοθετεί τις οδηγίες ψήφου για ένα (1) τουλάχιστον έτος, από την ημερομηνία της γενικής συνέλευσης ή, σε περίπτωση αναβολής αυτής, της τελευταίας επαναληπτικής συνέλευσης στην οποία έκανε χρήση του πληρεξουσίου.

Άρθρο 129

Πρόεδρος της γενικής συνέλευσης

1. Μέχρι την εκλογή του προέδρου της, που γίνεται από την ίδια με απλή πλειοψηφία, στη γενική συνέλευση προεδρεύει ο πρόεδρος του διοικητικού συμβουλίου ή ο αναπληρωτής του.

2. Ο πρόεδρος της συνέλευσης μπορεί να επικουρείται από γραμματέα και ψηφοδέκτες, που εκλέγονται με τον ίδιο τρόπο. Ο πρόεδρος ελέγχει την κανονικότητα της συγκρότησης της γενικής συνέλευσης, την ταυτότητα και τη νομιμοποίηση των παρόντων, την ακρίβεια των πρακτικών, διευθύνει τη συζήτηση, θέτει τα θέματα σε ψηφοφορία και αναγγέλλει το αποτέλεσμα της τελευταίας.

3. Η μη εκλογή ή η μη σύννομη εκλογή προέδρου, καθώς και η μη τήρηση των διατυπώσεων της παραγράφου 2 δεν επηρεάζουν το κύρος των αποφάσεων της γενικής συνέλευσης, αν δεν συντρέχουν άλλα ελαττώματα τούτων.

Άρθρο 130

Απαρτία

1. Η γενική συνέλευση βρίσκεται σε απαρτία και συνεδριάζει έγκυρα επί των θεμάτων της ημερήσιας διάταξης, όταν παρίστανται ή αντιπροσωπεύονται σε αυτήν μέτοχοι εκπροσωπώντας το ένα πέμπτο (1/5) τουλάχιστον του καταβεβλημένου κεφαλαίου.

2. Αν δεν επιτευχθεί η απαρτία αυτή, η γενική συνέλευση συνέρχεται εκ νέου μέσα σε είκοσι (20) ημέρες από τη χρονολογία της μαιωθείσας συνεδρίασης, ύστερα από πρόσκληση προ δέκα (10)

τουλάχιστον πλήρων ημερών. Στην επαναληπτική αυτή συνεδρίαση η γενική συνέλευση βρίσκεται σε απαρτία και συνεδριάζει έγκυρα επί των θεμάτων της αρχικής ημερησίας διάταξης, οσοδήποτε και αν είναι το εκπροσωπούμενο σε αυτήν τμήμα του καταβεβλημένου κεφαλαίου. Νεότερη πρόσκληση δεν απαιτείται, αν στην αρχική πρόσκληση είχε ήδη ορισθεί ο τόπος και ο χρόνος της επαναληπτικής συνεδρίασης, με την προϋπόθεση ότι μεσολαβούν πέντε (5) τουλάχιστον ημέρες ανάμεσα στη μатаιωθείσα συνεδρίαση και την επαναληπτική.

3. Κατ' εξαίρεση, προκειμένου για αποφάσεις που αφορούν τη μεταβολή της εθνικότητας της εταιρείας, τη μεταβολή του αντικειμένου της επιχείρησης αυτής, την επαύξηση των υποχρεώσεων των μετόχων, την τακτική αύξηση του κεφαλαίου, εκτός αν επιβάλλεται από το νόμο ή γίνεται με κεφαλαιοποίηση αποθεματικών, τη μείωση του κεφαλαίου, εκτός αν γίνεται, σύμφωνα με την παράγραφο 5 του άρθρου 21 ή την παράγραφο 6 του άρθρου 49, τη μεταβολή του τρόπου διάθεσης των κερδών, τη συγχώνευση, διάσπαση, μετατροπή, αναβίωση, παράταση της διάρκειας ή διάλυση της εταιρείας, την παροχή ή ανανέωση εξουσίας προς το διοικητικό συμβούλιο για αύξηση του κεφαλαίου, σύμφωνα με την παράγραφο 1 του άρθρου 24, καθώς και σε κάθε άλλη περίπτωση που ορίζεται στο νόμο ότι η γενική συνέλευση αποφασίζει με αυξημένη απαρτία και πλειοψηφία, η συνέλευση βρίσκεται σε απαρτία και συνεδριάζει έγκυρα επί των θεμάτων της αρχικής ημερησίας διάταξης, όταν παρίστανται ή αντιπροσωπεύονται σε αυτήν μέτοχοι εκπροσωπώντας το ήμισυ (1/2) του καταβεβλημένου κεφαλαίου.

4. Στην περίπτωση της προηγούμενης παραγράφου, αν δεν επιτευχθεί η απαρτία του τελευταίου εδαφίου, η γενική συνέλευση προσκαλείται και συνέρχεται εκ νέου, σύμφωνα με την παράγραφο 2 του παρόντος άρθρου, βρίσκεται δε σε απαρτία και συνεδριάζει έγκυρα επί των θεμάτων της αρχικής ημερησίας διάταξης, όταν παρίστανται ή αντιπροσωπεύονται σε αυτήν μέτοχοι εκπροσωπώντας το ένα τρίτο (1/3) τουλάχιστον του καταβεβλημένου κεφαλαίου. Προκειμένου περί εταιρειών με εισηγμένες μετοχές, ή, σε κάθε περίπτωση, όταν πρόκειται να ληφθεί απόφαση για αύξηση κεφαλαίου, η γενική συνέλευση στην επαναληπτική συνεδρίαση ευρίσκεται σε απαρτία, όταν παρίστανται ή αντιπροσωπεύονται σε αυτήν μέτοχοι που εκπροσωπούν το ένα πέμπτο (1/5) τουλάχιστον του καταβεβλημένου κεφαλαίου. Νεότερη πρόσκληση δεν απαιτείται, αν στην αρχική πρόσκληση είχε ήδη ορισθεί ο τόπος και ο χρόνος της επαναληπτικής συνεδρίασης, με την προϋπόθεση ότι μεσολαβούν πέντε (5) τουλάχιστον ημέρες ανάμεσα στη μатаιωθείσα συνεδρίαση και την επαναληπτική.

5. Το καταστατικό μπορεί να ορίζει για όλα ή συγκεκριμένα θέματα μεγαλύτερα ποσοστά απαρτίας από τα προβλεπόμενα στις παραγράφους 1, 3, και 4 του παρόντος άρθρου. Η προβλεπόμενη από το καταστατικό απαρτία για τα θέματα της παραγράφου 1 δεν μπορεί να υπερβαίνει τα δύο τρίτα (2/3) του καταβεβλημένου μετοχικού κεφαλαίου.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Γ΄

ΑΠΟΦΑΣΕΙΣ ΤΗΣ ΓΕΝΙΚΗΣ ΣΥΝΕΛΕΥΣΗΣ

Άρθρο 131

Τρόπος ψηφοφορίας στη γενική συνέλευση

1. Στη γενική συνέλευση, αν δεν ορίζεται κάτι άλλο στο καταστατικό και με την επιφύλαξη της παραγράφου 9 του άρθρου 141, η ψηφοφορία είναι φανερή. Η γενική συνέλευση με φανερή ψηφοφορία μπορεί να αποφασίσει ότι η ψηφοφορία σε κάποιο θέμα ή και σε όλα τα θέματα της ημερησίας διάταξης

θα είναι μυστική. Και στην περίπτωση αυτή μέτοχος μπορεί να δηλώσει ότι αντιτάσσεται στην απόφαση που λαμβάνεται για τους σκοπούς της παραγράφου 3 του άρθρου 137.

2. Δεν επιτρέπεται μυστική ψηφοφορία σε περιπτώσεις παροχής αμοιβών στα μέλη του διοικητικού συμβουλίου, καθώς και όπου ο νόμος απαιτεί φανερή ψηφοφορία ή όταν η ψήφος δίδεται από απόσταση.

Άρθρο 132

Πλειοψηφία

1. Οι αποφάσεις της γενικής συνέλευσης λαμβάνονται με απόλυτη πλειοψηφία των εκπροσωπούμενων σε αυτή ψήφων.

2. Κατ' εξαίρεση, οι αποφάσεις που προβλέπονται στην παράγραφο 3 του άρθρου 130 λαμβάνονται με πλειοψηφία των δύο τρίτων (2/3) των ψήφων που εκπροσωπούνται στη συνέλευση.

3. Το καταστατικό μπορεί να ορίζει ότι για όλες ή συγκεκριμένες αποφάσεις των παραγράφων 1 και 3 του άρθρου 130 απαιτούνται μεγαλύτερα ποσοστά από αυτά που προβλέπονται στις παραγράφους 1 και 2 του παρόντος.

Άρθρο 133

Αναγγελία του αποτελέσματος της ψηφοφορίας

1. Το αποτέλεσμα της ψηφοφορίας αναγγέλλεται από τον πρόεδρο της γενικής συνέλευσης μόλις διαπιστωθεί.

2. Εταιρείες με μετοχές εισηγμένες σε ρυθμιζόμενη αγορά δημοσιεύουν στο διαδικτυακό τους τόπο, με ευθύνη του διοικητικού συμβουλίου, τα αποτελέσματα της ψηφοφορίας, μέσα σε πέντε (5) ημέρες το αργότερο από την ημερομηνία της γενικής συνέλευσης, προσδιορίζοντας για κάθε απόφαση τουλάχιστον τον αριθμό των μετοχών για τις οποίες δόθηκαν έγκυρες ψήφοι, την αναλογία του κεφαλαίου που εκπροσωπούν αυτές οι ψήφοι, το συνολικό αριθμό έγκυρων ψήφων, καθώς και τον αριθμό ψήφων υπέρ και κατά κάθε απόφασης και τον αριθμό των αποχών.

Άρθρο 134

Πρακτικά συνεδριάσεων και αποφάσεων της γενικής συνέλευσης

1. Οι συζητήσεις και αποφάσεις που λαμβάνονται κατά τη γενική συνέλευση καταχωρίζονται σε περίληψη σε ειδικό βιβλίο πρακτικών. Στο ίδιο βιβλίο καταχωρίζεται και κατάλογος των μετόχων που παραστάθηκαν ή αντιπροσωπεύθηκαν στη γενική συνέλευση. Με αίτηση μετόχου ο πρόεδρος της γενικής συνέλευσης υποχρεούται να καταχωρίσει στα πρακτικά περίληψη της γνώμης του. Ο πρόεδρος της γενικής συνέλευσης δικαιούται να αρνηθεί την καταχώριση γνώμης, αν αυτή αναφέρεται σε

ζητήματα προφανώς εκτός ημερήσιας διάταξης ή το περιεχόμενό της αντίκειται καταφανώς στα χρηστά ήθη ή το νόμο.

Αντίγραφα πρακτικών συνεδριάσεων της γενικής συνέλευσης υποβάλλονται στην αρμόδια υπηρεσία Γ.Ε.ΜΗ. σύμφωνα με την παράγραφο 3 του άρθρου 93.

2. Η εταιρεία υποχρεούται να χορηγεί στους μετόχους της αντίγραφα πρακτικών γενικών συνελεύσεων ύστερα από αίτησή τους. Οι μέτοχοι στους οποίους η εταιρεία αρνείται να χορηγήσει αντίγραφα των πρακτικών γενικής συνέλευσης, στην οποία παρέστησαν αυτοπροσώπως ή με νόμιμα εξουσιοδοτημένο αντιπρόσωπο, μπορούν να απευθυνθούν στην αρμόδια υπηρεσία Γ.Ε.ΜΗ., όπου τηρείται ο φάκελος της εταιρείας, η οποία υποχρεούται να τους χορηγήσει τα αντίγραφα αυτά, σύμφωνα με τις διατάξεις του ν. 3419/2005, εφόσον πρόκειται για πράξεις που καταχωρούνται στο Γ.Ε.ΜΗ. Οι τρίτοι που έχουν έννομο συμφέρον και οι μη παραστάτες στη γενική συνέλευση μέτοχοι μπορούν να λάβουν αντίγραφα των πρακτικών της γενικής συνέλευσης από το Γ.Ε.ΜΗ., σε περίπτωση δε άρνησης αυτού, να χορηγήσει το πρακτικό ύστερα από σχετική εισαγγελική παραγγελία. Η αποσβεστική προθεσμία των άρθρων 137 παράγραφος 8 και 138 παράγραφοι 4 και 5 δεν συμπληρώνεται πριν από την πάροδο μηνός από τη χορήγηση στο μέτοχο του πρακτικού όπου έχει καταχωρισθεί η ακυρώσιμη ή η άκυρη (αντίστοιχα) απόφαση, με την προϋπόθεση ότι ο μέτοχος ζήτησε το πρακτικό μέσα στην προθεσμία.

3. Η εταιρεία φέρει το βάρος απόδειξης ότι οι αποφάσεις της γενικής συνέλευσης έλαβαν χώρα την ημερομηνία και ώρα που αναγράφονται στο βιβλίο πρακτικών.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Δ΄

ΑΠΟΦΑΣΕΙΣ ΤΗΣ ΓΕΝΙΚΗΣ ΣΥΝΕΛΕΥΣΗΣ ΧΩΡΙΣ ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΗ

Άρθρο 135

Λήψη αποφάσεων με ψηφοφορία χωρίς συνεδρίαση

1. Οι αποφάσεις της γενικής συνέλευσης είναι δυνατόν να λαμβάνονται από τους μετόχους χωρίς συνεδρίαση, σύμφωνα με τη διαδικασία και τους όρους του παρόντος, αν συντρέχουν οι εξής προϋποθέσεις:

α) Οι μετοχές της εταιρείας δεν είναι εισηγμένες σε ρυθμιζόμενη αγορά.

β) Το καταστατικό προβλέπει τη δυνατότητα του παρόντος άρθρου και προσδιορίζει τις αποφάσεις που μπορούν να ληφθούν με τον τρόπο αυτό. Αποφάσεις επί θεμάτων της τακτικής γενικής συνέλευσης δεν μπορούν να ληφθούν με τη διαδικασία του παρόντος άρθρου.

γ) Όλοι οι μέτοχοι έχουν γνωστοποιήσει στην εταιρεία τα στοιχεία ηλεκτρονικής επικοινωνίας τους.

δ) Μειοψηφία του ενός πέμπτου (1/5) του κεφαλαίου δεν αντιτίθεται στη λήψη απόφασης με τη διαδικασία του παρόντος άρθρου. Σχετική δήλωση πρέπει να σταλεί στο διοικητικό συμβούλιο μέσα σε σαράντα οκτώ (48) ώρες από τη λήψη της πρότασης του διοικητικού συμβουλίου, σύμφωνα με την παράγραφο 2.

2. Αποφάσεις των μετόχων χωρίς συνεδρίαση λαμβάνονται ύστερα από πρόταση του διοικητικού συμβουλίου προς τους μετόχους για λήψη συγκεκριμένης απόφασης χωρίς συνεδρίαση και αποδοχή της

πρότασης από την πλειοψηφία των μετόχων, όπως αυτή προβλέπεται κατά περίπτωση από το νόμο και το καταστατικό. Οι διατάξεις περί απαρτίας δεν εφαρμόζονται και η πλειοψηφία υπολογίζεται επί του συνόλου των μετόχων που έχουν δικαίωμα ψήφου. Δικαίωμα συμμετοχής στη λήψη απόφασης χωρίς συνεδρίαση έχουν όσα πρόσωπα διαθέτουν τη μετοχική ιδιότητα κατά το χρόνο αποστολής της πρότασης από το διοικητικό συμβούλιο με το σύνολο των δικαιωμάτων ψήφου που διαθέτουν κατά το χρόνο αυτό.

3. Η κατά την παράγραφο 2 πρόταση του διοικητικού συμβουλίου κοινοποιείται σε όλους τους μετόχους στην ηλεκτρονική διεύθυνση που έχουν γνωστοποιήσει στην εταιρεία. Η αποστολή της πρότασης πρέπει να γίνει την ίδια ημέρα για όλους τους μετόχους. Η πρόταση περιλαμβάνει το πλήρες σχέδιο της απόφασης, τις αναγκαίες εξηγήσεις του διοικητικού συμβουλίου, τον τρόπο με τον οποίο οι μέτοχοι δικαιούνται να δηλώσουν στην εταιρεία αν δέχονται ή όχι την πρόταση και τη σχετική προθεσμία απάντησης των μετόχων, η οποία δεν μπορεί να είναι μικρότερη των επτά (7) ημερών ούτε μεγαλύτερη των τριάντα (30) ημερών από την ημέρα αποστολής της πρότασης. Η προθεσμία ισχύει για όλους τους μετόχους. Η πρόταση συνοδεύεται από κάθε άλλο έγγραφο ή στοιχείο που απαιτείται να υποβληθεί στους μετόχους κατά το νόμο.

4. Απόφαση χωρίς συνεδρίαση δε θεωρείται ότι ελήφθη πριν παρέλθει η προθεσμία των σαράντα οκτώ (48) ωρών της παραγράφου 1, εκτός αν οι δηλώσεις όλων των μετόχων περιήλθαν στην εταιρεία νωρίτερα. Δήλωση μετόχου που περιέρχεται στην εταιρεία μετά τον προβλεπόμενο χρόνο απάντησης δε λαμβάνεται υπόψη. Οι δηλώσεις των μετόχων είναι μη ανακλητές. Το βάρος της απόδειξης της υιοθέτησης ή μη της πρότασης και του χρόνου αυτής φέρει η εταιρεία. Το διοικητικό συμβούλιο υποχρεούται χωρίς υπαίτια βραδύτητα να γνωστοποιήσει σε όλους τους μετόχους το αποτέλεσμα της διαδικασίας, και να βεβαιώσει ότι τηρήθηκε πλήρως η διαδικασία αυτή.

5. Οι αποφάσεις που λαμβάνονται με το παρόν άρθρο καταχωρίζονται στο βιβλίο πρακτικών, σύμφωνα με το άρθρο 134.

6. Εντός τριών (3) ημερών από την κατά την παράγραφο 2 πρόταση του διοικητικού συμβουλίου, οι μέτοχοι μπορούν να ζητούν από το διοικητικό συμβούλιο διευκρινίσεις ή πληροφορίες για τις υποθέσεις της εταιρείας, στο μέτρο που αυτές είναι χρήσιμες για την πραγματική εκτίμηση του σχεδίου απόφασης χωρίς συνεδρίαση. Οι πληροφορίες παρέχονται στην ηλεκτρονική διεύθυνση όλων των μετόχων μέσα σε δύο (2) ημέρες από τη λήψη της αίτησης.

Άρθρο 136

Προσυπογραφή πρακτικού χωρίς συνεδρίαση

1. Στις εταιρείες των οποίων οι μετοχές δεν είναι εισηγμένες σε ρυθμιζόμενη αγορά, η κατάρτιση και υπογραφή πρακτικού από όλους τους μετόχους ή τους αντιπροσώπους τους ισχύει ως απόφαση της γενικής συνέλευσης. Η ρύθμιση αυτή ισχύει και αν όλοι οι μέτοχοι ή οι αντιπρόσωποί τους συμφωνούν να αποτυπωθεί πλειοψηφική απόφασή τους σε πρακτικό, χωρίς συνέλευση. Το σχετικό πρακτικό υπογράφεται από όλους τους μετόχους με αναφορά των τυχόν μειοψηφούντων.

2. Οι υπογραφές των μετόχων ή των αντιπροσώπων τους μπορούν να αντικαθίστανται με ανταλλαγή μηνυμάτων με ηλεκτρονικό ταχυδρομείο (e-mail) ή άλλα ηλεκτρονικά μέσα, αν τούτο προβλέπεται στο καταστατικό.

3. Το πρακτικό της παραγράφου 1 καταχωρίζεται στο βιβλίο πρακτικών, σύμφωνα με το άρθρο 134.
4. Το βάρος της απόδειξης της συνδρομής των προϋποθέσεων λήψης απόφασης, σύμφωνα με το παρόν άρθρο και του χρόνου της απόφασης φέρει η εταιρεία.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Ε΄

ΕΛΑΤΤΩΜΑΤΙΚΕΣ ΑΠΟΦΑΣΕΙΣ ΤΗΣ ΓΕΝΙΚΗΣ ΣΥΝΕΛΕΥΣΗΣ

Άρθρο 137

Ακυρώσια αποφάσεων της γενικής συνέλευσης

1. Με την επιφύλαξη των άρθρων 138 και 139, απόφαση της γενικής συνέλευσης που λήφθηκε με τρόπο που δεν είναι σύμφωνος με το νόμο ή το καταστατικό, ακυρώνεται από το δικαστήριο. Το ίδιο ισχύει και για αποφάσεις τις οποίες έλαβε γενική συνέλευση που δεν είχε νόμιμα συγκληθεί ή συγκροτηθεί.

2. Ακυρώσιμη είναι και η απόφαση που λήφθηκε:

α) χωρίς να παρασχεθούν οφειλόμενες πληροφορίες, που αφορούν το θέμα της ληφθείσας απόφασης, και ζητήθηκαν κατά το άρθρο 141 από μετόχους, οι οποίοι ζητούν την ακύρωση της απόφασης, σύμφωνα με την παράγραφο 3, ή

β) κατά κατάχρηση της εξουσίας της πλειοψηφίας, με τους όρους του άρθρου 281 του Αστικού Κώδικα.

3. Η ακύρωση μπορεί να ζητηθεί με αγωγή από οποιονδήποτε μέτοχο, κάτοχο μετοχών που εκπροσωπούν τα δύο εκατοστά (2/100) του κεφαλαίου, αν δεν παρέστη στη συνέλευση ή αντιτάχθηκε στην απόφαση. Την ακύρωση μπορεί να ζητήσει και κάθε μέλος του διοικητικού συμβουλίου ξεχωριστά. Στην περίπτωση αυτή, αν παρίσταται ανάγκη, το δικαστήριο της παραγράφου 7 διορίζει, ύστερα από αίτηση οποιουδήποτε έχει έννομο συμφέρον, κατά τη διαδικασία της εκούσιας δικαιοδοσίας, ειδικό εκπρόσωπο της εταιρείας για τη διεξαγωγή της δίκης. Στην περίπτωση α΄ της παραγράφου 2, την ακύρωση μπορούν να ζητήσουν μόνο οι μέτοχοι που ζήτησαν τις πληροφορίες, εφόσον εκπροσωπούν το ένα εικοστό (1/20) του καταβεβλημένου κεφαλαίου.

4. Μέτοχοι, που δεν μπορούν να ζητήσουν την ακύρωση επειδή δεν έχουν το απαιτούμενο ποσοστό μετοχών, σύμφωνα με τα οριζόμενα στην παράγραφο 3, μπορούν να αξιώσουν από την εταιρεία αποκατάσταση της ζημίας που υπέστησαν εξαιτίας του γεγονότος ότι η απόφαση λήφθηκε με τρόπο που δεν είναι σύμφωνος με το νόμο ή το καταστατικό ή κατά κατάχρηση της εξουσίας της πλειοψηφίας ή από γενική συνέλευση που δεν συγκλήθηκε ή δεν συγκροτήθηκε νόμιμα ή εξαιτίας του γεγονότος ότι δεν έλαβαν τις πληροφορίες που ζήτησαν. Αξίωση αποζημίωσης έχουν κατά τις γενικές διατάξεις οι μέτοχοι και αν ακόμη η απόφαση ακυρώθηκε.

5. Η απόφαση της γενικής συνέλευσης δεν μπορεί να ακυρωθεί εξαιτίας:

α) συμμετοχής σε αυτή προσώπων που δεν είχαν το δικαίωμα αυτό, εκτός αν η συμμετοχή τους ήταν αποφασιστική για την επίτευξη απαρτίας ή η ψήφος τους ήταν αποφασιστική για την επίτευξη πλειοψηφίας,

β) ακυρότητας ή ακυρωσίας επί μέρους ψήφων, εκτός αν οι ψήφοι αυτές ήταν αποφασιστικές για την επίτευξη πλειοψηφίας,

γ) ανακρίβειας, αοριστίας ή πλημμελειών τήρησης του σχετικού πρακτικού, εκτός αν για τους λόγους αυτούς δεν είναι δυνατόν να διαγνωσθεί το περιεχόμενο της απόφασης,

δ) ελαττώματος της απόφασης του διοικητικού συμβουλίου, με την οποία συγκλήθηκε η γενική συνέλευση, εκτός αν για το λόγο αυτόν δεν υπήρξε έγκαιρη και επαρκής πληροφόρηση των μετόχων,

«ε) μη τήρησης ή πλημμελούς τήρησης της παραγράφου 4 του άρθρου 122, των παραγράφων 3 έως 5 του άρθρου 123 και των άρθρων 128 και 129.»⁶³

6. Δεν μπορούν να ακυρωθούν αποφάσεις της γενικής συνέλευσης που έχουν ως αντικείμενο την έκδοση τίτλων που πρόκειται να εισαχθούν σε ρυθμιζόμενη αγορά ή σε ΠΜΔ. Μέτοχος που δεν παρέστη στη συνέλευση ή αντιτάχθηκε στην απόφαση και θίγεται από αυτήν, μπορεί να αξιώσει από την εταιρεία αποκατάσταση της ζημίας που υπέστη εξαιτίας των γεγονότων που αναφέρονται στην παράγραφο 4. Δεν μπορούν να ακυρωθούν αποφάσεις της γενικής συνέλευσης, τις οποίες η τελευταία επικύρωσε με νεότερη απόφασή της, διορθώνοντας ή αποκαθιστώντας την πλημμέλεια που αποτελούσε το λόγο της ακυρωσίας. Στην περίπτωση αυτή τρίτοι δικαιούνται να ζητήσουν από την εταιρεία τα έξοδα της δίκης ακύρωσης, στα οποία υποβλήθηκαν, καθώς και την αποκατάσταση της ζημίας που υπέστησαν λόγω της επικύρωσης.

7. Η αγωγή ακύρωσης της απόφασης της γενικής συνέλευσης εκδικάζεται από το μονομελές πρωτοδικείο της έδρας της εταιρείας.

8. Η αγωγή της παραγράφου 7 στρέφεται κατά της εταιρείας και ασκείται μέσα σε προθεσμία τεσσάρων (4) μηνών από τη λήψη της απόφασης ή, αν η απόφαση υποβάλλεται σε δημοσιότητα, από την καταχώρισή της στο Γ.Ε.ΜΗ.. Εντός της ίδιας προθεσμίας ασκείται και η αγωγή αποζημίωσης της παραγράφου 4.

9. Οι ενάγοντες μέτοχοι οφείλουν να αποδείξουν ότι, τόσο κατά την άσκηση της αγωγής όσο και κατά το χρόνο κατάθεσης των προτάσεων, σύμφωνα με την παράγραφο 1 του άρθρου 237 ΚΠολΔ, έχουν τις μετοχές που τους παρέχουν το δικαίωμα να ασκήσουν την αγωγή. Αν μετά την άσκηση της αγωγής οι ενάγοντες μέτοχοι μεταβιβάσουν όλες τις μετοχές ή μέρος τούτων, ώστε κατά το χρόνο κατάθεσης των προτάσεων να μην συγκεντρώνουν πλέον τα ποσοστά της παραγράφου 3, οι ενάγοντες μέτοχοι μπορούν να ζητήσουν με τις προτάσεις τους αποζημίωση, σύμφωνα με την παράγραφο 4.

10. Η ακύρωση της απόφασης ισχύει έναντι πάντων. Το διοικητικό συμβούλιο υποχρεούται να λάβει τα μέτρα που επιβάλλει η κατάσταση η οποία προέκυψε από την ακύρωση. Σε κάθε περίπτωση δε θίγονται τα δικαιώματα τρίτων που αποκτήθηκαν με απόφαση που ακυρώθηκε ή με πράξη που διενεργήθηκε με βάση την απόφαση αυτή, εκτός αν ο τρίτος γνώριζε ή αγνοούσε από βαριά αμέλεια το ελάττωμα της απόφασης.

11. Το δικαστήριο μπορεί να διατάξει ασφαλιστικά μέτρα και πριν από την άσκηση της αγωγής. Στην περίπτωση αυτή, η αγωγή πρέπει να ασκηθεί μέσα σε δεκαπέντε (15) ημέρες από την έκδοση της απόφασης που διέταξε τα ασφαλιστικά μέτρα, διαφορετικά τα ασφαλιστικά μέτρα αίρονται αυτοδικαίως. Το ίδιο συμβαίνει και στην περίπτωση που η αγωγή ασκηθεί μετά την πάροδο της προθεσμίας της παραγράφου 8. Το δικαστήριο μπορεί να διατάξει και την προσωρινή αναστολή της

⁶³ Η περίπτωση ε' της παραγράφου 5 του άρθρου 137 αντικαταστάθηκε με το άρθρο 49, παρ.14 του Ν.4587/2018, ΦΕΚ-218/Α/24.12.2018.Ισχύς από 1η Ιανουαρίου 2019.

ισχύος της απόφασης. Το δικαστήριο μπορεί να υποχρεώσει τους αιτούντες σε παροχή εγγύησης, σταθμίζοντας την ανάγκη προστασίας των αιτούντων την αναστολή και τη ζημία της εταιρείας που μπορεί να προκληθεί από την αναστολή αυτή.

12. Η ακυρωσία απόφασης δεν εμποδίζει την καταχώριση της τελευταίας στο Γ.Ε.ΜΗ. Η αγωγή ακύρωσης απόφασης της γενικής συνέλευσης, που έχει καταχωρισθεί στο Γ.Ε.ΜΗ., η δικαστική απόφαση παντός βαθμού δικαιοδοσίας που απαγγέλλει την ακύρωσή της και η δικαστική απόφαση με την οποία διατάσσονται ασφαλιστικά μέτρα ή αναστέλλεται η ισχύς της υποβάλλονται σε δημοσιότητα.

Άρθρο 138

Ακυρότητα αποφάσεων της γενικής συνέλευσης

1. Σε περίπτωση που δεν υπήρξε σύγκληση της γενικής συνέλευσης ή το περιεχόμενο της απόφασής της είναι αντίθετο στο νόμο ή το καταστατικό, η απόφαση είναι άκυρη.

2. Με την επιφύλαξη του προηγούμενου άρθρου, θεωρείται ότι συγκλήθηκε η γενική συνέλευση, αν υπήρξε πρόσκλησή της προερχόμενη από την εταιρεία και περιέχουσα τουλάχιστον ένδειξη της ημερομηνίας και του τόπου της γενικής συνέλευσης και η πρόσκληση αυτή δημοσιεύθηκε κατά τον νόμο και το καταστατικό. Ως προερχόμενη από την εταιρεία θεωρείται η πρόσκληση όταν έχει γίνει από το διοικητικό συμβούλιο ή μέλος του ή και από τα πρόσωπα της παραγράφου 2 του άρθρου 121 και της παραγράφου 1 του άρθρου 141.

3. Η προβολή ακυρότητας εκ μέρους μετόχου λόγω έλλειψης σύγκλησης της γενικής συνέλευσης δεν είναι επιτρεπτή, αν ο μέτοχος αυτός μεταγενέστερα δήλωσε προς την εταιρεία εγγράφως ή με δήλωσή του στα πρακτικά, ότι η γενική συνέλευση συνεδρίασε νομίμως.

4. Η ακυρότητα μπορεί να προβληθεί από κάθε πρόσωπο, μέτοχο ή τρίτο, που έχει έννομο συμφέρον, δικαστικά ή με ρητή έγγραφη εξώδικη δήλωσή του προς την εταιρεία, μέσα σε προθεσμία ενός (1) έτους από τη λήψη της απόφασης ή, αν η απόφαση υποβάλλεται σε δημοσιότητα, από την καταχώρισή της στο Γ.Ε.ΜΗ. Η προβολή της ακυρότητας πρέπει να αναφέρεται σε συγκεκριμένη απόφαση και να περιγράφει το λόγο, που, κατά την άποψη του δηλούντος, προκαλεί την ακυρότητα. Σε περίπτωση που με τροποποίηση του καταστατικού ο σκοπός της εταιρείας καθίσταται παράνομος ή αντικείμενος στη δημόσια τάξη, καθώς και όταν από την απόφαση προκύπτει διαρκής παραβίαση διατάξεων αναγκαστικού δικαίου, η προβολή της ακυρότητας δεν υπόκειται σε προθεσμία.

5. Κατ' εξαίρεση, δεν μπορεί να προβληθεί η ακυρότητα αποφάσεων με αντικείμενο την έκδοση τίτλων που πρόκειται να εισαχθούν σε ρυθμιζόμενη αγορά ή σε ΠΜΔ, μετά την έναρξη διαπραγματεύσεων των τίτλων που προκύπτουν από την απόφαση ή, σε περίπτωση έκδοσης τίτλων με δικαίωμα προτίμησης, μετά την αποκοπή του δικαιώματος προτίμησης. Μέσα στην προθεσμία της παραγράφου 4 κάθε πρόσωπο που θίγεται από την απόφαση μπορεί να αξιώσει από την εταιρεία αποκατάσταση της ζημίας που υπέστη. Ο περιορισμός της παρούσας παραγράφου δεν ισχύει στην περίπτωση που από την απόφαση προκύπτει διαρκής παραβίαση διατάξεων αναγκαστικού δικαίου.

6. Η ακυρότητα μπορεί να ληφθεί υπόψη και αυτεπάγγελα από το δικαστήριο, μέσα στην προθεσμία της παραγράφου 4.

7. Το δικαστήριο μπορεί να διατάξει ασφαλιστικά μέτρα και πριν από την άσκηση της αγωγής που έχει ως αίτημα την αναγνώριση της ακυρότητας απόφασης της γενικής συνέλευσης. Στην περίπτωση αυτή, η αγωγή πρέπει να ασκηθεί μέσα σε δεκαπέντε (15) ημέρες από την έκδοση της απόφασης που διέταξε τα ασφαλιστικά μέτρα, διαφορετικά τα ασφαλιστικά μέτρα αίρονται αυτοδικαίως. Το ίδιο συμβαίνει και στην περίπτωση που η αγωγή ασκηθεί μετά την πάροδο της προθεσμίας της παραγράφου 4. Το δικαστήριο μπορεί να διατάξει και την προσωρινή αναστολή της ισχύος της απόφασης.

Το δικαστήριο μπορεί να υποχρεώσει τους αιτούντες σε παροχή εγγύησης, σταθμίζοντας την ανάγκη προστασίας των αιτούντων την αναστολή και τη ζημία της εταιρείας που μπορεί να προκληθεί από την αναστολή αυτή.

8. Η αγωγή για την αναγνώριση της ακυρότητας απόφασης της γενικής συνέλευσης, που έχει καταχωρισθεί στο Γ.Ε.ΜΗ., η δικαστική απόφαση παντός βαθμού δικαιοδοσίας που αναγνωρίζει την ακυρότητά της και η δικαστική απόφαση με την οποία διατάσσονται ασφαλιστικά μέτρα ή αναστέλλεται η ισχύς της υποβάλλονται σε δημοσιότητα.

Άρθρο 139

Ανυπόστατες αποφάσεις

1. Οι διατάξεις των άρθρων 137 και 138 δεν εφαρμόζονται στις ανυπόστατες αποφάσεις.
2. Μια απόφαση είναι ανυπόστατη όταν στη ψηφοφορία συμμετέχουν πρόσωπα, τα οποία στο σύνολό τους: α) δεν είχαν μετοχική ιδιότητα, ή β) είχαν αρυσθεί το δικαίωμα ψήφου από πρόσωπα που δεν είχαν μετοχική ιδιότητα.

Άρθρο 140

Ελαττώματα αποφάσεων που λαμβάνονται με άλλο τρόπο

1. Στις αποφάσεις που λαμβάνονται χωρίς συνεδρίαση, σύμφωνα με το άρθρο 135, οι διατάξεις για την ακυρωσία και την ακυρότητα των αποφάσεων της γενικής συνέλευσης των άρθρων 137 και 138 εφαρμόζονται αναλόγως.
2. Στην περίπτωση προσυπογραφής πρακτικού, σύμφωνα με το άρθρο 136, η απόφαση είναι ανυπόστατη, αν δεν συντρέχουν οι προϋποθέσεις της διάταξης αυτής. Απόφαση που λαμβάνεται με τον τρόπο αυτόν και αντίκειται στο νόμο ή το καταστατικό είναι άκυρη. Οι παράγραφοι 4 έως 8 του άρθρου 138 εφαρμόζονται αναλόγως.

ΤΜΗΜΑ ΟΓΔΟΟ

ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΑ ΜΕΙΟΨΗΦΙΑΣ

Άρθρο 141

Συλλογικά και ατομικά δικαιώματα μειοψηφίας

1. Με αίτηση μετόχων, που εκπροσωπούν το ένα εικοστό (1/20) του καταβεβλημένου κεφαλαίου, το διοικητικό συμβούλιο υποχρεούται να συγκαλεί έκτακτη γενική συνέλευση των μετόχων, ορίζοντας ημέρα συνεδρίασης αυτής, η οποία δεν πρέπει να απέχει περισσότερο από σαράντα πέντε (45) ημέρες από την ημερομηνία επίδοσης της αίτησης στον πρόεδρο του διοικητικού συμβουλίου. Η αίτηση περιέχει το αντικείμενο της ημερήσιας διάταξης. Αν δεν συγκληθεί γενική συνέλευση από το διοικητικό συμβούλιο μέσα σε είκοσι (20) ημέρες από την επίδοση της σχετικής αίτησης, η σύγκληση διενεργείται από τους αιτούντες μετόχους με δαπάνες της εταιρείας, με απόφαση του δικαστηρίου, που εκδίδεται κατά τη διαδικασία των ασφαλιστικών μέτρων. Στην απόφαση αυτή ορίζονται ο τόπος και ο χρόνος της συνεδρίασης, καθώς και η ημερήσια διάταξη. Η απόφαση δεν προσβάλλεται με ένδικα μέσα. Το διοικητικό συμβούλιο συγκαλεί τη γενική συνέλευση, σύμφωνα με τις γενικές διατάξεις ή κάνει χρήση της διαδικασίας του άρθρου 135, εκτός αν οι αιτούντες μέτοχοι απέκλεισαν την τελευταία αυτή δυνατότητα.

2. Με αίτηση μετόχων, που εκπροσωπούν το ένα εικοστό (1/20) του καταβεβλημένου κεφαλαίου, το διοικητικό συμβούλιο υποχρεούται να εγγράψει στην ημερήσια διάταξη γενικής συνέλευσης, που έχει ήδη συγκληθεί, πρόσθετα θέματα, αν η σχετική αίτηση περιέλθει στο διοικητικό συμβούλιο δεκαπέντε (15) τουλάχιστον ημέρες πριν από τη γενική συνέλευση. Τα πρόσθετα θέματα πρέπει να δημοσιεύονται ή να γνωστοποιούνται, με ευθύνη του διοικητικού συμβουλίου, κατά το άρθρο 122, επτά (7) τουλάχιστον ημέρες πριν από τη γενική συνέλευση. Σε εταιρείες με μετοχές εισηγμένες σε ρυθμιζόμενη αγορά, η αίτηση για την εγγραφή πρόσθετων θεμάτων στην ημερήσια διάταξη συνοδεύεται από αιτιολόγηση ή από σχέδιο απόφασης προς έγκριση στη γενική συνέλευση και η αναθεωρημένη ημερήσια διάταξη δημοσιοποιείται κατά τον ίδιο τρόπο όπως η προηγούμενη ημερήσια διάταξη, δεκατρείς (13) ημέρες πριν από την ημερομηνία της γενικής συνέλευσης και ταυτόχρονα τίθεται στη διάθεση των μετόχων στο διαδικτυακό τόπο της εταιρείας, μαζί με την αιτιολόγηση ή το σχέδιο απόφασης που έχει υποβληθεί από τους μετόχους κατά τα προβλεπόμενα στην παράγραφο 4 του άρθρου 123. Τόσο σε εταιρείες με μετοχές εισηγμένες σε ρυθμιζόμενη αγορά όσο και σε εταιρείες χωρίς μετοχές εισηγμένες σε ρυθμιζόμενη αγορά, αν τα θέματα αυτά δεν δημοσιευθούν, οι αιτούντες μέτοχοι δικαιούνται να ζητήσουν την αναβολή της γενικής συνέλευσης, σύμφωνα με την παράγραφο 5 και να προβούν οι ίδιοι στη δημοσίευση, κατά τα οριζόμενα στο δεύτερο εδάφιο της παρούσας παραγράφου, με δαπάνη της εταιρείας.

3. Σε εταιρείες με μετοχές εισηγμένες σε ρυθμιζόμενη αγορά, μέτοχοι που εκπροσωπούν το ένα εικοστό (1/20) του καταβεβλημένου κεφαλαίου έχουν το δικαίωμα να υποβάλλουν σχέδια αποφάσεων για θέματα που περιλαμβάνονται στην αρχική ή την τυχόν αναθεωρημένη ημερήσια διάταξη γενικής συνέλευσης. Η σχετική αίτηση πρέπει να περιέλθει στο διοικητικό συμβούλιο επτά (7) τουλάχιστον ημέρες πριν από την ημερομηνία της γενικής συνέλευσης, τα σχέδια δε αποφάσεων τίθενται στη διάθεση των μετόχων κατά τα οριζόμενα στην παράγραφο 3 του άρθρου 123, έξι (6) τουλάχιστον ημέρες πριν από την ημερομηνία της γενικής συνέλευσης.

4. Το διοικητικό συμβούλιο δεν είναι υποχρεωμένο να προβαίνει στην εγγραφή θεμάτων στην ημερήσια διάταξη ούτε στη δημοσίευση ή γνωστοποίηση αυτών μαζί με αιτιολόγηση και με σχέδια αποφάσεων που υποβάλλονται από τους μετόχους, σύμφωνα με τις παραγράφους 2 και 3, αντίστοιχα, αν το περιεχόμενο αυτών έρχεται προφανώς σε αντίθεση με το νόμο ή τα χρηστά ήθη.

5. Με αίτηση μετόχου ή μετόχων που εκπροσωπούν το ένα εικοστό (1/20) του καταβεβλημένου κεφαλαίου, ο πρόεδρος της συνέλευσης υποχρεούται να αναβάλει μία μόνο φορά τη λήψη αποφάσεων

από τη γενική συνέλευση, τακτική ή έκτακτη, για όλα ή ορισμένα θέματα, ορίζοντας ημέρα συνέχισης της συνεδρίασης, αυτήν που ορίζεται στην αίτηση των μετόχων, η οποία όμως δεν μπορεί να απέχει περισσότερο από είκοσι (20) ημέρες από τη χρονολογία της αναβολής. Η ύστερα από αναβολή γενική συνέλευση αποτελεί συνέχιση της προηγούμενης και δεν απαιτείται η επανάληψη των διατυπώσεων δημοσίευσης της πρόσκλησης των μετόχων. Στη συνέλευση αυτή μπορούν να μετέχουν και νέοι μέτοχοι, τηρουμένων των σχετικών διατυπώσεων συμμετοχής. Επί εταιρειών με μετοχές εισηγμένες σε ρυθμιζόμενη αγορά, ισχύουν οι διατάξεις της παραγράφου 6 του άρθρου 124.

6. Ύστερα από αίτηση οποιουδήποτε μετόχου, που υποβάλλεται στην εταιρεία πέντε (5) τουλάχιστον πλήρεις ημέρες πριν από τη γενική συνέλευση, το διοικητικό συμβούλιο υποχρεούται να παρέχει στη γενική συνέλευση τις αιτούμενες συγκεκριμένες πληροφορίες για τις υποθέσεις της εταιρείας, στο μέτρο που αυτές είναι σχετικές με τα θέματα της ημερήσιας διάταξης. Υποχρέωση παροχής πληροφοριών δεν υφίσταται, όταν οι σχετικές πληροφορίες διατίθενται ήδη στο διαδικτυακό τόπο της εταιρείας, ιδίως με τη μορφή ερωτήσεων και απαντήσεων. Επίσης, με αίτηση μετόχων, που εκπροσωπούν το ένα εικοστό (1/20) του καταβεβλημένου κεφαλαίου, το διοικητικό συμβούλιο υποχρεούται να ανακοινώνει στη γενική συνέλευση, εφόσον είναι τακτική, τα ποσά που, κατά την τελευταία διετία, καταβλήθηκαν σε κάθε μέλος του διοικητικού συμβουλίου ή τους διευθυντές της εταιρείας, καθώς και κάθε παροχή προς τα πρόσωπα αυτά από οποιαδήποτε αιτία ή σύμβαση της εταιρείας με αυτούς. Σε όλες τις παραπάνω περιπτώσεις το διοικητικό συμβούλιο μπορεί να αρνηθεί την παροχή των πληροφοριών για αποχρώντα ουσιώδη λόγο, ο οποίος αναγράφεται στα πρακτικά. Τέτοιος λόγος μπορεί να είναι, κατά τις περιστάσεις, η εκπροσώπηση των αιτούντων μετόχων στο διοικητικό συμβούλιο, σύμφωνα με τα άρθρα 79 ή 80. Στις περιπτώσεις της παρούσας παραγράφου το διοικητικό συμβούλιο μπορεί να απαντήσει ενιαία σε αιτήσεις μετόχων με το ίδιο περιεχόμενο.

7. Ύστερα από αίτηση μετόχων, που εκπροσωπούν το ένα δέκατο (1/10) του καταβεβλημένου κεφαλαίου η οποία υποβάλλεται στην εταιρεία μέσα στην προθεσμία της παραγράφου 6, το διοικητικό συμβούλιο υποχρεούται να παρέχει στη γενική συνέλευση πληροφορίες για την πορεία των εταιρικών υποθέσεων και την περιουσιακή κατάσταση της εταιρείας. Το διοικητικό συμβούλιο μπορεί να αρνηθεί την παροχή των πληροφοριών για αποχρώντα ουσιώδη λόγο, ο οποίος αναγράφεται στα πρακτικά. Τέτοιος λόγος μπορεί να είναι, κατά τις περιστάσεις, η εκπροσώπηση των αιτούντων μετόχων στο διοικητικό συμβούλιο, σύμφωνα με τα άρθρα 79 ή 80, εφόσον τα αντίστοιχα μέλη του διοικητικού συμβουλίου έχουν λάβει τη σχετική πληροφόρηση κατά τρόπο επαρκή.

8. Στις περιπτώσεις των παραγράφων 6 και 7 του παρόντος, τυχόν αμφισβήτηση ως προς το βάσιμο ή μη της αιτιολογίας άρνησης εκ μέρους του διοικητικού συμβουλίου παροχής των πληροφοριών, επιλύεται από το δικαστήριο με απόφασή του, που εκδίδεται κατά τη διαδικασία των ασφαλιστικών μέτρων. Με την ίδια απόφαση το δικαστήριο υποχρεώνει και την εταιρεία να παράσχει τις πληροφορίες που αρνήθηκε. Η απόφαση δεν προσβάλλεται με ένδικα μέσα.

9. Ύστερα από αίτηση μετόχων, που εκπροσωπούν το ένα εικοστό (1/20) του καταβεβλημένου κεφαλαίου, η ψηφοφορία σε κάποιο θέμα ή θέματα της ημερήσιας διάταξης ενεργείται με φανερή ψηφοφορία.

10. Ύστερα από αίτηση οποιουδήποτε μετόχου, υποβαλλόμενη κατά πάντα χρόνο, το διοικητικό συμβούλιο οφείλει μέσα σε είκοσι (20) ημέρες να πληροφορήσει το μέτοχο για το ύψος του κεφαλαίου της εταιρείας, τις κατηγορίες των μετοχών που έχουν εκδοθεί και τον αριθμό των μετοχών κάθε κατηγορίας, ιδίως προνομιούχων, με τα δικαιώματα που κάθε κατηγορία παρέχει, καθώς και τις τυχόν δεσμευμένες μετοχές, τόσο κατά τον αριθμό τους όσο και τους περιορισμούς που προβλέπονται. Ο μέτοχος θα δικαιούται επίσης να πληροφορηθεί πόσες και τι είδους μετοχές διαθέτει ο ίδιος, όπως αυτές

προκύπτουν από το βιβλίο μετόχων. Αν οι παραπάνω πληροφορίες είναι ήδη αναρτημένες στο διαδικτυακό τόπο της εταιρείας, δεν απαιτείται να παρασχεθούν, θα πρέπει όμως να υποδειχθεί στο μέτοχο σε ποιο διαδικτυακό τόπο μπορεί να τις αναζητήσει. Η παρούσα παράγραφος δεν εφαρμόζεται στις εταιρείες με εισηγμένες μετοχές σε ρυθμιζόμενη αγορά.

11. Με την επιφύλαξη των διατάξεων για την προστασία των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα και με την προϋπόθεση ότι το προβλέπει το καταστατικό, κάθε μέτοχος μπορεί να ζητήσει να του χορηγηθεί πίνακας των μετόχων της εταιρείας, με ένδειξη του ονοματεπωνύμου, της διεύθυνσης και του αριθμού μετοχών κάθε μετόχου. Η εταιρεία δεν υποχρεούται να περιλάβει στον πίνακα μετόχους που κατέχουν μέχρι ένα εκατοστό (1%) του κεφαλαίου.

«12. Σε όλες τις περιπτώσεις του παρόντος άρθρου οι αιτούντες μέτοχοι οφείλουν να αποδεικνύουν τη μετοχική τους ιδιότητα και, εκτός από τις περιπτώσεις του πρώτου εδαφίου της παρ. 6 και της παρ. 10, τον αριθμό των μετοχών που κατέχουν κατά την άσκηση του σχετικού δικαιώματος. Τέτοια απόδειξη αποτελεί και η κατάθεση των μετοχών τους, σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στην παρ. 2 του άρθρου 124. Προκειμένου για άυλες μετοχές, η απόδειξη της μετοχικής ιδιότητας μπορεί να γίνεται με κάθε νόμιμο μέσο και πάντως βάσει ενημέρωσης που λαμβάνει η εταιρεία ή βεβαίωσης ή άλλης μορφής πιστοποίησης από το μητρώο του κ.α.τ. ή της υποδομής αγοράς τ.κ.κ. ή μέσω των διαμεσολαβητών κατά περίπτωση.»⁶⁴

13. Το καταστατικό μπορεί να μειώσει, όχι όμως πέραν του μισού, τα ποσοστά του καταβεβλημένου κεφαλαίου, που απαιτούνται για την άσκηση των δικαιωμάτων, σύμφωνα με το παρόν άρθρο.

Άρθρο 142

Αίτηση έκτακτου ελέγχου

1. Δικαίωμα να ζητήσουν έκτακτο έλεγχο της εταιρείας από το δικαστήριο, που δικάζει κατά τη διαδικασία της εκούσιας δικαιοδοσίας, έχουν:

α) Μέτοχοι της εταιρείας που αντιπροσωπεύουν το ένα εικοστό (1/20) τουλάχιστον του καταβεβλημένου κεφαλαίου.

β) Η Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς, προκειμένου περί εταιρειών, των οποίων οι μετοχές ή άλλοι τίτλοι έχουν εισαχθεί σε ρυθμιζόμενη αγορά ή ΠΜΔ ή έχουν αποτελέσει αντικείμενο δημόσιας προσφοράς στο πλαίσιο είτε κάλυψης κεφαλαίου είτε διάθεσης υφιστάμενων μετοχών.

2. Ο έλεγχος κατά την παράγραφο 1 διατάσσεται, αν πιθανολογούνται πράξεις που παραβιάζουν διατάξεις του νόμου ή του καταστατικού της εταιρείας ή αποφάσεις της γενικής συνέλευσης. Σε κάθε περίπτωση, η αίτηση ελέγχου πρέπει να υποβάλλεται μέσα σε τρία (3) έτη από την έγκριση των χρηματοοικονομικών καταστάσεων της χρήσης, εντός της οποίας τελέστηκαν οι καταγγελλόμενες πράξεις.

⁶⁴ Στην παρ. 12 του άρθρου 141 του ν. 4548/2018 (Α' 104), περί συλλογικών και ατομικών δικαιωμάτων μειοψηφίας: α) επέρχονται νομοτεχνικές βελτιώσεις, β) στο τρίτο εδάφιο: β) η φράση «για εταιρείες με μετοχές εισηγμένες σε ρυθμιζόμενη αγορά» αντικαθίσταται από τη φράση «για άυλες μετοχές», ββ) η φράση «από το κεντρικό αποθετήριο τίτλων, εφόσον παρέχει υπηρεσίες μητρώου, ή μέσω των συμμετεχόντων και εγγεγραμμένων διαμεσολαβητών στο κεντρικό αποθετήριο τίτλων σε κάθε άλλη περίπτωση» αντικαθίσταται από τη φράση «ή βεβαίωσης ή άλλης μορφής πιστοποίησης από το μητρώο του κ.α.τ. ή της υποδομής αγοράς τ.κ.κ. ή μέσω των διαμεσολαβητών κατά περίπτωση», και η παρ. 12 διαμορφώνεται με τις διατάξεις του άρθρου 46 [Ν.5113/2024](#) -ΦΕΚ: 96/Α/21.06.2024

3. Μέτοχοι της εταιρείας, που εκπροσωπούν το ένα πέμπτο (1/5) του καταβεβλημένου κεφαλαίου, δικαιούνται να ζητήσουν από το δικαστήριο τον έλεγχο της εταιρείας, εφόσον από την όλη πορεία αυτής, αλλά και με βάση συγκεκριμένες ενδείξεις, καθίσταται πιστευτό ότι η διοίκηση των εταιρικών υποθέσεων δεν ασκείται όπως επιβάλλει η χρηστή και συνετή διαχείριση. Το καταστατικό μπορεί να μειώσει, όχι όμως πέραν του μισού, το ποσοστό του καταβεβλημένου κεφαλαίου που απαιτείται για την άσκηση του δικαιώματος της παρούσας παραγράφου.

4. Το δικαστήριο μπορεί να κρίνει ότι η εκπροσώπηση των αιτούντων μετόχων στο διοικητικό συμβούλιο, σύμφωνα με τα άρθρα 79 ή 80, δεν δικαιολογεί την αίτηση των μετόχων με βάση το παρόν άρθρο.

5. Επί του δικαιώματος των μετόχων να ζητήσουν τον έλεγχο εφαρμόζονται οι διατάξεις των παραγράφων 11 και 12 του άρθρου 141.

Άρθρο 143

Διενέργεια του έκτακτου ελέγχου

1. Το δικαστήριο αναθέτει τη διενέργεια του έκτακτου ελέγχου σε έναν τουλάχιστον ορκωτό ελεγκτή λογιστή ή ελεγκτική εταιρεία.

2. Το δικαστήριο, εκτιμώντας τις περιστάσεις, ιδιαίτερα το μέγεθος της εταιρείας, τις καταγγελλόμενες πράξεις και τις αναμενόμενες ελεγκτικές εργασίες, μπορεί, αντί για ορκωτό ελεγκτή λογιστή ή ελεγκτική εταιρεία, να διορίσει ως ελεγκτές κατόχους άδειας Λογιστή Φοροτεχνικού Α' τάξης του ν. 2515/1997 (Α' 154), οι οποίοι είναι μέλη του Οικονομικού Επιμελητηρίου. Για την αξιολόγηση της νομιμότητας ή της χρηστότητας της διαχείρισης, το δικαστήριο μπορεί να ορίσει ως πρόσθετους ελεγκτές και άλλα πρόσωπα με ειδικές προς τούτο γνώσεις. Αν δεν ορίσει κάτι άλλο η απόφαση του δικαστηρίου, οι διοριζόμενοι ελεγκτές έχουν τα δικαιώματα πληροφόρησης και το καθήκον εχεμύθειας, που έχουν και οι τακτικοί ελεγκτές.

3. Σε κάθε περίπτωση η απόφαση του δικαστηρίου ορίζει και την αμοιβή των ελεγκτών, η οποία καταβάλλεται από τον αιτούντα μετά την ολοκλήρωση του ελέγχου. Το δικαστήριο όμως μπορεί να επιρρίψει στην εταιρεία το σύνολο ή μέρος της αμοιβής των ελεγκτών ή να ορίσει ότι ο αιτών θα την προκαταβάλει και θα την αναζητήσει από την εταιρεία. Η αμοιβή υπόκειται σε αναθεώρηση μετά τη διενέργεια του ελέγχου, με αίτηση του ελεγκτή ή του βαρυνόμενου με την καταβολή της.

4. Οι ελεγκτές οφείλουν, χωρίς υπαίτια καθυστέρηση, να περατώσουν το έργο που τους ανατέθηκε και να υποβάλουν την έκθεσή τους στην ελεγχόμενη εταιρεία και στο πρόσωπο που ζήτησε τον έλεγχο. Το διοικητικό συμβούλιο υποχρεούται να θέσει υπόψη των μετόχων την έκθεση των ελεγκτών το αργότερο στην αμέσως επόμενη γενική συνέλευση. Αν η ελεγχόμενη εταιρεία έχει μετοχές ή άλλους τίτλους που έχουν εισαχθεί σε ρυθμιζόμενη αγορά ή ΠΜΔ, ή έχουν αποτελέσει αντικείμενο δημόσιας προσφοράς, στο πλαίσιο είτε κάλυψης κεφαλαίου είτε διάθεσης υφιστάμενων μετοχών, η έκθεση πρέπει να υποβάλλεται και στην Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς. Αν οι ελεγκτές διαπιστώνουν παραβάσεις που τιμωρούνται ποινικά, οφείλουν να υποβάλουν την έκθεσή τους και στην αρμόδια εισαγγελική Αρχή.

5. Το δικαστήριο μπορεί να τάξει προθεσμία για τη διενέργεια του ελέγχου, καθώς και να αντικαταστήσει τους ελεγκτές που διορίστηκαν.

«Άρθρο 144⁶⁵

Ενώσεις μετόχων

1. Τα δικαιώματα μειοψηφίας του παρόντος νόμου μπορούν να ασκηθούν και από ενώσεις μετόχων, στο όνομά τους, αλλά για λογαριασμό των μελών τους, αν τα μέλη τους έχουν τον εκάστοτε απαιτούμενο για την άσκηση των δικαιωμάτων αριθμό μετοχών. Ως δικαιώματα μειοψηφίας κατά την έννοια του παρόντος άρθρου δεν θεωρούνται και τα δικαιώματα που μπορούν να ασκηθούν από κάθε μέτοχο.

2. Οι ενώσεις μετόχων μπορούν να συσταθούν από μετόχους μίας ή περισσότερων συγκεκριμένων εταιρειών και έχουν τη μορφή σωματείου διεπόμενου από τις διατάξεις του παρόντος άρθρου και του Αστικού Κώδικα. Έναν μήνα πριν από την άσκηση των παραπάνω δικαιωμάτων, η ένωση πρέπει να έχει γνωστοποιήσει την έγκυρη σύσταση και το καταστατικό της στην εταιρεία, της οποίας μέτοχοι είναι τα μέλη της. Στη δήλωση άσκησης του δικαιώματος πρέπει να αναφέρονται τα ονόματα των μετόχων, για λογαριασμό των οποίων ασκείται το δικαίωμα.

3. Οι παραπάνω ενώσεις μπορούν, επίσης, να παρέχουν μέσω διαδικτύου πληροφορίες σε σχέση με τα δικαιώματα που έχουν οι μέτοχοι και οι επενδυτές στις εταιρείες για τις οποίες έχουν συσταθεί και να παρέχουν δυνατότητα επώνυμης συνεννόησης μεταξύ τούτων για την άσκηση των δικαιωμάτων τους κατά την παρ. 1 εν όψει συγκεκριμένης γενικής συνέλευσης των εταιρειών αυτών.

4. Τα ζητήματα της άσκησης των δικαιωμάτων, ιδίως της τυχόν προηγούμενης διαβούλευσης των μελών της ένωσης, της παροχής πληροφοριών, της ενδεχόμενης ανάγκης προηγούμενης ειδικότερης εντολής ή ανάκλησης της τελευταίας, ρυθμίζονται από το καταστατικό της ένωσης.»

ΤΜΗΜΑ ΕΝΑΤΟ

ΕΤΗΣΙΕΣ ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ ΚΑΙ ΕΤΗΣΙΕΣ ΕΚΘΕΣΕΙΣ

Άρθρο 145

Εφαρμοζόμενες διατάξεις

Οι ετήσιες και ενοποιημένες χρηματοοικονομικές καταστάσεις της ανώνυμης εταιρείας καταρτίζονται, ελέγχονται και εγκρίνονται, σύμφωνα με τις διατάξεις του ν. 4308/2014 και σύμφωνα με κάθε άλλη ειδική διάταξη που ρυθμίζει τα ζητήματα αυτά.

Άρθρο 146

⁶⁵Στο άρθρο 144 του ν. 4548/2018 (Α' 104), περί ενώσεων μετόχων, τροποποιείται το πρώτο εδάφιο της παρ. 2 ως προς τις προϋποθέσεις απόκτησης νομικής προσωπικότητας, το δεύτερο εδάφιο της παρ. 4 καταργείται, και το άρθρο 144 διαμορφώνεται ως άνω με το άρθρο 64 του [Ν.5019/2023-ΦΕΚ:27/Α/14.02.2023](#).

Διενέργεια απογραφής - Γλώσσα βιβλίων - Εταιρική χρήση

1. Κατά την έναρξη της λειτουργίας της, η εταιρεία οφείλει να ενεργήσει την κατά το άρθρο 9 του Εμπορικού Νόμου (Α' 206/1910) και τις διατάξεις του ν. 4308/2014 απογραφή, εκτός αν απαλλάσσεται από το νόμο. Την ίδια υποχρέωση υπέχει και στο τέλος κάθε εταιρικής χρήσης.
2. Όλα τα βιβλία της εταιρείας πρέπει να τηρούνται στην ελληνική γλώσσα, εκτός αν επιτρέπεται η τήρησή τους και σε άλλη γλώσσα.
3. Η εταιρική χρήση δεν μπορεί να εκτείνεται σε διάστημα μεγαλύτερο των δώδεκα (12) μηνών.

Άρθρο 147

Υπογραφή ετήσιων χρηματοοικονομικών καταστάσεων

«1. Για να ληφθεί από τη γενική συνέλευση έγκυρη απόφαση επί των χρηματοοικονομικών καταστάσεων που έχουν καταρτιστεί από το διοικητικό συμβούλιο, πρέπει να έχουν υπογραφεί από τρία (3) διαφορετικά πρόσωπα, και συγκεκριμένα από:

α) τον πρόεδρο του διοικητικού συμβουλίου ή τον αναπληρωτή του,

β) τον διευθύνοντα ή εντεταλμένο σύμβουλο και, σε περίπτωση που δεν υπάρχει τέτοιος σύμβουλος ή η ιδιότητά του συμπίπτει με εκείνη των παραπάνω προσώπων, από ένα μέλος του διοικητικού συμβουλίου που ορίζεται από αυτό, και

γ) τον κατά νόμο υπεύθυνο λογιστή πιστοποιημένο από το Οικονομικό Επιμελητήριο Ελλάδος, κάτοχο άδειας Α' τάξης για τη σύνταξη των χρηματοοικονομικών καταστάσεων ή, εφόσον πρόκειται για πιστωτικά ιδρύματα ή για μητρική εταιρεία πιστωτικού ιδρύματος, και από πρόσωπο ή πρόσωπα στα οποία το διοικητικό συμβούλιο έχει αναθέσει την ευθύνη για τη σύνταξη οικονομικών καταστάσεων.»⁶⁶

2. Τα παραπάνω πρόσωπα, σε περίπτωση διαφωνίας από πλευράς νομιμότητας του τρόπου κατάρτισης των χρηματοοικονομικών καταστάσεων, οφείλουν να εκθέτουν εγγράφως τις αντιρρήσεις τους στη γενική συνέλευση.

3. Η ετήσια έκθεση διαχείρισης και, όπου συντρέχει περίπτωση σύμφωνα με το άρθρο 152, η δήλωση εταιρικής διακυβέρνησης, εγκρίνονται από το διοικητικό συμβούλιο και υπογράφονται από τα πρόσωπα που αναφέρονται στις περιπτώσεις α' και β' της παραγράφου 1 του παρόντος άρθρου.

4. Οι ενοποιημένες χρηματοοικονομικές καταστάσεις και η ενοποιημένη έκθεση διαχείρισης και, όπου συντρέχει περίπτωση, η ενοποιημένη δήλωση εταιρικής διακυβέρνησης υπογράφονται από ένα ή περισσότερα πρόσωπα που δεσμεύουν την επιχείρηση που τις καταρτίζει, καθώς και από τον υπεύθυνο για την κατάρτισή τους.

⁶⁶ Η περ. γ) της παρ. 1 του άρθρου 147 του ν. 4548/2018 (Α' 104), περί της υπογραφής ετήσιων χρηματοοικονομικών καταστάσεων, τροποποιείται και η παρ. 1 διαμορφώνεται με το άρθρο 71 του [4796/2021](#)- ΦΕΚ: 63/Α/17.4.2021. Είχε τροποποιηθεί με το άρθρο 57 παρ.3 του [Ν.4609/2019](#)- ΦΕΚ: 67/Α/3.5.2019.

Άρθρο 148

Έγκριση ετήσιων χρηματοοικονομικών καταστάσεων

Οι ετήσιες και οι ενοποιημένες χρηματοοικονομικές καταστάσεις εγκρίνονται από τη γενική συνέλευση της εταιρείας που τις συντάσσει.

Άρθρο 149

Δημοσίευση χρηματοοικονομικών καταστάσεων και έκθεσης διαχείρισης

1. Οι ανώνυμες εταιρείες δημοσιεύουν στο Γ.Ε.ΜΗ.:

- α) τις νόμιμα εγκεκριμένες από την τακτική γενική συνέλευση ετήσιες οικονομικές καταστάσεις,
 - β) την έκθεση διαχείρισης και
 - γ) τη γνώμη του ορκωτού ελεγκτή λογιστή ή της ελεγκτικής εταιρείας όπου απαιτείται, μέσα σε είκοσι (20) ημέρες από την έγκρισή τους από την τακτική γενική συνέλευση. Όπου βάσει της περίπτωσης 1 της υποπαραγράφου Α1 της παρ. Α' του άρθρου 2 του ν. 4336/2015 (Α' 94) απαιτείται γνώμη ορκωτού ελεγκτή λογιστή ή ελεγκτικής εταιρείας, οι ετήσιες οικονομικές καταστάσεις και η έκθεση διαχείρισης δημοσιεύονται με τη μορφή και το περιεχόμενο βάσει των οποίων ο ορκωτός ελεγκτής λογιστής ή η ελεγκτική εταιρεία έχουν συντάξει το πιστοποιητικό ελέγχου. Συνοδεύονται επίσης από το πλήρες κείμενο της έκθεσης ελέγχου.
2. Οι πολύ μικρές ανώνυμες εταιρείες, εκτός από τις εταιρείες οι οποίες αποτελούν οντότητες δημόσιου ενδιαφέροντος κατά την έννοια του Παραρτήματος Α' του ν. 4308/2014, απαλλάσσονται από την υποχρέωση δημοσίευσης της έκθεσης διαχείρισης.
3. Στις ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις, στην ενοποιημένη έκθεση διαχείρισης και στη γνώμη του ορκωτού ελεγκτή λογιστή ή της ελεγκτικής εταιρείας, όπου απαιτείται, εφαρμόζονται αναλόγως οι διατάξεις περί δημοσιότητας του άρθρου 13 και ισχύουν οι προθεσμίες της παραγράφου 1.
4. Όπου βάσει της διάταξης της περίπτωσης 1 της υποπαραγράφου Α1 της παρ. Α' του άρθρου 2 του ν. 4336/2015 απαιτείται γνώμη ορκωτού ελεγκτή λογιστή ή ελεγκτικής εταιρείας, οι ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις υποβάλλονται στη δημοσιότητα, που προβλέπεται στην παράγραφο 3, με τη μορφή και το περιεχόμενο, με βάση το οποίο ο ελεγκτής ή οι ελεγκτές έχουν συντάξει τη σχετική έκθεση ελέγχου τους. Αν οι ελεγκτές έχουν παρατηρήσεις ή αρνούνται την έκφραση γνώμης, το γεγονός αυτό πρέπει να αναφέρεται και να αιτιολογείται στις ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις, εκτός αν αυτό προκύπτει από το δημοσιευμένο σχετικό πιστοποιητικό ελέγχου.

5. Η δημοσιότητα των ετήσιων οικονομικών καταστάσεων των πιστωτικών ιδρυμάτων πραγματοποιείται, σύμφωνα με τις διατάξεις του παρόντος άρθρου.

6. Για τη δημοσίευση των ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων (ενοποιημένων λογαριασμών) των πιστωτικών ιδρυμάτων εφαρμόζονται ανάλογα οι διατάξεις των παραγράφων 4 και 5 του παρόντος.

7. Οι ετήσιες και ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις και εκθέσεις των πιστωτικών ιδρυμάτων, των οποίων υποκαταστήματα κατά την έννοια της περίπτωσης 17 της παρ. 1 του άρθρου 4 του Κανονισμού (ΕΕ) 575/2013 της 26ης Ιουνίου 2013 σχετικά με τις απαιτήσεις προληπτικής εποπτείας

για πιστωτικά ιδρύματα και επιχειρήσεις επενδύσεων και την τροποποίηση του Κανονισμού (ΕΕ) 648/2012 (ΕΕ L 176/1), είναι εγκατεστημένα στην Ελλάδα, δημοσιεύονται και στην Ελλάδα, μεταφρασμένες στην ελληνική γλώσσα. Η δημοσιότητα πραγματοποιείται, σύμφωνα με τις διατάξεις των παραγράφων 5 και 6.

8. Οι συντεταγμένες κατά τα Διεθνή Πρότυπα Χρηματοοικονομικής Αναφοράς (Δ.Π.Χ.Α.) εγκεκριμένες ετήσιες οικονομικές καταστάσεις και οι εγκεκριμένες ετήσιες ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις, καθώς και οι λοιπές προβλεπόμενες από το νόμο εκθέσεις των εταιρειών:

α) δημοσιεύονται στο Γ.Ε.ΜΗ. κατά τα οριζόμενα στο άρθρο 13 και στο παρόν άρθρο,

β) αναρτώνται στην ιστοσελίδα της εταιρείας και παραμένουν προσβάσιμες για χρονικό διάστημα δύο (2) τουλάχιστον ετών από την πρώτη δημοσίευσή τους και

γ) εφόσον πρόκειται για εταιρείες με μετοχές ή άλλες κινητές αξίες τους εισηγμένες σε ρυθμιζόμενη αγορά ή ΜΠΔ, κατατίθενται στην Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς.

9. Αν οι ανώνυμες εταιρείες, που συντάσσουν οικονομικές καταστάσεις, σύμφωνα με τα Δ.Π.Χ.Α., δημοσιοποιούν με οποιονδήποτε άλλον τρόπο λογιστικά στοιχεία, τα δημοσιοποιούμενα στοιχεία πρέπει να είναι εκείνα που προκύπτουν από την εφαρμογή των Δ.Π.Χ.Α. με την επιφύλαξη των πρόσθετων οικονομικών ή πρόσθετων λογιστικών στοιχείων που τυχόν απαιτούνται από άλλες κανονιστικές αρχές για τις εταιρείες των οποίων οι κινητές αξίες είναι εισηγμένες και σε εκτός της Ευρωπαϊκής Ένωσης οργανωμένη χρηματιστηριακή αγορά. Η ευθύνη για τη συμμόρφωση με τη διάταξη αυτή βαρύνει το διοικητικό συμβούλιο της ανώνυμης εταιρείας.

«Άρθρο 150

Έκθεση διαχείρισης

(παρ. 11 άρθρου 1, άρθρα 19 και 29δ Οδηγίας 2013/34/ΕΕ)

1. Το Διοικητικό Συμβούλιο της εταιρείας υποχρεούται κάθε χρόνο να συντάσσει και να υποβάλλει στη γενική συνέλευση έκθεση διαχείρισης.

2.α) Η έκθεση διαχείρισης περιλαμβάνει πραγματική απεικόνιση της εξέλιξης και των επιδόσεων των δραστηριοτήτων της εταιρείας και της θέσης της, καθώς και περιγραφή των κυριότερων κινδύνων και αβεβαιοτήτων που αντιμετωπίζει.

β) Η απεικόνιση παρουσιάζει ισορροπημένη και ολοκληρωμένη ανάλυση της εξέλιξης και των επιδόσεων των δραστηριοτήτων της εταιρείας και της θέσης της, κατάλληλη για την κλίμακα και την πολυπλοκότητα της εταιρείας.

γ) Στον βαθμό που απαιτείται για την κατανόηση της εξέλιξης της εταιρείας, των επιδόσεων ή της θέσης της, η ανάλυση αυτή περιλαμβάνει τόσο χρηματοοικονομικούς όσο και, όπου ενδείκνυται, μη χρηματοοικονομικούς βασικούς δείκτες επιδόσεων που έχουν σχέση με το συγκεκριμένο τομέα δραστηριοτήτων, συμπεριλαμβανομένων πληροφοριών σχετικά με περιβαλλοντικά και εργασιακά θέματα. Στο πλαίσιο της ανάλυσης αυτής, η έκθεση διαχείρισης περιλαμβάνει, όπου ενδείκνυται, αναφορές και πρόσθετες εξηγήσεις για τα ποσά που αναγράφονται στις ετήσιες οικονομικές καταστάσεις.

δ) Όλες οι μεγάλες επιχειρήσεις, όπως επίσης και οι μικρές και μεσαίες επιχειρήσεις, εφόσον είναι οντότητες δημόσιου ενδιαφέροντος, υποβάλλουν πληροφορίες σχετικά με τους βασικούς άξονες πόρους και εξηγούν τον τρόπο με τον οποίο το επιχειρηματικό μοντέλο της επιχείρησης εξαρτάται θεμελιωδώς από τους εν λόγω πόρους και τον τρόπο με τον οποίο οι πόροι αυτοί αποτελούν πηγή δημιουργίας αξίας για την επιχείρηση.

3. Η έκθεση διαχείρισης αναφέρει επίσης:

α) την προβλεπόμενη εξέλιξη της εταιρείας,

β) τις δραστηριότητες στον τομέα ερευνών και ανάπτυξης,

γ) τις πληροφορίες που αναφέρονται στην απόκτηση ιδίων μετοχών όπως προβλέπεται στην παρ. 2 του άρθρου 50,

δ) την ύπαρξη υποκαταστημάτων της εταιρείας και

ε) σε σχέση με τη χρήση χρηματοπιστωτικών μέσων από την εταιρεία και εφόσον είναι ουσιαστικής σημασίας για την εκτίμηση των στοιχείων του ενεργητικού και του παθητικού, της οικονομικής κατάστασης και του λογαριασμού αποτελεσμάτων χρήσης:

αα) τους στόχους και τις πολιτικές της εταιρείας όσον αφορά τη διαχείριση του χρηματοοικονομικού κινδύνου, συμπεριλαμβανομένης της πολιτικής της για την αντιστάθμιση κάθε σημαντικού τύπου προβλεπόμενης συναλλαγής για την οποία εφαρμόζεται λογιστική αντιστάθμιση και

ββ) την έκθεση της εταιρείας στον κίνδυνο μεταβολής των τιμών, στον πιστωτικό κίνδυνο, στον κίνδυνο ρευστότητας και στον κίνδυνο ταμειακών ροών.

4. Οι πολύ μικρές ανώνυμες εταιρείες, εκτός από τις ανώνυμες εταιρείες οι οποίες αποτελούν οντότητες δημόσιου ενδιαφέροντος, κατά την έννοια του Παραρτήματος Α' του ν. 4308/2014 (Α' 251), εξαιρούνται από την υποχρέωση να καταρτίζουν έκθεση διαχείρισης με την προϋπόθεση ότι οι ενδείξεις που αναφέρονται στην περ. γ' της παρ. 3 του παρόντος περιλαμβάνονται στο προσάρτημα.

5. Πολύ μικρές ανώνυμες εταιρείες, εκτός από τις ανώνυμες εταιρείες οι οποίες αποτελούν οντότητες δημόσιου ενδιαφέροντος, κατά την έννοια του Παραρτήματος Α' του ν. 4308/2014, οι οποίες συντάσσουν έκθεση διαχείρισης, εξαιρούνται από την υποχρέωση που προβλέπεται στην περ. γ' της παρ. 2 του παρόντος όσον αφορά τη μη χρηματοοικονομική πληροφόρηση.

5Α. Οι επιχειρήσεις που υπόκεινται στις υποχρεώσεις του άρθρου 151 καταρτίζουν την έκθεση διαχείρισής τους στον ηλεκτρονικό μορφότυπο υποβολής εκθέσεων που προσδιορίζεται στο άρθρο 3 του Κανονισμού (ΕΕ) 2019/815 και επισημαίνουν την οικεία έκθεση βιωσιμότητας, συμπεριλαμβανομένων των γνωστοποιήσεων που προβλέπονται στο άρθρο 8 του Κανονισμού (ΕΕ) 2020/852, σύμφωνα με τον ηλεκτρονικό μορφότυπο αναφοράς που προσδιορίζεται στον εν λόγω κατ' εξουσιοδότηση κανονισμό.

6. Αν η ετήσια έκθεση διαχείρισης του διοικητικού συμβουλίου δεν περιλαμβάνει τις παραπάνω πληροφορίες, επιβάλλονται στα μέλη του διοικητικού συμβουλίου οι ποινές του άρθρου 179.»⁶⁷

«Άρθρο 151⁶⁸

Έκθεση βιωσιμότητας

(άρθρο 19α Οδηγίας 2013/34/ΕΕ)

1. Οι μεγάλες επιχειρήσεις, και οι μικρές και μεσαίες επιχειρήσεις, εκτός από τις πολύ μικρές επιχειρήσεις, οι οποίες είναι οντότητες δημοσίου ενδιαφέροντος, περιλαμβάνουν στην έκθεση διαχείρισης τις πληροφορίες που είναι αναγκαίες για την κατανόηση των επιπτώσεων της επιχείρησης σε θέματα βιωσιμότητας, καθώς και τις πληροφορίες που είναι αναγκαίες για την κατανόηση του τρόπου με τον οποίο τα θέματα βιωσιμότητας επηρεάζουν την εξέλιξη, τις επιδόσεις και τη θέση της επιχείρησης. Οι πληροφορίες που αναφέρονται στο προηγούμενο εδάφιο πρέπει να είναι σαφώς αναγνωρίσιμες στην έκθεση διαχείρισης, σε ειδικό τμήμα της.

2. Οι πληροφορίες που αναφέρονται στην παρ. 1 περιλαμβάνουν:

α) σύντομη περιγραφή του επιχειρηματικού μοντέλου και της στρατηγικής της επιχείρησης, στην οποία συμπεριλαμβάνονται:

αα) η ανθεκτικότητα του επιχειρηματικού μοντέλου και της στρατηγικής της επιχείρησης έναντι κινδύνων που συνδέονται με θέματα βιωσιμότητας,

αβ) οι ευκαιρίες για την επιχείρηση που σχετίζονται με θέματα βιωσιμότητας,

αγ) τα σχέδια της επιχείρησης, συμπεριλαμβανομένης της υλοποίησης δράσεων και των σχετικών χρηματοδοτικών και επενδυτικών σχεδίων, ώστε να αποτυπώνεται ότι διασφαλίζεται ότι το επιχειρηματικό μοντέλο και η στρατηγική της επιχείρησης συνάδουν με τη μετάβαση προς μια βιώσιμη οικονομία και με τον περιορισμό της υπερθέρμανσης του πλανήτη κατά ενάμιση βαθμό Κελσίου (1,5οC), όπως προβλέπεται από τη συμφωνία του Παρισιού στο πλαίσιο της σύμβασης πλαισίου των Ηνωμένων Εθνών για την κλιματική αλλαγή που εγκρίθηκε στις 12 Δεκεμβρίου 2015 (η «Συμφωνία του Παρισιού») και με τον στόχο της επίτευξης κλιματικής ουδετερότητας έως το 2050, όπως ορίζεται στον Κανονισμό (ΕΕ) 2021/1119 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου (L 243), και, κατά περίπτωση, η έκθεση της επιχείρησης σε δραστηριότητες που σχετίζονται με τον άνθρακα, το πετρέλαιο και το φυσικό αέριο,

αδ) ο τρόπος με τον οποίο το επιχειρηματικό μοντέλο και η στρατηγική της επιχείρησης λαμβάνουν υπόψη τα συμφέροντα των ενδιαφερόμενων μερών της επιχείρησης και τις επιπτώσεις της επιχείρησης σε θέματα βιωσιμότητας,

⁶⁷ Στο άρθρο 150 του ν. 4548/2018 (Α' 104), περί της ετήσιας έκθεσης διαχείρισης του διοικητικού συμβουλίου, επέρχονται οι ακόλουθες τροποποιήσεις: α) ο τίτλος αντικαθίσταται, β) στην παρ. 2 προστίθεται περ. δ), γ) προστίθεται παρ. 5Α και το άρθρο 150 διαμορφώνεται με το [Α.6 Ν.5164/2024](#) ΦΕΚ: 202/Α/12.12.2024

ΓΙΑ ΕΝΑΡΞΗ ΙΣΧΥΟΣ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΩΝ ΚΕΦΑΛΑΙΟΥ Α (ΑΡΘΡΑ 3-14) ΒΛΕΠΕ ΑΡΘΡΟ 14 ΤΟΥ [Ν.5164/2024](#)-ΦΕΚ:202/Α/12.12.2024.

⁶⁸ [Ν.5172/2025](#)-ΦΕΚ:10/Α/29.01.2025: Άρθρο 92 Διασφάλιση εκθέσεων βιωσιμότητας για το οικονομικό έτος 2024 - Μεταβατική διάταξη Για την οικονομική χρήση που ξεκινά εντός του οικονομικού έτους 2024, η διασφάλιση των εκθέσεων βιωσιμότητας του άρθρου 7 του ν. 5164/2024 (Α' 202) μπορεί να διενεργηθεί και από τον ορκωτό ελεγκτή λογιστή ή την ελεγκτική εταιρεία που έχει διοριστεί από την τακτική γενική συνέλευση των μετόχων ή των μελών της ελεγχόμενης οντότητας, για τον υποχρεωτικό έλεγχο των οικονομικών καταστάσεων της ίδιας οικονομικής χρήσης.

αε) ο τρόπος με τον οποίο έχει εφαρμοστεί η στρατηγική της επιχείρησης όσον αφορά τα θέματα βιωσιμότητας,

β) περιγραφή των χρονικά προσδιορισμένων στόχων που αφορούν θέματα βιωσιμότητας και καθορίζονται από την επιχείρηση, συμπεριλαμβανομένων, κατά περίπτωση, των απολύτων στόχων μείωσης των εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου τουλάχιστον για το 2030 και το 2050, της προόδου που έχει σημειώσει η επιχείρηση για την επίτευξη των εν λόγω στόχων, καθώς και δήλωση σχετικά με το κατά πόσο οι στόχοι της επιχείρησης που σχετίζονται με περιβαλλοντικούς παράγοντες βασίζονται σε επιστημονικά τεκμηριωμένα στοιχεία,

γ) περιγραφή του ρόλου των διοικητικών, διαχειριστικών και εποπτικών οργάνων της επιχείρησης σε σχέση με θέματα βιωσιμότητας, καθώς και της εμπειρογνομosύνης και των δεξιοτήτων τους για την εκπλήρωση αυτού του ρόλου ή της πρόσβασης των οργάνων αυτών στην εν λόγω εμπειρογνομosύνη και στις εν λόγω δεξιότητες,

δ) περιγραφή των πολιτικών της επιχείρησης σε σχέση με θέματα βιωσιμότητας,

ε) πληροφορίες σχετικά με την ύπαρξη συστημάτων παροχής κινήτρων που συνδέονται με θέματα βιωσιμότητας και τα οποία παρέχονται στα μέλη των διοικητικών, διαχειριστικών και εποπτικών οργάνων,

στ) περιγραφή:

στα) της διαδικασίας δέουσας επιμέλειας που εφαρμόζεται από την επιχείρηση σε θέματα βιωσιμότητας και, κατά περίπτωση, σύμφωνα με τις απαιτήσεις της Ευρωπαϊκής Ένωσης για τη διεξαγωγή διαδικασίας δέουσας επιμέλειας από τις επιχειρήσεις,

στβ) των κυριότερων πραγματικών ή δυνητικών αρνητικών συνεπειών που συνδέονται με τις δραστηριότητες της ίδιας της επιχείρησης και με την αλυσίδα αξίας της, συμπεριλαμβανομένων των προϊόντων και των υπηρεσιών της, των επιχειρηματικών της σχέσεων και της αλυσίδας εφοδιασμού της, των μέτρων που λαμβάνονται για τον εντοπισμό και την παρακολούθηση των εν λόγω συνεπειών, καθώς και άλλων δυσμενών συνεπειών που η επιχείρηση υποχρεούται να προσδιορίσει σύμφωνα με άλλες ενωσιακές απαιτήσεις για τη διεξαγωγή της διαδικασίας δέουσας επιμέλειας από επιχειρήσεις,

στγ) των μέτρων που λαμβάνονται από την επιχείρηση για την πρόληψη, τον μετριασμό, τη διόρθωση ή τον τερματισμό των πραγματικών ή δυνητικών αρνητικών συνεπειών και του αποτελέσματος των εν λόγω μέτρων,

ζ) περιγραφή των κυριότερων κινδύνων για την επιχείρηση που σχετίζονται με θέματα βιωσιμότητας, συμπεριλαμβανομένης της περιγραφής των κυριότερων εξαρτήσεων της επιχείρησης από τα εν λόγω θέματα, καθώς και του τρόπου με τον οποίο η επιχείρηση διαχειρίζεται αυτούς τους κινδύνους, και

η) δείκτες που σχετίζονται με τις πληροφορίες που αναφέρονται στις περ. α) έως ζ).

3. Οι επιχειρήσεις υποβάλλουν στοιχεία σχετικά με τη διαδικασία που διενεργείται για τον προσδιορισμό των πληροφοριών που έχουν συμπεριλάβει στην έκθεση διαχείρισης, σύμφωνα με την παρ. 1. Οι πληροφορίες των παρ. 1 και 2 περιλαμβάνουν στοιχεία σχετικά με βραχυπρόθεσμους, μεσοπρόθεσμους και μακροπρόθεσμους χρονικούς ορίζοντες, κατά περίπτωση.

4. Κατά περίπτωση, οι πληροφορίες που αναφέρονται στις παρ. 1 έως 3 περιέχουν στοιχεία σχετικά με τις δραστηριότητες και την αλυσίδα αξίας της ίδιας της επιχείρησης, συμπεριλαμβανομένων των προϊόντων και των υπηρεσιών της, των επιχειρηματικών της σχέσεων και της αλυσίδας εφοδιασμού της. Για τα τρία (3) πρώτα έτη εφαρμογής των κανόνων του παρόντος άρθρου και αν δεν είναι διαθέσιμες όλες οι απαραίτητες πληροφορίες σχετικά με την αλυσίδα αξίας της, η επιχείρηση εξηγεί τις προσπάθειες που κατέβαλε για να αποκτήσει τις απαραίτητες πληροφορίες σχετικά με την αλυσίδα αξίας της, τους λόγους για τους οποίους δεν κατέστη δυνατόν να ληφθούν όλες οι απαραίτητες πληροφορίες, καθώς και τα σχέδιά της προκειμένου να λαμβάνει τις απαραίτητες πληροφορίες στο μέλλον.

5. Κατά περίπτωση, οι πληροφορίες που αναφέρονται στις παρ. 1 έως 3 περιέχουν επίσης αναφορές και πρόσθετες επεξηγήσεις των άλλων πληροφοριών που περιλαμβάνονται στην έκθεση διαχείρισης, σύμφωνα με το άρθρο 150, καθώς και των ποσών που αναγράφονται στις ετήσιες χρηματοοικονομικές καταστάσεις. Σε εξαιρετικές περιπτώσεις και υπό την προϋπόθεση ότι η παράλειψη αυτή δεν εμποδίζει την ορθή και ισορροπημένη κατανόηση της εξέλιξης, των επιδόσεων, της θέσης και του αντίκτυπου των δραστηριοτήτων της επιχείρησης, επιτρέπεται η παράλειψη πληροφοριών σχετικά με επικείμενες εξελίξεις ή θέματα υπό διαπραγμάτευση όταν, κατά τη δεόντως αιτιολογημένη γνώμη των μελών των διοικητικών, διαχειριστικών και εποπτικών οργάνων, που ενεργούν εντός των αρμοδιοτήτων που τους έχουν ανατεθεί βάσει των άρθρων 86 έως 88 και που υπέχουν συλλογική ευθύνη για την εν λόγω γνώμη, η δημοσιοποίηση αυτών των πληροφοριών θα έβλαπτε σοβαρά την εμπορική θέση της επιχείρησης. Για την απόφαση της παρούσας, τα μέλη των διοικητικών, διαχειριστικών και εποπτικών οργάνων υπέχουν συλλογική ευθύνη.

6. Οι επιχειρήσεις υποβάλλουν τις πληροφορίες που αναφέρονται στις παρ. 1 έως 5 σύμφωνα με τα πρότυπα υποβολής εκθέσεων βιωσιμότητας που εγκρίνονται βάσει του άρθρου 154Α.

7. Η διοίκηση της επιχείρησης ενημερώνει τους εκπροσώπους των εργαζομένων στο κατάλληλο επίπεδο και συζητά μαζί τους τις σχετικές πληροφορίες και τα μέσα για τη λήψη και την επαλήθευση των πληροφοριών βιωσιμότητας. Η γνώμη των εκπροσώπων των εργαζομένων κοινοποιείται, κατά περίπτωση, στα αρμόδια διοικητικά, διαχειριστικά ή εποπτικά όργανα της επιχείρησης.

8. Κατά παρέκκλιση των παρ. 2 έως 6, και υπό την επιφύλαξη των παρ. 11 έως 13, οι μικρές και μεσαίες επιχειρήσεις της παρ. 1, τα μικρά και μη πολύπλοκα ιδρύματα, όπως ορίζονται στην περ. 145 της παρ. 1 του άρθρου 4 του Κανονισμού (ΕΕ) 575/2013 (L 176), οι εξαρτημένες ασφαλιστικές επιχειρήσεις και οι εξαρτημένες αντασφαλιστικές επιχειρήσεις των παρ. 2 και 5 του άρθρου 3 του ν. 4364/2016 (Α' 13), δύνανται να περιορίζουν την υποβολή εκθέσεων βιωσιμότητας στις ακόλουθες πληροφορίες:

α) σύντομη περιγραφή του επιχειρηματικού μοντέλου και της στρατηγικής της επιχείρησης,

β) περιγραφή των πολιτικών της επιχείρησης σε σχέση με θέματα βιωσιμότητας,

γ) κυριότερες πραγματικές ή δυνητικές αρνητικές συνέπειες της επιχείρησης σε θέματα βιωσιμότητας και τα μέτρα που λαμβάνονται για τον προσδιορισμό, την παρακολούθηση, την πρόληψη, τον μετριασμό ή τη διόρθωση τέτοιων πραγματικών ή δυνητικών αρνητικών συνεπειών,

δ) κυριότεροι κίνδυνοι για την επιχείρηση που σχετίζονται με θέματα βιωσιμότητας και πώς η επιχείρηση διαχειρίζεται αυτούς τους κινδύνους, και

ε) βασικοί δείκτες που είναι απαραίτητοι για τις πληροφορίες που αναφέρονται στις περ. α) έως δ).

Οι μικρές και μεσαίες επιχειρήσεις, τα μικρά και μη πολύπλοκα ιδρύματα και οι εξαρτημένες ασφαλιστικές και αντασφαλιστικές επιχειρήσεις που βασίζονται στην παρέκκλιση που αναφέρεται στο πρώτο εδάφιο, υποβάλλουν εκθέσεις σύμφωνα με τα πρότυπα υποβολής εκθέσεων βιωσιμότητας για τις μικρές και μεσαίες επιχειρήσεις που αναφέρονται στο άρθρο 154Α.

9. Για τα οικονομικά έτη που αρχίζουν πριν από την 1η Ιανουαρίου 2028, κατά παρέκκλιση της παρ. 1, οι μικρές και μεσαίες επιχειρήσεις, εφόσον εμπίπτουν στην περ. ιβ) του άρθρου 2 του ν. 4308/2014 (Α' 251), μπορούν να αποφασίσουν να μην συμπεριλάβουν στην έκθεση διαχείρισής τους τις πληροφορίες που αναφέρονται στην παρ. 1, παραθέτοντας εν συντομία τους λόγους για τους οποίους δεν έγινε η υποβολή εκθέσεων βιωσιμότητας.

10. Οι επιχειρήσεις που συμμορφώνονται με τις απαιτήσεις των παρ. 1 έως 6 και οι επιχειρήσεις που βασίζονται στην παρέκκλιση της παρ. 8, θεωρείται ότι έχουν τηρήσει την απαίτηση της περ. γ) της παρ. 2 του άρθρου 150.

11. Υπό τους όρους του επόμενου εδαφίου, η επιχείρηση, η οποία είναι θυγατρική επιχείρηση, απαλλάσσεται από τις υποχρεώσεις που ορίζονται στις παρ. 1 έως 6 (η «απαλλασσόμενη θυγατρική επιχείρηση»), εφόσον μία τέτοια επιχείρηση και οι θυγατρικές της επιχειρήσεις συμπεριλαμβάνονται στην ενοποιημένη έκθεση διαχείρισης μητρικής επιχείρησης, η οποία συντάσσεται σύμφωνα με τα άρθρα 153 και 154. Μια επιχείρηση, η οποία είναι θυγατρική επιχείρηση μητρικής επιχείρησης που είναι εγκατεστημένη σε τρίτη χώρα, απαλλάσσεται επίσης από τις υποχρεώσεις που ορίζονται στις παρ. 1 έως 6, όταν μια τέτοια επιχείρηση και οι θυγατρικές της επιχειρήσεις περιλαμβάνονται στην ενοποιημένη υποβολή εκθέσεων βιωσιμότητας της εν λόγω μητρικής επιχείρησης που είναι εγκατεστημένη σε τρίτη χώρα και όταν η εν λόγω ενοποιημένη υποβολή εκθέσεων βιωσιμότητας πραγματοποιείται σύμφωνα με τα πρότυπα υποβολής εκθέσεων βιωσιμότητας του άρθρου 154Α ή κατά τρόπο ισοδύναμο με τα εν λόγω πρότυπα υποβολής εκθέσεων βιωσιμότητας, όπως καθορίζονται σύμφωνα με εκτελεστική πράξη για την ισοδυναμία των προτύπων υποβολής εκθέσεων βιωσιμότητας που θεσπίζονται δυνάμει του τρίτου εδαφίου της παρ. 4 του άρθρου 23 της Οδηγίας 2004/109/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου (L 390).

12. Για την απαλλαγή του πρώτου εδαφίου της παρ. 11 ισχύει ειδικότερα ότι:

α) η έκθεση διαχείρισης της απαλλασσόμενης θυγατρικής επιχείρησης περιέχει όλες τις ακόλουθες πληροφορίες:

αα) την επωνυμία και την καταστατική έδρα της μητρικής επιχείρησης που υποβάλλει πληροφορίες σε επίπεδο ομίλου, σύμφωνα με το παρόν άρθρο ή κατά τρόπο ισοδύναμο με τα πρότυπα υποβολής εκθέσεων βιωσιμότητας που θεσπίζονται σύμφωνα με το άρθρο 154Α, όπως καθορίζονται σύμφωνα με εκτελεστική πράξη για την ισοδυναμία των προτύπων υποβολής εκθέσεων βιωσιμότητας που θεσπίζονται δυνάμει του τρίτου εδαφίου της παρ. 4 του άρθρου 23 της Οδηγίας 2004/109/ΕΚ,

αβ) τους διαδικτυακούς συνδέσμους που παραπέμπουν στην ενοποιημένη έκθεση διαχείρισης της μητρικής επιχείρησης ή, κατά περίπτωση, στην ενοποιημένη υποβολή εκθέσεων βιωσιμότητας της μητρικής επιχείρησης, που αναφέρεται στο πρώτο εδάφιο της παρούσας παραγράφου και στη γνώμη διασφάλισης της υποπερ. αγ' της περ. α) της παρ. 1 του άρθρου 154Γ ή στη γνώμη διασφάλισης που αναφέρεται στην περ. β) της παρούσας,

αγ) την πληροφορία ότι η επιχείρηση απαλλάσσεται από τις υποχρεώσεις που ορίζονται στις παρ. 1 έως 6,

β) αν η μητρική επιχείρηση είναι εγκατεστημένη σε τρίτη χώρα, η ενοποιημένη υποβολή εκθέσεων βιωσιμότητας και η γνώμη διασφάλισης για την ενοποιημένη υποβολή εκθέσεων βιωσιμότητας, την οποία διατυπώνουν ένα ή περισσότερα πρόσωπα ή γραφεία που έχουν εξουσιοδοτηθεί να γνωμοδοτούν επί της διασφάλισης της υποβολής εκθέσεων βιωσιμότητας δυνάμει του δικαίου που διέπει την εν λόγω μητρική επιχείρηση, δημοσιεύονται σύμφωνα με το άρθρο 149,

γ) αν η μητρική επιχείρηση είναι εγκατεστημένη σε τρίτη χώρα, οι δημοσιοποιήσεις που προβλέπονται στο άρθρο 8 του Κανονισμού (ΕΕ) 2020/852 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, οι οποίες καλύπτουν τις δραστηριότητες που ασκούνται από την απαλλασσόμενη θυγατρική επιχείρηση που είναι εγκατεστημένη στην Ευρωπαϊκή Ένωση και τις θυγατρικές της επιχειρήσεις, περιλαμβάνονται στην έκθεση διαχείρισης της απαλλασσόμενης θυγατρικής επιχείρησης ή στην ενοποιημένη υποβολή εκθέσεων βιωσιμότητας της μητρικής επιχείρησης που είναι εγκατεστημένη σε τρίτη χώρα. Η απαλλασσόμενη θυγατρική επιχείρηση δημοσιεύει την ενοποιημένη έκθεση διαχείρισης ή, κατά περίπτωση, την ενοποιημένη έκθεσης βιωσιμότητας της μητρικής επιχείρησης σύμφωνα με το άρθρο 48 του ν. 4919/2022 (Α' 71).

Οι επιχειρήσεις που απαλλάσσονται από την κατάρτιση έκθεσης διαχείρισης σύμφωνα με την παρ. 4 του άρθρου 150 δεν υποχρεούνται να παρέχουν τις πληροφορίες των υποπερ. αα' έως αγ', υπό την προϋπόθεση ότι οι εν λόγω επιχειρήσεις δημοσιεύουν την ενοποιημένη έκθεση διαχείρισης σύμφωνα με το άρθρο 153.

13. Για την εφαρμογή της παρ. 11 ακόμα και όταν εφαρμόζεται το άρθρο 10 του Κανονισμού (ΕΕ) 575/2013, τα πιστωτικά ιδρύματα που αναφέρονται στο Παράρτημα Α' του ν. 4308/2014 (Α' 251) και είναι μόνιμα συνδεδεμένα με κεντρικό οργανισμό που τα εποπτεύει υπό τις προϋποθέσεις που ορίζονται στο άρθρο 10 του Κανονισμού (ΕΕ) 575/2013, αντιμετωπίζονται ως θυγατρικές επιχειρήσεις του εν λόγω κεντρικού οργανισμού.

14. Για την εφαρμογή του πρώτου εδαφίου της παρ. 11, οι ασφαλιστικές επιχειρήσεις που αναφέρονται στο Παράρτημα Α' του ν. 4308/2014 και αποτελούν μέρος ομίλου, βάσει χρηματοοικονομικών σχέσεων που αναφέρονται στο άρθρο 170 του ν. 4364/2016 (Α' 13) και οι οποίες υπόκεινται σε εποπτεία ομίλου σύμφωνα με το άρθρο 171 του ν. 4364/2016, αντιμετωπίζονται ως θυγατρικές επιχειρήσεις της μητρικής επιχείρησης του εν λόγω ομίλου.

15. Η εξαίρεση που προβλέπεται στην παρ. 11 εφαρμόζεται επίσης σε οντότητες δημοσίου ενδιαφέροντος που υπόκεινται στις απαιτήσεις του παρόντος άρθρου, με εξαίρεση τις μεγάλες επιχειρήσεις που διέπονται από το δίκαιο κράτους μέλους και οι κινητές αξίες τους είναι δεκτές προς διαπραγμάτευση σε ρυθμιζόμενη αγορά οποιουδήποτε κράτους μέλους κατά την έννοια της περ. 21 της παρ. 1 του άρθρου 4 της Οδηγίας 2014/65/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 15ης Μαΐου 2014 για τις αγορές χρηματοπιστωτικών μέσων και την τροποποίηση της Οδηγίας 2002/92/ΕΚ και της Οδηγίας 2011/61/ΕΕ (L 151).

16. Η παρ. 1 δεν εφαρμόζεται:

α) Στην Τράπεζα της Ελλάδος, και

β) στο Ταμείο Παρακαταθηκών και Δανείων.»⁶⁹

«Άρθρο 152

Δήλωση εταιρικής διακυβέρνησης

(άρθρο 20 Οδηγίας 2013/34/ΕΕ)

1. Οι ανώνυμες εταιρείες με κινητές αξίες δεκτές προς διαπραγμάτευση σε ρυθμιζόμενη αγορά περιλαμβάνουν στην έκθεση διαχείρισης που συντάσσουν και δήλωση εταιρικής διακυβέρνησης. Η δήλωση αυτή συμπεριλαμβάνεται ως ειδικό τμήμα της έκθεσης διαχείρισης και περιέχει τις εξής, τουλάχιστον, πληροφορίες:

α) Παραπομπή, κατά περίπτωση, στα ακόλουθα:

αα) στον κώδικα εταιρικής διακυβέρνησης, στον οποίο υπόκειται η εταιρεία,

ββ) στον κώδικα εταιρικής διακυβέρνησης, τον οποίο η εταιρεία έχει οικειοθελώς αποφασίσει να εφαρμόζει,

γγ) σε κάθε σχετική πληροφορία για τις πρακτικές εταιρικής διακυβέρνησης που εφαρμόζονται πέρα από τις απαιτήσεις της κείμενης νομοθεσίας.

Αν γίνεται αναφορά στον κώδικα εταιρικής διακυβέρνησης των υποπερ. αα ή ββ, η εταιρεία επισημαίνει τον τόπο στον οποίο διατίθενται στο κοινό τα σχετικά έγγραφα. Αν γίνεται αναφορά στις πληροφορίες της υποπερ. γγ, η εταιρεία δημοσιοποιεί στοιχεία για τις πρακτικές εταιρικής διακυβέρνησης που εφαρμόζει.

β) Αν η εταιρεία αποκλίνει από τον κώδικα εταιρικής διακυβέρνησης που αναφέρεται στις υποπερ. αα ή ββ της περ. α), παραθέτει τα μέρη του κώδικα εταιρικής διακυβέρνησης από τα οποία αποκλίνει και σχετική αιτιολόγηση των λόγων απόκλισης. Αν η εταιρεία δεν εφαρμόζει καμία από τις διατάξεις εταιρικής διακυβέρνησης που αναφέρονται στις υποπερ. αα ή ββ της περ. α), παρέχει ειδική αιτιολόγηση για τη μη εφαρμογή.

γ) Περιγραφή των κύριων χαρακτηριστικών των συστημάτων εσωτερικού ελέγχου και διαχείρισης κινδύνων της εταιρείας σε σχέση με τη διαδικασία σύνταξης των χρηματοοικονομικών καταστάσεων.

δ) Τις πληροφορίες που απαιτούνται κατά τις περ. γ', δ', ε', ζ' και η' της παρ. 7 του άρθρου 4 του ν. 3556/2007 (Α' 91), εφόσον η εταιρεία υπάγεται στον ως άνω νόμο.

⁶⁹ Το άρθρο 151 του ν. 4548/2018 (Α' 104), περί μη χρηματοοικονομικών καταστάσεων, αντικαθίσταται με το [Α.7 Ν.5164/2024](#) ΦΕΚ: 202/Α/12.12.2024

ΓΙΑ ΕΝΑΡΞΗ ΙΣΧΥΟΣ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΩΝ ΚΕΦΑΛΑΙΟΥ Α (ΑΡΘΡΑ 3-14) ΒΛΕΠΕ ΑΡΘΡΟ 14 ΤΟΥ [Ν.5164/2024](#)-ΦΕΚ:202/Α/12.12.2024.

ε) Τη σύνθεση και τον τρόπο λειτουργίας των διοικητικών, διαχειριστικών και εποπτικών οργάνων και των επιτροπών τους.

στ) Περιγραφή της πολιτικής σχετικά με την διαφορετικότητα που εφαρμόζεται για τα διοικητικά, διαχειριστικά και εποπτικά όργανα της επιχείρησης όσον αφορά το φύλο και άλλες πτυχές όπως, για παράδειγμα, η ηλικία, η αναπηρία ή το εκπαιδευτικό και επαγγελματικό ιστορικό των μελών, οι στόχοι της εν λόγω πολιτικής για την πολυμορφία, ο τρόπος με τον οποίο εφαρμόστηκε και τα αποτελέσματα κατά την περίοδο αναφοράς. Αν δεν εφαρμόζεται τέτοια πολιτική, η δήλωση περιλαμβάνει ειδική αιτιολόγηση του λόγου μη εφαρμογής.

Οι επιχειρήσεις που υπόκεινται στο άρθρο 151 θεωρείται ότι έχουν συμμορφωθεί με την υποχρέωση που ορίζεται στην περ. στ), εφόσον περιλαμβάνουν τις πληροφορίες που απαιτούνται στη βάση των στοιχείων αυτών στο πλαίσιο της υποβολής εκθέσεων βιωσιμότητας και εφόσον περιλαμβάνεται σχετική αναφορά στη δήλωση εταιρικής διακυβέρνησης.

2. Οι απαιτούμενες από την παρ. 1 πληροφορίες μπορούν να παρέχονται ως εξής:

α) σε χωριστή έκθεση που δημοσιεύεται μαζί με την έκθεση διαχείρισης, σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στο άρθρο 150 ή

β) σε έγγραφο που διατίθεται για το κοινό στην ιστοσελίδα της εταιρείας και στο οποίο γίνεται σχετική αναφορά στην έκθεση διαχείρισης.

Στη χωριστή έκθεση ή στο έγγραφο των περ. α' και β' αντίστοιχα μπορεί να περιέχεται αναφορά στην έκθεση διαχείρισης στην οποία διατίθενται τα απαιτούμενα από την περ. δ' της παρ. 1 πληροφοριακά στοιχεία.

3. Ο ορκωτός ελεγκτής λογιστής ή η ελεγκτική εταιρεία διατυπώνουν γνώμη, σύμφωνα με την υποπερ. γ' της περ. 5 της υποπαρ. Α1 της παρ. Α' του άρθρου 2 του ν. 4336/2015 (Α' 94) για τις πληροφορίες που αναφέρονται στις περ. γ' και δ' της παρ. 1 και ελέγχουν αν έχουν παρασχεθεί οι πληροφορίες που αναφέρονται στις περ. α', β', ε' και στ' της παρ. 1.

4. Η περ. στ' της παρ. 1 δεν εφαρμόζεται σε μικρές ή μεσαίες εταιρείες.

5. Αν η δήλωση εταιρικής διακυβέρνησης δεν περιλαμβάνει τις πληροφορίες των παρ. 1 έως 3, επιβάλλονται στα μέλη του διοικητικού συμβουλίου οι ποινές του άρθρου 179.»⁷⁰

Άρθρο 153

Ετήσια έκθεση διαχείρισης και δήλωση εταιρικής διακυβέρνησης επί ενοποιημένων χρηματοοικονομικών καταστάσεων

⁷⁰ Στο άρθρο 152 του ν. 4548/2018 (Α' 104), περί της δήλωσης εταιρικής διακυβέρνησης, επέρχονται οι ακόλουθες τροποποιήσεις: α) ο τίτλος αντικαθίσταται, β) στην παρ. 1: βα) οι περ. δ) και στ) του δευτέρου εδαφίου αντικαθίστανται, ββ) προστίθεται νέο τρίτο εδάφιο, γ) στην παρ. 3, οι λέξεις «τα πληροφοριακά στοιχεία» αντικαθίστανται από τις λέξεις «τις πληροφορίες» και «οι πληροφορίες» αντίστοιχα, δ) στην παρ. 5, οι λέξεις «τις παραπάνω πληροφορίες» αντικαθίστανται από τις λέξεις «τις πληροφορίες των παρ. 1 έως 3», και το άρθρο 152, μετά από νομοτεχνικές βελτιώσεις, διαμορφώνεται με το [Α.8 Ν.5164/2024](#) ΦΕΚ: 202/Α/12.12.2024

1. Στο πεδίο εφαρμογής του παρόντος άρθρου εμπίπτουν οι όμιλοι επιχειρήσεων, οι οποίοι έχουν υποχρέωση σύνταξης ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων, σύμφωνα με το άρθρα 31, 32 και 33 του ν. 4308/2014.

2. Στην ενοποιημένη έκθεση διαχείρισης αναφέρονται οι πληροφορίες που απαιτεί το άρθρο 150, τουλάχιστον, λαμβανομένων υπόψη των αναγκαίων προσαρμογών που υπαγορεύονται από τις ιδιομορφίες της ενοποιημένης έκθεσης διαχείρισης σε σχέση με την έκθεση διαχείρισης, κατά τρόπο που να διευκολύνει την εκτίμηση της θέσης του συνόλου των επιχειρήσεων που συμπεριλαμβάνονται στην ενοποίηση. Η διάταξη του προηγούμενου εδαφίου δεν θίγει την υποχρέωση αναφοράς άλλων πληροφοριών που προβλέπονται από την κείμενη νομοθεσία.

3. Στις πληροφορίες που απαιτούνται βάσει του άρθρου 150 εφαρμόζονται οι εξής προσαρμογές:

α) Όσον αφορά τις αποκτηθείσες μετοχές ή μερίδια, η ενοποιημένη έκθεση διαχείρισης περιλαμβάνει τον αριθμό και την ονομαστική αξία, ή ελλείψει ονομαστικής αξίας, την εσωτερική λογιστική αξία του συνόλου των μετοχών ή μεριδίων της μητρικής εταιρείας που κατέχονται είτε από την ίδια μητρική εταιρεία είτε από θυγατρικές της εταιρείας αυτής της μητρικής εταιρείας είτε από πρόσωπο που ενεργεί επ' ονόματί του αλλά για λογαριασμό οποιασδήποτε από τις εταιρείες αυτές.

β) όσον αφορά τα συστήματα εσωτερικού ελέγχου και διαχείρισης κινδύνων, η δήλωση εταιρικής διακυβέρνησης αναφέρει τα βασικά χαρακτηριστικά των συστημάτων εσωτερικού ελέγχου και διαχείρισης κινδύνων για το σύνολο των επιχειρήσεων που περιλαμβάνονται στην ενοποίηση.

4. Στις περιπτώσεις που εκτός από την έκθεση διαχείρισης απαιτείται και ενοποιημένη έκθεση διαχείρισης, οι δύο εκθέσεις μπορούν να υποβάλλονται με μορφή ενιαίας έκθεσης.

5. Αν η ενοποιημένη έκθεση διαχείρισης δεν περιλαμβάνει τις παραπάνω πληροφορίες, επιβάλλονται στα μέλη του διοικητικού συμβουλίου οι ποινές του άρθρου 179.

«Άρθρο 154

«Ενοποιημένη έκθεση βιωσιμότητας

(άρθρο 29α Οδηγίας 2013/34/ΕΕ)». ⁷¹

1. Οι μητρικές επιχειρήσεις μεγάλου ομίλου, σύμφωνα με την παρ. 3 του άρθρου 31 του ν. 4308/2014 (Α' 251), συμπεριλαμβάνουν στην ενοποιημένη έκθεση διαχείρισης τις πληροφορίες που είναι αναγκαίες για την κατανόηση των επιπτώσεων του ομίλου σε θέματα βιωσιμότητας, καθώς και τις πληροφορίες που είναι αναγκαίες για την κατανόηση του τρόπου με τον οποίο τα θέματα βιωσιμότητας επηρεάζουν την εξέλιξη, τις επιδόσεις και τη θέση του ομίλου.

Οι πληροφορίες του πρώτου εδαφίου αποτυπώνονται με σαφήνεια σε ειδικό τμήμα της ενοποιημένης έκθεσης διαχείρισης.

2. Οι πληροφορίες που αναφέρονται στην παρ. 1 περιέχουν:

α) σύντομη περιγραφή του επιχειρηματικού μοντέλου και της στρατηγικής του ομίλου, συμπεριλαμβανομένων:

⁷¹ Στον τίτλο του άρθρου 154 του ν. 4548/2018, περί ενοποιημένης έκθεσης βιωσιμότητας, οι λέξεις «άρθρο 19α Οδηγίας 2013/34/ΕΕ» αντικαθίστανται από τις λέξεις «άρθρο 29α Οδηγίας 2013/34/ΕΕ» και ο τίτλος του άρθρου 154 διαμορφώνεται με το άρθρο 57 παρ. 7 του Ν.5255/2025 ΦΕΚ: 219/Α/28.11.2025

αα) της ανθεκτικότητας του επιχειρηματικού μοντέλου και της στρατηγικής του ομίλου σε κινδύνους που συνδέονται με θέματα βιωσιμότητας,

αβ) των ευκαιριών για τον όμιλο που προκύπτουν από θέματα βιωσιμότητας,

αγ) των σχεδίων του ομίλου, συμπεριλαμβανομένης της υλοποίησης δράσεων και των σχετικών χρηματοδοτικών και επενδυτικών σχεδίων, ώστε να αποτυπώνεται ότι διασφαλίζεται ότι το επιχειρηματικό μοντέλο και η στρατηγική του συνάδουν με τη μετάβαση προς μια βιώσιμη οικονομία και με τον περιορισμό της υπερθέρμανσης του πλανήτη κατά ενάμιση βαθμό Κελσίου (1,5oC), σύμφωνα με τη Συμφωνία του Παρισιού και με τον στόχο της επίτευξης κλιματικής ουδετερότητας έως το 2050, όπως ορίζεται στον Κανονισμό (ΕΕ) 2021/1119 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 30ής Ιουνίου 2021 για τη θέσπιση πλαισίου με στόχο την επίτευξη κλιματικής ουδετερότητας και για την τροποποίηση των Κανονισμών (ΕΚ) 401/2009 και (ΕΕ) 2018/1999 («ευρωπαϊκό νομοθέτημα για το κλίμα»), και, κατά περίπτωση, την έκθεση του ομίλου σε δραστηριότητες που σχετίζονται με τον άνθρακα, το πετρέλαιο και το φυσικό αέριο,

αδ) του τρόπου με τον οποίο το επιχειρηματικό μοντέλο και η στρατηγική του ομίλου λαμβάνουν υπόψη τα συμφέροντα των ενδιαφερόμενων μερών του ομίλου και τις επιπτώσεις του ομίλου σε θέματα βιωσιμότητας,

αε) του τρόπου με τον οποίο έχει εφαρμοστεί η στρατηγική του ομίλου όσον αφορά θέματα βιωσιμότητας,

β) περιγραφή των χρονικά προσδιορισμένων στόχων που αφορούν θέματα βιωσιμότητας και καθορίζονται από τον όμιλο, συμπεριλαμβανομένων, κατά περίπτωση, των απόλυτων στόχων μείωσης των εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου τουλάχιστον για το 2030 και το 2050, περιγραφή της προόδου που έχει σημειώσει ο όμιλος για την επίτευξη των εν λόγω στόχων, και δήλωση σχετικά με το κατά πόσον οι στόχοι του ομίλου που σχετίζονται με περιβαλλοντικούς παράγοντες βασίζονται σε επιστημονικά τεκμηριωμένα στοιχεία,

γ) περιγραφή του ρόλου των διοικητικών, διαχειριστικών και εποπτικών οργάνων σε σχέση με θέματα βιωσιμότητας, καθώς και της εμπειρογνωμοσύνης και των δεξιοτήτων τους για την εκπλήρωση αυτού του ρόλου ή της πρόσβασης στην εν λόγω εμπειρογνωμοσύνη και τις εν λόγω δεξιότητες,

δ) περιγραφή των πολιτικών του ομίλου σε σχέση με θέματα βιωσιμότητας,

ε) πληροφορίες σχετικά με την ύπαρξη συστημάτων παροχής κινήτρων που συνδέονται με θέματα βιωσιμότητας και τα οποία παρέχονται στα μέλη των διοικητικών, διαχειριστικών και εποπτικών οργάνων,

στ) περιγραφή:

στα) της διαδικασίας δέουσας επιμέλειας που εφαρμόζεται από τον όμιλο σε θέματα βιωσιμότητας, και, κατά περίπτωση, σύμφωνα με τις απαιτήσεις της Ένωσης για τη διεξαγωγή διαδικασίας δέουσας επιμέλειας από τις επιχειρήσεις,

στβ) των κυριότερων πραγματικών ή δυνητικών αρνητικών συνεπειών που συνδέονται με τις δραστηριότητες του ίδιου του ομίλου και με την αλυσίδα αξίας του, συμπεριλαμβανομένων των προϊόντων και των υπηρεσιών του, των επιχειρηματικών του σχέσεων και της αλυσίδας εφοδιασμού του, των μέτρων που λαμβάνονται για τον εντοπισμό και την παρακολούθηση των εν

λόγω συνεπειών, καθώς και άλλων δυσμενών συνεπειών που η μητρική επιχείρηση υποχρεούται να προσδιορίσει σύμφωνα με άλλες ενωσιακές απαιτήσεις για τη διεξαγωγή διαδικασίας δέουσας επιμέλειας,

στγ) τυχόν μέτρων που λαμβάνονται από τον όμιλο για την πρόληψη, τον μετριασμό, τη διόρθωση ή τον τερματισμό των πραγματικών ή δυνητικών αρνητικών συνεπειών, και του αποτελέσματος των εν λόγω μέτρων,

ζ) περιγραφή των κυριότερων κινδύνων για τον όμιλο που σχετίζονται με θέματα βιωσιμότητας, συμπεριλαμβανομένων των κυριότερων εξαρτήσεων του ομίλου στα εν λόγω θέματα, καθώς και του τρόπου με τον οποίο ο όμιλος διαχειρίζεται αυτούς τους κινδύνους,

η) δείκτες που σχετίζονται με τις δημοσιοποιήσεις που αναφέρονται στις περ. α' έως ζ'.

3. Οι μητρικές επιχειρήσεις υποβάλλουν έκθεση σχετικά με τη διαδικασία που εφαρμόζεται για τον προσδιορισμό των πληροφοριών που έχουν συμπεριλάβει στην έκθεση διαχείρισης, σύμφωνα με την παρ. 1. Οι πληροφορίες που αναφέρονται στις παρ. 1 και 2 περιλαμβάνουν πληροφορίες σχετικά με βραχυπρόθεσμους, μεσοπρόθεσμους και μακροπρόθεσμους χρονικούς ορίζοντες, κατά περίπτωση.

4. Κατά περίπτωση, οι πληροφορίες που αναφέρονται στις παρ. 1 έως 3 περιέχουν πληροφορίες σχετικά με τις δραστηριότητες και την αλυσίδα αξίας του ίδιου του ομίλου, συμπεριλαμβανομένων των προϊόντων και των υπηρεσιών του, των επιχειρηματικών του σχέσεων και της αλυσίδας εφοδιασμού του. Για τα τρία (3) πρώτα έτη εφαρμογής των κανόνων του παρόντος άρθρου και σε περίπτωση που δεν είναι διαθέσιμες όλες οι απαραίτητες πληροφορίες σχετικά με την αλυσίδα αξίας της, η μητρική επιχείρηση εξηγεί τις προσπάθειες που κατέβαλε για να αποκτήσει τις απαραίτητες πληροφορίες σχετικά με την αλυσίδα αξίας της, τους λόγους για τους οποίους δεν κατέστη δυνατόν να ληφθούν όλες οι απαραίτητες πληροφορίες, καθώς και τα σχέδιά της προκειμένου να λαμβάνει όλες τις απαραίτητες πληροφορίες στο μέλλον.

5. Κατά περίπτωση, οι πληροφορίες που αναφέρονται στις παρ. 1 και 3 περιέχουν επίσης αναφορές και επεξηγήσεις άλλων πληροφοριών που περιλαμβάνονται στην ενοποιημένη έκθεση διαχείρισης σύμφωνα με το άρθρο 153, καθώς και των ποσών που αναγράφονται στις ενοποιημένες χρηματοοικονομικές καταστάσεις. Σε εξαιρετικές περιπτώσεις επιτρέπεται η παράλειψη πληροφοριών σχετικά με επικείμενες εξελίξεις ή θέματα υπό διαπραγμάτευση όταν, κατά τη δεόντως αιτιολογημένη γνώμη των μελών των διοικητικών, διαχειριστικών και εποπτικών οργάνων, που ενεργούν εντός των αρμοδιοτήτων που τους έχουν ανατεθεί από το εθνικό δίκαιο και που υπέχουν συλλογική ευθύνη για την εν λόγω γνώμη, η δημοσιοποίηση των πληροφοριών αυτών θα έβλαπτε σοβαρά την εμπορική θέση του ομίλου, υπό την προϋπόθεση ότι η παράλειψη αυτή δεν εμποδίζει την ορθή και ισορροπημένη κατανόηση της εξέλιξης, των επιδόσεων και της θέσης και του αντίκτυπου των δραστηριοτήτων του ομίλου.

6. Όταν η επιχείρηση που υποβάλλει έκθεση εντοπίζει σημαντικές διαφορές μεταξύ των κινδύνων για τον όμιλο ή των επιπτώσεων του ομίλου και των κινδύνων ή των επιπτώσεων μιας ή περισσότερων εκ των θυγατρικών επιχειρήσεών του, η επιχείρηση παρέχει επαρκή κατανόηση, κατά περίπτωση, των κινδύνων και των επιπτώσεων της εν λόγω θυγατρικής επιχείρησης ή των εν λόγω θυγατρικών επιχειρήσεων. Οι επιχειρήσεις αναφέρουν ποιες θυγατρικές επιχειρήσεις που περιλαμβάνονται στην ενοποίηση εξαιρούνται από την ετήσια ή ενοποιημένη υποβολή εκθέσεων βιωσιμότητας, σύμφωνα με την παρ. 11 του άρθρου 151 ή την παρ. 10 του παρόντος άρθρου αντίστοιχα.

7. Οι μητρικές επιχειρήσεις υποβάλλουν τις πληροφορίες που αναφέρονται στις παρ. 1 έως 4, σύμφωνα με τα πρότυπα υποβολής εκθέσεων βιωσιμότητας του άρθρου 154Α.

8. Η διοίκηση της μητρικής επιχείρησης ενημερώνει τους εκπροσώπους των εργαζομένων στο κατάλληλο επίπεδο και συζητεί μαζί τους τις σχετικές πληροφορίες και τα μέσα για τη λήψη και την επαλήθευση των πληροφοριών βιωσιμότητας. Η γνώμη των εκπροσώπων των εργαζομένων κοινοποιείται, κατά περίπτωση, στα αρμόδια διοικητικά, διαχειριστικά ή εποπτικά όργανα.

9. Μια μητρική επιχείρηση που συμμορφώνεται με τις απαιτήσεις των παρ. 1 έως 7 θεωρείται ότι έχει τηρήσει τις απαιτήσεις της περ. γ) της παρ. 2 του άρθρου 150 και του άρθρου 151.

«10. Υπό τους όρους της παρ. 11, μια μητρική επιχείρηση η οποία είναι θυγατρική επιχείρηση απαλλάσσεται από τις υποχρεώσεις που ορίζονται στις παρ. 1 έως 7 (η «απαλλασσόμενη θυγατρική επιχείρηση»), αν μια τέτοια επιχείρηση και οι θυγατρικές επιχειρήσεις της συμπεριλαμβάνονται στην ενοποιημένη έκθεση διαχείρισης άλλης επιχείρησης, η οποία συντάσσεται σύμφωνα με το άρθρο 153 και σύμφωνα με το παρόν άρθρο. Μια επιχείρηση, η οποία είναι θυγατρική επιχείρηση μιας μητρικής επιχείρησης που είναι εγκατεστημένη σε τρίτη χώρα, απαλλάσσεται επίσης από τις υποχρεώσεις που ορίζονται στις παρ. 1 έως 7, όταν μια τέτοια επιχείρηση και οι θυγατρικές της επιχειρήσεις περιλαμβάνονται στην ενοποιημένη έκθεση βιωσιμότητας της εν λόγω μητρικής επιχείρησης που είναι εγκατεστημένη σε τρίτη χώρα και όταν η εν λόγω ενοποιημένη έκθεση βιωσιμότητας διενεργείται σύμφωνα με τα πρότυπα υποβολής εκθέσεων βιωσιμότητας του άρθρου 154Α ή κατά τρόπο ισοδύναμο με τα εν λόγω πρότυπα υποβολής εκθέσεων βιωσιμότητας, όπως καθορίζονται σύμφωνα με εκτελεστική πράξη για την ισοδυναμία των προτύπων υποβολής εκθέσεων βιωσιμότητας που θεσπίζονται δυνάμει του τρίτου εδαφίου της παρ. 4 του άρθρου 23 της Οδηγίας 2004/109/ΕΚ.»⁷²

11. Για την απαλλαγή της παρ. 10 ισχύει ειδικότερα ότι:

α) Η έκθεση διαχείρισης της απαλλασσόμενης μητρικής επιχείρησης περιέχει όλες τις ακόλουθες πληροφορίες:

αα) την επωνυμία και την καταστατική έδρα της μητρικής επιχείρησης που υποβάλλει πληροφορίες σε επίπεδο ομίλου σύμφωνα με το παρόν άρθρο, ή, κατά τρόπο ισοδύναμο με τα πρότυπα υποβολής εκθέσεων βιωσιμότητας του άρθρου 154Α, όπως καθορίζονται σύμφωνα με εκτελεστική πράξη για την ισοδυναμία των προτύπων υποβολής εκθέσεων βιωσιμότητας που θεσπίζονται δυνάμει του τρίτου εδαφίου της παρ. 4 του άρθρου 23 της Οδηγίας 2004/109/ΕΚ,

αβ) τους διαδικτυακούς συνδέσμους που παραπέμπουν στην ενοποιημένη έκθεση διαχείρισης της μητρικής επιχείρησης ή, κατά περίπτωση, στην ενοποιημένη υποβολή εκθέσεων βιωσιμότητας της μητρικής επιχείρησης, που αναφέρεται στο πρώτο εδάφιο της παρούσας παραγράφου, και στη γνώμη διασφάλισης που αναφέρεται στην παρ. 4 του άρθρου 149 ή στη γνώμη διασφάλισης που αναφέρεται στην περ. β'),

αγ) την πληροφορία ότι η μητρική επιχείρηση απαλλάσσεται από τις υποχρεώσεις που ορίζονται στις παρ. 1 έως 7,

β) αν η μητρική επιχείρηση είναι εγκατεστημένη σε τρίτη χώρα, η ενοποιημένη έκθεση βιωσιμότητας και η γνώμη διασφάλισης, την οποία διατυπώνουν ένα ή περισσότερα πρόσωπα ή

⁷² Στο πρώτο εδάφιο της παρ. 10 του άρθρου 154 του ν. 4548/2018, οι λέξεις «του επόμενου εδαφίου» αντικαθίστανται από τις λέξεις «της παρ. 11» και η παρ. 10 διαμορφώνεται με το άρθρο 57 παρ.8 του Ν.5255/2025 ΦΕΚ: 219/Α/28.11.2025

γραφεία που έχουν εξουσιοδοτηθεί να γνωμοδοτούν επί της διασφάλισης της υποβολής εκθέσεων βιωσιμότητας δυνάμει του εθνικού δικαίου που διέπει τη μητρική επιχείρηση, δημοσιεύονται σύμφωνα με το άρθρο 149 και με το δίκαιο του κράτους μέλους στο οποίο υπάγεται η απαλλασσόμενη μητρική επιχείρηση,

γ) αν η μητρική επιχείρηση είναι εγκατεστημένη σε τρίτη χώρα, οι δημοσιοποιήσεις που προβλέπονται στο άρθρο 8 του Κανονισμού (ΕΕ) 2020/852, οι οποίες καλύπτουν τις δραστηριότητες που ασκούνται από τη θυγατρική επιχείρηση που είναι εγκατεστημένη στην Ευρωπαϊκή Ένωση και απαλλάσσεται από την υποβολή εκθέσεων βιωσιμότητας βάσει της παρ. 11 του άρθρου 151, περιλαμβάνονται στην έκθεση διαχείρισης της απαλλασσόμενης μητρικής επιχείρησης ή στην ενοποιημένη υποβολή εκθέσεων βιωσιμότητας από τη μητρική επιχείρηση που είναι εγκατεστημένη σε τρίτη χώρα.

12. Η απαλλασσόμενη μητρική επιχείρηση δημοσιεύει την ενοποιημένη έκθεση διαχείρισης ή, κατά περίπτωση, την ενοποιημένη έκθεσης βιωσιμότητας της μητρικής επιχείρησης σύμφωνα με το άρθρο 48 του ν. 4919/2022 (Α' 71).

13. Οι μητρικές επιχειρήσεις που απαλλάσσονται από την κατάρτιση έκθεσης διαχείρισης δυνάμει του άρθρου 153, δεν υποχρεούνται να παρέχουν τις πληροφορίες που αναφέρονται στις υποπερ. αα) έως αγ) της παρ. 11, υπό την προϋπόθεση ότι οι εν λόγω επιχειρήσεις δημοσιεύουν την ενοποιημένη έκθεση διαχείρισης σύμφωνα με το άρθρο 153.

14. Για τους σκοπούς της παρ. 10, και όταν εφαρμόζεται το άρθρο 10 του Κανονισμού (ΕΕ) 575/2013, τα πιστωτικά ιδρύματα που αναφέρονται στο Παράρτημα Α' του ν. 4308/2014 και είναι μόνιμα συνδεδεμένα με κεντρικό οργανισμό που τα εποπτεύει υπό τις προϋποθέσεις που ορίζονται στο άρθρο 10 του Κανονισμού (ΕΕ) 575/2013, αντιμετωπίζονται ως θυγατρικές επιχειρήσεις του εν λόγω κεντρικού οργανισμού.

15. Για τους σκοπούς της παρ. 10, οι ασφαλιστικές επιχειρήσεις που αναφέρονται στο Παράρτημα Α' του ν. 4308/2014 και αποτελούν μέρος ομίλου, βάσει χρηματοοικονομικών σχέσεων που αναφέρονται στο άρθρο 170 του ν. 4364/2016 (Α' 13) και οι οποίες υπόκεινται σε εποπτεία ομίλου σύμφωνα με το άρθρο 171 του ν. 4364/2016, αντιμετωπίζονται ως θυγατρικές επιχειρήσεις της μητρικής επιχείρησης του εν λόγω ομίλου.

«16. Η απαλλαγή που προβλέπεται στην παρ. 10 εφαρμόζεται επίσης σε οντότητες δημοσίου ενδιαφέροντος που υπόκεινται στις απαιτήσεις του παρόντος άρθρου, με εξαίρεση τις μεγάλες επιχειρήσεις που είναι οντότητες δημοσίου ενδιαφέροντος και διέπονται από το δίκαιο κράτους μέλους και οι κινητές αξίες τους είναι δεκτές προς διαπραγμάτευση σε ρυθμιζόμενη αγορά οποιουδήποτε κράτους μέλους κατά την έννοια της περ. 21 της παρ. 1 του άρθρου 4 της Οδηγίας 2014/65/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 15ης Μαΐου 2014 για τις αγορές χρηματοπιστωτικών μέσων και την τροποποίηση της Οδηγίας 2002/92/ΕΚ και της Οδηγίας 2011/61/ΕΕ (L 173).⁷³»⁷⁴»

⁷³ Στο τέλος της παρ. 16 του άρθρου 154 του ν. 4548/2018, μετά από τις λέξεις «δημοσίου ενδιαφέροντος» προστίθενται οι λέξεις «και διέπονται από το δίκαιο κράτους μέλους και οι κινητές αξίες τους είναι δεκτές προς διαπραγμάτευση σε ρυθμιζόμενη αγορά οποιουδήποτε κράτους μέλους κατά την έννοια της περ. 21 της παρ. 1 του άρθρου 4 της Οδηγίας 2014/65/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 15ης Μαΐου 2014 για τις αγορές χρηματοπιστωτικών μέσων και την τροποποίηση της Οδηγίας 2002/92/ΕΚ και της Οδηγίας 2011/61/ΕΕ (L 173)», και η παρ. 16 διαμορφώνεται με το άρθρο 57 παρ.9 του Ν.5255/2025 ΦΕΚ: 219/Α/28.11.2025

⁷⁴ Το άρθρο 154 του ν. 4548/2018 (Α' 104), περί ενοποιημένης μη χρηματοοικονομικής κατάστασης, αντικαθίσταται με το Α.9 Ν.5164/2024 ΦΕΚ: 202/Α/12.12.2024

«Άρθρο 154Α⁷⁵**Πρότυπα υποβολής εκθέσεων βιωσιμότητας**

(άρθρα 29β και 29γ Οδηγίας 2013/34/ΕΕ)

1. Τα πρότυπα υποβολής εκθέσεων βιωσιμότητας, δηλαδή, οι κατ' ιδίαν πληροφορίες τις οποίες υποβάλλουν, κατά περίπτωση, οι υπόχρεες επιχειρήσεις σύμφωνα με τα άρθρα 151 και 154 και η δομή που πρέπει να χρησιμοποιείται για την παρουσίαση των εν λόγω πληροφοριών καθορίζονται από τις κατ' εξουσιοδότηση πράξεις της Επιτροπής, που εκδίδονται για τη συμπλήρωση της Οδηγίας 2013/34/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 26ης Ιουνίου 2013, σχετικά με τις ετήσιες οικονομικές καταστάσεις, τις ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις και συναφείς εκθέσεις επιχειρήσεων ορισμένων μορφών, την τροποποίηση της Οδηγίας 2006/43/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου και την κατάργηση των Οδηγιών 78/660/ΕΟΚ και 83/349/ΕΟΚ του Συμβουλίου (L 182), σύμφωνα με τα άρθρα 29β, 29γ και 49 αυτής.

2. Το αρμόδιο όργανο του Υπουργείου Ανάπτυξης δημοσιοποιεί, με κάθε πρόσφορο μέσο, την έκδοση των προτύπων της παρ. 1 και κάθε άλλη σχετική λεπτομέρεια αναφορικά με τα πρότυπα υποβολής εκθέσεων βιωσιμότητας.»⁷⁶

«Άρθρο 154Β**Έκθεση βιωσιμότητας επιχείρησης που διέπεται από το δίκαιο τρίτης χώρας**

(άρθρα 40α έως 40δ Οδηγίας 2013/34/ΕΕ)

1. Θυγατρική επιχείρηση που είναι εγκατεστημένη στην Ελλάδα, της οποίας η τελική μητρική επιχείρηση διέπεται από το δίκαιο τρίτης χώρας, υποχρεούται να δημοσιεύει και να καθιστά προσβάσιμη στο κοινό έκθεση βιωσιμότητας, η οποία καλύπτει τις πληροφορίες που ορίζονται στις υποπερ. αγ) έως αε), στις περ. β) έως στ) και, κατά περίπτωση, στην περ. η) της παρ. 2 του άρθρου 154 σε επίπεδο ομίλου της εν λόγω τελικής μητρικής επιχείρησης τρίτης χώρας. Το προηγούμενο εδάφιο εφαρμόζεται μόνο σε μεγάλες θυγατρικές επιχειρήσεις, όπως επίσης και σε μικρές και μεσαίες θυγατρικές επιχειρήσεις, εφόσον είναι οντότητες δημοσίου ενδιαφέροντος.

2. Υποκατάστημα επιχείρησης που διέπεται από το δίκαιο τρίτης χώρας, το οποίο, είτε δεν ανήκει σε όμιλο, είτε κατέχεται τελικά από επιχείρηση που έχει συσταθεί σύμφωνα με το δίκαιο τρίτης χώρας, υποχρεούται να δημοσιεύει και να καθιστά προσβάσιμη έκθεση βιωσιμότητας που καλύπτει τις πληροφορίες που προσδιορίζονται στις υποπερ. αγ) έως αε), στις περ. β) έως στ) και, κατά περίπτωση, στην περ. η) της παρ. 2 του άρθρου 154 σε επίπεδο ομίλου ή, αν δεν συντρέχει αυτή η περίπτωση, στο ατομικό επίπεδο της επιχείρησης τρίτης χώρας. Το προηγούμενο εδάφιο εφαρμόζεται σε υποκατάστημα μόνο όταν η επιχείρηση τρίτης χώρας δεν διαθέτει θυγατρική επιχείρηση, όπως αναφέρεται στο εδάφιο αυτό, και όταν το υποκατάστημα πραγματοποίησε καθαρό κύκλο εργασιών άνω των σαράντα εκατομμυρίων (40.000.000) ευρώ κατά το προηγούμενο οικονομικό έτος.

⁷⁵ 3763/2025: Δημοσίωση της έκδοσης του προτύπου της παρ.1 του άρθρου 154Α του ν.4548/18 και ρύθμιση κάθε άλλης σχετικής λεπτομέρειας αναφορικά με τα πρότυπα υποβολής εκθέσεων βιωσιμότητας. ΑΔΑ: 9ΕΘ246ΝΛΣΞ-3ΚΟ

⁷⁶ Στον ν. 4548/2018 (Α' 104) προστίθεται άρθρο 154Α με το Α.10 Ν.5164/2024 ΦΕΚ: 202/Α/12.12.2024

3. Οι παρ. 1 και 2 εφαρμόζονται μόνο στις εκεί αναφερόμενες θυγατρικές επιχειρήσεις ή στα υποκαταστήματα, όταν η επιχείρηση τρίτης χώρας, σε επίπεδο ομίλου της, ή, αν δεν συντρέχει τέτοια περίπτωση, στο ατομικό επίπεδο, πραγματοποίησε καθαρό κύκλο εργασιών άνω των εκατόν πενήντα εκατομμυρίων (150.000.000) ευρώ στην Ευρωπαϊκή Ένωση για καθένα από τα δύο (2) τελευταία διαδοχικά οικονομικά έτη. Οι θυγατρικές επιχειρήσεις ή τα υποκαταστήματα που αναφέρονται στις παρ. 1 και 2 διαβιβάζουν πληροφορίες σχετικά με τον καθαρό κύκλο εργασιών που πραγματοποιείται στην Ευρωπαϊκή Ένωση από τις επιχειρήσεις τρίτων χωρών.

4. Η έκθεση βιωσιμότητας που κοινοποιείται από τη θυγατρική επιχείρηση ή το υποκατάστημα που αναφέρεται στις παρ. 1 και 2 καταρτίζεται σύμφωνα με τα πρότυπα που θεσπίζονται στην παρ. 1 του άρθρου 154Α. Όταν οι πληροφορίες που απαιτούνται για την κατάρτιση της ως άνω έκθεσης βιωσιμότητας δεν είναι διαθέσιμες, η θυγατρική επιχείρηση ή το υποκατάστημα που αναφέρεται στις παρ. 1 και 2 ζητεί από την επιχείρηση τρίτης χώρας να τους παράσχει όλες τις πληροφορίες που είναι απαραίτητες για την εκπλήρωση των υποχρεώσεών τους. Αν δεν παρέχονται όλες οι απαιτούμενες πληροφορίες, η θυγατρική επιχείρηση ή το υποκατάστημα που αναφέρεται στις παρ. 1 και 2 καταρτίζει, δημοσιεύει και καθιστά προσβάσιμη την έκθεση βιωσιμότητας που αναφέρεται στις ίδιες παραγράφους, η οποία περιέχει όλες τις πληροφορίες που έχει στην κατοχή του, τις οποίες έλαβε ή απέκτησε, και εκδίδει δήλωση στην οποία αναφέρεται ότι η επιχείρηση της τρίτης χώρας δεν κατέστησε διαθέσιμες τις απαραίτητες πληροφορίες.

5. Η έκθεση βιωσιμότητας που αναφέρεται στις παρ. 1 και 2 δημοσιεύεται συνοδευόμενη από γνώμη διασφάλισης, η οποία διατυπώνεται από ένα ή περισσότερα πρόσωπα ή επιχειρήσεις που έχουν εξουσιοδοτηθεί να γνωμοδοτούν επί της διασφάλισης της υποβολής εκθέσεων βιωσιμότητας σύμφωνα με το εθνικό δίκαιο της επιχείρησης τρίτης χώρας. Αν η επιχείρηση της τρίτης χώρας δεν παρέχει τη γνώμη διασφάλισης σύμφωνα με το πρώτο εδάφιο, η θυγατρική επιχείρηση ή το υποκατάστημα εκδίδει δήλωση όπου αναφέρεται ότι η επιχείρηση της τρίτης χώρας δεν κατέστησε διαθέσιμη την αναγκαία γνώμη διασφάλισης.

6. Το αρμόδιο όργανο του Υπουργείου Ανάπτυξης ενημερώνει την Επιτροπή σε ετήσια βάση για τις θυγατρικές επιχειρήσεις ή για τα υποκαταστήματα επιχειρήσεων τρίτων χωρών που τήρησαν την απαίτηση δημοσίευσης των παρ. 9 και 10 του άρθρου 154Β και για τις περιπτώσεις στις οποίες δημοσιεύθηκε έκθεση αλλά η θυγατρική επιχείρηση ή το υποκατάστημα ενήργησε σύμφωνα με το τρίτο εδάφιο της παρ. 4.

7. Τα μέλη των διοικητικών, διαχειριστικών και των εποπτικών οργάνων των θυγατρικών επιχειρήσεων της παρ. 1 έχουν συλλογική υποχρέωση να διασφαλίζουν, στο μέτρο των γνώσεων και των δυνατοτήτων τους, ότι η έκθεση βιωσιμότητάς τους καταρτίζεται σύμφωνα με το παρόν άρθρο και ότι η εν λόγω έκθεση δημοσιεύεται και καθίσταται προσβάσιμη σύμφωνα με τις παρ. 9 και 10.

8. Την υποχρέωση της παρ. 7 έχουν για τα υποκαταστήματα των επιχειρήσεων της παρ. 2, τα πρόσωπα που είναι υπεύθυνα για τη λειτουργία τους.

9. Οι θυγατρικές επιχειρήσεις και τα υποκαταστήματα επιχειρήσεων τρίτων χωρών που αναφέρονται στις παρ. 1 και 2 δημοσιεύουν την έκθεση βιωσιμότητάς τους, μαζί με τη γνώμη διασφάλισης και, κατά περίπτωση, με τη δήλωση της παρ. 4.

10. Η έκθεση βιωσιμότητας, μαζί με τη γνώμη διασφάλισης και, κατά περίπτωση, με τη δήλωση που δημοσιεύουν οι επιχειρήσεις της παρ. 8 καθίστανται δωρεάν προσβάσιμες στο κοινό και

αναρτώνται στο Γ.Ε.ΜΗ., καθώς και στον διαδικτυακό τόπο της θυγατρικής επιχείρησης ή του υποκαταστήματος.»⁷⁷

«Άρθρο 154Γ

Έλεγχος και διασφάλιση της υποβολής εκθέσεων βιωσιμότητας (άρθρο 34 Οδηγίας 2013/34/ΕΕ)

1. Οι χρηματοοικονομικές καταστάσεις των οντοτήτων δημοσίου ενδιαφέροντος και των μεσαίων και μεγάλων επιχειρήσεων ελέγχονται από έναν ή περισσότερους ορκωτούς ελεγκτές λογιστές ή ελεγκτικές εταιρείες σύμφωνα με την περ. 1 της υποπαρ. Α1 της παρ. Α' του άρθρου 2 του ν. 4336/2015 (Α' 94). Επιπλέον, οι ορκωτοί ελεγκτές λογιστές ή οι ελεγκτικές εταιρείες:

α) Διατυπώνουν γνώμη:

αα) σχετικά με το αν η έκθεση διαχείρισης αντιστοιχεί στις οικονομικές καταστάσεις του ίδιου οικονομικού έτους,

αβ) σχετικά με το αν η έκθεση διαχείρισης έχει καταρτιστεί σύμφωνα με τις προβλεπόμενες απαιτήσεις, εξαιρουμένων των απαιτήσεων υποβολής εκθέσεων βιωσιμότητας,

αγ) κατά περίπτωση, βάσει δέσμευσης παροχής περιορισμένης διασφάλισης σχετικά με τη συμμόρφωση της υποβολής εκθέσεων βιωσιμότητας προς τις απαιτήσεις του παρόντος, συμπεριλαμβανομένης της συμμόρφωσης της υποβολής εκθέσεων βιωσιμότητας προς τα πρότυπα υποβολής εκθέσεων βιωσιμότητας της παρ. 1 του άρθρου 154Α, τη διαδικασία που εφαρμόζει η επιχείρηση για τον προσδιορισμό των πληροφοριών που υποβάλλονται σύμφωνα με τα εν λόγω πρότυπα υποβολής εκθέσεων βιωσιμότητας, και τη συμμόρφωση προς την απαίτηση σήμανσης των πληροφοριών βιωσιμότητας, καθώς και όσον αφορά τη συμμόρφωση προς τις απαιτήσεις υποβολής εκθέσεων του άρθρου 8 του Κανονισμού (ΕΕ) 2020/852 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 18ης Ιουνίου 2020, σχετικά με τη θέσπιση πλαισίου για τη διευκόλυνση των βιώσιμων επενδύσεων και για την τροποποίηση του Κανονισμού (ΕΕ) 2019/2088 (L 198).

β) Δηλώνουν αν, σύμφωνα με τη γνώση και την κατανόηση της επιχείρησης και του περιβάλλοντός της που αποκτήθηκαν κατά τον έλεγχο, έχουν εντοπίσει ουσιώδεις ανακρίβειες στην έκθεση διαχείρισης και δίνουν ενδείξεις σχετικά με τη φύση των ανακριβειών αυτών.

2. Η περ. α) της παρ. 1 εφαρμόζεται αναλογικά για τις ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις. Η περ. β) της παρ. 1 εφαρμόζεται αναλογικά για τις ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις και τις ενοποιημένες εκθέσεις διαχείρισης.

3. Επιτρέπεται σε ορκωτό ελεγκτή λογιστή ή ελεγκτική εταιρεία πλην εκείνου ή εκείνων που διενεργούν τον υποχρεωτικό έλεγχο των χρηματοοικονομικών καταστάσεων να διατυπώνουν τη γνώμη της υποπερ. αγ) της περ. α) της παρ. 1.

4. Επιτρέπεται σε ανεξάρτητο πάροχο υπηρεσιών διασφάλισης που είναι εγκατεστημένος στην Ελλάδα να διατυπώνει τη γνώμη της υποπερ. αγ) της περ. α) της παρ. 1. Ο ανεξάρτητος πάροχος υπηρεσιών διασφάλισης του προηγούμενου εδαφίου υπόκειται σε απαιτήσεις που είναι

⁷⁷ Στον ν. 4548/2018 (Α' 104) προστίθεται άρθρο 154Β με το Α.11 Ν.5164/2024 ΦΕΚ: 202/Α/12.12.2024

ισοδύναμες με τις απαιτήσεις που ορίζονται στον ν. 4449/2017 (Α' 7), όσον αφορά τη διασφάλιση της υποβολής εκθέσεων βιωσιμότητας, όπως προβλέπεται στην παρ. 3 του άρθρου 21 του ίδιου νόμου, ιδίως δε με τις απαιτήσεις που αφορούν στα κάτωθι:

α) κατάρτιση και εξετάσεις, με τις οποίες διασφαλίζεται ότι οι ανεξάρτητοι πάροχοι υπηρεσιών διασφάλισης αποκτούν την αναγκαία εμπειρογνωμοσύνη όσον αφορά την υποβολή εκθέσεων βιωσιμότητας και τη διασφάλιση της υποβολής εκθέσεων βιωσιμότητας,

β) συνεχή εκπαίδευση,

γ) συστήματα διασφάλισης ποιότητας,

δ) επαγγελματική δεοντολογία, ανεξαρτησία, αντικειμενικότητα, εμπιστευτικότητα και επαγγελματικό απόρρητο,

ε) διορισμό και παύση,

στ) έρευνες και κυρώσεις,

ζ) οργάνωση της εργασίας του ανεξάρτητου παρόχου υπηρεσιών διασφάλισης, ιδίως όσον αφορά τους επαρκείς πόρους και το προσωπικό, καθώς και την τήρηση του μητρώου με τους λογαριασμούς των πελατών και των φακέλων, και

η) αναφορά παρατυπιών.

5. Όταν ένας ανεξάρτητος πάροχος υπηρεσιών διασφάλισης διατυπώνει τη γνώμη της υποπερ. α) της περ. α) της παρ. 1, η γνώμη αυτή καταρτίζεται σύμφωνα με τα άρθρα 30α, 31α και 32α του ν. 4449/2017.

6. Οι ανεξάρτητοι πάροχοι υπηρεσιών διασφάλισης που έχουν λάβει διαπίστευση πριν από την 1η Ιανουαρίου 2024 για τη διασφάλιση της υποβολής εκθέσεων βιωσιμότητας, σύμφωνα με τον Κανονισμό (ΕΚ) 765/2008 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 9ης Ιουλίου 2008, για τον καθορισμό των απαιτήσεων διαπίστευσης και εποπτείας της αγοράς όσον αφορά την εμπορία των προϊόντων και για την κατάργηση του Κανονισμού (ΕΟΚ) 339/93 του Συμβουλίου (L 218), δεν υπόκεινται στις απαιτήσεις κατάρτισης και εξέτασης της περ. α) της παρ. 4. Οι ανεξάρτητοι πάροχοι υπηρεσιών διασφάλισης που συμμετέχουν σε διαδικασία διαπίστευσης η οποία βρίσκεται σε εξέλιξη την 1η Ιανουαρίου 2024 σύμφωνα με τις σχετικές εθνικές απαιτήσεις δεν υπόκεινται στις απαιτήσεις κατάρτισης και εξέτασης της περ. α) της παρ. 4, όσον αφορά στη διασφάλιση της υποβολής εκθέσεων βιωσιμότητας, υπό την προϋπόθεση ότι ολοκληρώνουν τη διαδικασία αυτή έως την 1η Ιανουαρίου 2026. Οι ανεξάρτητοι πάροχοι υπηρεσιών διασφάλισης του πρώτου και του δεύτερου εδαφίου αποκτούν τις αναγκαίες γνώσεις όσον αφορά στην υποβολή εκθέσεων βιωσιμότητας και τη διασφάλιση της υποβολής εκθέσεων βιωσιμότητας μέσω της απαίτησης συνεχούς εκπαίδευσης της περ. β' της παρ. 4.

7. Από τις 6 Ιανουαρίου 2027, επιτρέπεται σε ανεξάρτητο πάροχο υπηρεσιών διασφάλισης που είναι εγκατεστημένος σε κράτος μέλος της Ευρωπαϊκής Ένωσης να διενεργεί τη διασφάλιση της υποβολής εκθέσεων βιωσιμότητας. Το ως άνω κράτος μέλος καταγωγής είναι υπεύθυνο για την εποπτεία των ανεξάρτητων παρόχων υπηρεσιών διασφάλισης που είναι εγκατεστημένοι στο έδαφός του.

8. Αν μια επιχείρηση υποχρεούται από το δίκαιο της Ένωσης να μεριμνά για την επαλήθευση στοιχείων της υποβολής εκθέσεων βιωσιμότητας από διαπιστευμένο ανεξάρτητο τρίτο μέρος, η έκθεση του διαπιστευμένου ανεξάρτητου τρίτου μέρους διατίθεται είτε ως παράρτημα της έκθεσης διαχείρισης είτε με άλλο δημόσια προσβάσιμο μέσο.

9. Το Εθνικό Σύστημα Διαπίστευσης ορίζεται ως η αρμόδια Αρχή εποπτείας των ανεξάρτητων παρόχων υπηρεσιών διασφάλισης για την εφαρμογή των παρ. 4 και 5. Με απόφαση του Υπουργού Ανάπτυξης καθορίζονται οι επιμέρους απαιτήσεις για τη διαπίστευση, τη λειτουργία, την παρακολούθηση της ανεξαρτησίας, καθώς και την εποπτεία των ανεξάρτητων παρόχων υπηρεσιών διασφάλισης, λαμβανομένου υπόψη του Κεφαλαίου Η' του ν. 4449/2017, περί δημόσιας εποπτείας και συνεργασίας μεταξύ κρατών μελών.»⁷⁸

Άρθρο 155

Έκθεση πληρωμών προς κυβερνήσεις

1. Για τους σκοπούς του παρόντος άρθρου ισχύουν οι εξής ορισμοί:

α) Ως «ανώνυμη εταιρεία που δραστηριοποιείται στην εξορυκτική βιομηχανία» νοείται η ανώνυμη εταιρεία που αναπτύσσει δραστηριότητες, οι οποίες σχετίζονται καθ' οιονδήποτε τρόπο με την αναζήτηση, την εξερεύνηση, τον εντοπισμό, την ανάπτυξη και την εξόρυξη κοιτασμάτων μεταλλευμάτων, πετρελαίου, φυσικού αερίου ή άλλων υλικών, στο πλαίσιο των οικονομικών δραστηριοτήτων που καταγράφονται στον τομέα Β - κλάδοι 05 έως 08 του Παραρτήματος Ι του Κανονισμού (ΕΚ) 1893/2006 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 20ής Δεκεμβρίου 2006, για τη θέσπιση της στατιστικής ταξινόμησης των οικονομικών δραστηριοτήτων NACE-Αναθεώρηση 2.

β) Ως «ανώνυμη εταιρεία που δραστηριοποιείται στην υλοτόμηση πρωτογενών δασών» νοείται η ανώνυμη εταιρεία που αναπτύσσει δραστηριότητες, σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στον τομέα Α, Διαίρεση 02, κλάδος 2.2 του Παραρτήματος Ι του Κανονισμού (ΕΚ) 1893/2006, σε πρωτογενή δάση.

γ) Ως «κυβέρνηση» νοείται η κεντρική, περιφερειακή ή τοπική κυβέρνηση κράτους - μέλους ή τρίτης χώρας. Η εν λόγω κεντρική, περιφερειακή ή τοπική κυβέρνηση έχει υπό τον έλεγχό της υπηρεσίες, οργανισμούς ή ομίλους επιχειρήσεων, οι οποίοι υποχρεούνται σε σύνταξη ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων, σύμφωνα με τα άρθρα 31, 32 και 33 του ν. 4308/2014.

δ) Ως «έργο» νοούνται οι λειτουργικές δραστηριότητες που διέπονται από ενιαία σύμβαση, άδεια, μίσθωση, παραχώρηση ή παρεμφερείς νομικές συμφωνίες και αποτελούν τη βάση των υποχρεώσεων πληρωμής προς μία κυβέρνηση. Εντούτοις, αν πολλαπλές συμφωνίες αλληλοσυνδέονται ουσιαδώς, τότε θεωρούνται έργο.

ε) Ως «πληρωμή» νοείται η παροχή η οποία καταβάλλεται, σε χρήματα ή σε είδος, για δραστηριότητες που περιγράφονται στα σημεία 1 και 2 των ακόλουθων ειδών:

αα) δικαιώματα παραγωγής,

⁷⁸ Στον ν. 4548/2018 (Α' 104) προστίθεται άρθρο 154Γ με το [Α.12 Ν.5164/2024](#) ΦΕΚ: 202/Α/12.12.2024

ββ) φόροι που επιβάλλονται επί του εισοδήματος, της παραγωγής ή των κερδών των ανωνύμων εταιρειών, αλλά εξαιρούνται οι φόροι που επιβάλλονται στην κατανάλωση, όπως φόροι προστιθέμενης αξίας, οι φόροι εισοδήματος φυσικών προσώπων ή οι φόροι επί των πωλήσεων,

γγ) δικαιώματα,

δδ) μερίσματα,

εε) πριμ υπογραφής, εντοπισμού και παραγωγικότητας,

στστ) τέλη έκδοσης αδειών, τέλη εκμίσθωσης, τέλη εισόδου και λοιπά ζητήματα σχετικά με άδειες ή/και παραχωρήσεις και

ζζ) πληρωμές για βελτιώσεις υποδομών.

2. Οι μεγάλες ανώνυμες εταιρείες που δραστηριοποιούνται στην εξορυκτική βιομηχανία ή στην υλοτόμηση πρωτογενών δασών οφείλουν να καταρτίζουν και να δημοσιεύουν σε ετήσια βάση έκθεση για τις πληρωμές που καταβάλλουν προς κυβερνήσεις.

3. Η υποχρέωση αυτή δεν ισχύει για ανώνυμες εταιρείες, οι οποίες είναι θυγατρικές ή μητρικές, εφόσον πληρούνται αμφότερες οι εξής προϋποθέσεις:

α) η μητρική εταιρεία διέπεται από τη νομοθεσία κράτους - μέλους της Ευρωπαϊκής Ένωσης και

β) οι πληρωμές προς κυβερνήσεις της εταιρείας περιλαμβάνονται στην ενοποιημένη έκθεση για πληρωμές προς κυβερνήσεις που καταρτίζει η εν λόγω μητρική ανώνυμη εταιρεία, σύμφωνα με το άρθρο 156.

4. Δεν λαμβάνονται υπόψη στην έκθεση οι πληρωμές που δεν υπερβαίνουν τις 100.000 ευρώ εντός του οικονομικού έτους είτε καταβάλλονται ενιαία είτε ως σειρά συναφών πληρωμών.

5. Η έκθεση αναφέρει τις εξής πληροφορίες όσον αφορά τις δραστηριότητες που περιγράφονται στις περιπτώσεις α' και β' της παραγράφου 1 για το συγκεκριμένο οικονομικό έτος:

α) το συνολικό ποσό των πληρωμών που καταβάλλονται σε κάθε κυβέρνηση,

β) το συνολικό ποσό ανά είδος πληρωμής, όπως ορίζεται στις υποπεριπτώσεις αα' έως ζζ' της περίπτωσης ε' της παραγράφου 1, που καταβάλλεται σε κάθε κυβέρνηση,

γ) εφόσον οι πληρωμές αυτές αφορούν συγκεκριμένα έργα, το συνολικό ποσό ανά είδος πληρωμής, όπως ορίζεται στις υποπεριπτώσεις αα' έως ζζ' της περίπτωσης ε' της παραγράφου 1 για κάθε έργο και το συνολικό ποσό πληρωμών για κάθε έργο.

Οι πληρωμές της εταιρείας όσον αφορά υποχρεώσεις τις οποίες υπέχει ως οντότητα μπορούν να δημοσιοποιούνται σε επίπεδο οντότητας και όχι σε επίπεδο έργου.

6. Σε περίπτωση καταβολής πληρωμών σε είδος προς κυβερνήσεις, τα σχετικά στοιχεία υποβάλλονται βάσει αξίας και, κατά περίπτωση, όγκου. Παρέχονται επεξηγηματικές σημειώσεις προς αποσαφήνιση του τρόπου καθορισμού της αξίας τους.

7. Η δημοσιοποίηση των πληρωμών, σύμφωνα με το παρόν άρθρο, αντικατοπτρίζει την ουσία και όχι τη μορφή της πληρωμής ή της δραστηριότητας. Οι πληρωμές και οι δραστηριότητες δεν μπορούν να διαχωρίζονται ή να συγκεντρώνονται τεχνητά, με σκοπό την αποφυγή εφαρμογής του παρόντος.

8. Η έκθεση της παραγράφου 2 δημοσιεύεται, σύμφωνα με το άρθρο 149.

9. Τα μέλη των αρμόδιων οργάνων μιας ανώνυμης εταιρείας, που ενεργούν στο πλαίσιο των αρμοδιοτήτων τους, έχουν καθήκον να εξασφαλίζουν, όσο γνωρίζουν και μπορούν καλύτερα, ότι η έκθεση για τις πληρωμές προς κυβερνήσεις καταρτίζεται και δημοσιεύεται, σύμφωνα με τις απαιτήσεις του παρόντος άρθρου.

Άρθρο 156

Ενοποιημένη έκθεση πληρωμών σε κυβερνήσεις

1. Οι όμιλοι επιχειρήσεων, οι οποίοι έχουν υποχρέωση σύνταξης ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων, σύμφωνα με τα άρθρα 31 και 32 του ν. 4308/2014 και οι οντότητες δημόσιου ενδιαφέροντος, κατά την έννοια του Παραρτήματος Α' του ν. 4308/2014, που δραστηριοποιούνται στην εξορυκτική βιομηχανία ή στην υλοτόμηση πρωτογενών δασών οφείλουν να καταρτίζουν ενοποιημένη έκθεση για πληρωμές προς κυβερνήσεις αν η μητρική ανώνυμη εταιρεία βαρύνεται με την υποχρέωση κατάρτισης ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων, κατά τα προβλεπόμενα στα άρθρα 32 έως 36 του ν. 4308/2014. Μητρική ανώνυμη εταιρεία θεωρείται ότι δραστηριοποιείται στον εξορυκτικό κλάδο ή στην υλοτόμηση πρωτογενών δασών, εφόσον οποιαδήποτε από τις θυγατρικές της επιχειρήσεις δραστηριοποιείται στον εξορυκτικό κλάδο ή στην υλοτομία πρωτογενών δασών. Η ενοποιημένη έκθεση περιλαμβάνει μόνο τις πληρωμές που απορρέουν από δραστηριότητες εξόρυξης και υλοτόμησης πρωτογενών δασών.

2. Η υποχρέωση κατάρτισης ενοποιημένης έκθεσης της παραγράφου 1 δεν ισχύει για:

α) μητρικές ανώνυμες εταιρείες μικρών ομίλων, κατά τα προβλεπόμενα στην παράγραφο 1 του άρθρου 31 του ν. 4308/2014, εκτός αν κάποια συνδεδεμένη εταιρεία είναι οντότητα δημόσιου ενδιαφέροντος,

β) μητρικές ανώνυμες εταιρείες μεσαίων ομίλων, κατά τα προβλεπόμενα στην παράγραφο 2 του άρθρου 31 του ν. 4308/2014, εκτός αν κάποια συνδεδεμένη εταιρεία είναι οντότητα δημόσιου ενδιαφέροντος και

γ) μητρικές ανώνυμες εταιρείες που διέπονται από τη νομοθεσία κράτους-μέλους της Ευρωπαϊκής Ένωσης, οι οποίες είναι ταυτόχρονα θυγατρικές επιχειρήσεις, αν η δική τους μητρική εταιρεία διέπεται από τη νομοθεσία κράτους-μέλους της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

3. Δεν απαιτείται να συμπεριλαμβάνεται εταιρεία, περιλαμβανομένης και εταιρείας δημόσιου ενδιαφέροντος, σε ενοποιημένη έκθεση για πληρωμές προς κυβερνήσεις εφόσον πληρούνται μία τουλάχιστον από τις εξής προϋποθέσεις:

α) αυστηροί και διαρκείς περιορισμοί θίγουν ουσιαστικά την άσκηση από τη μητρική εταιρεία των δικαιωμάτων της στην περιουσία ή στη διαχείριση αυτής της εταιρείας,

β) συντρέχουν εξαιρετικά σπάνιες περιπτώσεις όπου οι απαραίτητες πληροφορίες για την κατάρτιση της ενοποιημένης έκθεσης για πληρωμές προς κυβερνήσεις δεν μπορούν να ληφθούν χωρίς δυσανάλογα έξοδα ή αδικαιολόγητες καθυστερήσεις,

γ) οι μετοχές ή τα μερίδια αυτής της εταιρείας κατέχονται με αποκλειστικό σκοπό τη μεταγενέστερη μεταβίβασή τους.

Οι ανωτέρω εξαιρέσεις ισχύουν μόνον εφόσον χρησιμοποιούνται και για το σκοπό των ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων.

4. Η έκθεση του παρόντος άρθρου δημοσιεύεται, σύμφωνα με το άρθρο 149.

5. Τα μέλη των αρμόδιων οργάνων της ανώνυμης εταιρείας, που ενεργούν στο πλαίσιο των αρμοδιοτήτων τους, έχουν συλλογικό καθήκον να εξασφαλίσουν, όσο γνωρίζουν και μπορούν καλύτερα, ότι η έκθεση για τις πληρωμές προς κυβερνήσεις καταρτίζεται και δημοσιεύεται, σύμφωνα με τις απαιτήσεις του παρόντος άρθρου.

Άρθρο 157

Κριτήρια ισοδυναμίας

Οι προβλεπόμενες στα άρθρα 155 και 156 ανώνυμες εταιρείες, οι οποίες καταρτίζουν και δημοσιοποιούν έκθεση συμμορφούμενη με τις απαιτήσεις τρίτων χωρών, οι οποίες έχουν εκτιμηθεί, σύμφωνα με το άρθρο 47 της Οδηγίας 2013/34 ως ισοδύναμες με τις απαιτήσεις των άρθρων 155 και 156, απαλλάσσονται από τις απαιτήσεις των άρθρων αυτών, εκτός από τη δημοσιότητα στην οποία υποβάλλεται η εν λόγω έκθεση.

«ΤΜΗΜΑ ΕΝΑΤΟ Α»⁷⁹

ΔΗΜΟΣΙΑ ΔΗΛΩΣΗ ΣΤΟΙΧΕΙΩΝ ΦΟΡΟΛΟΓΙΑΣ ΕΙΣΟΔΗΜΑΤΟΣ ΑΠΟ ΟΡΙΣΜΕΝΕΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ ΚΑΙ ΥΠΟΚΑΤΑΣΤΗΜΑΤΑ

Άρθρο 157Α

Ορισμοί (άρθρο 48α Οδηγίας 2013/34/ΕΕ)

Για τους σκοπούς των άρθρων 157 Α έως 157 Ζ, ισχύουν οι εξής ορισμοί:

α) «τελική μητρική επιχείρηση»: επιχείρηση που καταρτίζει τις ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις του μεγαλύτερου συνόλου επιχειρήσεων,

β) «ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις»: οι οικονομικές καταστάσεις, οι οποίες καταρτίζονται από τη μητρική επιχείρηση ενός ομίλου, στις οποίες τα στοιχεία ενεργητικού, τα στοιχεία παθητικού, τα ίδια κεφάλαια, τα έσοδα και τα έξοδα εμφανίζονται σαν να επρόκειτο για μία ενιαία οικονομική οντότητα,

γ) «περιοχή φορολογικής δικαιοδοσίας»: κρατική ή μη κρατική περιοχή δικαιοδοσίας, που έχει δημοσιονομική αυτονομία, όσον αφορά τη φορολογία εισοδήματος εταιρειών,

⁷⁹Στον ν. 4548/2018 (Α' 104) επήλθαν οι εξής αλλαγές: α) μετά από το «ΤΜΗΜΑ ΕΝΑΤΟ» προστέθηκε «ΤΜΗΜΑ ΕΝΑΤΟ Α» με τίτλο «ΔΗΜΟΣΙΑ ΔΗΛΩΣΗ ΣΤΟΙΧΕΙΩΝ ΦΟΡΟΛΟΓΙΑΣ ΕΙΣΟΔΗΜΑΤΟΣ ΑΠΟ ΟΡΙΣΜΕΝΕΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ ΚΑΙ ΥΠΟΚΑΤΑΣΤΗΜΑΤΑ» και β) προστέθηκε άρθρο 157Α, το οποίο εντάσσεται στο ΤΜΗΜΑ ΕΝΑΤΟ Α, με τις διατάξεις του άρθρου 3 του [Ν.5066/2023-ΦΕΚ:188/Α/14.11.2023](#).

- [Ν.5066/2023-ΦΕΚ:188/Α/14.11.2023:Άρθρο 18-παρ.2](#): Τα Κεφάλαια Β' και Γ' (ΑΡΘΡΑ 3-15) τίθενται σε ισχύ από τη δημοσίευσή του παρόντος στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως και εφαρμόζονται για τα οικονομικά έτη που εκκινούν μετά από την 22α Ιουνίου 2024.

δ) «αυτόνομη επιχείρηση»: επιχείρηση, η οποία δεν συμμετέχει σε όμιλο, όπως αυτός ορίζεται στο Παράρτημα Α' του ν. 4308/2014 (Α' 251),

ε) τα «έσοδα» έχουν την ίδια έννοια με: εα) το «καθαρό ύψος κύκλου εργασιών», για τις επιχειρήσεις που διέπονται από το δίκαιο ενός κράτους μέλους και δεν εφαρμόζουν διεθνή λογιστικά πρότυπα που θεσπίζονται βάσει του Κανονισμού (ΕΚ) 1606/2002 (L 243) ή

εβ) τα «έσοδα», όπως ορίζονται από ή κατά την έννοια του πλαισίου χρηματοοικονομικής πληροφόρησης, βάσει του οποίου καταρτίζονται οι οικονομικές καταστάσεις για άλλες επιχειρήσεις,

στ) «υποβολή δήλωσης στοιχείων φορολογίας εισοδήματος»: η κατάρτιση, δημοσίευση και διασφάλιση προσβασιμότητας της δήλωσης στοιχείων φορολογίας εισοδήματος,

ζ) «ενημερωτική δήλωση»: η δήλωση που υποβάλλουν είτε τα υποκαταστήματα για την παράλειψη της τελικής μητρικής ή της αυτόνομης επιχείρησης είτε οι μεσαίες και μεγάλες θυγατρικές επιχειρήσεις για την παράλειψη της τελικής μητρικής επιχείρησης να τους παράσχει τα απαιτούμενα στοιχεία για την υποβολή δήλωσης στοιχείων φορολογίας εισοδήματος.»

«Άρθρο 157B⁸⁰

Τελικές μητρικές και αυτόνομες επιχειρήσεις που υποβάλλουν δημόσια δήλωση στοιχείων φορολογίας εισοδήματος (παρ. 1, 2 και 3 άρθρου 48β Οδηγίας 2013/34/ΕΕ)

1. Οι επιχειρήσεις υποβάλλουν δημόσια δήλωση στοιχείων φορολογίας εισοδήματος, εφόσον είναι:

α) Τελικές μητρικές επιχειρήσεις, τα ενοποιημένα έσοδα των οποίων, κατά την ημερομηνία κλεισίματος του ισολογισμού τους, υπερβαίνουν συνολικά για καθένα από τα τελευταία δύο (2) διαδοχικά οικονομικά έτη τα επτακόσια πενήντα εκατομμύρια (750.000.000) ευρώ, όπως εμφανίζονται στις ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις τους και

β) αυτόνομες επιχειρήσεις, των οποίων τα έσοδα, κατά την ημερομηνία κλεισίματος του ισολογισμού τους, υπερβαίνουν συνολικά για καθένα από τα τελευταία δύο (2) διαδοχικά οικονομικά έτη τα επτακόσια πενήντα εκατομμύρια (750.000.000) ευρώ, όπως εμφανίζονται στις ετήσιες οικονομικές καταστάσεις τους.

2. Η υποχρέωση της παρ. 1 αφορά στο τελευταίο από τα εν λόγω δύο (2) διαδοχικά οικονομικά έτη.

3. Η υποχρέωση της παρ. 1 αίρεται για: α) τις τελικές μητρικές επιχειρήσεις, όταν τα ενοποιημένα έσοδα, κατά την ημερομηνία κλεισίματος του ισολογισμού τους, υπολείπονται των επτακοσίων

⁸⁰Στον ν. 4548/2018 (Α' 104), μετά από το άρθρο 157 Α, προστέθηκε άρθρο 157 Β με τις διατάξεις του άρθρου 4 του [Ν.5066/2023-ΦΕΚ:188/Α/14.11.2023](#).

-[Ν.5066/2023-ΦΕΚ:188/Α/14.11.2023:Άρθρο 18-παρ.2](#): Τα Κεφάλαια Β' και Γ' (ΑΡΘΡΑ 3-15) τίθενται σε ισχύ από τη δημοσίευση του παρόντος στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως και εφαρμόζονται για τα οικονομικά έτη που εκκινούν μετά από την 22α Ιουνίου 2024.

πενήντα εκατομμυρίων (750.000.000) ευρώ για καθένα από τα τελευταία δύο (2) διαδοχικά οικονομικά έτη, όπως αποτυπώνονται στις ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις τους και

β) τις αυτόνομες επιχειρήσεις, όταν τα συνολικά έσοδα, κατά την ημερομηνία κλεισίματος του ισολογισμού τους, υπολείπονται των επτακοσίων πενήντα εκατομμυρίων (750.000.000) ευρώ για καθένα από τα τελευταία δύο (2) διαδοχικά οικονομικά έτη, όπως αποτυπώνονται στις οικονομικές καταστάσεις τους.

4. Η παρ. 1 δεν εφαρμόζεται: α) σε αυτόνομες επιχειρήσεις ή σε τελικές μητρικές επιχειρήσεις και στις συνδεδεμένες επιχειρήσεις τους, όταν οι επιχειρήσεις αυτές, συμπεριλαμβανομένων των υποκαταστημάτων τους, είναι εγκατεστημένες ή έχουν σταθερούς τόπους επιχειρηματικής δραστηριότητας ή μόνιμη επιχειρηματική δραστηριότητα μόνο στην Ελλάδα και

β) σε αυτόνομες επιχειρήσεις και σε τελικές μητρικές επιχειρήσεις, όταν οι επιχειρήσεις αυτές ή οι συνδεδεμένες επιχειρήσεις τους δημοσιοποιούν έκθεση, σύμφωνα με το άρθρο 81 του ν. 4261/2014 (Α' 107), που περιλαμβάνει πληροφορίες σχετικά με όλες τις δραστηριότητές τους και, στην περίπτωση τελικών μητρικών επιχειρήσεων, σχετικά με όλες τις δραστηριότητες όλων των συνδεδεμένων επιχειρήσεων που περιλαμβάνονται στις ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις.»

«Άρθρο 157Γ⁸¹

Θυγατρικές επιχειρήσεις που υποβάλλουν δημόσια δήλωση στοιχείων φορολογίας εισοδήματος (παρ. 4, 6 και 7 άρθρου 48β Οδηγίας 2013/34/ΕΕ)

1. Οι μεσαίες και μεγάλες θυγατρικές επιχειρήσεις, κατά την έννοια των παρ. 5 και 6 του άρθρου 2 του ν. 4308/2014 (Α' 251), που ελέγχονται από τελική μητρική επιχείρηση, η οποία δεν διέπεται από το δίκαιο κράτους μέλους, υποβάλλουν δημόσια δήλωση στοιχείων φορολογίας εισοδήματος σχετικά με την εν λόγω τελική μητρική επιχείρηση, όταν τα ενοποιημένα έσοδα της τελευταίας κατά την ημερομηνία κλεισίματος του ισολογισμού της, υπερβαίνουν για καθένα από τα τελευταία δύο (2) διαδοχικά οικονομικά έτη τα επτακόσια πενήντα εκατομμύρια (750.000.000) ευρώ, όπως εμφανίζονται στις ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις της.

2. Η υποχρέωση της παρ. 1 αφορά στο τελευταίο από τα εν λόγω δύο (2) διαδοχικά οικονομικά έτη.

3. Η υποχρέωση της παρ. 1 αίρεται για μεσαίες και μεγάλες θυγατρικές επιχειρήσεις, κατά την έννοια των παρ. 5 και 6 του άρθρου 2 του ν. 4308/2014, που ελέγχονται από τελική μητρική επιχείρηση, η οποία δεν διέπεται από το δίκαιο κράτους μέλους, όταν τα ενοποιημένα έσοδα της τελικής μητρικής επιχείρησης, κατά την ημερομηνία κλεισίματος του ισολογισμού τους, υπολείπονται των επτακοσίων πενήντα εκατομμυρίων (750.000.000) ευρώ για καθένα από τα τελευταία δύο (2) διαδοχικά οικονομικά έτη, όπως αποτυπώνονται στις ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις τους.

⁸¹ Στον ν. 4548/2018 (Α' 104), μετά από το άρθρο 157 Β, προστέθηκε άρθρο 157 Γ με τις διατάξεις του άρθρου 5 του [Ν.5066/2023-ΦΕΚ:188/Α/14.11.2023](#).

- [Ν.5066/2023-ΦΕΚ:188/Α/14.11.2023:Άρθρο 18-παρ.2](#): Τα Κεφάλαια Β' και Γ' (ΑΡΘΡΑ 3-15) τίθενται σε ισχύ από τη δημοσίευσή του παρόντος στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως και εφαρμόζονται για τα οικονομικά έτη που εκκινούν μετά από την 22α Ιουνίου 2024.

4. Όταν τα στοιχεία ή η δήλωση της παρ. 1 δεν είναι διαθέσιμα, η θυγατρική επιχείρηση ζητεί από την τελική μητρική επιχείρησή της, να της παράσχει όλα τα στοιχεία που απαιτούνται για να εκπληρώσει τις υποχρεώσεις της κατά την παρ. 1. Αν η τελική μητρική επιχείρηση δεν παρέχει όλα τα απαιτούμενα στοιχεία, η θυγατρική επιχείρηση υποβάλλει δημόσια δήλωση στοιχείων φορολογίας εισοδήματος που περιέχει όλα τα στοιχεία τα οποία έχει στην κατοχή της, έλαβε ή απέκτησε, καθώς και ενημερωτική δήλωση ότι η τελική μητρική επιχείρησή της δεν κατέστησε διαθέσιμα τα απαραίτητα στοιχεία.

5. Η παρ. 1 εφαρμόζεται στις θυγατρικές επιχειρήσεις που δεν εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής της, όταν αυτές δεν εξυπηρετούν κανέναν άλλο στόχο πέραν της καταστρατήγησης των απαιτήσεων υποβολής στοιχείων που προβλέπονται στο παρόν Τμήμα.

6. Η παρ. 1 δεν εφαρμόζεται, όταν η τελική μητρική επιχείρηση ή η αυτόνομη επιχείρηση, η οποία δεν διέπεται από το δίκαιο κράτους μέλους, καταρτίζει δήλωση στοιχείων φορολογίας εισοδήματος, κατά τρόπο που συνάδει με όσα προβλέπονται από το άρθρο 157 Ε και πληροί τα ακόλουθα κριτήρια:

α) καθίσταται προσβάσιμη στο κοινό, δωρεάν και σε ηλεκτρονικό μορφότυπο αναφοράς, που είναι μηχανικώς αναγνώσιμος μέσω του δικτυακού τύπου της εν λόγω τελικής μητρικής επιχείρησης ή της εν λόγω αυτόνομης επιχείρησης και έχει εκδοθεί σε τουλάχιστον μία (1) από τις επίσημες γλώσσες της Ευρωπαϊκής Ένωσης το αργότερο δώδεκα (12) μήνες από την ημερομηνία

ολοκλήρωσης της χρήσης, για την οποία συντάσσεται η δήλωση και

β) προσδιορίζει την επωνυμία και την καταστατική έδρα μιας μεμονωμένης θυγατρικής επιχείρησης ή το όνομα και τη διεύθυνση ενός μεμονωμένου υποκαταστήματος, τα οποία διέπονται από το δίκαιο κράτους μέλους και έχουν δημοσιεύσει δήλωση, σύμφωνα με την παρ. 1 του άρθρου 157 Ε.»

«Άρθρο 157Α⁸²

Υποκαταστήματα που υποβάλλουν δημόσια δήλωση στοιχείων φορολογίας εισοδήματος (παρ. 5, 6 και 7 άρθρου 48β Οδηγίας 2013/34/ΕΕ)

1. Τα υποκαταστήματα που έχουν συσταθεί από επιχειρήσεις που δεν διέπονται από το δίκαιο κράτους μέλους υποβάλλουν δημόσια δήλωση στοιχείων φορολογίας εισοδήματος σχετικά με την τελική μητρική επιχείρηση ή την αυτόνομη επιχείρηση που τα συνέστησε, όταν:

α) το καθαρό ύψος του κύκλου εργασιών του υποκαταστήματος υπερέβη το όριο που προβλέπεται στην περ. β) της παρ. 4 του άρθρου 2 του ν. 4308/2014 (Α' 104) για καθένα από τα τελευταία δύο (2) διαδοχικά οικονομικά έτη και

β) η επιχείρηση που συνέστησε το υποκατάστημα είτε είναι συνδεδεμένη επιχείρηση ομίλου του οποίου η τελική μητρική επιχείρηση δεν διέπεται από το δίκαιο κράτους μέλους και τα

⁸²Στον ν. 4548/2018 (Α' 104), μετά από το άρθρο 157Γ, προστέθηκε άρθρο 157Α με τις διατάξεις του άρθρου 6 του Ν.5066/2023-ΦΕΚ:188/Α/14.11.2023.

-Ν.5066/2023-ΦΕΚ:188/Α/14.11.2023:Άρθρο 18-παρ.2: Τα Κεφάλαια Β' και Γ' (ΑΡΘΡΑ 3-15) τίθενται σε ισχύ από τη δημοσίευση του παρόντος στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως και εφαρμόζονται για τα οικονομικά έτη που εκκινούν μετά από την 22α Ιουνίου 2024.

ενοποιημένα έσοδα του οποίου, κατά την ημερομηνία κλεισίματος του ισολογισμού, υπερέβαιναν συνολικά για καθένα από τα τελευταία δύο (2) διαδοχικά οικονομικά έτη τα επτακόσια πενήντα εκατομμύρια (750.000.000) ευρώ, όπως εμφανίζεται στις ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις της, εφόσον η τελική μητρική επιχείρηση δεν έχει μεσαία ή μεγάλη θυγατρική επιχείρηση, με την έννοια των παρ. 5 και 6 του άρθρου 2 του ν. 4308/2014, είτε είναι αυτόνομη επιχείρηση, τα έσοδα της οποίας, κατά την ημερομηνία κλεισίματος του ισολογισμού, υπερέβαιναν συνολικά για καθένα από τα τελευταία δύο διαδοχικά οικονομικά έτη τα επτακόσια πενήντα εκατομμύρια (750.000.000) ευρώ, όπως εμφανίζεται στις οικονομικές καταστάσεις της.

2. Η υποχρέωση της παρ. 1 αφορά στο τελευταίο από τα εν λόγω δύο (2) διαδοχικά οικονομικά έτη.

3. Η υποχρέωση της παρ. 1 αίρεται: α) όταν τα υποκαταστήματα των οποίων το καθαρό

ύψος του κύκλου εργασιών υπολείπεται του ορίου που προβλέπεται στην περ. β) της παρ. 4 του άρθρου 2 του ν. 4308/2014 για καθένα από τα τελευταία δύο (2) διαδοχικά οικονομικά έτη ή

β) όταν η προϋπόθεση της περ. β της παρ. 1 δεν πληρούται επί δύο (2) διαδοχικά οικονομικά έτη.

4. Αν τα στοιχεία ή η δήλωση της παρ. 1 δεν είναι διαθέσιμα, το υποκατάστημα ζητά μέσω του πληρεξούσιου ή του αντίκλητου του, από την τελική μητρική ή από την αυτόνομη επιχείρηση που το συνέστησε, όλα τα στοιχεία που απαιτούνται για την εκπλήρωση των υποχρεώσεων της παρ. 1. Αν η τελική μητρική ή η αυτόνομη επιχείρηση δεν παράσχει τα ως άνω στοιχεία, το υποκατάστημα υποβάλλει δημόσια δήλωση στοιχείων φορολογίας εισοδήματος που περιέχει όλα τα στοιχεία τα οποία έχει στην κατοχή του, έλαβε ή απέκτησε, καθώς και ενημερωτική δήλωση ότι η τελική μητρική επιχείρηση ή η αυτόνομη επιχείρηση δεν κατέστησε διαθέσιμα τα απαραίτητα στοιχεία.

5. Η παρ. 1 εφαρμόζεται στα υποκαταστήματα που δεν εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής της όταν αυτά δεν εξυπηρετούν κανέναν άλλο στόχο πέραν της καταστρατήγησης των απαιτήσεων υποβολής στοιχείων που προβλέπονται στο παρόν Τμήμα.

6. Η παρ. 1 δεν εφαρμόζεται, όταν η τελική μητρική επιχείρηση ή η αυτόνομη επιχείρηση, η οποία δεν διέπεται από το δίκαιο κράτους μέλους, καταρτίζει δήλωση στοιχείων φορολογίας εισοδήματος, κατά τρόπον που συνάδει με όσα προβλέπονται στο άρθρο 157Ε και πληροί τα ακόλουθα κριτήρια:

α) καθίσταται προσβάσιμη στο κοινό, δωρεάν και σε ηλεκτρονικό μορφότυπο αναφοράς, που είναι μηχανικώς αναγνώσιμος μέσω του δικτυακού τόπου της εν λόγω τελικής μητρικής επιχείρησης ή της εν λόγω αυτόνομης επιχείρησης και έχει εκδοθεί σε τουλάχιστον μία (1) από τις επίσημες γλώσσες της Ευρωπαϊκής Ένωσης το αργότερο δώδεκα (12) μήνες από την ημερομηνία ολοκλήρωσης της χρήσης, για την οποία συντάσσεται η δήλωση και

β) προσδιορίζει την επωνυμία και την καταστατική έδρα μιας μεμονωμένης θυγατρικής επιχείρησης ή το όνομα και τη διεύθυνση ενός μεμονωμένου υποκαταστήματος, τα οποία διέπονται από το δίκαιο κράτους μέλους και έχουν δημοσιεύσει δήλωση, σύμφωνα με την παρ. 1 του άρθρου 157 Ε.»

«Άρθρο 157Ε⁸³**Περιεχόμενο δημόσιας δήλωσης στοιχείων φορολογίας εισοδήματος (άρθρο 48γ Οδηγίας 2013/34/ΕΕ)**

1. Η δημόσια δήλωση στοιχείων φορολογίας εισοδήματος που προβλέπεται από τα άρθρα 157 Β έως 157 Δ περιέχει στοιχεία που αφορούν στο σύνολο των δραστηριοτήτων της αυτόνομης επιχείρησης ή της τελικής μητρικής επιχείρησης, συμπεριλαμβανομένων όλων των συνδεδεμένων επιχειρήσεων, που ενοποιούνται στις οικονομικές καταστάσεις για το αντίστοιχο οικονομικό έτος.

2. Τα στοιχεία που αναφέρονται στην παρ. 1 αποτελούνται από:

α) την επωνυμία της τελικής μητρικής επιχείρησης ή της αυτόνομης επιχείρησης, το σχετικό οικονομικό έτος, το χρησιμοποιούμενο για την παρουσίαση της δήλωσης νόμισμα και, κατά περίπτωση, κατάλογο όλων των θυγατρικών επιχειρήσεων, που έχουν ενοποιηθεί στις οικονομικές καταστάσεις της τελικής μητρικής επιχείρησης, όσον αφορά το σχετικό οικονομικό έτος, και είναι εγκατεστημένες στην Ευρωπαϊκή Ένωση ή σε περιοχές φορολογικής δικαιοδοσίας που περιλαμβάνονται στα Παραρτήματα Ι και ΙΙ των Συμπερασμάτων του Συμβουλίου σχετικά με τον αναθεωρημένο ενωσιακό κατάλογο μη συνεργάσιμων περιοχών φορολογικής δικαιοδοσίας,

β) σύντομη περιγραφή της φύσης των δραστηριοτήτων τους,

γ) τον αριθμό των εργαζομένων που απασχολούνται βάσει Ισοδύναμου Πλήρους Απασχόλησης (ΙΠΑ),

δ) τα έσοδα, τα οποία περιλαμβάνουν συναλλαγές με συνδεδεμένα μέρη, και υπολογίζονται ως:

δα) το άθροισμα του ύψους κύκλου εργασιών, των λοιπών λειτουργικών εσόδων, των εσόδων από συμμετοχές, εξαιρουμένων των μερισμάτων που εισπράττονται από συνδεδεμένες επιχειρήσεις, των εσόδων από άλλες επενδύσεις και δάνεια που αποτελούν μέρος των πάγιων στοιχείων του ενεργητικού, άλλων εισπρακτέων τόκων και αντίστοιχων εσόδων, όπως αναφέρονται στις διατάξεις του Παραρτήματος Β' του ν. 4308/2014 (Α' 251) ή

δβ) το εισόδημα, όπως ορίζεται από το πλαίσιο χρηματοοικονομικής πληροφόρησης, βάσει του οποίου καταρτίζονται οι οικονομικές καταστάσεις, εξαιρουμένων των προσαρμογών ή αναπροσαρμογών αξιών και των μερισμάτων, που εισπράττονται από συνδεδεμένες επιχειρήσεις,

ε) το ύψος των κερδών ή ζημιών προ φόρων εισοδήματος,

στ) το ύψος του οφειλόμενου φόρου εισοδήματος, κατά το αντίστοιχο οικονομικό έτος, ο οποίος υπολογίζεται ως το τρέχον έξοδο που αναγνωρίζεται επί των φορολογητέων κερδών ή των ζημιών του αντίστοιχου οικονομικού έτους από τις επιχειρήσεις και τα υποκαταστήματα στη σχετική περιοχή φορολογικής δικαιοδοσίας,

ζ) το ύψος του φόρου εισοδήματος, ο οποίος καταβλήθηκε σε ταμειακή βάση, ο οποίος υπολογίζεται ως το ποσό του φόρου εισοδήματος που καταβλήθηκε κατά το αντίστοιχο

⁸³Στον ν. 4548/2018 (Α' 104), μετά από το άρθρο 157Δ, προστέθηκε άρθρο 157Ε με τις διατάξεις του άρθρου 7 του [Ν.5066/2023-ΦΕΚ:188/Α/14.11.2023](#).

-[Ν.5066/2023-ΦΕΚ:188/Α/14.11.2023:Άρθρο 18-παρ.2](#): Τα Κεφάλαια Β' και Γ' (ΑΡΘΡΑ 3-15) τίθενται σε ισχύ από τη δημοσίευσή του παρόντος στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως και εφαρμόζονται για τα οικονομικά έτη που εκκινούν μετά από την 22α Ιουνίου 2024.

οικονομικό έτος από επιχειρήσεις και υποκαταστήματα στη σχετική περιοχή φορολογικής δικαιοδοσίας και

η) το ποσό των συσσωρευμένων κερδών στο τέλος του σχετικού οικονομικού έτους.

3. Σε ό,τι αφορά στα στοιχεία της παρ. 2 ορίζεται ότι: α) ο οφειλόμενος φόρος εισοδήματος της περ. στ)

της παρ. 2 συνδέεται μόνο με τις δραστηριότητες μιας επιχείρησης κατά το σχετικό οικονομικό έτος και δεν περιλαμβάνει αναβαλλόμενους φόρους ή προβλέψεις για αβέβαιες φορολογικές υποχρεώσεις,

β) οι καταβληθέντες φόροι της περ. ζ) της παρ. 2 περιλαμβάνουν και τους παρακρατηθέντες φόρους από άλλες επιχειρήσεις σχετικά με τις πληρωμές που πραγματοποιήθηκαν σε επιχειρήσεις και υποκαταστήματα του ομίλου και

γ) ως συσσωρευμένα κέρδη της περ. η) της παρ. 2 νοείται το άθροισμα των κερδών από προηγούμενα οικονομικά έτη και το σχετικό οικονομικό έτος, η διανομή των οποίων δεν έχει ακόμη αποφασιστεί. Σε ό,τι αφορά τα υποκαταστήματα, τα συσσωρευμένα κέρδη είναι εκείνα της επιχείρησης, η οποία συνέστησε το υποκατάστημα.

4. Για την υποβολή των στοιχείων της παρ. 2 είναι δυνατό να ακολουθούνται οι οδηγίες που αναφέρονται στο Τμήμα ΠΙΒ του Παραρτήματος ΙΙΙ του ν. 4170/2013 (Α' 163).

5. Τα στοιχεία των παρ. 2 και 4 παρουσιάζονται με τη χρήση κοινού υποδείγματος και ηλεκτρονικών μορφοτύπων αναφοράς που είναι μηχανικώς αναγνώσιμοι.

6. Η δήλωση στοιχείων φορολογίας εισοδήματος περιλαμβάνει:

α) τα στοιχεία που αναφέρονται στην παρ. 2 ή την παρ. 4 χωριστά για κάθε κράτος μέλος με ρητό προσδιορισμό της διάταξης, σύμφωνα με την οποία καταρτίστηκε,

β) τα στοιχεία που αναφέρονται στην παρ. 2 ή την παρ. 4 χωριστά για κάθε περιοχή φορολογικής δικαιοδοσίας, η οποία:

βα) την 1η Μαρτίου του οικονομικού έτους, για το οποίο οφείλεται να συνταχθεί η δήλωση, περιλαμβάνεται στο Παράρτημα Ι των Συμπερασμάτων του Συμβουλίου σχετικά με τον αναθεωρημένο ενωσιακό κατάλογο μη συνεργάσιμων περιοχών φορολογικής δικαιοδοσίας ή

ββ) την 1η Μαρτίου του οικονομικού έτους, για το οποίο οφείλεται να συνταχθεί η δήλωση, καθώς και την 1η Μαρτίου του προηγούμενου οικονομικού έτους, περιλαμβάνεται στο Παράρτημα ΙΙ των Συμπερασμάτων του Συμβουλίου σχετικά με τον αναθεωρημένο ενωσιακό κατάλογο μη συνεργάσιμων περιοχών φορολογικής δικαιοδοσίας,

γ) τα στοιχεία που αναφέρονται στην παρ. 2 ή την παρ. 4 συγκεντρωτικά για τις άλλες περιοχές φορολογικής δικαιοδοσίας.

7. Τα στοιχεία της δημόσιας δήλωσης φορολογίας εισοδήματος αντιστοιχίζονται με κάθε σχετική περιοχή φορολογικής δικαιοδοσίας, βάσει της εγκατάστασης ή της ύπαρξης σταθερού τόπου επιχειρηματικής δραστηριότητας ή μόνιμης επιχειρηματικής δραστηριότητας στην οποία, δεδομένων των δραστηριοτήτων του ομίλου ή της αυτόνομης επιχείρησης, μπορεί να υπόκεινται σε φόρο εισοδήματος. Εφόσον οι δραστηριότητες διάφορων συνδεδεμένων επιχειρήσεων

υπόκεινται σε φόρο εισοδήματος εντός μίας (1) ενιαίας περιοχής φορολογικής δικαιοδοσίας, τα στοιχεία που αφορούν στη συγκεκριμένη περιοχή αποτελούν το άθροισμα των στοιχείων που σχετίζονται με τις εν λόγω δραστηριότητες κάθε συνδεδεμένης επιχείρησης και των υποκαταστημάτων τους στην παραπάνω περιοχή φορολογικής δικαιοδοσίας. Τα στοιχεία για οποιαδήποτε συγκεκριμένη δραστηριότητα δεν αντιστοιχούν ταυτόχρονα σε περισσότερες από μία περιοχές φορολογικής δικαιοδοσίας.

8. Η δήλωση στοιχείων φορολογίας εισοδήματος περιλαμβάνει, κατά περίπτωση, σε επίπεδο ομίλου μια γενική παρουσίαση, η οποία περιέχει εξηγήσεις για τυχόν ουσιώδεις διαφορές μεταξύ των ποσών που δηλώνονται σύμφωνα με τις περ. στ) και ζ) της παρ. 2, λαμβάνοντας υπόψη, κατά περίπτωση, τα αντίστοιχα ποσά που αφορούν προηγούμενα οικονομικά έτη.

9. Το νόμισμα που χρησιμοποιείται στη δήλωση στοιχείων φορολογίας εισοδήματος είναι το νόμισμα, στο οποίο παρουσιάζονται οι ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις της τελικής μητρικής επιχείρησης ή οι ετήσιες οικονομικές καταστάσεις της αυτόνομης επιχείρησης.

Ωστόσο, στην περίπτωση της παρ. 4 του άρθρου 157 Γ, το νόμισμα που χρησιμοποιείται στη δήλωση στοιχείων φορολογίας εισοδήματος είναι το νόμισμα, στο οποίο η θυγατρική επιχείρηση δημοσιεύει τις ετήσιες οικονομικές καταστάσεις της.

10. Τα κατώτατα όρια που αναφέρονται στα άρθρα 157Γ και 157Δ μετατρέπονται σε αντίστοιχο ποσό στο εθνικό νόμισμα κάθε σχετικής τρίτης χώρας, εφαρμόζοντας τη συναλλαγματική ισοτιμία της 21ης Δεκεμβρίου 2021, στρογγυλοποιημένη στην πλησιέστερη χιλιάδα.

11. Η δημόσια δήλωση στοιχείων φορολογίας εισοδήματος προσδιορίζει εάν καταρτίσθηκε σύμφωνα με την παρ. 2 ή την παρ. 4.»

«Άρθρο 157ΣΤ⁸⁴

Δημοσίευση και προσβασιμότητα (άρθρο 48δ Οδηγίας 2013/34/ΕΕ)

1. Η δημόσια δήλωση στοιχείων φορολογίας εισοδήματος του άρθρου 157 Ε και η ενημερωτική δήλωση της περ. ζ' του άρθρου 157 Α συντάσσονται τουλάχιστον στην ελληνική ή στην αγγλική γλώσσα και δημοσιεύονται στο Γενικό Εμπορικό Μητρώο (Γ.Ε.ΜΗ.), σύμφωνα με το άρθρο 26 του ν. 4919/2022 (Α' 71) εντός δώδεκα (12) μηνών από την ημερομηνία ολοκλήρωσης της χρήσης, για την οποία καταρτίζεται η δήλωση.

2. Οι υπόχρεοι των άρθρων 157 Β έως 157 Δ αναρτούν στον δικτυακό τους τόπο ενημέρωση σχετικά με τη δημοσίευση στο Γ.Ε.ΜΗ. της δημόσιας δήλωσης στοιχείων φορολογίας εισοδήματος του άρθρου 157Ε και της ενημερωτικής δήλωσης της περ. ζ' του άρθρου 157 Α, καθώς και παραπομπή στον ιστότοπο του Γ.Ε.Μ.Η..

⁸⁴Στον ν. 4548/2018 (Α' 104), μετά από το άρθρο 157Ε, προστέθηκε άρθρο 157ΣΤ με τις διατάξεις του άρθρου 8 του Ν.5066/2023-ΦΕΚ:188/Α/14.11.2023.

-Ν.5066/2023-ΦΕΚ:188/Α/14.11.2023:Άρθρο 18-παρ.2: Τα Κεφάλαια Β' και Γ' (ΑΡΘΡΑ 3-15) τίθενται σε ισχύ από τη δημοσίευση του παρόντος στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως και εφαρμόζονται για τα οικονομικά έτη που εκκινούν μετά από την 22α Ιουνίου 2024.

3. Η δημόσια δήλωση στοιχείων φορολογίας εισοδήματος του άρθρου 157 Ε και η ενημερωτική δήλωση της περ. ζ του άρθρου 157Α παραμένουν δημόσια προσβάσιμες στο Γ.Ε.ΜΗ. επ' αόριστον.»

«Άρθρο 157Ζ⁸⁵

Δήλωση του νόμιμου ελεγκτή (άρθρο 48στ Οδηγίας 2013/34/ΕΕ)

Όπου, σύμφωνα με την περ. 1 της υποπαρ. Α1 της παρ. Α' του άρθρου 2 του ν. 4336/2015 (Α' 94), απαιτείται γνώμη ορκωτού ελεγκτή λογιστή ή ελεγκτικής εταιρείας, στη σχετική έκθεση ελέγχου αναφέρεται αν, για το οικονομικό έτος που προηγείται του οικονομικού έτους, για το οποίο έχουν καταρτισθεί οι ελεγχόμενες οικονομικές καταστάσεις, η επιχείρηση όφειλε, σύμφωνα με τα άρθρα 157 Β έως 157 Δ, να δημοσιεύσει δημόσια δήλωση στοιχείων φορολογίας εισοδήματος και στην περίπτωση αυτή, αν η δήλωση δημοσιεύθηκε, σύμφωνα με το άρθρο 157 ΣΤ.»

«Άρθρο 157Η⁸⁶

Εξουσιοδοτικές διατάξεις Μέρους Ενάτου Α (παρ. 4 άρθρου 48γ Οδηγίας 2013/34/ΕΕ)

Με κοινή απόφαση των Υπουργών Ανάπτυξης και Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών, δύνανται να καθορίζονται α) μέχρι την έκδοση της σχετικής εκτελεστικής πράξης της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, το κοινό υπόδειγμα και ο σχετικός μορφότυπος αναφοράς του άρθρου 157 Ε, και β) μετά την έκδοση αυτής, ειδικότερα ζητήματα σχετικά με το κοινό υπόδειγμα και τον μορφότυπο αναφοράς, καθώς και κάθε άλλη αναγκαία λεπτομέρεια για την εφαρμογή του άρθρου 157 Ε.»

ΤΜΗΜΑ ΔΕΚΑΤΟ

ΔΙΑΘΕΣΗ ΚΕΡΑΩΝ

Άρθρο 158

Κράτηση αποθεματικού

⁸⁵Στον ν. 4548/2018 (Α' 104), μετά από το άρθρο 157ΣΤ, προστέθηκε άρθρο 157Ζ με τις διατάξεις του άρθρου 9 του [Ν.5066/2023-ΦΕΚ:188/Α/14.11.2023](#).

-[Ν.5066/2023-ΦΕΚ:188/Α/14.11.2023:Άρθρο 18-παρ.2](#): Τα Κεφάλαια Β' και Γ' (ΑΡΘΡΑ 3-15) τίθενται σε ισχύ από τη δημοσίευση του παρόντος στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως και εφαρμόζονται για τα οικονομικά έτη που εκκινούν μετά από την 22α Ιουνίου 2024.

⁸⁶Στον ν. 4548/2018 (Α' 104), μετά από το άρθρο 157Ζ, προστέθηκε άρθρο 157Η με τις διατάξεις του άρθρου 10 του [Ν.5066/2023-ΦΕΚ:188/Α/14.11.2023](#).

-[Ν.5066/2023-ΦΕΚ:188/Α/14.11.2023:Άρθρο 18-παρ.2](#): Τα Κεφάλαια Β' και Γ' (ΑΡΘΡΑ 3-15) τίθενται σε ισχύ από τη δημοσίευση του παρόντος στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως και εφαρμόζονται για τα οικονομικά έτη που εκκινούν μετά από την 22α Ιουνίου 2024.

Κάθε έτος αφαιρείται το ένα εικοστό (1/20) τουλάχιστον των καθαρών κερδών για σχηματισμό τακτικού αποθεματικού. Η αφαίρεση για σχηματισμό αποθεματικού παύει να είναι υποχρεωτική, μόλις τούτο φθάσει το ένα τρίτο (1/3) τουλάχιστον του κεφαλαίου. Το τακτικό αποθεματικό χρησιμοποιείται αποκλειστικά πριν από κάθε διανομή μερίσματος προς εξίσωση του τυχόν χρεωστικού υπολοίπου της κατάστασης αποτελεσμάτων.

Άρθρο 159

Προϋποθέσεις και περιορισμός διανομής ποσών

1. Με την επιφύλαξη των διατάξεων για τη μείωση του κεφαλαίου, δεν μπορεί να γίνει οποιαδήποτε διανομή στους μετόχους, εφόσον, κατά την ημερομηνία λήξης της τελευταίας χρήσης, το σύνολο των ιδίων κεφαλαίων της εταιρείας (καθαρή θέση), όπως προσδιορίζονται στο νόμο, είναι ή, ύστερα από τη διανομή αυτή, θα γίνει κατώτερο από το ποσό του κεφαλαίου, προσανξημένου με: (α) τα αποθεματικά, των οποίων η διανομή απαγορεύεται από το νόμο ή το καταστατικό, (β) τα λοιπά πιστωτικά κονδύλια της καθαρής θέσης, τα οποία δεν επιτρέπεται να διανεμηθούν, και (γ) τα ποσά των πιστωτικών κονδυλίων της κατάστασης αποτελεσμάτων, που δεν αποτελούν πραγματοποιημένα κέρδη. Το ποσό του κεφαλαίου που προβλέπεται στο προηγούμενο εδάφιο μειώνεται κατά το ποσό του κεφαλαίου που έχει καλυφθεί αλλά δεν έχει καταβληθεί, όταν το τελευταίο δεν εμφανίζεται στο ενεργητικό του ισολογισμού.

2. Το ποσό που διανέμεται στους μετόχους δεν μπορεί να υπερβαίνει το ποσό των αποτελεσμάτων της τελευταίας χρήσης που έχει λήξει, προσανξημένο με τα κέρδη, τα οποία προέρχονται από προηγούμενες χρήσεις και δεν έχουν διατεθεί, και τα αποθεματικά για τα οποία επιτρέπεται και αποφασίστηκε από τη γενική συνέλευση η διανομή τους, και μειωμένο: (α) κατά το ποσό των πιστωτικών κονδυλίων της κατάστασης αποτελεσμάτων, που δεν αποτελούν πραγματοποιημένα κέρδη, (β) κατά το ποσό των ζημιών προηγούμενων χρήσεων και (γ) κατά τα ποσά που επιβάλλεται να διατεθούν για το σχηματισμό αποθεματικών, σύμφωνα με το νόμο και το καταστατικό.

3. Η έννοια της διανομής των παραγράφων 1 και 2 περιλαμβάνει ιδίως την καταβολή μερισμάτων και τόκων από μετοχές.

Άρθρο 160

Καθαρά κέρδη - Διανομή κερδών

1. Τα καθαρά κέρδη της εταιρείας απεικονίζονται στην κατάσταση αποτελεσμάτων και είναι τα προκύπτοντα κατ' εφαρμογή της ισχύουσας νομοθεσίας.

2. Τα καθαρά κέρδη, εφόσον και στο μέτρο που μπορούν να διατεθούν, σύμφωνα με το άρθρο 159, διατίθενται με απόφαση της γενικής συνέλευσης κατά την εξής σειρά:

α) Αφαιρούνται τα ποσά των πιστωτικών κονδυλίων της κατάστασης αποτελεσμάτων, που δεν αποτελούν πραγματοποιημένα κέρδη.

β) Αφαιρείται η κατά τον παρόντα νόμο και το καταστατικό κράτηση για σχηματισμό τακτικού αποθεματικού.

γ) Κρατείται το απαιτούμενο ποσό για την καταβολή του ελάχιστου μερίσματος, όπως τούτο ορίζεται στο άρθρο 161.

δ) Το υπόλοιπο των καθαρών κερδών, όπως και τα τυχόν λοιπά κέρδη, που μπορεί να προκύψουν και να διατεθούν, σύμφωνα με το άρθρο 159, διατίθεται κατά τους ορισμούς του καταστατικού και τις αποφάσεις της γενικής συνέλευσης.

3. Το προς διανομή ποσό καταβάλλεται στους μετόχους μέσα σε δύο (2) μήνες από την απόφαση της τακτικής γενικής συνέλευσης που ενέκρινε τις ετήσιες χρηματοοικονομικές καταστάσεις και αποφάσισε τη διανομή.

Άρθρο 161

Ελάχιστο μέρισμα

1. Το ελάχιστο μέρισμα υπολογίζεται επί των καθαρών κερδών, ύστερα από αφαίρεση της κράτησης για σχηματισμό τακτικού αποθεματικού και των λοιπών πιστωτικών κονδυλίων της κατάστασης αποτελεσμάτων, που δεν προέρχονται από πραγματοποιημένα κέρδη.

2. Το ελάχιστο μέρισμα ορίζεται σε ποσοστό τριάντα πέντε τοις εκατό (35%) των καθαρών κερδών μετά τις μειώσεις της παραγράφου 1 και καταβάλλεται σε μετρητά. Με απόφαση της γενικής συνέλευσης που λαμβάνεται με αυξημένη απαρτία και πλειοψηφία μπορεί να μειωθεί το ως άνω ποσοστό, όχι όμως κάτω του δέκα τοις εκατό (10%). Μη διανομή του ελάχιστου μερίσματος επιτρέπεται μόνο με απόφαση της γενικής συνέλευσης, που λαμβάνεται με την αυξημένη απαρτία των παραγράφων 3 και 4 του άρθρου 130 και πλειοψηφία ογδόντα τοις εκατό (80%) του εκπροσωπούμενου στη συνέλευση κεφαλαίου.

3. Με απόφαση της γενικής συνέλευσης που λαμβάνεται με αυξημένη απαρτία και πλειοψηφία είναι δυνατόν τα κέρδη που είναι διανεμητέα ως ελάχιστο μέρισμα να κεφαλαιοποιηθούν και να διανεμηθούν σε όλους τους μετόχους με μορφή μετοχών, υπολογιζόμενων στην ονομαστική τους αξία.

4. Με απόφαση της γενικής συνέλευσης, που λαμβάνεται με αυξημένη απαρτία και πλειοψηφία, είναι δυνατόν τα κέρδη, που είναι διανεμητέα ως ελάχιστο μέρισμα, να χορηγηθούν με μορφή τίτλων ημεδαπών ή αλλοδαπών εταιρειών, εισηγμένων σε ρυθμιζόμενη αγορά, ή ιδίων τίτλων τους οποίους έχει στην κυριότητά της η εταιρεία, εφόσον είναι και αυτοί εισηγμένοι, με την επιφύλαξη της τήρησης της αρχής της ίσης μεταχείρισης των μετόχων και με την προϋπόθεση ότι οι ως άνω τίτλοι θα αποτελέσουν αντικείμενο αποτίμησης, σύμφωνα με τα άρθρα 17 και 18. Διανομή άλλων περιουσιακών στοιχείων αντί μετρητών είναι επιτρεπτή με τις παραπάνω προϋποθέσεις μόνο ύστερα από ομόφωνη απόφαση όλων των μετόχων. Η παρούσα παράγραφος εφαρμόζεται στις εταιρείες που υπόκεινται σε υποχρεωτικό ή σε προαιρετικό έλεγχο από ορκωτό ελεγκτή λογιστή ή ελεγκτική εταιρεία.

5. Οι παράγραφοι 3 και 4 εφαρμόζονται αναλόγως και στη διανομή των περαιτέρω κερδών. Στην περίπτωση αυτή η γενική συνέλευση αποφασίζει επί όλων των σχετικών θεμάτων με απλή απαρτία και πλειοψηφία.

Άρθρο 162

Προσωρινό μέρισμα και μεταγενέστερη διανομή κερδών και προαιρετικών αποθεματικών

1. Με απόφαση του διοικητικού συμβουλίου, η οποία λαμβάνεται εντός της χρήσης, είναι δυνατή η διανομή προσωρινών μερισμάτων με τις εξής προϋποθέσεις:

α) καταρτίζονται οικονομικές καταστάσεις από τις οποίες προκύπτει ότι υφίστανται τα προς τούτο αναγκαία ποσά,

β) οι παραπάνω οικονομικές καταστάσεις υποβάλλονται στις διατυπώσεις δημοσιότητας δύο (2) μήνες πριν από τη διανομή.

2. Το ποσό που θα διανεμηθεί δεν μπορεί να υπερβαίνει το ποσό των κερδών που προκύπτει με βάση την παράγραφο 2 του άρθρου 159.

3. Διανομή κερδών και προαιρετικών αποθεματικών μέσα στην τρέχουσα εταιρική χρήση είναι δυνατή και με απόφαση γενικής συνέλευσης ή του διοικητικού συμβουλίου, υποκείμενη σε δημοσιότητα.

Άρθρο 163

Επιστροφή παράνομα εισπραχθέντων ποσών

Κάθε ποσό που διανέμεται στους μετόχους κατά παράβαση των άρθρων 158 έως και 162 επιστρέφεται από αυτούς που το εισέπραξαν, αν η εταιρεία αποδείξει ότι οι μέτοχοι γνώριζαν ή, λαμβανομένων υπόψη των περιστάσεων, όφειλαν να γνωρίζουν ότι οι διανομές που έγιναν σ' αυτούς δεν ήταν σύννομες.

ΤΜΗΜΑ ΕΝΔΕΚΑΤΟ

ΛΥΣΗ ΚΑΙ ΕΚΚΑΘΑΡΙΣΗ

Άρθρο 164

Λόγοι λύσεως της εταιρείας

1. Η εταιρεία λύεται:

α) με την πάροδο του κατά το καταστατικό χρόνου διάρκειάς της,

β) με απόφαση της γενικής συνέλευσης που λαμβάνεται με αυξημένη απαρτία και πλειοψηφία,

γ) με την κήρυξη της εταιρείας σε πτώχευση, και

δ) σε περίπτωση απόρριψης της αίτησης πτώχευσης, λόγω ανεπάρκειας της περιουσίας του οφειλέτη για την κάλυψη των εξόδων της διαδικασίας.

2. Η εταιρεία λύεται επίσης με δικαστική απόφαση, σύμφωνα με τα άρθρα 165 και 166.

3. Η λύση της εταιρείας στην περίπτωση β' της παραγράφου 1 επέρχεται με την υποβολή της απόφασης της γενικής συνέλευσης σε δημοσιότητα.

Άρθρο 165

Λύση της εταιρείας με δικαστική απόφαση ύστερα από αίτηση του έχοντος έννομο συμφέρον

1. Η εταιρεία μπορεί να λυθεί με δικαστική απόφαση ύστερα από αίτηση οποιουδήποτε έχει έννομο συμφέρον αν: α) κατά τη σύσταση της εταιρείας δεν καταβλήθηκε το κεφάλαιο που ήταν καταβλητέο, ολικά ή μερικά, σύμφωνα με τις διατάξεις του νόμου και του καταστατικού, και εξακολουθεί να είναι μη καταβεβλημένο κατά την υποβολή της αίτησης, ή β) η εταιρεία δεν έχει το ελάχιστο κεφάλαιο που ορίζεται κάθε φορά από το νόμο, ή γ) η εταιρεία δεν έχει υποβάλλει προς καταχώριση χρηματοοικονομικές καταστάσεις δύο (2) τουλάχιστον συνεχών διαχειριστικών χρήσεων, εγκεκριμένες από τη γενική συνέλευση.

2. Η αίτηση κοινοποιείται στην εταιρεία, εκδικάζεται δε με τη διαδικασία της εκούσιας δικαιοδοσίας από το μονομελές πρωτοδικείο της έδρας της εταιρείας.

3. Το δικαστήριο, πριν εκδώσει την απόφασή του, παρέχει στην εταιρεία εύλογη προθεσμία για άρση των λόγων λύσης, εκτός αν αιτιολογημένα θεωρεί ότι το μέτρο αυτό είναι άσκοπο. Η προθεσμία αυτή μπορεί να είναι δύο (2) έως τέσσερις (4) μήνες. Αν παρασχεθεί η παραπάνω προθεσμία, το δικαστήριο μπορεί να διατάξει μέτρα για την προσωρινή ρύθμιση των εταιρικών υποθέσεων.

4. Η αίτηση για λύση της εταιρείας και η απόφαση που διατάσσει τη λύση της υποβάλλονται στη δημοσιότητα του άρθρου 13.

Άρθρο 166

Λύση της εταιρείας με δικαστική απόφαση ύστερα από αίτηση των μετόχων

1. Η εταιρεία μπορεί να λυθεί με δικαστική απόφαση ύστερα από αίτηση μετόχου ή μετόχων που εκπροσωπούν το ένα τρίτο (1/3) τουλάχιστον του καταβεβλημένου κεφαλαίου, αν υφίσταται προς τούτο σπουδαίος λόγος, που, κατά τρόπο προφανή και μόνιμο, καθιστά τη συνέχιση της εταιρείας αδύνατη.

2. Σπουδαίος λόγος κατά την παράγραφο 1 υφίσταται, ιδίως, αν, λόγω ίσων συμμετοχών στην εταιρεία, η εκλογή διοικητικού συμβουλίου είναι αδύνατη ή η εταιρεία δεν μπορεί να λειτουργήσει.

3. Η αίτηση κοινοποιείται στην εταιρεία, εκδικάζεται δε με τη διαδικασία της εκούσιας δικαιοδοσίας από το μονομελές πρωτοδικείο της έδρας της εταιρείας.

4. Το δικαστήριο, πριν εκδώσει την απόφασή του, παρέχει στην εταιρεία και τους μετόχους εύλογη προθεσμία για άρση των λόγων λύσης, ιδίως μέσω εξαγοράς μετοχών μεταξύ των μετόχων, εκτός αν αιτιολογημένα θεωρεί ότι το μέτρο αυτό είναι άσκοπο. Η προθεσμία αυτή μπορεί να είναι δύο (2) έως τέσσερις (4) μήνες. Αν παρασχεθεί η παραπάνω προθεσμία, το δικαστήριο μπορεί να διατάξει μέτρα για την προσωρινή ρύθμιση των εταιρικών υποθέσεων.

5. Μέτοχοι που εκπροσωπούν το ένα τρίτο (1/3) τουλάχιστον του κεφαλαίου, μπορούν να παρέμβουν στη σχετική δίκη και να ζητήσουν την εξαγορά από αυτούς του συνόλου των μετοχών του αιτούντος ή των αιτούντων. Στην περίπτωση αυτή το δικαστήριο διατάσσει την εξαγορά και ορίζει και το αντάλλαγμα, που πρέπει να είναι δίκαιο και να ανταποκρίνεται στην αξία των μετοχών αυτών, καθώς και τους όρους καταβολής του. Για τον προσδιορισμό της αξίας, το δικαστήριο μπορεί να διατάξει πραγματογνωμοσύνη που διενεργείται, σύμφωνα με το άρθρο 17. Η αξία εξαγοράς δεν μπορεί να υπερβαίνει το ποσό που πιθανολογείται ότι θα λάβουν οι ενάγοντες σε περίπτωση εκκαθάρισης της εταιρείας, το οποίο το δικαστήριο μπορεί να προσαυξήσει μέχρι είκοσι τοις εκατό (20%).

6. Σε περίπτωση εξαγοράς μετοχών, σύμφωνα με την παράγραφο 5, τυχόν διατάξεις του καταστατικού για δέσμευση των μετοχών αυτών, σύμφωνα με το άρθρο 43, δεν λαμβάνονται υπόψη, εκτός αν το καταστατικό προβλέπει διαφορετικά.

7. Το δικαστήριο μπορεί να αποφασίσει τη λύση της εταιρείας αν η διατασσόμενη κατά το παρόν άρθρο εξαγορά δεν ολοκληρωθεί μέσα σε ορισμένη προθεσμία, εξαιτίας πταίσματος του υπόχρεου σε εξαγορά.

8. Η αίτηση για λύση της εταιρείας και η απόφαση που διατάσσει τη λύση της υποβάλλονται στη δημοσιότητα του άρθρου 13.

9. Το παρόν άρθρο δεν εφαρμόζεται επί εταιρειών των οποίων οι μετοχές είναι εισηγμένες σε ρυθμιζόμενη αγορά.

Άρθρο 167

Εκκαθαριστές

1. Με εξαίρεση την περίπτωση της πτώχευσης, τη λύση της εταιρείας ακολουθεί η εκκαθάριση. Στην περίπτωση της πτώχευσης, οι διατάξεις του παρόντος Κεφαλαίου εφαρμόζονται μόνο ύστερα από την περάτωση της πτωχευτικής διαδικασίας και με την επιφύλαξη της παραγράφου 6 του παρόντος άρθρου.

2. Στις περιπτώσεις α' και δ' της παραγράφου 1 του άρθρου 164, το διοικητικό συμβούλιο εκτελεί χρέη εκκαθαριστή, εφόσον το καταστατικό δεν ορίζει διαφορετικά, μέχρι να διορισθεί εκκαθαριστής από τη γενική συνέλευση. Στην περίπτωση β' της παραγράφου 1 του ίδιου άρθρου, η γενική συνέλευση με την ίδια απόφαση ορίζει τον εκκαθαριστή, άλλως εφαρμόζεται το προηγούμενο εδάφιο. Στις περιπτώσεις των άρθρων 165 και 166 ο εκκαθαριστής ορίζεται από το δικαστήριο με την απόφαση που κηρύσσει τη λύση της εταιρείας, άλλως εφαρμόζεται το πρώτο εδάφιο της παρούσας παραγράφου.

3. Η γενική συνέλευση ή το δικαστήριο μπορεί να διορίσει και ένα μόνον εκκαθαριστή, εφόσον το καταστατικό δεν ορίζει διαφορετικά.

4. Ο διορισμός εκκαθαριστών συνεπάγεται αυτοδικαίως την παύση της εξουσίας του διοικητικού συμβουλίου. Αν όμως η παύση της εξουσίας του εκθέτει σε κίνδυνο τα συμφέροντα της εταιρείας, το

διοικητικό συμβούλιο έχει υποχρέωση έναντι της εταιρείας να συνεχίσει τη διαχείριση, έως ότου ο εκκαθαριστής αναλάβει τα καθήκοντά του.

5. Όσον αφορά τους εκκαθαριστές, εφαρμόζονται αναλόγως οι διατάξεις για το διοικητικό συμβούλιο. Οι συζητήσεις και οι αποφάσεις των εκκαθαριστών καταχωρούνται περιληπτικά στο βιβλίο πρακτικών του διοικητικού συμβουλίου.

6. Το δικαστήριο ύστερα από αίτηση μετόχου που εκπροσωπεί το δέκα τοις εκατό (10%) του κεφαλαίου ή του εκκαθαριστή, μπορεί να διατάξει με τη διαδικασία της εκούσιας δικαιοδοσίας την παράλειψη ή τη διακοπή του σταδίου της εκκαθάρισης και την άμεση διαγραφή της εταιρείας από το Γ.Ε.ΜΗ., αν η περιουσία της εταιρείας δεν αναμένεται να επαρκέσει για την κάλυψη των εξόδων της εκκαθάρισης. Η περίπτωση αυτή θεωρείται ότι συντρέχει αν απορρίφθηκε αίτηση πτώχευσης της εταιρείας λόγω ανεπάρκειας της περιουσίας του οφειλέτη για την κάλυψη των εξόδων της διαδικασίας. Στην περίπτωση αυτή το δικαστήριο ορίζει τον τρόπο διάθεσης των τυχόν υπαρχόντων περιουσιακών στοιχείων, κατά προτίμηση προς πληρωμή εργατικών απαιτήσεων, και απαιτήσεων δικηγόρων, ασφαλιστικών ταμείων και φόρων.

7. Τα μέλη του τελευταίου διοικητικού συμβουλίου οφείλουν να παρέχουν πληροφορίες και, αν τους ζητηθεί, εύλογη συνδρομή στον εκκαθαριστή για την ταχύτερη και αποτελεσματικότερη διεξαγωγή της εκκαθάρισης. Οφείλουν επίσης να του παραδώσουν κάθε περιουσιακό στοιχείο της εταιρείας που τυχόν ευρίσκεται στην κατοχή τους.

Άρθρο 168

Τρόπος διενέργειας της εκκαθάρισης

1. Οι εκκαθαριστές οφείλουν, μόλις αναλάβουν τα καθήκοντά τους, να διενεργήσουν απογραφή της εταιρικής περιουσίας και να δημοσιεύσουν ισολογισμό έναρξης εκκαθάρισης, μη υποκείμενο σε έγκριση της γενικής συνέλευσης. Σε κάθε περίπτωση, η απογραφή θα πρέπει να έχει ολοκληρωθεί μέσα σε τρεις (3) μήνες από την ανάληψη των καθηκόντων τους.

2. Η γενική συνέλευση των μετόχων διατηρεί όλα τα δικαιώματά της κατά τη διάρκεια της εκκαθάρισης.

3. Οι εκκαθαριστές οφείλουν να περατώσουν χωρίς καθυστέρηση τις εκκρεμείς υποθέσεις της εταιρείας, να μετατρέψουν σε χρήμα την εταιρική περιουσία, με την επιφύλαξη της παραγράφου 8, να εξοφλήσουν τα χρέη της και να εισπράξουν τις απαιτήσεις της. Μπορούν να ενεργήσουν και νέες πράξεις, εφόσον με αυτές εξυπηρετούνται η εκκαθάριση και το συμφέρον της εταιρείας.

4. Οι εκκαθαριστές μπορούν επίσης να εκποιήσουν τα ακίνητα της εταιρείας, την εταιρική επιχείρηση στο σύνολό της ή κλάδους αυτής ή μεμονωμένα πάγια στοιχεία της, αλλά μετά την πάροδο τριών (3) μηνών από τη λύση της. Εντός της προθεσμίας αυτής κάθε μέτοχος ή και δανειστής της μπορούν να ζητήσουν από το δικαστήριο, το οποίο δικάζει κατά τα άρθρα 739 επ. του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας, να καθορίσει την κατώτατη τιμή πώλησης των ακινήτων, κλάδων ή τμημάτων ή του συνόλου της επιχείρησης, η απόφαση δε αυτού δεσμεύει τους εκκαθαριστές και δεν υπόκειται σε τακτικά ή έκτακτα ένδικα μέσα, υπόκειται όμως σε αναθεώρηση κατά το άρθρο 758 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας, αν η εκποίηση δεν καθίσταται δυνατή.

5. Οι εκκαθαριστές μπορούν με αίτησή τους, που υποβάλλεται στο δικαστήριο και εκδικάζεται με τη διαδικασία της εκούσιας δικαιοδοσίας, να ζητήσουν τη διενέργεια της εκκαθάρισης, σύμφωνα με τις διατάξεις που διέπουν τη δικαστική εκκαθάριση κληρονομίας (άρθρα 1913 επ. ΑΚ), αναλόγως εφαρμοζόμενες. Στην περίπτωση αυτή είναι δυνατή η αναγκαστική εκτέλεση κατά της εταιρείας στο στάδιο της εκκαθάρισης.

6. Οι μέτοχοι της λυθείσας εταιρείας υποχρεούνται να καταβάλουν το κεφάλαιο που ανέλαβαν και δεν έχουν ακόμη καταβάλει, στην έκταση που αυτό είναι αναγκαίο για την εκπλήρωση των σκοπών της εκκαθάρισης.

7. Κάθε έτος οι εκκαθαριστές συντάσσουν ενδιάμεσες χρηματοοικονομικές καταστάσεις, οι οποίες υποβάλλονται στη γενική συνέλευση των μετόχων με έκθεση των αιτίων, τα οποία παρεμπόδισαν το τέλος της εκκαθάρισης. Οι ενδιάμεσες χρηματοοικονομικές καταστάσεις υποβάλλονται σε δημοσιότητα. Επίσης, συντάσσονται χρηματοοικονομικές καταστάσεις πέρατος της εκκαθάρισης, οι οποίες εγκρίνονται από τη γενική συνέλευση και υποβάλλονται σε δημοσιότητα. Η γενική συνέλευση αποφασίζει και περί της έγκρισης του συνολικού έργου των εκκαθαριστών και περί της απαλλαγής των ελεγκτών. 8. Με βάση τις εγκεκριμένες χρηματοοικονομικές καταστάσεις πέρατος της εκκαθάρισης οι εκκαθαριστές διανέμουν το προϊόν της εκκαθάρισης στους μετόχους, σύμφωνα με τα δικαιώματα τούτων. Αν συμφωνούν όλοι οι μέτοχοι, η διανομή μπορεί να γίνει και με αυτούσια απόδοση σ' αυτούς των περιουσιακών στοιχείων της εταιρείας.

Άρθρο 169

Σχέδιο επιτάχυνσης και περάτωσης της εκκαθάρισης

1. Αν το στάδιο της εκκαθάρισης υπερβεί την τριετία, ο εκκαθαριστής υποχρεούται να συγκαλέσει γενική συνέλευση, στην οποία υποβάλλει σχέδιο επιτάχυνσης και περάτωσης της εκκαθάρισης. Το σχέδιο αυτό περιλαμβάνει έκθεση για τις μέχρι τότε εργασίες της εκκαθάρισης, τους λόγους της καθυστέρησης και τα μέτρα που προτείνονται για την ταχεία περάτωσή της. Τα μέτρα αυτά μπορούν να περιλαμβάνουν παραίτηση της εταιρείας από δικαιώματα, προσφυγές, ένδικα μέσα, δικόγραφα και αιτήσεις, αν η επιδίωξη τούτων είναι ασύμφορη σε σχέση με τα προσδοκώμενα οφέλη ή αβέβαιη ή απαιτεί μεγάλο χρονικό διάστημα. Τα παραπάνω μέτρα μπορούν να περιλαμβάνουν και συμβιβασμούς, αναδιαπραγματεύσεις ή καταγγελία συμβάσεων ή και σύναψη νέων, εφόσον τούτο είναι αναγκαίο. Η γενική συνέλευση εγκρίνει το σχέδιο με αυξημένη απαρτία και πλειοψηφία.

2. Αν το σχέδιο εγκριθεί, ο εκκαθαριστής ολοκληρώνει τη διαχείριση, σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στο σχέδιο. Αν το σχέδιο δεν εγκριθεί, ο εκκαθαριστής ή μέτοχοι που εκπροσωπούν το ένα εικοστό (1/20) του καταβεβλημένου κεφαλαίου μπορούν να ζητήσουν την έγκριση του σχεδίου ή τον ορισμό άλλων κατάλληλων μέτρων από το δικαστήριο, με αίτησή τους που δικάζεται με τη διαδικασία της εκούσιας δικαιοδοσίας. Το δικαστήριο μπορεί να τροποποιήσει τα μέτρα που προβλέπει το σχέδιο ή η αίτηση των μετόχων. Ο εκκαθαριστής δεν ευθύνεται για την εφαρμογή σχεδίου που εγκρίθηκε, σύμφωνα με τα παραπάνω.

Άρθρο 170

Διαγραφή της εταιρείας

«1. Με το πέρας της εκκαθάρισης, ο εκκαθαριστής μεριμνά για τη διαγραφή της εταιρείας από το Γ.Ε.ΜΗ. Τη διαγραφή μπορούν να ζητήσουν και άλλα πρόσωπα που έχουν έννομο συμφέρον, σύμφωνα με την παράγραφο 2 του άρθρου 107.»⁸⁷

2. Η εκκαθάριση τεκμαίρεται ότι περατώθηκε, αν παρέλθουν πέντε (5) έτη από την έναρξή της.

3. Τα βιβλία και τα έγγραφα της εταιρείας φυλάσσονται για δέκα (10) έτη από τον τελευταίο διατελέσαντα εκκαθαριστή ή πρόσωπο που θα ορίσει το δικαστήριο δικάζοντας με τη διαδικασία της εκούσιας διαδικασίας, με την επιφύλαξη ειδικών φορολογικών ή λογιστικών διατάξεων.

4. Τα έγχαρτα στοιχεία των ανωνύμων εταιρειών τηρούνται από το Γ.Ε.ΜΗ. για διάστημα είκοσι (20) ετών από την υποβολή τους σ' αυτό και για διάστημα δεκαπέντε (15) ετών από τη διαγραφή της εταιρείας. Λαμβάνεται υπόψη η προθεσμία που λήγει πρώτη.

~~5. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομίας και Ανάπτυξης και Δικαιοσύνης, Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων επιτρέπεται η χορήγηση από το Γ.Ε.ΜΗ. πιστοποιητικού, από το οποίο να προκύπτει ότι η εταιρεία συστάθηκε, σύμφωνα με το νόμο, ότι υφίσταται και δεν έχει διαγραφεί από το Γ.Ε.ΜΗ., ότι δεν έχει πτωχέψει και ότι δεν έχει υποβληθεί εναντίον της αίτηση πτώχευσης και ότι έχει υποβάλει προς καταχώριση στο Γ.Ε.ΜΗ. ετήσιες οικονομικές καταστάσεις κατά την τελευταία τριετία ή ότι νομίμως δεν έχει την υποχρέωση αυτή («Πιστοποιητικό Καλής Λειτουργίας ή Good Standing Certificate»). Με την ίδια απόφαση προβλέπονται τυχόν πρόσθετες πληροφορίες που θα μπορεί να περιέχει το πιστοποιητικό, η διαδικασία χορήγησής του, το κόστος χορήγησης και η διάρκεια ισχύος του. Το πιστοποιητικό αυτό αποδεικνύει κατά τη διάρκεια ισχύος του την ύπαρξη της εταιρείας έναντι του Δημοσίου και τρίτων. Η τυχόν επελθούσα λύση της εταιρείας κατά τη διάρκεια ισχύος του πιστοποιητικού δεν αντιτάσσεται στον λαβόντα τούτο, εκτός αν αυτός γνώριζε ή όφειλε να γνωρίζει τη λύση.~~⁸⁸

«Άρθρο 171⁸⁹

Αναβίωση της λυθείσας εταιρείας»

1. Αν η εταιρεία λύθηκε λόγω παρόδου του χρόνου διάρκειάς της ή με απόφαση της γενικής συνέλευσης, η εταιρεία αναβιώνει με απόφαση της γενικής συνέλευσης των μετόχων, που λαμβάνεται με αυξημένη απαρτία και πλειοψηφία. Με την απόφαση αυτή η εταιρεία μπορεί να αναβιώσει και ως εταιρεία άλλης μορφής, εφόσον τηρηθούν οι σχετικές προϋποθέσεις για τη σύσταση της τελευταίας. Η αναβίωση αποφασίζεται όταν τα ίδια κεφάλαια της εταιρείας δεν είναι κατώτερα του ελάχιστου κεφαλαίου που προβλέπεται για τις ανώνυμες εταιρείες ή τις εταιρείες άλλης μορφής.

⁸⁷ Η παράγραφος 1 του άρθρου 170 του ν. 4548/2018 τροποποιείται με την παρ. 2 του άρθρου 115 του [Ν.4635/2019](#)- ΦΕΚ: 167/Α/30.10.2019

⁸⁸ Από την έναρξη ισχύος του παρόντος νόμου καταργούνται: β. Η παράγραφος 5 του άρθρου 170 και τα άρθρα 172 175 του ν. 4548/2018 με την παρ.1β του άρθρου 115 του [Ν.4635/2019](#)- ΦΕΚ: 167/Α/30.10.2019

-[Ν.4635/2019](#)- ΦΕΚ: 167/Α/30.10.2019 άρθρο 115 παρ. 3: Η ισχύς των άρθρων 85-116 αρχίζει τρεις μήνες από τη δημοσίευσή του παρόντος.

⁸⁹ Ο τίτλος του άρθρου 171 αντικαθίσταται με την παρ. 8 του άρθρου 146 του [Ν.4601/2019](#)- ΦΕΚ: 44/Α/9.3.2019

-[Ν.4601/2019](#)- ΦΕΚ: 44/Α/9.3.2019 άρθρο 157: Η ισχύς του Τμήματος Α' (άρθρα 1-147) αρχίζει την 15η Απριλίου 2019

2. Αν η εταιρεία λύθηκε λόγω κήρυξης της σε πτώχευση και επήλθε περάτωση των εργασιών της πτώχευσης λόγω τελεσίδικης επικύρωσης του σχεδίου αναδιοργάνωσης ή εξόφλησης όλων των πτωχευτικών πιστωτών, σύμφωνα με την παράγραφο 1 του άρθρου 164 του Πτωχευτικού Κώδικα, είναι δυνατή η αναβίωση της εταιρείας με απόφαση της γενικής συνέλευσης των μετόχων, που λαμβάνεται με αυξημένη απαρτία και πλειοψηφία. Το δεύτερο και το τρίτο εδάφιο της παραγράφου 1 εφαρμόζονται και στην περίπτωση της παρούσας.

~~«3. Οι διατάξεις των άρθρων 68 έως και 78Α, 79Α και 80 του κ.ν. 2190/1920 εφαρμόζονται και στην περίπτωση που εταιρεία ή εταιρείες έχουν λυθεί λόγω παρόδου του χρόνου διάρκειας ή με απόφαση της γενικής συνέλευσης, καθώς επίσης και στην περίπτωση που μετά την κήρυξη της εταιρείας ή των εταιρειών σε πτώχευση επικυρώθηκε τελεσίδικα το σχέδιο αναδιοργάνωσης ή εξοφλήθηκαν όλοι οι πτωχευτικοί πιστωτές, σύμφωνα με την παράγραφο 1 του άρθρου 164 του Πτωχευτικού Κώδικα. Η συγχώνευση αποφασίζεται όταν τα ίδια κεφάλαια της απορροφώσας ή της νέας εταιρείας δεν είναι κατώτερα του ελάχιστου κεφαλαίου που προβλέπεται για τις ανώνυμες εταιρείες.~~

~~4. Οι διατάξεις των άρθρων 81 έως και 89 του κ.ν. 2190/1920 εφαρμόζονται και στην περίπτωση που εταιρεία έχει λυθεί λόγω παρόδου του χρόνου διάρκειας ή με απόφαση της γενικής συνέλευσης, καθώς επίσης και στην περίπτωση που μετά την κήρυξη της εταιρείας σε πτώχευση επικυρώθηκε τελεσίδικα το σχέδιο αναδιοργάνωσης ή εξοφλήθηκαν όλοι οι πτωχευτικοί πιστωτές, σύμφωνα με την παράγραφο 1 του άρθρου 164 του Πτωχευτικού Κώδικα. Η διάσπαση αποφασίζεται όταν τα ίδια κεφάλαια κάθε επωφελούμενης εταιρείας δεν είναι κατώτερα του ελάχιστου κεφαλαίου που προβλέπεται για τις ανώνυμες εταιρείες.~~

5. Στις περιπτώσεις των παραγράφων 3 και 4 η ολοκλήρωση της συγχώνευσης ή της διάσπασης επάγεται την αναβίωση της απορροφώσας ή της επωφελούμενης εταιρείας.»⁹⁰

ΤΜΗΜΑ ΔΩΔΕΚΑΤΟ

ΑΛΛΟΔΑΠΕΣ ΕΤΑΙΡΕΙΕΣ

~~Άρθρο 172⁹¹~~

~~Πράξεις και στοιχεία υποκαταστημάτων εταιρειών άλλων κρατών μελών στις οποίες εφαρμόζεται η Οδηγία (ΕΕ) 2017/1132~~

~~1. Οι πράξεις και τα στοιχεία που αφορούν τα υποκαταστήματα, τα οποία έχουν ιδρύσει στην Ελλάδα εταιρείες κρατών μελών υποβάλλονται σε δημοσιότητα. Ως εταιρείες κρατών μελών νοούνται οι εταιρείες κρατών μελών του Ευρωπαϊκού Οικονομικού Χώρου (ΕΟΧ), στις οποίες~~

⁹⁰Οι παράγραφοι 3, 4 και 5 του άρθρου 171 καταργούνται με την περ. ε του άρθρου 146 του [Ν.4601/2019](#)- ΦΕΚ: 44/Α/9.3.2019

~~- [Ν.4601/2019](#)- ΦΕΚ: 44/Α/9.3.2019 άρθρο 157: Η ισχύς του Τμήματος Α' (άρθρα 1-147) αρχίζει την 15η Απριλίου 2019~~

⁹¹Από την έναρξη ισχύος του παρόντος νόμου καταργούνται: β. Η παράγραφος 5 του άρθρου 170 και τα άρθρα 172 -175 του ν. 4548/2018 με την παρ.1β του άρθρου 115 του [Ν.4635/2019](#)- ΦΕΚ: 167/Α/30.10.2019

~~- [Ν.4635/2019](#)- ΦΕΚ: 167/Α/30.10.2019 άρθρο 115 παρ. 3: Η ισχύς των άρθρων 85-116 αρχίζει τρεις μήνες από τη δημοσίευση του παρόντος.~~

εφαρμόζεται η Οδηγία ΕΕ 2017/1132 (ΕΕ L 169/46 της 30.6.2017) σε συνδυασμό με την Απόφαση της Μεκτικής Επιτροπής του ΕΟΧ αριθ. 56/2010 της 30.4.2010 (ΕΕ L 181 της 15.7.2010).

2. Σε δημοσιότητα, σύμφωνα με την παράγραφο 1, υπόκεινται οι εξής πράξεις και στοιχεία:

α) η ιδρυτική πράξη και το καταστατικό, αν αυτό αποτελεί αντικείμενο χωριστής πράξης, καθώς και οι τροποποιήσεις των εγγράφων,

β) η βεβαίωση του μητρώου, στο οποίο έχει καταχωρισθεί η εταιρεία,

γ) η ταχυδρομική ή άλλη διεύθυνση του υποκαταστήματος,

δ) η αναφορά των δραστηριοτήτων του υποκαταστήματος,

ε) το μητρώο στο οποίο έχει ανοιχθεί για την εταιρεία ο φάκελος που αναφέρει το άρθρο 16 της Οδηγίας (ΕΕ) 2017/1132, καθώς και ο αριθμός εγγραφής της στο μητρώο αυτό,

στ) η επωνυμία και η μορφή της εταιρείας, καθώς και η επωνυμία του υποκαταστήματος, αν δεν είναι η ίδια με την επωνυμία της εταιρείας,

ζ) ο διορισμός, η λήξη των καθηκόντων, καθώς και τα ατομικά στοιχεία ταυτότητας των προσώπων, που έχουν την εξουσία να δεσμεύουν την εταιρεία έναντι τρίτων και να την εκπροσωπούν ενώπιον δικαστηρίου:

—ως προβλεπόμενα από το νόμο όργανα διοίκησης της εταιρείας ή ως μέλη ενός τέτοιου οργάνου, σύμφωνα με τη δημοσιότητα που λαμβάνει χώρα για την εταιρεία βάσει του άρθρου 14 στοιχείο δ' της Οδηγίας (ΕΕ) 2017/1132,

—ως μόνιμοι εκπρόσωποι της εταιρείας για τη δραστηριότητα του υποκαταστήματος, με μνεία της έκτασης των αρμοδιοτήτων τους,

η) η λύση της εταιρείας, ο διορισμός, τα ατομικά στοιχεία ταυτότητας και οι εξουσίες των εκκαθαριστών, καθώς και η περάτωση της εκκαθάρισης, σύμφωνα με τη δημοσιότητα που λαμβάνει χώρα για την εταιρεία, που στις περιπτώσεις η', ι' και ια' του άρθρου 14 της Οδηγίας (ΕΕ) 2017/1132, όπως επίσης η διαδικασία πτώχευσης, πτωχευτικού συμβιβασμού ή άλλη ανάλογη διαδικασία, στην οποία υπόκειται η εταιρεία,

θ) τα λογιστικά έγγραφα (χρηματοοικονομικές καταστάσεις) της εταιρείας, όπως καταρτίστηκαν, ελέγχθηκαν και δημοσιεύθηκαν κατά το δίκαιο του κράτους μέλους, από το οποίο διέπεται η εταιρεία και, σύμφωνα με τις Οδηγίες 2013/34/ΕΕ και 2006/43/ΕΚ. Αυτό δεν εφαρμόζεται στα υποκαταστήματα, τα οποία έχουν ιδρύσει τα πιστωτικά και χρηματοπιστωτικά ιδρύματα που αποτελούν αντικείμενο της Οδηγίας 89/117/ΕΟΚ,

ι) το κλείσιμο του υποκαταστήματος.

Άρθρο 173

Πράξεις και στοιχεία υποκαταστημάτων εταιρειών τρίτων χωρών

1. Οι πράξεις και τα στοιχεία που αφορούν τα υποκαταστήματα, που έχουν ιδρύσει στην Ελλάδα εταιρείες, οι οποίες διέπονται από το δίκαιο μη κράτους-μέλους, κατά την έννοια της παραγράφου 1 του άρθρου 172, έχουν όμως νομικό τύπο ανάλογο με τους αναφερόμενους στην Οδηγία (ΕΕ) 2017/1132, υποβάλλονται σε δημοσιότητα. Η δημοσιότητα αφορά τις εξής πράξεις και στοιχεία:

- α) τα αναφερόμενα στις περιπτώσεις α', γ', δ', στ', η' και ι' της παραγράφου 2 του άρθρου 172,
 - β) το δίκαιο του κράτους, από το οποίο διέπεται η εταιρεία,
 - γ) αν το δίκαιο του κράτους από το οποίο διέπεται η εταιρεία το προβλέπει, το μητρώο, στο οποίο η εταιρεία είναι εγγεγραμμένη και τον αριθμό εγγραφής της στο μητρώο αυτό,
 - δ) τη μορφή, την έδρα και το αντικείμενο της εταιρείας, καθώς και μία (1) τουλάχιστον φορά το χρόνο, το ποσό του καλυφθέντος κεφαλαίου, αν τα στοιχεία αυτά δεν περιέχονται στα παραπάνω έγγραφα,
 - ε) το διορισμό, τη λήξη των καθηκόντων, καθώς και τα στοιχεία ταυτότητας των προσώπων που έχουν την εξουσία να δεσμεύουν την εταιρεία έναντι τρίτων και να την εκπροσωπούν ενώπιον δικαστηρίου:
- ως νόμιμα προβλεπόμενα όργανα της εταιρείας ή ως μέλη ενός τέτοιου οργάνου,
- ως μόνιμοι εκπρόσωποι της εταιρείας για τη δραστηριότητα του υποκαταστήματος, με μνεία της έκτασης των εξουσιών τους και ενδεχόμενης δυνατότητας να ασκούν τις εξουσίες αυτές μόνοι,
- στ) τα λογιστικά έγγραφα (χρηματοοικονομικές καταστάσεις) της εταιρείας, με εξαίρεση τα λογιστικά έγγραφα των πιστωτικών και χρηματοπιστωτικών ιδρυμάτων, όπως καταρτίστηκαν, ελέγχθηκαν και δημοσιεύθηκαν κατά το δίκαιο του κράτους, από το οποίο διέπεται η εταιρεία.
2. Οι ετήσιες χρηματοοικονομικές καταστάσεις δημοσιεύονται εντός της επόμενης χρήσεως με τη λογιστική κατάσταση των εργασιών του υποκαταστήματος.

Άρθρο 174

Γενικές διατάξεις για τη δημοσιότητα των αλλοδαπών εταιρειών

1. Οι αλλοδαπές ανώνυμες εταιρείες υποχρεούνται πριν από την εγκατάσταση στην Ελλάδα υποκαταστήματός τους να καταχωρήσουν στο Γ.Ε.ΜΗ. τα στοιχεία που προβλέπονται στο άρθρο 172 ή, κατά περίπτωση, στο άρθρο 173. Κάθε μεταγενέστερη μεταβολή των στοιχείων αυτών πρέπει να καταχωρίζεται αμελλητί στο Γ.Ε.ΜΗ..
2. Όταν η δημοσιότητα που επιβάλλεται για το υποκατάστημα διαφέρει από τη δημοσιότητα που επιβάλλεται για την εταιρεία, η πρώτη υπερισχύει για τις εργασίες που διενεργούνται με το υποκατάστημα.
3. Όταν στην Ελλάδα έχουν ιδρυθεί περισσότερα του ενός υποκαταστήματα από την ίδια εταιρεία, η δημοσιότητα σχετικά με την ιδρυτική πράξη και το καταστατικό, καθώς και τα λογιστικά έγγραφα, όπως αυτά αναφέρονται στην περίπτωση θ' του άρθρου 172 και στην περίπτωση στ' του

~~άρθρου 173, μπορεί να γίνεται μέσω της υπηρεσίας Γ.Ε.ΜΗ. ενός από τα υποκαταστήματα κατ' επιλογήν της εταιρείας.~~

~~4. Εφόσον τηρήθηκαν οι σχετικές διατυπώσεις δημοσιότητας για το διορισμό των μονίμων εκπροσώπων αλλοδαπής ανώνυμης εταιρείας για τη δραστηριότητα του υποκαταστήματος, δεν αντιτάσσεται στους τρίτους οποιοδήποτε ελάττωμα σχετικά με το διορισμό των προσώπων αυτών, εκτός αν η εταιρεία αποδείξει ότι οι τρίτοι γνώριζαν το ελάττωμα. Ομοίως δεν αντιτάσσεται στους τρίτους οποιοσδήποτε περιορισμός στην εξουσία των προσώπων αυτών, που τυχόν προκύπτει από το δίκαιο που διέπει την εταιρεία, εφόσον δεν έχει υποβληθεί σε δημοσιότητα κατά τα άρθρα 172 και 173, εκτός αν η εταιρεία αποδείξει ότι οι τρίτοι γνώριζαν τον περιορισμό ή δεν μπορούσαν, λαμβανομένων υπόψη των περιστάσεων, να τον αγνοούν.~~

Άρθρο 175⁹²

Έγγραφο της αλλοδαπής εταιρείας

~~1. Κάθε έγγραφο της εταιρείας, έντυπο ή μη, περιλαμβανομένων των επιστολών και των εγγράφων παραγγελίας, που χρησιμοποιείται από υποκατάστημα στην Ελλάδα αλλοδαπής ανώνυμης εταιρείας φέρει, εκτός των ενδείξεων που προβλέπονται στο άρθρο 14, και την ένδειξη του αριθμού καταχώρισης του υποκαταστήματος στο Γ.Ε.ΜΗ..~~

~~2. Προκειμένου για εταιρείες μη διεπόμενες από το δίκαιο κράτους μέλους και εφόσον το δίκαιο της χώρας από το οποίο διέπεται η εταιρεία προβλέπει την καταχώριση σε μητρώο, πρέπει να δηλώνονται επίσης το μητρώο καταχώρισης της εταιρείας και ο αριθμός καταχώρισής της στο μητρώο αυτό.»~~

ΤΜΗΜΑ ΔΕΚΑΤΟ

ΤΡΙΤΟ ΠΟΙΝΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

Άρθρο 176

Ψευδείς ή παραπλανητικές δηλώσεις προς το κοινό

Τιμωρείται με φυλάκιση και με χρηματική ποινή από 10.000 μέχρι 100.000 ευρώ ο ιδρυτής, το μέλος του διοικητικού συμβουλίου ή ο διευθυντής της εταιρείας, ο οποίος εν γνώσει του προβαίνει σε ψευδή ή παραπλανητική δήλωση προς το κοινό,

α) που αφορά την κάλυψη ή την καταβολή του κεφαλαίου, ή

⁹² Από την έναρξη ισχύος του παρόντος νόμου καταργούνται: β. Η παράγραφος 5 του άρθρου 170 και τα άρθρα 172 175 του ν. 4548/2018 με την παρ.1β του άρθρου 115 του [Ν.4635/2019](#)-ΦΕΚ: 167/Α/30.10.2019

-[Ν.4635/2019](#)- ΦΕΚ: 167/Α/30.10.2019 άρθρο 115 παρ. 3: Η ισχύς των άρθρων 85-116 αρχίζει τρεις μήνες από τη δημοσίευσή του παρόντος.

β) με σκοπό την εγγραφή σε τίτλους που εκδίδει η εταιρεία και αφορά στοιχεία αυτής, τα οποία ασκούν ουσιώδη επιρροή επί των εταιρικών υποθέσεων.

Άρθρο 177

Παραβάσεις μελών διοικητικού συμβουλίου

Τιμωρείται με φυλάκιση και με χρηματική ποινή από 10.000 μέχρι 100.000 ευρώ το μέλος του διοικητικού συμβουλίου, το οποίο:

1. Εν γνώσει του συντάσσει ή εγκρίνει ανακριβείς ή παραπλανητικές χρηματοοικονομικές καταστάσεις της εταιρείας ή τις ενοποιημένες χρηματοοικονομικές καταστάσεις, που οφείλει να συντάξει, ή τις συντάσσει κατά παράβαση του νόμου ως προς το περιεχόμενό τους. Ποινή δεν επιβάλλεται σε περίπτωση επουσιωδών ελλείψεων, που δεν επηρεάζουν τη συνολική εικόνα των καταστάσεων.
2. Προβαίνει σε διανομή κερδών ή άλλων ωφελημάτων σε μετόχους της εταιρείας ή τρίτο πρόσωπο, που δεν προκύπτουν από τις χρηματοοικονομικές καταστάσεις της εταιρείας ή χωρίς να έχουν συνταχθεί χρηματοοικονομικές καταστάσεις ή με βάση χρηματοοικονομικές καταστάσεις που εν γνώσει του είναι ανακριβείς ή παραπλανητικές ή συντάχθηκαν κατά παράβαση του νόμου.
3. Εν γνώσει του εξαγοράζει εξαγοράσιμες μετοχές, κατά παράβαση του άρθρου 39 ή προκαλεί την απόκτηση από την εταιρεία ιδίων μετοχών της ή τίτλων κτήσης μετοχών της ή μετοχών της μητρικής της ή τίτλων κτήσης μετοχών της μητρικής της, κατά παράβαση των άρθρων 48, 49, 52 ή 57 του παρόντος.
4. Χορηγεί προκαταβολή, δάνειο ή εγγύηση είτε επιβαρύνοντας την εταιρεία, με σκοπό να αποκτήσει τρίτος μετοχές αυτής, είτε επιβαρύνοντας θυγατρική της με σκοπό να αποκτήσει τρίτος μετοχές της μητρικής της, κατά παράβαση του άρθρου 51.
5. Εν γνώσει του συντάσσει αναληθή ή ελλιπή έκθεση διαχείρισης ή άλλη υποχρεωτική κατά το νόμο ετήσια έκθεση.

Άρθρο 178

Παραβάσεις ελεγκτών

Τιμωρείται με φυλάκιση μέχρι τριών (3) ετών ή με χρηματική ποινή από 10.000 μέχρι 100.000 ευρώ ή και με τις δύο ποινές:

1. Ο τακτικός ελεγκτής ανώνυμης εταιρείας, ο οποίος θεωρεί οικονομική κατάσταση αυτή που εν γνώσει του έχει καταρτισθεί κατά παράβαση των διατάξεων του νόμου ως προς το περιεχόμενό τους.
2. Ο τακτικός ελεγκτής ανώνυμης εταιρείας ή ο διενεργών έκτακτο έλεγχο, ο οποίος παραβιάζει το καθήκον εχεμύθειας που έχει από το νόμο. Η ποινική δίωξη στην περίπτωση του προηγούμενου εδαφίου ασκείται μόνο με έγκληση της εταιρείας.

«3.Ο ελεγκτής ή ό ανεξάρτητος πάροχος υπηρεσιών διασφάλισης της υποβολής εκθέσεων βιωσιμότητας, ο οποίος διατυπώνει εν γνώσει του ψευδή γνώμη σχετικά με το περιεχόμενο έκθεσης βιωσιμότητας που έχει υποβληθεί για τη συμμόρφωση προς τον παρόντα.»⁹³

Άρθρο 179

Παραβάσεις σχετικές με την εύρυθμη λειτουργία της εταιρείας

Τιμωρείται με φυλάκιση μέχρι τριών (3) ετών ή με χρηματική ποινή από 5.000 μέχρι 50.000 ευρώ:

1. Όποιος συνάπτει για λογαριασμό της εταιρείας σύμβαση, για την οποία απαιτείται προηγούμενη άδεια κατά το άρθρο 100, αν η άδεια δεν δόθηκε. Το αξιόποino εξαλείφεται αν η άδεια δοθεί κατά το άρθρο 100 μετά τη σύναψη της σύμβασης.
2. Το μέλος του διοικητικού συμβουλίου το οποίο παραβιάζει την υποχρέωση πιστοποίησης καταβολής του κεφαλαίου μέσα στην προθεσμία που ορίζεται στο άρθρο 20 ή προβαίνει σε ψευδή πιστοποίηση της εν λόγω καταβολής. Με την ίδια ποινή τιμωρείται ο ορκωτός ελεγκτής ο οποίος προβαίνει σε ψευδή πιστοποίηση της εν λόγω καταβολής.
3. Το μέλος του διοικητικού συμβουλίου που παραλείπει να συντάξει ή συντάσσει εκπρόθεσμα τις ετήσιες χρηματοοικονομικές καταστάσεις της εταιρείας ή τις ενοποιημένες χρηματοοικονομικές καταστάσεις ή την ετήσια έκθεση διαχείρισης του διοικητικού συμβουλίου ή την ενοποιημένη έκθεση διαχείρισης ή την πολιτική αποδοχών ή την έκθεση αποδοχών, που οφείλει να συντάξει, ή άλλη κατά το νόμο ετήσια έκθεση, που οφείλει να συντάξει.
4. Το μέλος του διοικητικού συμβουλίου που παραβιάζει την υποχρέωση αναπροσαρμογής του κεφαλαίου της εταιρείας, όταν τούτο επιβάλλεται από τον νόμο.
5. Όποιος παρακωλύει τη διενέργεια ελέγχου της εταιρείας από τους τακτικούς ελεγκτές ή τους ελεγκτές που έχουν ορισθεί για τη διενέργεια εκτάκτου ελέγχου ή δεν παρέχει σε αυτούς τις πληροφορίες που οφείλει να παράσχει και οι οποίες του ζητούνται νομίμως.

Άρθρο 180

Παραβάσεις σχετικές με τις συνελεύσεις μετόχων και ομολογιούχων

Τιμωρείται με χρηματική ποινή από 5.000 μέχρι 15.000 ευρώ:

1. Όποιος παραλείπει να συγκαλέσει γενική συνέλευση των μετόχων ή ομολογιούχων ή να συμπεριλάβει ορισμένο θέμα στην ημερήσια διάταξη κατά παράβαση του παρόντος νόμου ή του προγράμματος έκδοσης ομολογιών. Αν η υποχρέωση σύγκλησης γενικής συνέλευσης ή προσθήκης θέματος στην

⁹³ Στο άρθρο 178 του ν. 4548/2018 (Α' 104) περί παραβάσεων ελεγκτών, προστίθεται περ. 3 με το [Α.13 Ν.5164/2024](#) ΦΕΚ: 202/Α/12.12.2024

ΓΙΑ ΕΝΑΡΞΗ ΙΣΧΥΟΣ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΩΝ ΚΕΦΑΛΑΙΟΥ Α (ΑΡΘΡΑ 3-14) ΒΛΕΠΕ ΑΡΘΡΟ 14 ΤΟΥ [Ν.5164/2024](#) -ΦΕΚ:202/Α/12.12.2024.

ημερήσια διάταξη ανακύψει ύστερα από αίτηση μετόχου ή ομολογιούχου, η ποινική δίωξη ασκείται μόνο με έγκληση αυτού.

2. Όποιος εν γνώσει του μετέχει σε γενική συνέλευση μετόχων ή ομολογιούχων ή ψηφίζει χωρίς να έχει το δικαίωμα αυτό.

3. Το μέλος του διοικητικού συμβουλίου που παραβιάζει την υποχρέωση παροχής πληροφοριών σε μετόχους, σύμφωνα με το άρθρο 141. Η ποινική δίωξη ασκείται μόνο με έγκληση εκείνου που υπέβαλε το αίτημα παροχής πληροφοριών.

«Άρθρο 180Α⁹⁴

Ευθύνη για την κατάρτιση, τη δημοσίευση και τη διάθεση στο κοινό της δήλωσης στοιχείων φορολογίας εισοδήματος (άρθρο 48ε Οδηγίας 2013/34/ΕΕ)

1. Συλλογική ευθύνη για την υποβολή της δημόσιας δήλωσης στοιχείων φορολογίας εισοδήματος, σύμφωνα με τα άρθρα 157 Α έως και 157 Ζ, έχουν:

α) Τα μέλη των διοικητικών, διαχειριστικών και εποπτικών οργάνων των τελικών μητρικών επιχειρήσεων ή των αυτόνομων επιχειρήσεων του άρθρου 157 Β, τα οποία ενεργούν εντός των ορίων των αρμοδιοτήτων τους,

β) τα μέλη των διοικητικών, διαχειριστικών και εποπτικών οργάνων των θυγατρικών επιχειρήσεων του άρθρου 157Γ και οι νόμιμοι εκπρόσωποι για τα υποκαταστήματα του άρθρου 157Δ, οι οποίοι ενεργούν εντός των ορίων των αρμοδιοτήτων τους, στο μέτρο που είναι δυνατόν να γνωρίζουν ότι η δήλωση στοιχείων φορολογίας εισοδήματος καταρτίζεται με τρόπο σύμφωνο, κατά περίπτωση, με τα άρθρα 157Β έως 157Ε και ότι αυτή δημοσιεύεται και καθίσταται προσβάσιμη, σύμφωνα με το άρθρο 157ΣΤ.

2. Τα πρόσωπα της παρ. 1 που παραβιάζουν το Τμήμα Ένατο Α' τιμωρούνται με πρόστιμο από δέκα χιλιάδες (10.000) έως εκατό χιλιάδες (100.000) ευρώ έκαστο. Για την επιμέτρηση του προστίμου λαμβάνονται υπόψη, ιδίως, ο κύκλος εργασιών της υπόχρεης επιχείρησης ή του υποκαταστήματος, η οικονομική κατάσταση του παραβάτη και η επανάληψη της παράβασης από το ίδιο πρόσωπο (υποτροπή).

3. Αρμόδια για την επιβολή του προστίμου είναι η Γενική Διεύθυνση Αγοράς και Προστασίας Καταναλωτή της Γενικής Γραμματείας Εμπορίου του Υπουργείου Ανάπτυξης.»

Άρθρο 181

Γενική διάταξη

⁹⁴Στον ν. 4548/2018 (Α' 104) προστέθηκε άρθρο 180 Α, με τις διατάξεις του άρθρου 11 του [Ν.5066/2023-ΦΕΚ:188/Α/14.11.2023](#).

-[Ν.5066/2023-ΦΕΚ:188/Α/14.11.2023:Άρθρο 18-παρ.2](#): Τα Κεφάλαια Β' και Γ' (ΑΡΘΡΑ 3-15) τίθενται σε ισχύ από τη δημοσίευσή του παρόντος στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως και εφαρμόζονται για τα οικονομικά έτη που εκκινούν μετά από την 22α Ιουνίου 2024.

1. Δεν αποκλείονται διοικητικές κυρώσεις που προβλέπονται από ειδικότερες διατάξεις.

ΤΜΗΜΑ ΔΕΚΑΤΟ ΤΕΤΑΡΤΟ

ΤΕΛΙΚΕΣ ΚΑΙ ΜΕΤΑΒΑΤΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

Άρθρο 182

Διατηρούμενες σε ισχύ διατάξεις

1. Ειδικές διατάξεις εταιρικού δικαίου για ειδικούς τύπους εταιρειών, όπως τα πιστωτικά ιδρύματα και οι ασφαλιστικές επιχειρήσεις ή για συγκεκριμένες εταιρείες, υπερισχύουν των διατάξεων του παρόντος νόμου.

2. Ο ν. 3016/2002 για την εταιρική διακυβέρνηση, θέματα μισθολογίου και άλλες διατάξεις, παραμένει σε ισχύ.

3. Προστίθεται παράγραφος 4 στο άρθρο 16 του ν. 3401/2005 (Α' 257), ως εξής:

«Σε περίπτωση άσκησης δικαιώματος υπαναχώρησης επί έκδοσης νέων μετοχών από ελληνική ανώνυμη εταιρεία και στο μέτρο που δεν είναι εφικτή η εκ νέου εμπρόθεσμη διάθεση των μετοχών επί των οποίων ασκήθηκε το δικαίωμα υπαναχώρησης, το διοικητικό συμβούλιο προσαρμόζει στο καταστατικό το ύψος του κεφαλαίου, ώστε να ληφθούν υπόψη τα αποτελέσματα της υπαναχώρησης.».

Άρθρο 183

Προσαρμογή καταστατικού και ελάχιστου κεφαλαίου των ανωνύμων εταιρειών

1. Οι υφιστάμενες ανώνυμες εταιρείες μπορούν να εναρμονίσουν τα καταστατικά τους, σύμφωνα με τις διατάξεις του παρόντος νόμου. Η απόφαση τροποποίησης του καταστατικού για το σκοπό αυτόν, μπορεί να ληφθεί με απλή απαρτία και πλειοψηφία, με την προϋπόθεση ότι η σχετική απόφαση της γενικής συνέλευσης θα ληφθεί μέσα σε ένα (1) έτος από την έναρξη ισχύος του παρόντος νόμου. Μεταγενέστερη εναρμόνιση, καθώς και υιοθέτηση στο καταστατικό δυνητικών ρυθμίσεων, σύμφωνα με τις διατάξεις του παρόντος, γίνεται κατά τις γενικές διατάξεις του παρόντος νόμου.

2. Ανώνυμες εταιρείες που κατά τη θέση σε ισχύ του παρόντος νόμου έχουν κεφάλαιο κάτω των 25.000 ευρώ, οφείλουν το αργότερο μέχρι την 31η Δεκεμβρίου 2019 να αυξήσουν το κεφάλαιό τους σε 25.000 ευρώ ή να μετατραπούν σε εταιρεία άλλης μορφής. Η απόφαση αυτή λαμβάνεται με απλή απαρτία και πλειοψηφία. Μετά την παρέλευση της προθεσμίας αυτής δεν επιτρέπεται οποιαδήποτε νεότερη καταχώριση στο Γ.Ε.ΜΗ., μέχρις ότου συντελεσθεί η αύξηση.

Άρθρο 184

Κατάργηση ανωνύμων μετοχών

1. Από τη δημοσίευση του παρόντος νόμου, οι ελληνικές ανώνυμες εταιρείες δεν μπορούν πλέον να εκδίδουν ανώνυμες μετοχές. Ανώνυμες μετοχές που έχουν εκδοθεί από ελληνικές ανώνυμες εταιρείες ονομαστικοποιούνται υποχρεωτικά την 1η Ιανουαρίου 2020.

2. Για την αντικατάσταση των ανωνύμων τίτλων με ονομαστικούς ακολουθούνται οι διατάξεις του καταστατικού, που αφορούν τη διαδικασία μετατροπής ανωνύμων μετοχών σε ονομαστικές. Αν το καταστατικό δεν προβλέπει με πληρότητα τη διαδικασία αυτή, ακολουθείται η διαδικασία των παραγράφων 3, 4, 5, 6 και 7.

3. Η εταιρεία υποχρεούται με απόφαση που λαμβάνει το διοικητικό συμβούλιο το αργότερο την 1η Ιουλίου 2019 να ανακοινώσει μέσω του Γ.Ε.ΜΗ. και με άλλα πρόσφορα μέσα τον τρόπο με τον οποίο οι μέτοχοι ή άλλοι δικαιούχοι θα πρέπει να αναγγείλουν στην εταιρεία τα επί των μετοχών δικαιώματά τους, ώστε να εγγραφούν στο βιβλίο μετόχων του άρθρου 41 και να εκδοθούν οι νέοι τίτλοι. Μετά την 1η Ιανουαρίου 2020 και ενόσω οι μέτοχοι ή άλλοι δικαιούχοι δεν έχουν αναγγείλει τα δικαιώματά τους, οι μετοχές δεν παρέχουν μετοχικά δικαιώματα ούτε και μπορούν να μεταβιβασθούν. Για την αναστολή άσκησης των μετοχικών δικαιωμάτων η παράγραφος 1 του άρθρου 50 εφαρμόζεται αναλόγως.

4. Με την απόφαση του διοικητικού συμβουλίου, που λαμβάνεται, σύμφωνα με την παράγραφο 3, εξειδικεύεται με σαφήνεια ο τρόπος αναγγελίας των δικαιωμάτων, ορίζεται δε και ο τρόπος με τον οποίο θα εκδοθούν και θα παραδοθούν στους μετόχους και άλλους δικαιούχους οι νέοι ονομαστικοί μετοχικοί τίτλοι. Η εταιρεία δεν υποχρεούται να παραδώσει μετοχικούς τίτλους, αν οι ονομαστικές μετοχές εκδοθούν σε λογιστική μορφή, σύμφωνα με το νόμο ή η εταιρεία δεν έχει υποχρέωση έκδοσης μετοχικών τίτλων, σύμφωνα με την παράγραφο 5 του άρθρου 40.

5. Αν το διοικητικό συμβούλιο δεν προβεί στις παραπάνω ενέργειες μέχρι την 31η Δεκεμβρίου 2019, κάθε μέτοχος που έχει ανώνυμες μετοχές μπορεί να ζητήσει από το δικαστήριο με τη διαδικασία των ασφαλιστικών μέτρων να υποχρεωθεί η εταιρεία να εγγράψει τον αιτούντα στο βιβλίο μετόχων και να εκδώσει και να παραδώσει σε αυτόν νέες ονομαστικές μετοχές.

6. Στις εταιρείες με μετοχές που είναι εισηγμένες σε ρυθμιζόμενη αγορά ή σε ΠΜΔ, για την καταγραφή των δικαιούχων ακολουθούνται οι κανόνες για τη νομιμοποίηση των μετόχων ενόψει συμμετοχής σε γενική συνέλευση. Επιμέρους ζητήματα της αντικατάστασης των ανωνύμων εισηγμένων μετοχών με ονομαστικές ρυθμίζονται με απόφαση της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς.

7. Μέχρι την 31η Δεκεμβρίου 2019 για τις υφιστάμενες ανώνυμες μετοχές ισχύουν οι εξής ρυθμίσεις:

α) Σε περίπτωση μερικής καταβολής του κεφαλαίου, σύμφωνα με το άρθρο 21, οι μετοχές μέχρι την αποπληρωμή τους είναι υποχρεωτικά ονομαστικές.

β) Η διάταξη του τελευταίου εδαφίου της παραγράφου 5 του άρθρου 26 δεν εφαρμόζεται ενόσω οι μετοχές δεν είναι ονομαστικές στο σύνολό τους.

γ) Με την επιφύλαξη ειδικών διατάξεων για τη μεταβίβαση των ανωνύμων μετοχών, οι μετοχές αυτές μεταβιβάζονται, σύμφωνα με τις διατάξεις που διέπουν τη μεταβίβαση κινητών πραγμάτων.

δ) Το δικαίωμα του μετόχου, σύμφωνα με την παράγραφο 4 του άρθρου 122 ισχύει μόνο αν ο μέτοχος έχει ονομαστικές μετοχές.

ε) Η αποστολή στους μετόχους των χρηματοοικονομικών καταστάσεων, καθώς και των σχετικών εκθέσεων του διοικητικού συμβουλίου και των ελεγκτών, σύμφωνα με το δεύτερο εδάφιο της παραγράφου 2 του άρθρου 123, είναι δυνατή εφόσον οι μετοχές είναι ονομαστικές στο σύνολό τους.

στ) Η λήψη αποφάσεων με ψηφοφορία χωρίς συνεδρίαση, που προβλέπεται στο άρθρο 135, είναι δυνατή μόνο αν οι μετοχές της εταιρείας είναι στο σύνολό τους ονομαστικές.

ζ) Το δικαίωμα του μετόχου, σύμφωνα με το δεύτερο εδάφιο της παραγράφου 10 και την παράγραφο 11 του άρθρου 141 ισχύει μόνο αν η εταιρεία έχει ονομαστικές μετοχές.

η) Μέτοχοι με ανώνυμες μετοχές δεν μπορούν να γίνουν μέλη ενώσεων μετόχων, σύμφωνα με το άρθρο 144 και να ασκούν δικαιώματα μέσω των ενώσεων με τις μετοχές αυτές.

θ) Οι μέτοχοι με ανώνυμες μετοχές μπορούν μέχρι την 31η Δεκεμβρίου 2019 να ασκούν τα δικαιώματα που έχουν και οι μέτοχοι με ονομαστικές μετοχές.⁹⁵

«8. Κατόπιν της εκ του νόμου υποχρεωτικής ονομαστικοποίησης των ανωνύμων μετοχών, σύμφωνα με την παρ. 1, η αρμόδια Υπηρεσία Γ.Ε.ΜΗ. θα προβεί αυτεπαγγέλτως σε σχετική διόρθωση του είδους των μετοχών στις μερίδες των ανωνύμων εταιρειών στο Γ.Ε.ΜΗ., οι οποίες είχαν ανώνυμες μετοχές.»⁹⁶

Άρθρο 185

Διατάξεις για άλλες εταιρικές μορφές

1. Στο πεδίο εφαρμογής των άρθρων 150, 151, 152, 153 και 154 του παρόντος εμπίπτουν και προσωπικές εταιρείες, όταν όλοι οι άμεσοι ή έμμεσοι εταίροι έχουν περιορισμένη ευθύνη λόγω του ότι είναι νομικά πρόσωπα που έχουν τη μορφή της ανώνυμης εταιρείας, της εταιρείας περιορισμένης ευθύνης, της ετερόρρυθμης κατά μετοχές εταιρείας ή της ιδιωτικής κεφαλαιουχικής εταιρείας.

2. Στο πεδίο εφαρμογής του άρθρου 154 εμπίπτουν και οι οντότητες δημόσιου ενδιαφέροντος, κατά την έννοια του Παραρτήματος Α' του ν. 4308/2014.

3. Οι διατάξεις του Κώδικα Περί Τελών Χαρτοσήμου που προβλέπουν μειωμένο φορολογικό συντελεστή για τις ανώνυμες εταιρείες εφαρμόζονται αναλογικά στις εταιρείες περιορισμένης ευθύνης και τις ιδιωτικές κεφαλαιουχικές εταιρείες. Η ισχύς της παρούσας αρχίζει από την 31η Μαΐου 2018.

Άρθρο 186

Εξουσιοδοτική διάταξη

⁹⁵ Ν. 4557/2018, ΦΕΚ-139 Α/30-7-2018, παρ. 1 του άρθρου 54 : "1. Κατά το χρόνο ισχύος της παρ. 7 του άρθρου 184 του ν. 4548/2018 (Α' 104), οι ανώνυμες μετοχές εταιρειών μη εισηγμένων σε οργανωμένη αγορά ή Πολυμερή Μηχανισμό Διαπραγμάτευσης, καθώς και τα δικαιώματα αγοράς αυτών μεταβιβάζονται με συμβολαιογραφικό έγγραφο ή ιδιωτικό έγγραφο βεβαίας χρονολογίας ταυτόχρονα με την παράδοση τίτλων, όπου απαιτείται"

⁹⁶ Στο άρθρο 184, μετά την παρ. 7 προστέθηκε παρ. 8 με το άρθρο 93 του Ν. 4714/2020 - ΦΕΚ: 148/Α/31.07.2020.

Με προεδρικό διάταγμα, που εκδίδεται μετά από πρόταση του Υπουργού Οικονομίας και Ανάπτυξης, κωδικοποιούνται σε ενιαίο αυτοτελές κείμενο οι διατάξεις για τις Ανώνυμες Εταιρείες (ΑΕ).

Άρθρο 187

Μεταβατικές διατάξεις

1. Οι διατάξεις του άρθρου 20 για την πιστοποίηση της καταβολής του κεφαλαίου εφαρμόζονται από την ημερομηνία του άρθρου 190 και μετά.
2. Η παράγραφος 2 του άρθρου 40 που προβλέπει νέες δυνατότητες ρύθμισης από το καταστατικό των ζητημάτων τήρησης του βιβλίου μετόχων, ισχύουν και σε υφιστάμενες εταιρείες.
3. Η μη υπογραφή του βιβλίου μετόχων που προβλέπεται στην παράγραφο 2 του άρθρου 41 εφαρμόζεται και στις μεταβιβάσεις μετοχών που καταχωρίζονται στο βιβλίο μετόχων από την 1η Ιανουαρίου 2019 και μετά, ακόμη και αν η σύμβαση μεταβίβασης μετοχών είχε συναφθεί προηγουμένως.
4. Τα άρθρα 45, 46 και 47 του παρόντος δεν εφαρμόζονται σε εκκρεμείς διαδικασίες των άρθρων 49α, 49β και 49γ του κ.ν. 2190/1920.
5. Οι διατάξεις των άρθρων 59 έως και 74 εφαρμόζονται στα ομολογιακά δάνεια που εκδίδονται από την ημερομηνία του άρθρου 190 και μετά. Τα μέρη μπορούν να αποφασίζουν με τη διαδικασία που προβλέπεται για την τροποποίηση των όρων τους, την εφαρμογή του παρόντος νόμου και σε ομολογιακά δάνεια που είχαν εκδοθεί πριν από την ημερομηνία του άρθρου 190.
6. Τα άρθρα 75 και 76 εφαρμόζονται στους ιδρυτικούς τίτλους που εκδίδονται από την ημερομηνία του άρθρου 190 και μετά.
7. Τα άρθρα 99 έως 101 εφαρμόζονται σε συμβάσεις που συνάπτονται από την ημερομηνία του άρθρου 190 και μετά. Τα άρθρα 109 έως 112 εφαρμόζονται στις αμοιβές που αντιστοιχούν στις χρήσεις που αρχίζουν μετά τις 31.12.2018.
8. Οι διατάξεις για τη γενική συνέλευση εφαρμόζονται σε συνελεύσεις που προσκαλούνται από την ημερομηνία του άρθρου 190 και μετά.
9. Το προεδρικό διάταγμα της παραγράφου 4 του άρθρου 144 και οι υπουργικές αποφάσεις που προβλέπονται στον παρόντα νόμο μπορούν να εκδοθούν και πριν από την ημερομηνία του άρθρου 190 και μετά.
10. Αιτήσεις λύσεως ανώνυμης εταιρείας, σύμφωνα με την περίπτωση γ' της παρ. 1 του άρθρου 48 του κ.ν. 2190/1920, που υποβλήθηκαν πριν από τη θέση σε ισχύ του παρόντος νόμου κρίνονται με βάση το άρθρο αυτό και μετά τη θέση σε ισχύ του παρόντος.
11. Η προθεσμία των τριών (3) ετών της παραγράφου 1 του άρθρου 169 ισχύει για εκκαθαρίσεις που αρχίζουν από την ημερομηνία του άρθρου 190 και μετά.

12. Στην περίπτωση των εκκρεμών κατά τη θέση σε ισχύ του παρόντος νόμου εκκαθαρίσεων, η προθεσμία των πέντε (5) ετών της παραγράφου 2 του άρθρου 170 δεν συμπληρώνεται πριν από την παρέλευση έξι (6) μηνών από την έναρξη ισχύος του παρόντος νόμου.

13. Επί πτωχεύσεων που κηρύχθηκαν πριν από το ν. 4446/2016, η αναβίωση της εταιρείας μπορεί να επέλθει και με πτωχευτικό συμβιβασμό ή αποκατάσταση, ανάλογα με το εφαρμοζόμενο στην πτώχευση δίκαιο.

14. Σε σχέση με τη διαχρονική εφαρμογή των διατάξεων του παρόντος νόμου που προβλέπουν παραγραφές ή αποσβεστικές προθεσμίες εφαρμόζεται αναλόγως το άρθρο 18 του Εισαγωγικού Νόμου του Αστικού Κώδικα.

15. Σε σχέση με τη διαχρονική εφαρμογή των διατάξεων του παρόντος νόμου που ρυθμίζουν την ευθύνη των μελών του διοικητικού συμβουλίου και άλλων προσώπων εφαρμόζονται αναλόγως τα άρθρα 24 και 25 του Εισαγωγικού Νόμου του Αστικού Κώδικα.

16. Οι διατάξεις του παρόντος νόμου για τις διανομές κερδών εφαρμόζονται στις διανομές που αποφασίζονται από γενικές συνελεύσεις που λαμβάνουν χώρα από την ημερομηνία του άρθρου 190 και μετά. Οι διατάξεις του παρόντος νόμου για τη διανομή προσωρινού μερίσματος εφαρμόζονται στις διανομές που γίνονται με απόφαση διοικητικού συμβουλίου που λαμβάνεται από την ημερομηνία του άρθρου 190 και μετά.

17. Διατάξεις του παρόντος νόμου που ορίζουν αρμοδιότητα δικαστηρίων ή την ακολουθητέα διαδικασία εφαρμόζονται σε δίκες που αρχίζουν από την ημερομηνία του άρθρου 190 και μετά.

«18. «Μέχρι τις 31.1.2020 ολοκληρώνεται η μεταφορά των εταιρειών της παραγράφου 3 του άρθρου 9 του παρόντος, των οποίων το Γ.Ε.ΜΗ. δεν τηρείται στη Διεύθυνση Εταιρειών της Γενικής Διεύθυνσης Αγοράς της Γενικής Γραμματείας Εμπορίου και Προστασίας του Καταναλωτή του Υπουργείου Οικονομίας και Ανάπτυξης.»⁹⁷

Μέχρι την ολοκλήρωση της μεταφοράς κάθε εταιρείας, οι καταχωρίσεις στο Γ.Ε.ΜΗ. συνεχίζουν να πραγματοποιούνται από τις, πριν την 1η Ιανουαρίου 2019, αρμόδιες για την τήρηση του Γ.Ε.ΜΗ. υπηρεσίες και οι αποφάσεις που προβλέπονται στην παράγραφο 2 του άρθρου 4, εκδίδονται από τις αρμόδιες, για την έκδοση αυτών πριν την 1η Ιανουαρίου 2019, υπηρεσίες, τηρουμένων κατά τα λοιπά των διατάξεων του παρόντος. Με απόφαση του Υπουργού Οικονομίας και Ανάπτυξης και του κατά περίπτωση αρμόδιου Υπουργού καθορίζεται η διαδικασία μεταφοράς των φακέλων, η χρονική σειρά μεταφοράς και κάθε άλλη αναγκαία λεπτομέρεια. Με την ίδια διαδικασία και εντός του ίδιου χρονικού διαστήματος πραγματοποιείται και η μεταφορά των εταιρειών των οποίων το Γ.Ε.ΜΗ. παύει να τηρείται στη Διεύθυνση Εταιρειών της Γενικής Διεύθυνσης Αγοράς της Γενικής Γραμματείας Εμπορίου και Προστασίας του Καταναλωτή του Υπουργείου Οικονομίας και Ανάπτυξης.»⁹⁸

Άρθρο 188

Παραπομπές

⁹⁷Το πρώτο εδάφιο της παραγράφου 18 του άρθρου 187 του ν. 4548/2018 (Α' 104) τροποποιείται με το άρθρο 225 παρ. 1 του [Ν.4635/2019](#)- ΦΕΚ: 167/Α/30.10.2019

⁹⁸ Στο άρθρο 187 προστέθηκε παράγραφος 18, με το άρθρο 49, παρ.15 του Ν.4587/2018, ΦΕΚ-218/Α/24.12.2018. Ισχύς από 1η Ιανουαρίου 2019

Όπου διάταξη νόμου παραπέμπει σε διατάξεις του κ.ν. 2190/1920 ή του ν. 3156/2003, οι οποίες καταργούνται δυνάμει του άρθρου 189, με την έναρξη ισχύος του παρόντος νόμου η παραπομπή αυτή νοείται ότι αναφέρεται στις αντίστοιχες διατάξεις του παρόντος νόμου. Αντίστοιχα, όπου στο ν. 3156/2003 γίνεται αναφορά σε «ομολογιακό δάνειο του νόμου αυτού» νοείται ομολογιακό δάνειο του παρόντος νόμου.

Άρθρο 189

Καταργούμενες διατάξεις

Από την έναρξη ισχύος του παρόντος νόμου καταργούνται:

- α) τα άρθρα 1 έως 63δ και 90 έως 146 του κ.ν. 2190/ 1920, όπως έχουν τροποποιηθεί και ισχύουν,
- β) το άρθρο 3 του α.ν. 148/1967 (Α' 173),
- γ) τα άρθρα 1 έως 9 και το άρθρο 12 του ν. 3156/2003 (Α' 157), με εξαίρεση την παράγραφο 4 του άρθρου 2 και τα λοιπά άρθρα του νόμου που παραμένουν σε ισχύ,
- δ) το άρθρο 4 και η παρ. 2 του άρθρου 9 του ν. 876/ 1979 (Α' 48),
- ε) το π.δ. 30/1988 (Α' 13).

Άρθρο 190

Έναρξη ισχύος

Η ισχύς του παρόντος νόμου αρχίζει την 1η Ιανουαρίου 2019, εκτός αν ειδικώς ορίζεται διαφορετικά. Παραγγέλλομε τη δημοσίευση του παρόντος στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως και την εκτέλεσή του ως νόμου του Κράτους.

Αθήνα, 13 Ιουνίου 2018